

MÁRCIUS 25., SZERDA

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

elnök

1. Az ülés megnyitása

(Az ülést 9.10-kor megnyitják.)

2. Az Európai Tanács eredményei (2009. március 19-20.) (vita)

Elnök. – Hölgyeim és uraim! Ismerjük a Cseh Köztársaságban fennálló belpolitikai helyzetet. Szeretném mindannyiuk nevében kijelenteni, hogy ez nem érintheti a cseh elnökség munkáját, és biztosítanunk kell a munka folyamatosságát. Támogatjuk a cseh miniszterelnököt, az Európai Tanács elnökét, a cseh elnökség sikeréért végzett munkája során.

Bátorítom az Európai Tanács elnökét – és biztos vagyok abban, hogy ezt mindannyiunk nevében teszem – arra, hogy továbbvigye a Lisszaboni Szerződés ratifikációs folyamatát saját hazájában és minden olyan országban, ahol van még tennivaló e téren. Amióta Nizzában meghozták a határozatokat, immár tíz éve dolgozunk ezen az Európai Unió reformját célzó szerződésen, és feltett szándékunk, hogy megtesszük az utolsó, nehéz lépéseket is annak érdekében, hogy ez a szerződés – reményeink szerint – 2010-ben hatályba léphessen. A Lisszaboni Szerződésre szükség van a demokrácia még teljesebb kibontakoztatása, az Európai Unió cselekvési szabadságának fokozása és az átláthatóság növelése érdekében.

(Taps)

A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai a 2009. március 19–20-i Európai Tanács következtetéseiről.

Mírek Topolánek, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim! Üdvözlöm mindannyiukat az Európai Tanács elnökének a Tanács tavaszi csúcstalálkozója után tartott rendes beszámolóján. Először is szeretném elnézésüket kérni, amiért nem tudok szokás szerint egészen a vita végéig jelen lenni. A második részben, a pártok képviselőinek hozzászólásai után a miniszterelnök-helyettes, Vondra úr fog helyettesíteni. Prágába való visszatérésem oka – amint Hans-Gert Pöttering már utalt rá – a szocialistáknak az elnökség teljes ideje alatt tanúsított, mindeddig példátlan obstruktív magatartása, amelyről eddig is nyíltan beszéltem. Ha a kormány megbukik, az semmiképpen sem veszélyezteti az elnökséget; az a tény, hogy a szocialisták nem törődtek azzal, hogy a Cseh Köztársaság töltsön be az Európai Tanács elnöki tisztségét, és még a legalapvetőbb együttműködést is megtagadják, elsősorban a társadalmi demokráciára lesz káros hatással. Az elnökség emiatt nem sérül, mert biztos vagyok abban, hogy kétségkívül sikerült megvalósítanunk mindazt, amit az Európai Parlamentben elhangzott nyitóbeszédemen elmondtam arról, hogyan törekszünk a vitában való közvetítésre és kompromisszum elérésére. A tavaszi Tanács bizonyítja mindezt. Az én hazámban úgy illik, hogy amikor valaki másokhoz szól, nem szakítják félbe, de úgy látszik, itt egészen mások a szokások.

Hadd folytassam – szigorúan az Európai Tanács következtetéseinek maradva – azzal, miért vagyok ma itt, és miért tettünk meg bizonyos lépéseket az Európai Tanácsban. Ezelőtt azonban szeretnék néhány észrevételt tenni a Tanács ülést megelőzően a társadalmi partnerekkel folytatott háromoldalú csúcstalálkozóról. Viszonylag erőteljes eredmények születtek. Rajtam, valamint az Európai Bizottság elnökén, José Manuel Barroson kívül jelen volt még a két következő miniszterelnök, azaz Reinfeldt úr Svédországból és Zapatero úr Spanyolországból, és az ülés végén nagy örömmel és igen nagy meglepetéssel töltött el, hogy a szociális partnerek nem csak az elnökség céljai, de általában a pénzügyi világválság nyomán kialakult, fokozódó munkanélküliség megoldása tekintetében is egyetértésre jutottak.

Ha bárkit érdekel, többet is beszéljek majd a háromoldalú csúcstalálkozóról, de alapvetően három alapelvben állapodtunk meg: ezek a munkaerőpiac rugalmasabbá tétele, a munkaerő mobilitásának fokozása, valamint sokkal több erőfeszítés befektetése a munkavállalók képzettsége és készségei szintjének fejlesztésébe, többek között a munkaerőpiacon való érvényesülésük elősegítése érdekében. A tavaszi Európai Tanács tulajdonképpen az állam- és kormányfők második olyan ülése volt, amelyet mi szerveztünk, mégis ez volt az első igazán hivatalos ilyen csúcstalálkozó. A legnagyobb érdeklődésre számot tartó téma természetesen az volt, hogy miként oldható meg a jelenlegi gazdasági válság. Teljes mértékben elutasítom az olyan állításokat, miszerint

nem sokat teszünk a mélyrehatóbb intézkedések terén. Hadd idézzek egy szám adatot: 400 milliárd euró. Ez a 400 milliárd euró az EU GDP-jének 3,3%-át teszi ki, és eddig példátlan lépést jelent; ráadásul azokkal az automatikus stabilizátorokkal együtt, amelyek az EU-ban megvannak, holott például az Egyesült Államokban nincsenek meg. Úgy gondolom, hogy a mai napon José Manuel Barroso által említett példa igen tanulságos. A svédországi Saabtól elbocsátott munkavállaló egészen más szociális normákban részesül, mint a General Motorstól valahol Chicagóban elbocsátott munkavállaló, és e két esetben a kormányok hozzáállása is teljesen eltérő, mivel az automatikus stabilizátorok jóval magasabb értékre „szorozzák fel” a 400 milliárd eurós összeget, e tekintetben pedig vitathatatlan előnyt biztosítanak nekünk az Egyesült Államokkal szemben. Az a tény, hogy mind a huszonhét tagállam alapvetően támogatta a megállapodást, megerősíti a lisszaboni stratégia érvényességét, hiszen ez valójában egyike annak a négy pillérnek, amelyen az egész stratégia nyugszik.

Gordon Brown itt volt tegnap, és alkalma nyílt világosan elmagyarázni a huszonhét tagállam nézőpontját, a G20 csúcstalálkozójában való részvétellel kapcsolatos megbízatást és ennek a stratégiának a négy másik tényleges pillérét. Egyetértettünk abban, hogy minden rövid távú intézkedésnek ideiglenesnek kell lennie, és annak is tekintjük azokat. Megerősítették a közép- és hosszú távú prioritásokat és a lisszaboni stratégia célkitűzéseit, a rövid távúaknak pedig szintén ebbe az irányba kell mutatniuk. Szeretném nyíltan kijelenteni, hogy az Európai Tanácsot többé-kevésbé megbotránoztatta az, amit az Egyesült Államok pénzügyminisztere, Timothy Geithner elmondott az állandó intézkedésekről. Nem csak arról van szó, hogy a masszív ösztönző csomagokkal, a protekcionista tendenciákkal és a protekcionizmusra való felhívással – például a „Vásárolj amerikai termékeket!”-kampánnyal – Amerika megismétli az 1930-as években elkövetett hibáit. E lépések együttesen – és ami még rosszabb, az a szándék, hogy ezeket állandó intézkedésekké tegyék – a pokolba vezető utat kövezik ki. Lapozzuk csak fel az alighanem porosodó történelemtöredékeket! Úgy vélem, hogy a tavaszi Tanács vitáinak legnagyobb sikere ennek a módszernek, ennek a szűk látókörű megközelítésnek az egyértelmű elutasítása. Kategorikusan visszautasítom az Európai Szocialista Párt elnökének, Poul Nyrup Rasmussennek azon kijelentéseit, hogy az Európai Tanács nem sokat tett a válság elleni küzdelem terén, és hogy arra várnánk, hogy az Egyesült Államok megmentsen minket. Azon túl, hogy a történelem már bizonyította az éppen az Egyesült Államok által tett lépések hiteltelenségét, amint már korábban elmondtam, az Egyesült Államokban a társadalombiztosításnak, valamint a hétköznapi emberek szociális szükségletei átfogó biztosításának a szintje feltűnően különböző, még hozzá jelentősen alacsonyabb. Az Egyesült Államok által választott út veszélyes, mert az amerikaiaknak készpénzre lesz szükségük szociális ösztönző csomagjaik finanszírozásához – amit könnyen meg is kapnak majd, hiszen mindig lesznek olyanok, akik hajlandóak amerikai kötvényeket vásárolni. Ez azonban veszélyezteti a piac likviditását, mivel likviditást vonnak ki a pénzügyi világpiacon, ezáltal pedig veszélybe kerül más kötvények – esetleg az európai, de minden bizonnyal a lengyel, cseh és talán további kötvények – eladása, mivel a rendszerben nem lesz elég készpénz. Ez a megközelítés aggodalomra ad okot, és véleményem szerint a G20 csúcstalálkozóján is viták tárgyát képezi majd. A G20-csúcs csak az egyik alkalom lesz arra, hogy erről beszéljünk. A vita később a huszonhét tagállam és az amerikai kormány, illetve Barack Obama nem hivatalos prágai találkozóján tovább folytatódhat. Szilárd meggyőződés, hogy sikerül közös megközelítést találjunk az Egyesült Államokkal, mert semmiképpen sem szeretnénk konfrontációt az Egyesült Államok és Európa között. A mai világban – amint a válság ismételtelen bebizonyította – a gazdaságok nem létezhetnek elszigetelten, igen erősek az összefüggések, ez pedig azt jelenti, hogy válság idején mindannyiunkat sújt a probléma, és azt csak együttes fellépéssel tudjuk megoldani.

A válság megoldására való törekvés tekintetében a megállapodás második pillére a G20 csúcstalálkozójának előkészítése. Gordon Brown és kormánya kitűnő dokumentációt készített, ezt tegnap önök is megismerhették. A hárompilléres megközelítés része a pénzügyi ágazatnak kínált megoldási javaslat és adóügyi ösztönző csomag, a szabályozás, a rendszer hibáinak – hogy úgy mondjam – kijavítása és a világkereskedelem élénkítése, azaz a dohai párbeszéd megújításának ösztönzése a WTO keretében. Ez a megközelítés pontosan egybeesik az Európai Tanács által javasolt és teljes egyetértésre talált megoldás sajátos felépítésével. Azért is üdvözlöm a megállapodást, mert így végre konkrét számot adtunk meg a Nemzetközi Valutaalap rendelkezésre álló forrásainak növelését illetően: ezt a különös kötelezettséget 75 milliárd euróban állapítottuk meg. A huszonhét tagállam egységes álláspontot képvisel, egy hangon szólal meg és közös célt tűz ki a G20 elé. Ezt tartom az összes közül a legnagyobb sikernek, mert az Európai Tanács ülése teljes egészében az európai egység, az európai szolidaritás, az európai értékek és az egységes európai piac próbája volt. Ha ezek bármelyike sérülne, meggyengülve kerülne ki a válságból. Ha azonban tiszteletben tartjuk ezeket az alapvető értékeket, hiszem, hogy – éppen ellenkezőleg – megerősödünk. Rasmussen úr aggályaival ellentétben nincsen okunk pesszimizmusra a G20-szal folytatandó párbeszédet illetően. Hiszem, hogy mindannyian megértettük: szükség van a cselekvésre, a szolidaritásra és az együttműködésre, ahogy ezt a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport tagja, Graham Watson is megerősíti.

Amint mindannyian tudjuk, a jelenlegi válság egyben bizalmi válság is. Ezért a válság megoldásának harmadik kulcsterülete a bizalom helyreállítása. Nem elég egyszerűen pénzt pumpálni a rendszerbe. Megpróbáltuk, de a bankok még mindig nem hiteleznek. A bankoknak el kell kezdeniük pénzt kölcsönözni, de erre nem lesznek hajlandók, ha hiányzik a bizalom. A likviditás rendelkezésre állása nem oldotta meg a problémát. A bizalmat sem parancsolni, sem megvenni nem lehet. A bizalom helyreállítása érdekében ezért újabb lépést tettünk: a bizalom megerősítése érdekében szükség esetére megkésztettük, azaz 50 milliárd euróra növeltük az euróvezeten kívüli országoknak nyújtott garanciakeretet. Még ebben is meg tudtunk állapodni. Megállapodtunk abban is, hogy el kell kerülni az általános megközelítést, és minden bank és ország tekintetében eseti alapon kell eljárni, mert ebben a pillanatban veszélyesnek ítéltük az egységes megközelítést. A piacok feszültek, és minden jelre azonnal, eltúlzottan és negatívan reagálnak. Ezért jobb szabályozásra van szükség. Hangsúlyoznám, hogy „jobb” alatt azt értem, hogy esetenként olyan területen is szabályozásra lesz szükség, ahol eddig nem volt. És itt lépnek színre hölgyeim és uraim, Önök, európai parlamenti képviselők. Megállapodásra szeretnénk jutni – és a jelek szerint erre van is lehetőség – azon jogi aktusok tekintetében, amelyek lényegében megfelelnek a hitelminősítő intézeteknek, a biztosítótársaságok fizetőképességének, a bankok tőkekövetelményeinek, a határokon átnyúló fizetéseknek, az elektromos pénznek és más dolgoknak a jobb szabályozásával kapcsolatos elképzeléseinknek és vágyainknak. Boldog lennék, ha ezeket a rendeleteket üléseik alkalmával jóvá tudnák hagyni, hogy azok azonnal hatályba léphessenek és rögtön végre is hajtsák azokat. Mint mindannyian, én is üdvözlöm a Larosière-jelentést, amely kitűnő elemző részt és nagyon tanulságos megvalósítási szakaszt tartalmaz: e tekintetben az Európai Tanács egyértelmű következtetéseket fogalmazott meg. A tavaszi Európai Tanács talán legfontosabb feladata a Tanács által decemberben meghatározott megújítási terv végrehajtásában a mai napig elért előrehaladás értékelése volt. Erre a területre összpontosul a legtöbb kommentár és kritika – véleményem szerint érdemtelenül. A terv állítólag hiányos, lassú és szűk látókörű. Szeretnék tiszta vizet önteni a pohárba! Már említettem a 400 milliárd eurót, a GDP 3,3%-át: ez nem tartalmazza a bankok feltőkésítéséhez nyújtott finanszírozást és garanciákat, amely a GDP több mint 10%-át teszi ki. Pillanatnyilag az EU ennyit engedhet magának. Ennek jelentős hatása lesz a Stabilitási és Növekedési Paktumra és az államadóságra, valamint arra, hogyan rendezzük majd a dolgokat „azután”, azaz akkor, miután a válság lezajlott. Úgy gondolom, hogy még a végül jóváhagyott 5 milliárd euró – amely csak kis része a hatalmas, 400 milliárd eurós összegnek – is nagyon bonyolult, sok országot érintő egyeztetések eredménye. Ennek oka először is az, hogy egy pénzösszeg csak akkor jelent válságellenes intézkedést, ha 2009–2010-ben lehívható. Igaz az is, hogy nincsen átlátható rendszer a projektek értékelésére, e projekteknek nincsen egyértelmű listája, egyes dolgok hiányoznak, másokból meg éppen hogy túl sok van. Végül, igen összetett tárgyalások eredményeképpen sikerült megállapodásra jutnunk, és ebben a cseh elnökség egyértelműen vezető szerepet játszott, amennyiben sikerült jóváhagyatnia az 5 milliárd eurót és ideküldetni a pénzt önöknek az Európai Parlamentbe, hogy foglalkozhassanak vele.

A megújítási tervnek természetesen van egy közösségi szempontja, amelyre jelenleg mintegy 30 milliárd euró áll rendelkezésre, illetve tagállami szempontja is, amelyen belül minden tagállam saját pénzügyi ösztönzőit valósítja meg a terv keretében. Véleményem szerint a legfontosabb kérdés, amelyben az Európai Tanács megállapodott, a Stabilitási és Növekedési Paktum érvényessége. Ha az Unió érintetlenül, sértetlenül és megújult erővel akar kikeveredni ebből a válságból, be kell tartanunk saját szabályainkat. Szerintem nagy hiba lenne új csomagokat létrehozni anélkül, hogy biztosítanánk minden egyes közösségi és tagállami eljárás megindítását, hogy tudnánk, azok milyen hatást gyakorolnak majd, és hogy lesz-e még szükség további pénzügyi ösztönző intézkedésekre – és az Európai Tanács még ebben is egyetértett. Az Európai Tanács további intézkedéseket fog tenni, amennyiben az feltétlenül szükséges lesz, de pillanatnyilag nem tudjuk, meg kell-e tennünk ezeket, mivel senki sem tudja, mikor éri el a válság a mélypontot, vagy mikor ér véget. Teljességgel abszurd dolog lenne, ha úgy tennénk újabb intézkedéseket, hogy még nem ismerjük a 400 milliárd eurós pénzügyi ösztönzővel eddig tett lépések hatásait. A terv ambiciózus, diverzifikált és átfogó: minden országban más módon, az ottani helyzetnek megfelelően fogja megoldani a növekedéssel és foglalkoztatással kapcsolatos problémákat, és természetesen a gazdasági helyzettel kapcsolatos problémákat is.

Az Európai Tanács második nagyobb témája az éghajlat és az energia kérdése volt. Jelentős előrehaladást értünk el mind az energiabiztonság, mind az éghajlatvédelem terén. Minden mástól függetlenül az energiabiztonság elnökségünk egyik elsődleges prioritása, és januárban ékes bizonyítékát is láthattuk e kérdés fontosságának. A gázválság még nem oldódott meg. A gázválság újra robbanhat akár holnap, holnapután, egy hónap múlva, jövőre vagy bármikor. Amit mondok, az is bizonyítja, hogy még az 5 milliárd eurós válságkezelő csomag is elsősorban – ha nem is kizárólag – az európai országok közötti kapcsolatokat célozza, és számos olyan különféle mechanizmust és projektet ölel fel, amelynek célja az egyetlen szállítási útvonaltól való függőség csökkentése. Megállapodtunk abban, hogy jövő téltre el kell készülnie a szállítmányok összeomlásának kezelését célzó válságellenes mechanizmusnak, hogy reagálni tudjunk az esetlegesen

felmerülő problémákra. Napnál is világosabb, hogy ez feltétlenül szükséges. Januárban ez éppen elég egyértelművé vált Szlovákiában és Bulgáriában, valamint több más országban is.

Az éghajlatról szóló vita: már megkezdődtek a koppenhágai konferenciával kapcsolatos egyeztetések és előkészületek. Mind Dánia mint fogadó ország, mind Svédország mint elnök foglalkozni fog ezzel a kérdéssel, de már a cseh elnökség is nagy erővel dolgozik ezen. Próbálunk európai szintű közös álláspontot találni. Megkezdjük a tárgyalásokat a jelentősebb szereplőkkel, akik nélkül nem biztosítható a koppenhágai konferencia sikere. Ilyen többek között az Egyesült Államok, valamint természetesen Japán, Kína és India, továbbá más nagy országok és nagy szennyezők. A legnagyobb vita – ha megengedik, hogy erre röviden kitérjek – akörül folyt, hogy most nem csak a mechanizmusokat kell kidolgoznunk, hanem azt is meg kell határoznunk, hogy az egyes uniós tagállamok milyen részt vállalnak a finanszírozási csomagban, amelyet a fejlődő országoknak – harmadik országoknak – kínálunk fel, hogy teljesíteni tudják az éghajlat védelméért folytatott küzdelem keretében fennálló kötelezettségeiket. Helyes döntést hoztunk. Ebben a helyzetben, amikor tárgyalásokat folytatunk az összes jelentős szereplővel, akik egyelőre szóban többet tesznek, mint tettekben, nagyon ügyetlen taktika és rossz választás lenne, ha mi magunk állítanánk fel korlátokat és akadályokat, amelyeket a többiek nem vennének figyelembe. Sokkal jobb tárgyalási pozíció, ha szabad kezet kapunk, és ebben meg is egyeztek az utolsó javaslatot az asztalra tevő országok, azaz Svédország, Dánia, Hollandia, az Egyesült Királyság és Lengyelország. Ami a lengyel megközelítést illeti, természetesen tiszteletben tartottuk azon országok érdekeit is, amelyek meglehetősen tartanak ettől a mechanizmustól, és azokat is, amelyek vezető szerepet játszanak az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekben. Minden ország – még azok is, amelyek ezt abszolút prioritásnak tekintik – egyetértett abban, hogy még jóval a koppenhágai konferencia előtt ki kell dolgoznunk a tényleges mechanizmust, úgy a lényegét, mint a részleteit.

A harmadik terület a külkapcsolatok. Az Európai Tanács külpolitikánk vagy közvetlen szomszédságpolitikánk kiegészítéseként hivatalosan jóváhagyta a keleti partnerségre irányuló kezdeményezést. Tekintve, hogy észak felé jéghegyek, nyugatra pedig az Atlanti-óceán található, szomszédaink értelemszerűen keletre és délre élnek, itt fekszenek azok az országok, amelyek potenciális fenyegetést jelenthetnek gazdasági, társadalmi-szociális vagy biztonsági helyzetünkre. A keleti partnerség a cseh elnökség kezdeményezése volt, és örömmel tölt el, hogy jóváhagyták, mégpedig egy 600 millió eurós jelentős elkötelezettséggel. Elébe szeretnék menni a Fehéroroszország részvételével kapcsolatos kérdéseknek. Ezt mérlegeljük. Fehéroroszország tett előrelépéseket, és kiterjesztették a rendszer tagjaival szembeni vízumkiadási tilalom felfüggesztését. Pillanatnyilag nyitva áll az ajtó Fehéroroszország előtt, de határozat még nem született. Ha a tagállamok nem egyeznek bele, és nem születik határozat mind a huszonhét tagállam beleegyezésével, akkor Lukasenko elnököt egyszerűen nem hívjuk meg, noha mind az ellenzék, mind a szomszédos államok ajánlják meghívását. Úgy érzem, ez olyan kérdés, amelyre ebben a pillanatban nem tudnék kielégítő választ adni – ezért is igyekeztem elébe menni.

Tájékoztattam az Európai Tanácsot az Obama elnökkel április 5-én folytatandó megbeszélésről és nem hivatalos csúcstalálkozóról, amely témája az egyéb prioritások teljesítése, különösen pedig a transzatlanti kapcsolat volt. A szervezéssel kapcsolatos részleteket még nem véglegesítették, de mindannyiukat részletesen tájékoztatni fogják. A csúcstalálkozó három fő téma köré rendeződik majd: ezek a G20-csúcstalálkozóval kapcsolatos egyeztetések; az energia és éghajlatvédelem terén folytatandó együttműködés, amely területen az EU és az Egyesült Államok egyaránt kulcsszerepet kíván játszani; valamint a külkapcsolatok és a Földközi-tengertől a Kaszpi-tengerig terjedő földrajzi-stratégiai terület, azaz Afganisztán, Pakisztán, az iráni helyzet, és természetesen a Közel-Kelet. Az Egyesült Államokkal folytatott csúcstalálkozó fontos, ám semmiképpen nem szabad túlzott várakozásokkal néznünk elé, mert a Messiás eljövetelére nem számíthatunk. Az Egyesült Államoknak számos megoldásra váró belügyi problémája van, és éppen ezért jó, hogy Barack Obama Prágában beszélni fog arról, hogyan látja ezt az évet, amely alkalomból nyilván üzeni akar majd az európai polgároknak az amerikai kormány főbb állásfoglalásairól és céljairól.

Sok más kérdésről is szó esett az Európai Tanácsban, ezekről is szívesen beszámolok. Ha valamiről nem beszéltem, arra majd a pártok vezetőinek felszólalásai utáni vita folyamán kitérhetek. Valószínűleg így már nem találkozunk többet, hiszen amikor most távoznak, kezdetét veszi a választási kampány, de nagy öröömömre szolgálna, ha ellen tudnának állni a kísértésnek, hogy itt és most megindítsák ezt a kampányt. Remélem, hogy az európai parlamenti helyekért folytatott küzdelem tisztességesen zajlik majd, és ők a választások után újra találkozhatnak és folytathatják munkájukat.

Elnök. – Köszönöm az Európai Tanács soros elnökének, hogy a hazájában fennálló nehéz helyzet ellenére eltökélten folytatja az elnökségben végzett munkáját.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Elnök úr, soros tanácsi elnök úr, hölgyeim és uraim, a legutóbbi Európai Tanács sok gyakorlati eredményt hozott.

Szeretném méltatni a cseh elnökség és különösen Topolánek miniszterelnök úr munkáját, aki szorosan irányítása alatt tartotta és mindig konkrét célkitűzésekre összpontosította a vitákat. Az eredmény magáért beszél: egy sor olyan határozat született, amely önmagában is fontos, ám egyben tolmácsolja Európa jelenlegi eltökéltségét is. Döntéseink egységességünket tükrözik, meghazudtolva a pesszimista várakozásokat, amelyek ismét tévesnek bizonyultak. A gazdasági szempontokra fogok összpontosítani; Topolánek miniszterelnök úr már beszélt a legtöbb témáról, így nem szükséges mindenre visszatérnem.

A Tanács először is támogatta a Bizottság azon javaslatát, amely szerint 5 milliárd eurót kell fordítani a stratégiai energiaprojektekre és a szélessávú internetre. Az Európai Tanácsban elért egyezés világosan tükrözi az EU elkötelezettségét az irányban, hogy minden rendelkezésre álló eszközt felhasználjon és minden tőle telhetőt megtegyen annak elkerülése érdekében, hogy a válság miatt sérüljenek hosszú távú célkitűzéseink, különösen az energiabiztonság és az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén.

A második jelentősebb döntés a tagállamok fizetési mérlegének nyújtott támogatás legnagyobb összegének megkétszerezése volt: 50 milliárd euró igen erőteljes kötelezettségvállalás. Mindez azt bizonyítja, hogy Európában a szolidaritás még a nehéz időkben sem üres szó.

Valóban igaz, hogy az európaiak úgy enyhíthetik legjobban a válság hatásait és állíthatják vissza a növekedésnek kedvező feltételeket, ha koordinálják álláspontjaikat, együttesen lépnek fel és támogatják egymást.

A harmadik jelentősebb döntés arról tanúskodik, hogy az Unió teljes mértékben hozzájárul a válság világszintű kezelése érdekében tett erőfeszítésekhez. Az európai gazdaságnak nyújtott költségvetési ösztönzés – az automatikus stabilizátorokat is beleértve – lassan megközelíti az európai GDP 4%-át. Ezt azonban az Európai Tanácsban még megtoldottuk azzal a kötelezettségvállalással, hogy legfeljebb 75 milliárd euróval támogatjuk az IMF-et. Az Unió teljes mértékben eleget tesz feladatainak úgy a válság elleni erőteljes küzdelem, mint egy ambiciózus és széles látókörű szabályozási reformprogram megvalósítása által.

Az Európai Unió valóban példát mutat az egység és a szerepvállalás terén, amely – ha mások is követik – ki fogja kövezni a szélesebb hatókörű nemzetközi szintű megoldások útját. Ezt egyértelműen bizonyította a tegnap az Egyesült Királyság miniszterelnökével, Gordon Brownnal folytatott vitánk is. Az Európai Unió a következő négy pilléren nyugvó, szilárd és állandó programmal várja a londoni csúcstalálkozót: jelentős és koordinált költségvetési ösztönzők, ambiciózus szabályozási program, egyértelmű üzenet a protekcionizmus minden formája ellen, valamint a millenniumi fejlesztési célok iránti elkötelezettségünk fenntartása, különösen a világ leghátrányosabb helyzetű lakói tekintetében.

Ez a program igen jelentős szerepvállalást tükröz, és úgy gondolom, ennek ellenére – mivel az nem volt kezdettől fogva világos – rá kell mutatni arra, hogy a tagállamoknak és a Bizottságnak a londoni csúcstalálkozón elfoglalt álláspontja valójában az egész huszonhét tagú Unió üzenete, amely szeretné fenntartani ezt a vezető szerepet, hogy ezáltal nemzetközi szinten is új megközelítést vezessen be. Nem technokrata programról van szó. A kihívás abban áll, hogy a gazdasági rendszerben, különösen pedig a globális pénzügyi rendszerben újra érvényre juttassuk azokat az etikai értékeket, amelyek nélkül a piacgazdaság nem lehet működőképes. A világgazdaság középpontjába ismét az embernek kell kerülnie. Pártoljuk a nyílt és versenyalapú gazdaságot, de csak akkor, ha az a polgárokat szolgálja. Egyébként ezért támogatom Merkel asszonynak a fenntartható gazdasági charta megalkotására vonatkozó nagyratató javaslatát. Ezzel is hangsúlyozhatjuk, hogy a szociális piacgazdaságot támogatjuk.

Az Európai Tanács azonban a válság mögé is tekintett. A külkapcsolatok terén üdvözlöm a huszonhetek támogatását, amelyet a keleti partnerség létrehozásával kapcsolatos bizottsági javaslatokhoz nyújtottak: a javaslatot a május 7-i keleti partnerségi csúcstalálkozón lesz alkalmunk részletesebben megvizsgálni. Az Unió földközi-tengeri térségért végzett munkájához most már következetes keretrendszer áll rendelkezésre a szomszédságpolitika terén, amely kétségkívül az Unió külkapcsolatainak egyik elsődleges prioritása.

a Bizottság elnöke. – Elnök úr, most fontos, hogy fenntartsuk a gazdaság élénkítéséért folytatott munka lendületét: az 5 milliárd euró felhasználásáról sürgősen intézkedni kell. Ezekben a nehéz időkben a befektetés kritikus tényező. Mindannyian tudjuk, hogy a hitelválság közvetlen hatást gyakorol stratégiai projektjeinkre. Vannak bizonyos kihívások, különösen az olaj- és gázforrások befagyasztásának lehetősége. Ez nagymértékben fékezi a megújuló energiába történő beruházást. Lelassultak a tiszta technológiákkal kapcsolatos kutatások is. Ezért Európának egyértelmű választ kell adnia.

Tudom, hogy ez a Parlament elkötelezett ennek az ügynek a gyors továbbvitele mellett, és remélem, hogy ha megvizsgálják a javaslatokat, gyors tárgyalásokba tudnak majd kezdeni a Tanáccsal, hogy azok májusra jogerőre emelkedhessenek.

Ugyanez igaz a pénzügyi rendszerrel kapcsolatos meglévő és jövőbeni intézkedésekből álló csomagra. Ha a Parlament és a Tanács még a választások miatti visszaesés előtt képes lenne az első olvasat során megállapodni ezen intézkedéseket illetően, az hatásos üzenetként tanúsítaná, hogy az EU tudja, mit kell tennie a pénzügyi rendszer helyreállításáért.

Ez kulcsfontosságú építőköve a bizalom helyreállításának, ezért is fogja a Bizottság folytatni a fedezeti alapokról és a magántőkérről, a felsővezetői kifizetésekről, valamint az általam alapított, Larosiére úr vezetésével működő magas szintű csoport jelentésében felvázolt elképzelések nyomán követésének módjáról szóló, 2009. március 4-i közleményében bemutatott javaslatainak elfogadását. Ezt a jelentést az Európai Tanács melegen üdvözölte, és egyöntetűen úgy határozott, hogy ez fogja képezni a további munka alapját. Nagyon örülök ennek a jó eredménynek.

Tovább kell mélyítenünk a koordináció terén végzett munkát is. A koordináció, a megvalósítással együtt, kulcsfontosságú. A tagállamok már igen eredményesen használják fellépéseik során az értékvesztett eszközökről és az autópári ágazatnak nyújtandó támogatásról a Bizottság által kidolgozott iránymutatást.

Most a gazdaságélénkítési terv megvalósítási szakaszába értünk, így a Bizottság fokozottan ellenőrizni fogja, a tagállamok hogyan váltják át gyakorlatra az ösztönzéssel kapcsolatos bejelentéseiket. Ehhez megvannak az eszközeink. Rendelkezünk még a hatályban maradt lisszaboni stratégiában biztosított eszközökkel is. Részletesen megvizsgáljuk majd a válság kezelése és a kereslet ösztönzése érdekében tett tagállami intézkedéseket is, hogy tanuljunk azokból, vagy lássuk, hogyan segíthetünk.

Ugyanebben a szellemben kell majd felkészülnünk a foglalkoztatási csúcstalálkozóra is. Amint azt már itt a Parlamentben is elmondtam, ez a válság valóban nehéz helyzet elé állít bennünket, és ez leginkább a munkaerőpiacra gyakorolt hatásban mutatkozik meg.

A munkanélküliség nő, és valószínűleg a jövőben is nőni fog. Ez az én elsődleges aggodalmam, és úgy gondolom, ennek kell lennie egész Európa elsődleges aggodalmának is. Az európai munkavállalóknak tudniuk kell, hogy az európai vezetők törődnek a problémával. Ezért is olyan fontos a foglalkoztatásnak szentelt május eleji rendkívüli csúcstalálkozó: számba kell venni az eddig tett helyreállító intézkedések hatásait, hogy lássuk, mi működött és mi nem, tapasztalatot kell cserélnünk és meg kell állapodnunk a további szükséges lépésekben.

Biztosítanunk kell, hogy minden eszközt megmozgatunk helyi, regionális, tagállami és európai szinten egyaránt, hogy tompítsuk a válság hatását és felkészíthessük az embereket a jövőbeni foglalkoztatásra. Különösen meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy kiegészítsük az Európai Szociális Alapon és az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapon keresztül tett tagállami fellépéseket.

Amint bizonyára tudják, az Európai Tanács úgy döntött, hogy a csúcstalálkozóra trojka formájában kerül sor. Ha nyílt és őszinte akarok lenni – amint mindig az is vagyok –, ez a döntés csalódással töltött el. Jobban szerettem volna, ha mind a huszonhét tagállam részánta volna a szükséges időt arra, hogy együtt megbeszéljük, merre a leginkább érdemes tartani abban a témában, amely végtére is a legfontosabb kulcskérdés az európai polgároknak a válság idején: azaz a foglalkoztatási helyzet terén.

Természetesen tudjuk, hogy a legtöbb eszköz nemzeti szinten áll rendelkezésre, de ennek nem kellene elegendő okot jelentenie az európai vezetők számára ahhoz, hogy ne vitassák meg európai szinten a fellépéseik koordinálásának módját. Tudjuk azt is, hogy amikor a pénzügyi ágazatot érintő döntéseket hozunk vagy gazdaságélénkítési tervet fogadunk el, ezek egyben foglalkoztatással kapcsolatos döntések is lesznek.

Mindamellet azt gondolom, hogy a foglalkoztatás kérdése önmagában, saját jogán is figyelmet követel az európai vezetők részéről. Akárhogy is, a Bizottságban teljes a mozgósítás, és feltett szándéka, hogy 2009. május 7-én erőteljes üzenetet küldjön a világnak. Én személy szerint azt gondolom, hogy ezt a csúcstalálkozót, amelyet a határozat értelmében háromoldalú formában rendeznek meg, nyitottá kellene tenni, hogy minden olyan miniszterelnök számára, aki részt kíván venni benne, biztosítsuk ennek lehetőségét.

Topoláneknak miniszterelnökhöz hasonlóan szeretném elmondani Önöknek, hogy a svéd miniszterelnökkel, Reinfeldt úrral, valamint a spanyol miniszterelnökkel, Zapatero úrral együtt közvetlenül az Európai Tanács előtt nagyon fontos megbeszélést tartottunk a szociális partnerekkel. Úgy gondolom, láthattuk, hogy a

szociális partnerek hajlandók együttműködni velünk. Fontos, hogy egész Európához és különösen az európai munkavállalókhöz eljusson az üzenet, hogy európai szinten is foglalkozunk a szociális párbeszéddel.

A szociális partnereket meghívtuk a Bizottsághoz. Találkozót szerveztünk a biztosok kollégiumában, és nekem feltett szándékom, hogy továbbra is együttműködjünk a szociális partnerekkel, az Európai Parlamenttel, az európai kormányokkal, természetesen az elnökséggel, továbbá a Régiók Bizottságával és a Szociális és Gazdasági Bizottsággal, mert valóban hiszem, hogy a foglalkoztatási problémákkal való szembesülés során Európa-szerte nem csak a kormányokat és az európai intézményeket kell mozgósítani, hanem a szociális partnereket és társadalmaink egészét is.

Feltett szándékom, hogy minden lehetséges opció az asztalra kerüljön. A Bizottság ezért a következő hetek során különleges erőfeszítéseket tesz a partnerekkel való együttműködés terén, és nagyon hálás lennék, ha ebben az európai parlamenti képviselők és az egész Parlament mint intézmény is teljes mértékben részt vennének. Önök hatalmas, értékes tudással rendelkeznek a terepen végzendő munka terén.

Röviden tehát ez az Európai Tanács igen fontos határozatokat hozott különféle gazdasági és pénzügyi kérdésekben – ezek nagyon konkrét eredmények. Mindamellet a folyamat semmi esetre sem ért véget. A folyamatot lendületben kell tartanunk. Nyitottan kell hozzáállnunk mindenhez, amit a szociális ügyekben igen nagy hatást gyakorló válsággal szemben meg kell tennünk. Fontos, hogy szilárdak maradjunk eltökéltségünkben, és hogy a koordináción és a megvalósításon keresztül Európa ne csak belsőleg legyen képes megfelelni a kihívásnak, hanem nagymértékben hozzá tudjon járulni ennek a nagyon jelentős mértékű válságnak a világszintű megoldásához is.

(Taps)

Joseph Daul, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Topolánek úr, Barroso úr, hölgyeim és uraim! Miután a válság kezdete óta ambiciózus, de valóban szükséges reformfolyamaton vezettük át amerikai partnereinket és az egész világot a pénzügyi piacok tekintetében, múlt pénteken Európa meghatározta az április 2-i G20-csúcstalálkozó alapvető menetrendjét.

A G20-ról folytatott tegnapi vita során néhány képviselő azt mondta, hogy ez nem elég; mások szerint éppen hogy túl sok. A valóság az, hogy az egymást követő válságok során, amelyeket a közelmúltban megtapasztaltunk, Európa végig jelen volt, koordinálta magát és egy csapatként dolgozott.

Ismétlem: a jelenleg tapasztalt válsághelyzetben a – többek között az energiával, az éghajlatváltozással, a külügyekkel, a biztonsággal és védelemmel összefüggő – világszintű problémák nem oldhatók meg nemzeti szinten. Ha még az Egyesült Királyság miniszterelnöke is, akit tegnap hallhattunk, magasztalja az Európai Unió érdemeit, és azt mondja (idézem), büszke rá, hogy angol, és büszke rá, hogy európai, ez teljes mértékben igazolja a meggyőződésemet.

Jónak tartom az Európai Tanács múlt heti döntését, miszerint 50 milliárd eurós finanszírozást biztosít az euróövezeten kívüli tagállamoknak ebben a nehéz időszakban, mert ami egyikünket érinti, az mindannyiunkra hatással van. Ezt jelenti tulajdonképpen az európai integráció. Ezek az előirányzatok az európai gazdaságélénkítési terv 400 milliárd eurós értékét kiegészítve hozzájárulnak a növekedéshez szükséges feltételek újbóli megteremtéséhez, a vagyonteremtéshez, és végül a munkahelyteremtéshez. Ugyanez igaz arra az 5 milliárd eurós csomagra, amelynek a befektetéséről határoztunk az energia terén megvalósítandó projektek, az internettel összefüggő intézkedések és egyébek támogatása érdekében.

Felszólítom a Tanácsot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak biztosítása érdekében, hogy ennek a parlamenti ciklusnak a végéig megállapodás szülessen három, jelenleg az asztalon lévő jelentős kérdésben: a hitelminősítő intézetek, a tőkekövetelményekről szóló irányelvek és a Szolvencia II. irányelv ügyében. Ez utóbbi szöveg tekintetében a Tanácsnak magasabb sebességbe kell kapcsolnia, ha biztosítani akarjuk, hogy azt áprilisban első olvasatban el lehessen fogadni.

Hölgyeim és uraim, nincsen szükség több szocialista gazdasági intézkedésre. Több munkahelyre van szükség, ez az intézkedéscsomag pedig lehetővé teszi ezt. Ezen túlmenően érdeklődéssel nyugtáztam, hogy múlt héten Brüsszelben egyetlen európai vezető – sem baloldali, sem jobboldali – sem támogatta a szocialista intézkedéseket. Ez szintén megerősíti azt az érzésemet, hogy nincs mindig teljes összhang aközött, amit az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjának elnöke jelenleg mond, és amit a szocialista vezetésű kormányok tesznek, és Schulz úr, még sokat kell dolgoznia azon, hogy meggyőzze politikai pártfőgóját, Steinbrück urat arról, legyen valamivel szociálisabb érzületű.

Meg szeretném említeni a decemberi koppenhágai konferencia előkészületeit is: megkérném a cseh elnökséget, hogy júniusig dolgozzon ki néhány javaslatot a nemzetközi pénzügyi mechanizmusok terén. Ami az energia- és éghajlatváltozás-ügyi csomagot illeti, Európa diktálta a hangnemet, és most már nem szabad elveszíteni az előnyünket. Az éghajlatváltozás nem várja meg, míg véget ér a válság. Felelősek vagyunk azért, hogy meggyőzzük partnereinket: tartsanak velünk az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és fogadják el a széndioxid-kibocsátás 30%-os csökkentésével kapcsolatos célkitűzést.

Úgy tűnik, Barack Obama úgy döntött, hogy elfogadja a segítséget, amelyet felajánlottunk neki, mivel úgy határozott, hogy kibocsátás-kereskedelmi rendszert vezet be az Egyesült Államokban. Végezetül szeretnék hangot adni elégedettségemnek, amiért Európa végül komolyan veszi keleti szomszédainkat, és stratégiai partnerséget hoz létre Örményországgal, Azerbajdzsánnal, Fehéroroszországgal, Grúziával, a Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával. Ez a partnerség hasznosan egészíti ki majd annak az EURONEST közgyűlésnek a munkáját, amelyet az én képviselőcsoportom kezdeményezett, és amely az összes parlamenti képviselőcsoport egyetértésével a következő parlamenti ciklustól kezdi meg működését.

Másrésről legfőbb ideje, hogy a múlt nyáron létrehozott Unió a Mediterrán Térségért titkársága Barcelonába költözzön és elkezdjen konkrét projekteken dolgozni. A huszonhetek ezt múlt héten kérték: a menetrend várhatóan júniusra készül el.

Martin Schulz, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Topolánek úr, figyelemre méltónak tartom, hogy itt vannak. Becsületükre válik a mostani nehéz körülmények között. Az, hogy itt vannak ma délelőtt, tanúsítja, hogy képesek küzdeni, de még nincsenek tökéletesen tisztában az Európai Unió hivatalban lévő elnökének hatáskörével. Ha ideáll és a cseh belpolitikáról beszél, nem lehet meglepve, ha mi is megtárgyaljuk a cseh belpolitikát. Szerintem azonban ön az Európai Tanács soros elnökeként van jelen, ezért nem értem a szociáldemokraták obstrukciójával kapcsolatos észrevételeit.

(Taps)

Mindenesetre két civil demokrata és két zöld szavazattal bukott meg. Mi a helyzet a sajátjai obstrukciójával?

Tegnap hallottuk egy vezető európai kormányfő felszólalását, aki a jövő heti G20-csúcstalálkozó házigazdájaként éppen az ellenkezőjét mondta el annak, amit ön az imént soros tanácsi elnök úrként elmondott. Gordon Brown tegnap pontosan az ellenkezőjét mondta annak, amit itt most ön. Ön azt mondta, hogy az út, amelyen az Egyesült Államok elindult, a történelem tanúsága szerint helytelen. Ezt mondta itt előttünk néhány perccel ezelőtt. Azt mondta, hogy Geithner módszere rossz módszer, és a pokolba vezet. Ez nem az a szint, amelyen az Európai Unió együttműködhetne az Egyesült Államokkal. Ön nem az Európai Uniót képviseli, hanem saját magát. Ezzel pedig nagy hibát követ el.

(Taps)

Már azt is értem, miért mondták nekünk egyesek már az elején, hogy nehéz párbeszédet folytatni ezzel az emberrel. Nem, soros elnök úr, így zsákutcába viszi az Európai Uniót.

A Bizottság elnöke mondott ma valami nagyon fontosat. Azt mondta, hogy súlyos hiba lenne megtagadni a szociális csúcstalálkozót, a foglalkoztatási csúcst. Olyan időkben, amikor európaiak milliói aggódnak a munkájuk miatt, amikor közfinanszírozásból biztosított milliárdokkal vagy akár billiókkal mentik meg a csődbe ment bankokat és biztosítótársaságokat (többek között az Egyesült Államokban is), amit ön a pokolba vezető útként emleget, amikor az emberek tudják, hogy mindezt végeredményben ők fizetik az adójukból, akár euróban, akár koronában; egy ilyen helyzetben az Európai Tanács azt mondja az embereknek, hogy nem érdeklik a foglalkoztatási problémáik. Erre nincs időnk. Ez végzetes jelzés. Ez hibás kommunikáció.

Ezért mondom önnek, a Bizottság elnökének, hogy nem elég a Tanács elnökségének adott jótanácsa. Nem trojkát akarunk: mindenki számára nyitott vitát akarunk. A soros elnök hívja össze újra a csúcst, hogy az állam- és kormányfők május elején eleget tehessenek az európai foglalkoztatási helyzet megvitatásával kapcsolatos feladatuknak.

(Taps)

Topolánek úr, három ajánlást tennék önnek saját nézőpontunkból, amelyet kérem, hogy az elkövetkezendő pár nap során vegyen figyelembe! Ha arra kényszeríti az Európai Unió kormányait, hogy 2009-ben bruttó hazai termékük 1,5%-át, 2010-ben pedig 1%-át mozgósítsák a rövid távú gazdasági helyzet megoldására létrehozott csomag érdekében, és eleddig, ha jól követtem az eseményeket, négy ország tesz eleget ezeknek

az előírásoknak, akkor ez nem lesz elég, és mint a Tanács soros elnöke, önre vár a feladat, hogy biztosítsa, hogy a tagállamok betartsák a saját maguk számára kirótt kötelezettségvállalásaikat.

Másodsorban kérem, hogy hívja össze újra a szociális csúcst. Mutassa meg az európai közvéleménynek, hogy a foglalkoztatáspolitikai és a munkahelyek védelme érdekében tett intézkedések a kormányzati fellépések központi elemei.

Harmadrészt kérem, tisztázza végre a Tanácsban, mi fog történni az intézményi kérdésekben a választások után? Én személy szerint nagyon sajnálom önt. Tudom, hogy a Lisszaboni Szerződés ratifikálásának szószólója volt, de azt is tudom, hogy a saját államfője is bírálja önt, és mindent megtesznek annak érdekében, hogy megakadályozzák önt abban, hogy ezt sikerrel átvigye a szenátusban. Mi szeretnénk segíteni önnek. Ha csak lehet, beszélünk az ODS-szenátorokkal, megpróbáljuk elfogadtatni velük a ratifikációs folyamatot. Ezzel nincsen semmi probléma, ön mellett állunk és megteesszük, ami tőlünk telik.

Van itt azonban egy teljesen más probléma: meg kell mondania nekünk, hogy végül is milyen alapon kíván továbblépni. A Nizzai Szerződés alapján, amely hatályban van, vagy a Lisszaboni Szerződés alapján, amely nincs hatályban? Az nem megoldás, hogy elindulunk Nizza szerint, aztán majd teszünk hozzá egy kicsit Lisszabonból is. Ezért is mondom, ami minket illet: kell a konzultáció az európai választások után, feltétlenül, de csak miután összehívták az Európai Parlamentet. Nem állok készen a konzultációra június 7-e után addig a napig, amíg ezt a Parlamentet hivatalosan össze nem hívják első ülésére. Képesnek kell lennünk arra, hogy egy minimális szintű tiszteletet megköveteljünk az intézmény iránt. Nos, ez volna az a három dolog, Topolánek úr, és akkor ismét szert tehet körünkben némi tekintélyre.

(Taps)

Graham Watson, az ALDE képviselőcsoport nevében. - Elnök úr, a recessziónak minden szenvedés ellenére van egy vidám meghatározása is: a recesszió az, amikor az ember odamegy az automatához, hogy készpénzt vegyen fel, és villog a „Nem áll rendelkezésre elég fedezet” felirat, és nem tudjuk biztosan, hogy a miénkre vagy a sajátjukra gondolnak.

(Nevetés)

Ez az Európai Tanács minden viszályal és megosztottsággal kapcsolatos sötét figyelmeztetés ellenére pozitív csomagot állított össze, és gratulálok a cseh elnökségnek ehhez az eredményhez.

Az IMF ígéretet tett további forrásokra, Európa leginkább nehézségek sújtotta gazdaságainak további támogatására, és megállapodás született a pénzügyi rendszer európai felügyeletével kapcsolatos munka folytatásáról. Mindennek nagyon örülünk. Azt pedig különösen nagy örömmel láttam, hogy a Tanács megmentette Barroso úr bőrét, azaz ötmilliárd el nem költött eurót csoportosított át a gazdaságélénkítési tervre. A közlekedésbe, infrastruktúrába és szélessávú kapcsolatba való beruházás munkahelyeket teremt és felkészíti Európát a jövőre. Eközben a Nabucco vezetékre költött pénznek köszönhetően valamelyest csökken az Oroszországtól való aggasztó energiafüggőségünk.

Egyértelmű biztosítékra van szükségünk a soros elnök úrtól arra nézve, hogy az ötmilliárd euró egy részét valóban erre a projektre fordítják, de arra is, hogy a gázinfrastruktúrába történő beruházás nem helyettesíti a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos kutatásokat. A „zöld növekedés” létfontosságú és a jövőben is az marad polgáraink biztonsága szempontjából, akárcsak a lisszaboni stratégiában megfogalmazott elvek: a rugalmas biztonság, a tudásalapú gazdaság, a célnak megfelelő foglalkoztatási szabályok – mindezek kulcsfontosságúak a versenyképes gazdasághoz és a sikeres egységes piachoz. A Tanács nagy érdeme, hogy a múlt protekcionista szövegei nem vetnek árnyékot következtetéseire.

Mindamellett, bár látszólag teljes az egyetértés, egy apró kis részlet még nem tisztázott a tagállamok prioritásaival kapcsolatban. Egyesek a széles körű nemzetközi szabályozásra összpontosítanak, mások az erőteljes ösztönző csomag fontosságát hangsúlyozzák. Ez helytelen választás. Természetesen szükségünk van valódi szabályozási hatáskörrel bíró felügyeleti struktúrákra, de ugyanilyen fontosak a recesszió realitásainak kezelését célzó contraciklikus intézkedések is. Hosszú és rövid táv: mindkettővel egyformán foglalkozni kell.

Vezetőinknek ezzel kapcsolatban világosan kell fogalmazniuk a G20 csúcstalálkozóján. Ha mi magunk nem tudunk egyezsége jutni közös ügyünkben, nem leszünk képesek együttes súlyunkkal és erőnkkel fellépni. A G20-ra Amerika is hozni fogja saját menetrendjét. Nekünk is vinnünk kell a magunkét, és együtt olyan egyezsége kell jutnunk, amellyel mindenki jól jár.

Soros elnök úr, múlt héten a Tanácsban alig beszélt a következő Bizottság megalakításának jogalapjáról, de már nem Írország az egyedüli, amely valószínűleg nem fogja ratifikálni Lisszabont. Ezért sürgetem, hogy hívja össze a Tanács, a Bizottság és a Parlament vezetőit, még mielőtt ez a Ház májusban feloszlik, hogy jogbiztonsággal megállapodhassanak a Parlament és a Bizottság összeállításának módjáról.

Soros elnök úr, van egy pillanat Smetana *Má Vlast* című művének ismert dallamában, ahol a cselló és a fagott crescendóban emelkedni kezd a legsötétebb mélységekből, míg végül egy látszólag lehetetlenül magas hangra ér fel. Ez a pillanat az ön kormánya életében már eljött, de Európában még csak most következik majd be. Ügyeljen rá, hogy a belügyi problémái ne szívják el az erejét!

(Taps)

Adam Bielan, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Hadd kezdjem azzal, hogy gratulálok Topolánek miniszterelnök úrnak az európai csúcs kitűnő előkészítéséhez és az eddig igen sikeres cseh elnökséghez. Hónapokkal ezelőtt számos politikus kételkedett abban, hogy egy kis közép-kelet-európai ország képes lesz az Európai Unió vezetésével járó teher elhordozására. Topolánek úr és egész kabinetje bizonyította, hogy ez lehetséges. Még egyszer gratulálok, és remélem, hogy ebben az ön számára belügyi problémái miatt igen nehéz időszakban is képes lesz megoldani ezeket a gondokat, és előkészíti majd a három hónap múlva esedékes következő csúcstalálkozót is.

De – mivel barátok közt vagyunk – beszéljünk őszintén! Szeretnék több olyan dolgról beszélni a csúccsal kapcsolatban, amelyeket bírálnom kell, noha kritikám nem személyesen Topolánek úr ellen irányul.

Kezdeném a keleti partnerségnek nyújtott támogatással. Erre a célra öt év alatt 600 millió eurót különítettek el, de tudjuk, hogy ebből csak 350 millió az új forrás. Ez együttesen évente és a projektben részt vevő országoként alig 20 millió eurót jelent. Valóban elég ez ahhoz, hogy Európa kiépítse befolyását a térségben? Ha már keleti partnereinkről beszélünk, meg szeretném kérdezni, milyen döntés született velük kapcsolatban a vízumkérdésről? Nekem úgy tűnik, egyáltalán semmilyen. Sőt, az a döntés született, hogy elutasítunk mindennemű együttműködést ezen a téren. Fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy el akarjuk-e távolítani magunktól keleti szomszédainkat, vagy ösztönözni akarjuk őket arra, hogy együttműködjenek velünk? Úgy néz ki, mintha egyes tagállamok hátrátatni akarnák a keleti partnerséggel kapcsolatos elgondolást, nehogy népszerűtlenné váljanak Oroszország szemében.

Ugyanebből az okból szembesülünk obstrukcióval a Nabucco gázvezeték megépítésének mérlegelése során is. Az, hogy 200 millió eurót különítettünk el a projektre, amely becsült építési költsége 8 milliárd euró, pusztán némi szánakozó mosolyt csal partnereink arcára. Nem szabad elfelejtenünk, hogy saját energiabiztonságunk érdekében legelső sorban a mi érdekünk, hogy megépüljön a Kaszpi-tenger medencéjének térségéből Európába tüzelőanyagot szállító csatorna, amelyre a Kremlnek nem lehet befolyása.

A csúcst követően ezenkívül 5 milliárd eurót különítettek el a válságkezelő csomagra. Ennek a pénznek egy részét nagy energiaprojektekre fordítják majd, többek között 330 milliót az én hazámban, Lengyelországban. Sajnos megállapítottak egy igen nehezen betartható feltételt, nevezetesen azt, hogy a pénzt jövő év végéig el kell költeni. Az összeg így virtuális pénzzé változott, mert tudván azt, milyen tempóban képes a lengyel kormány feldolgozni az uniós finanszírozást, a pénz elköltése nem lesz lehetséges, ezáltal pedig számunkra elvész. Ezért javaslom, hogy terjesszük ki a finanszírozás elköltésére rendelkezésre álló időkeretet.

Noha a csúcstalálkozóról beszélek, szeretném összefoglalni a korábban Brüsszelben tartott nem hivatalos válságkezelési csúcstalálkozót is, amelyre Topolánek úr kezdeményezésére került sor. Annak a csúcst követően résztvevői egyhangúlag elleneztek a gazdasági protekcionizmust. Ennek ellenére pár nappal ezelőtt bebizonyosodott, hogy a csúcson kiadott állásfoglalás üres beszéd volt, miután a Renault francia gépjárműgyártó vállalat bejelentette, hogy visszaköltözteti a gyártást Szlovéniából Franciaországba. Ez azt mutatja, hogy a gazdasági válság idején a szolidaritás, az EU egyik alapelve, sajnos mégis áldozatul esik a gazdasági önzésnek. Kérem Topolánek urat, hogy vessen véget ennek a helyzetnek!

Claude Turmes, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, úgy gondolom, hogy csak a történelem fogja megítélni a múlt heti csúcstalálkozó jelentőségét. Ma délelőtt ébresztőt szeretnék fújni. Rendszerválságban vagyunk, és ez a rendszerválság könnyen társadalmi válsággá alakulhat át.

Az 1930-as években Roosevelt megnyerte, Európa azonban elvesztette a fasiszták elleni politikai csatát. Miért nyert Roosevelt? Azért, mert még azok az amerikai állampolgárok is bíztak benne, akik az 1930-as

évek gazdasági válsága során jövedelmük nagy részét elveszítették. Melyik az a négy dolog, amellyel Roosevelt elnyerte a bizalmat?

Az első a szabályozás átalakítása. Roosevelt keményen támada az oligopóliumokat, az amerikai nagyvállalatokat, és újraszabályozta a gazdaságot. Pontosan ezt kell tennünk a G20-csúcson Londonban. Még ha Gordon Brown a dereguláció lelkes híve is, ez talán bizonyítja, hogy a változás igenis bekövetkezhet.

A második dolog a szociális háló megerősítése. Roosevelt programja a következő volt: egyrészt a vagyon újraelosztása, a gazdagok megadóztatása és a pénz újraosztása a szegényeknek; másrészt egy hatalmas program az amerikai fiataloknak. Mi mit kínálunk az embereknek európai szinten, hogy az európai választásokon ne a fasisztákra adják szavazatukat? A harmadik pont az – amint Martin is említette –, hogy az önkös csúcstalálkozójának legnagyobb hibája a májusi szociális csúcs lefokozása volt. A társadalom csak úgy maradhat egyben, ha működnek a társadalmi multiplikátorok, ezért el kell mélyíteni és ki kell szélesíteni a májusi találkozót. A tárgyalóasztalhoz kell szólítania minden környezetvédelemmel, fejlesztéssel és szociális kérdésekkel foglalkozó nem kormányzati szervezetet, amelyek a társadalommal és a polgárokkal együtt dolgoznak a társadalmunk számára szükséges változások előkészítésén.

Roosevelt negyedik témája pedig a gazdaságba történő beruházás volt. Ezen az egy téren gyakorlatilag csatát veszített, mert csak a második világháború alatt indult be újra az Egyesült Államok gazdaságának motorja. Mi nem akarunk háborút. Ma a bolygó elleni háborút kell megnyernünk. A mi háborúnk a zöld beruházás – ezzel kell megnyernünk a háborút. Ehhez pedig két dologra van szükség.

Egyrészt zöld eurokötvényekre. Az 5 milliárd euróból a lehető legtöbb pénzt az Európai Beruházási Bankba kell mentenünk, hogy legyen ösztönző a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság támogatására. Másrészt be kell vonnunk a játszma Európa nagyvárosait is. Az európai polgárok nem az Északi-tengerben, a széndioxid „dömpingterületein” élnek, ott nem lehet szavazatokat nyerni. Az európai városokat, az ott élő polgárokat kell megnyernünk, mégpedig egy jól kitalált városi program útján. Akkor megnyerjük a gazdaságot és megnyerjük a polgárok szívét Európának.

Vladimír Remek, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – Hölgyeim és uraim, általában nyilvánvaló, hogy módot kell találnunk az Európát és a világ más részeit jelenleg sújtó válság megoldására. Vitán felül áll, hogy erőfeszítéseket kell tennünk többek között a bizalom felépítése és a pénzügyi stabilitás támogatása érdekében is – ezt az Európai Tanács is kimondta. A kérdés azonban az, ki és hogyan állíthatja helyre a bizalmat. Ha ezt a feladatot főleg azokra hagyjuk, akik csillapíthatatlan mohóságukkal hozzájárultak a válság kialakulásához, és nem próbáljuk meg támogatni azokat, akik értéket teremtenek, de nem áll módjukban a vállalatok vagy teljes gazdaságok fellépéseinek befolyásolása, nem sok jóra van kilátásunk. Éppen ezért véleményem szerint rendkívül fontosak a Tanácsban elhangzott azon vitapontok, amelyek a válság szociális következményeivel foglalkoznak. A munkanélküliség megugrása komoly probléma, és a foglalkoztatás ösztönzését és a munkahelyek elvesztésének megelőzését célzó intézkedések rendkívül fontosak a munkavállalók számára. Ha csak a legnagyobb vállalatok és igazgatóik kapnak támogatást, akkor nem tudnánk lelkesedni a tervért. Üdvözlöm, hogy erőfeszítéseket tesznek az energiabiztonság fokozása és Európa energiahálózata kapcsolatainak kiépítése érdekében, és hogy általában az infrastruktúra-fejlesztés kiemelt szerepet kap ezen a területen. Minden mástól elvonatkoztatva ez is egy módja a foglalkoztatás és a munkahelyteremtés támogatásának és a jövőbeni juttatások biztosításának. Bizonyosan várnak még ránk kritikus pillanatok, de a jelenlegi válság segítségével ezekre is felkészülhetünk. Véleményem szerint a nukleáris energia helyettesíthetetlen szerepének nyújtott megújult támogatás jó dolog, annak ellenére, hogy még a saját képviselőcsoportomon belül is homlokegyenest ellentétes nézetek uralkodnak az energia e formáját illetően.

Szeretnék én is hozzászólni a keleti partnerség kérdéséhez. Általánosságban természetesen pártolom a lehető legszélesebb körű nemzetközi együttműködést, de itt nyilvánvalóan – sőt bevallottan – arra tesznek kísérletet, hogy a volt Szovjetunió tagállamait közelebb vonják az EU-hoz, vagyis eltávolítsák Oroszországtól. Ezáltal azonban befolyási övezetet alakítunk ki, azaz olyasmit teszünk, amit másoknál élesen kritizálunk.

Hanne Dahl, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (DA) Elnök úr, múlt héten az EUobserverben azt a kijelentést tették, hogy Jacques Delors borúlátó az euróóvezet jövőjét illetően. Az euró egyik élharcosa tehát a közelmúltbeli csúcstalálkozó után aggályait fejezi ki az Unióval és az euróval kapcsolatban. Többek között azt mondta, hogy aggódik, mert úgy látja, nincs kellő szándék a pénzügyi ágazat kitakarítására és új szabályok bevezetésére annak szabályozása érdekében. Előzőleg nemigen volt okom arra, hogy egyetértsek Delors úrral, de ebben az esetben azt kell mondanom, hogy sajnos jogosak az aggályai. A csúcs következtetései e tekintetben nagyon kevésbé konkrétak. A válság során több ízben faggattam a Bizottságot arról, mik a

szándékai a pénzügyi ágazat szabályozása és ellenőrzése terén. Ez a jelek szerint a Bizottságnak nem áll szándékában. Folyamatosan arra hivatkozik, hogy a belső piacnak joga van irányítani saját folyamatait.

Delors úr mondott még valami mást is, ami egy hozzám hasonló euroszeptikusban szinte a déjà vu érzetét kelti, egyes olyan érveket illetően, amelyeket korábban már önök elé terjesztettem. Azt mondta, hogy Európa gazdasági túl különbözőek az euróhoz. Bingó, Delors úr! Pontosan erről van szó. A közös valuta a problémának, nem pedig a megoldásnak a része. Európának erős, közös szabályozásra van szüksége a pénzügyi ágazatban, de jelentős mértékű rugalmasságra a tekintetben, milyen gazdaságpolitikával lehet legjobban kezelni a válságot az egyes országokban.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Hölgyeim és uraim, üdvözlöm a Tanács döntését, hogy múlt héten elhalasztotta az irreális lisszaboni stratégia felülvizsgálatát. Hasonlóképpen örülök az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépések finanszírozásáról szóló határozat későbbre halasztásának is. E tekintetben helyeslem a Bizottság elnökének, José Manuel Barrosónak azt a kijelentését, miszerint az EU-nak nem szabad elköteleznie magát az éghajlatváltozást érintő kérdésekben mindaddig, amíg más országok, különösen az Egyesült Államok és Kína, ezt szintén meg nem teszik. Rá szeretnék mutatni arra, hogy a huszonhét tagállam vezetői és a Bizottság olyan helyzetben jutottak ezekre a teljes egészében ésszerű következtetésekre, amikor az Unióban meredeken nő a munkanélküliség és gyengül a gazdaság, és ahol a Lisszaboni Szerződést még nem hagyták jóvá. Mindez világosan mutatja azt, hogy a Lisszaboni Szerződés teljes mértékben szükségtelen a tagállamok állampolgárai számára egyértelműen kedvező, alapvető döntések meghozatalához. Teljes mértékben felesleges, amint azt a Tanács által a közelmúltban, a cseh elnökség alatt a jelenlegi keretszerződések alapján tett ésszerű lépések is bizonyítják.

A cseh miniszterelnök és az Európai Tanács elnöke, Mirek Topolánek kormánya tegnap elvesztett egy bizalmi szavazást. Szeretném közölni mindannyiukkal, akik voltak olyan arrogánsak, hogy itt ebben a parlamentben felelőtlennek nevezzék és kritizálják a cseh parlament e fellépését, hogy itt egy szuverén tagállam demokratikusan megválasztott parlamentjének demokratikus határozatáról van szó. Az Unió elnökségét nem a Cseh Köztársaság kormánya, hanem maga a Cseh Köztársaság látja el, amely állampolgárait van szerencsém itt képviselni. Tudom, hogy hazám közigazgatási és demokratikus rendszere elég erős ahhoz, hogy hibátlanul eleget tegyen európai szintű kötelezettségeinek.

A Topolánek-kormány összeomlását követően Václav Klaus államfőé a legerősebb politikai funkció a Cseh Köztársaságban. Amint azt Önök is megerősítették ebben a parlamentben, egy olyan erős demokratikus érzületű emberről van szó, aki az európai integrációt nem a politikai-bürokratikus elit által irányított egyirányú utcának tekinti, hanem egy összetett folyamatnak, amely csak akkor lehet sikeres, ha a nép akaratából táplálkozik. Hölgyeim és uraim, néhány héttel ezelőtt Klaus államfő világosan értésünkre adta, hogy az EU-tagságon kívül a Cseh Köztársaság előtt nem lát más alternatívát. Ezen túlmenően a cseh állampolgárok többsége jótékonyan tartja hazája uniós tagságát. A Cseh Köztársaság felelőtlenége miatt ezért felesleges aggódni.

Végezetül felhívnám a Sudetendeutsche Landsmannschaft vezetője, Posselt úr figyelmét, aki nyilvánosan bírálta Vondra és Schwarzenberg miniszterek bukását és felszólította a Cseh Köztársaságot, hogy erős Európa-párti kormányt alakítson, arra a tényre, hogy a Cseh Köztársaság nem a Cseh-Morva Protektorátus, hanem szuverén állam, ahol a minisztereket a Cseh Köztársaság elnöke nevezi ki, és ahol a kormány a cseh állampolgárok által választott parlamenttől kapja mandátumát.

Elnök. – Bobošíková asszony, a demokrácia azt is jelenti, hogy minden demokrata véleményt mondhat az Európai Unió minden tagállamában és annak határain túl folyó eljárásokról. Ez is a demokrácia része.

Mirek Topolánek, a Tanács soros elnöke. – (CS) Komolyan úgy tűnik, hogy már megérintett minket a választások előtti programbeszédék szele. Nézzük ezt a dolgot kellő komolysággal és törekedjünk egységre a huszonhét tagállam között, amelynek mind megvan a maga történelme, és amelyek mindegyike más tüneteket mutat a fennálló pénzügyi válság miatt, amely más-más hatást gyakorol az egyes országok reálgazdaságára. Ha nem sikerül közös megközelítést találnunk, akkor mindegy lesz, a probléma felvetődésekor ki milyen álláspontot képviselt, mert a dominóeffektuson keresztül mindannyian megfizetjük az árát. Ez az első pont.

Nem önmagáért kritizáltam az amerikai megközelítést, hanem azért, mert szerettem volna megvilágítani az EU előnyét. Ez az előny egy kiterjedt szociális programban áll, amely lehetővé teszi számunkra azt, hogy kolosszális összegeket kelljen befektetnünk a nehéz helyzetbe került emberek szociális stabilizálásába. A rendszer szép rendesen működik. Egyik legfőbb feladatunk az, hogy működésben is tartsuk, és ugyanazokat a szociális normákat biztosítsuk az európai polgárok számára, mint a válság előtt. Véleményem szerint ez

egyáltalán nem kis feladat, nagyon is sokba fog kerülni. Döntést hoztunk néhány nagyon konkrét intézkedésről, és véleményem szerint az 5, 50 vagy 75 milliárd eurós számadatok világosan bizonyítják, hogy az Európai Tanács egyértelműen elkötelezett arra, hogy konkrét választ adjon a jelenlegi helyzetre, nem csak az ilyen vagy olyan keretrendszerben tett általános intézkedések útján, hanem nagyon is konkrét lépésekkel.

Nagy különbség van aközött, hogy az ember egy utcasarkon állva hirdeti a szép dolgokat, vagy a gyakorlatban is megvalósítja azokat. Közös célunk most az, hogy végrehajtsuk azokat a lépéseket, amelyekről eddig beszéltünk, a gyakorlatban is megvalósítsuk azokat, és várjuk a visszajelzéseket. Senki nem tudja pontosan – és egészen komolyan merem állítani, hogy még a makrogazdasági szakemberek sem –, milyen hatásokkal járhatnak ezek a különféle lépések. Tudjuk azonban, hogy valakinek ki is kell fizetnie a mentőakciót. Nagyon felelőtlen dolog lenne részünkről, ha nem gondolnánk az utóhatásokra is, még ha nem is tudjuk, meddig tart majd ez a helyzet, és ha nem tesszük fel a kérdést, ki fogja ezt mind kifizetni, mindez milyen hatást gyakorol majd az euróövezetre és a Stabilitási és Növekedési Paktumra, és milyen esélyeket biztosít majd az olyan országoknak, mint például az enyém, arra, hogy csatlakozzon az euróövezethez és bevezethesse az eurót. Nem reagálnék most Schulz pártelnök észrevételeire. Berlusconi már megtette a legutóbbi választások alkalmával, és nem szándékozom megismételni ezt a hibát. Úgy vélem, hogy egyes támadásokra nem szükséges reagálni. Az azonban nemigen lehetséges, hogy a válságból egyedül a bankjegynyomdáknak származzon előnyük. Ez nem lenne jó dolog.

A foglalkoztatási csúcs. Természetesen mi is teljes formát javasoltunk az Európai Tanácsnak. José Manuel Barroso és én egyetértettünk ezzel kapcsolatban, mert úgy éreztük, akárcsak önök, hogy a szociális partnereket a háromoldalú formánál magasabb szinten kell bevonni a vitába, és meg kell vitatni velük a foglalkoztatáshoz, a különféle nemzeti csomagok megvalósításához és azok foglalkoztatásra gyakorolt hatásához kapcsolódó problémákat, valamint azt, hogy legközelebb milyen lépéseket kell tennünk azért, hogy megóvjuk az európai polgárokat a válság hatásaitól. Nem a mi döntésünk volt, hogy ez a csúcstalálkozó háromoldalú legyen. Megértem a számos állam- és kormányfő által kifejezett aggályokat, én magam is teljes mértékben a teljes körű szervezés mellett voltam. Másrésztől ne feledjük, hogy ez csak egy nem hivatalos csúcstalálkozó volt, amely következtetései nem bírnak kötelező hatállyal. Ilyen szempontból a korlátozott forma előny lehet, mert azt jelenti, hogy a nem hivatalos csúcstalálkozó ajánlásait a rendes júniusi Tanács elé terjeszthetjük, ahol azokat esetleg egyhangúan jóváhagyhatják. Véleményem szerint ez nem olyan súlyos hiba, és nem szükséges politikai problémát kreálni belőle. A fontos az, hogy megvolt bennünk a kellő bátorság a csúcstalálkozó összehívására, hogy arra meghívtuk a szociális partnereket, hogy hosszú távon velük együtt dolgozzunk majd a kérdésen (a foglalkoztatási csúcs előtt lesz még három kerekasztal Stockholmban, Madridban és Prágában), és hogy megpróbálunk olyan következtetésekre jutni, amelyek a júniusi Tanács során jól használhatók lesznek.

A Lisszaboni Szerződés. Hadd engedjek magamnak egy viccet: úgy gondolom, hogy a Lisszaboni Szerződés jövőjével kapcsolatos kérdések ügyében már nem a Kormányzati Hivatal és Topolánek miniszterelnök telefonszámát kell hívni, hanem a Parlamentét és Jiří Paroubekét. Meg kell mondanom, hogy a helyzet előmozdításának felelőssége valójában azoké, akik ezt a helyzetet kialakították. Természetesen mindent megteszek azért, hogy eleget tudjak tenni kötelezettségvállalásomnak, hogy ne kelljen törölni az aláírást a lisszaboni Szent Jeromos kolostor előtt álló kőről.

A Bizottság. A Tanács decemberi csúcstalálkozója egyértelmű határozatot hozott, és tudatában vagyunk a helyzet összetettségének. Meg kell mondanom, hogy törekszünk arra, hogy a júniusi Európai Tanácson politikai megállapodást érhessünk el. Természetesen konzultálni fogunk önökkel: az Európai Parlamenttel folytatott viták kulcsfontosságúak. Ilyen értelemben mérlegeljük azt is, hogy ha az Európai Parlament részéről megvan a kellő érdeklődés, egy héttel elhalaszthatnánk a júniusi Tanácsot, hogy vitaidőszakunkat tízről tizenhét napra hosszabbíthassuk meg. Úgy vélem, tizenhét nap elegendő lenne a vitára. Ezek a konzultációk nagyon fontosak, azonban mielőtt hivatalos döntés születne, természetesen meg kell határozni, hogy a Nizzai Szerződés vagy a Lisszaboni Szerződés szerint haladjunk-e, mert ezáltal tudjuk, várhatóan milyen formát kap majd a megállapodás, változatlan lesz-e az országok száma, lesz-e mindegyiknek biztosa stb. Figyelembe kell vennünk az európai választások eredményeit, és csak annyit mondhatok, hogy a jóváhagyott, standard eljárás szerint fogunk haladni, mert jelenleg egyfajta politikai vákuumban vagyunk, egy olyan helyzetben, amelyet politikai és gyakorlati szempontból is kezelni szükséges.

A szabályozás kontra ösztönző intézkedések kérdésével kapcsolatos további viták. Bevezetőmben elmondtam már, hogy szerintem az EU teljesen helyes megközelítést tett magáévé, amikor nem döntött egyik vagy másik mellett, hanem csak annyit mondott, hogy megmentettük a banki ágazatot, most már csak ki kell takarítani. A Bizottság tervet készített az értékvesztett eszközök értékeléséről (hatásvizsgálatok) és a probléma kezelési

módjáról. Véleményem szerint a banki ágazatban csak úgy növelhetjük a bizalmat, sőt magának a banki ágazatnak a bizalmát is csak úgy nyerhetjük el, ha kitakarítjuk ezeket a bankokat. A Cseh Köztársaság és Svédország tudja, hogyan kell ezt végrehajtani, és az Egyesült Államok pénzügyminiszteriuma is benyújtotta saját tervét arra az országra vonatkozóan. Szerintem ez az egyetlen módja a helyzet kezelésének. Már említettem az ösztönző csomagokat. Ennek a szerkezetnek a második pillére a szabályozás, amely részben az önök kezében van. Erről részben a Larosière-jelentés is említést tesz, amely igen kiváló munka. A fedezeti alapok és a magántőke-alapok szabályozásáról van szó, kitérve természetesen az offshore ágazatra is. Bizonyára önök is látják, milyen nagy előrelépések történtek ezen a téren, és e tekintetben már felkészülünk egy lehetséges következő válságra is. Nem szorít az idő, hogy egyik napról a másikra új szabályozással álljunk elő. A tekintetben azonban igenis szorít az idő, hogy elejét vegyünk minden lehetséges jövőbeni problémának.

Vitatták még az IMF szerepét. Megállapodtunk abban, hogy az IMF szponzorálja ezeket a jövőbeni megoldásokat, de a gond nem az, hogy kevés, túl gyenge intézményünk lenne. A kérdés inkább az, hogy a pénzügyi világpiac legnagyobb szereplői tiszteletben tartják-e ezeket az intézményeket, mivel a múltban ez nem így történt. Ez mindenestre alapvető vita, és a G20 is foglalkozni fog vele, tudniillik az IMF, a Világbank és az OECD fokozott szerepvállalásával a nemzetközi, globális pénzügyi intézményi rendszerben, valamint ezeknek az intézményeknek és eredményeiknek a tiszteletben tartásával.

Úgy gondolom, érdemes lenne pár szót szólni a keleti partnerségről is. Tegnap ismét találkoztam Ljuscsenko elnökkel, és üdvözlöm ezt a megállapodást és az Európai Bizottság és Ukrajna közötti megállapodás aláírását. Ez jelentős mérföldkő a helyzet stabilizálása felé. A közelmúltban Azerbajdzsánban jártam, ahol beszéltem Alijev elnökkel. Az EU-nak továbbra is egyfajta világítótornyoként kell működnie ezeknek az országoknak a számára. Nem új akadályok felállításáról van szó, hanem arról, hogy az Uniónak van egy küldetése, mégpedig a biztonság, a szabadság, a jólét és a szolidaritás birodalmának kiterjesztése. Itt nincsenek határok, és ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy ezek az államok holnap, holnapután vagy bármikor is csatlakoznának az Unióhoz. Ha a világítótornyban kialszik a fény, ezekben az országokban a fejlődés irányát nem mi szabjuk meg többé. Tárgyalnunk kell ezekkel az országokkal, korlátlan utazási lehetőséget kell biztosítanunk nekik, gazdasági együttműködést, cseréket az oktatási intézmények és iskolák között, és jobb kormányzást. Úgy gondolom, ez a kötelességünk, és ilyen tekintetben a keleti partnerség egyértelműen bizonyítja, hogy jó irányban haladunk. Bielan úr szavaira válaszolva úgy vélem, hogy már a 600 millió eurós összeg jóváhagyatása is nagy siker volt. Nem mindannyian értettünk egyet ebben a kérdésben, az egyezés nem volt egyhangú, de ez volt a lehető legelőnyösebb kompromisszum, amelyben mind a huszonhét tagállam meg tudott állapodni.

Végezetül a szociális hatásokról szeretnék szólni. Ehhez a háromoldalú csúcsra kell visszautalnom, és méltatnom kell mindkét szociális partner szerepvállalását. Nem beszélünk arról, mennyi pénzt adunk az embereknek. Arról beszélünk, hogyan készítjük fel az embereket a mostani vagy egy esetleges hasonló jövőbeni helyzetre a készségeik fejlesztésével, az oktatás ösztönzésével és a legtöbb munkahelyet teremtő kkv-k támogatásával. Jelenleg természetesen csökken a munkavégzés költsége, mert a lehető legtovább meg akarjuk tartani az embereket a foglalkoztatásban, hiszen sokkal többre kerül visszavezetni őket a munkába, mint ott tartani.

A munkaerő mobilitása. Kíváncsian várom a nemzeti parlamentekben, különösen az enyémben folytatandó vitákat arról, hogyan kívánjuk módosítani a munkaügyi jogszabályokat a munkaerő rugalmasabbá és mobilisabbá tétele érdekében. Ez ugyanis egy lehetséges megoldás akadálya. Gyors növekedést kell biztosítani a foglalkoztatásban, és gyors megoldást kell találni azoknak az embereknek a problémájára, akik önhibájukon kívül kerültek ebbe a helyzetbe.

Végül szeretnék egy észrevételt tenni az EU–USA csúcsról. Mérföldkőként értékelem, hogy a londoni G20 és a Strasbourg-Kehl-i csúcstalálkozó után a Barack Obama vezette amerikai kormány Prágába látogat. Ennek óriási jelképes jelentősége van számunkra, és az eseményre meghívjuk az Európai Parlament elnökét is, mivel bizonyos mértékben helytelenítem, hogy az Egyesült Államok elnöke nem látogatott el az Európai Parlamentbe. Nem lesz sok idő tárgyalásokra, de véleményem szerint tudnunk kell, mit akar az Egyesült Államok, mit akarunk mi, és egyezésre kell jutnunk. Semmiképpen nem akarunk új akadályokat emelni – végül is ez az egész euro-atlanti civilizáció fő célja.

Legvégül pedig hadd reagáljak Bobošiková asszony megjegyzéseire. A cseh elnökség mindezidáig igen jól kézbentartja a helyzetet. Egyszerűen nem értek egyet azzal, hogy szervezési hibákat véthetünk, hogy esetleg nem sikerül megfelelnünk az elmúlt évek talán legnagyobb kihívást jelentő elnöksége által támasztott követelményeknek csak azért, mert szembesülnünk kellett számos olyan problémával, amelyet senki sem láthatott előre. Rugalmasságunkkal, kreativitásunkkal, reaktivitásunkkal, kompromisszum- és tettekkészségünkkel aligha érdemeltünk ki ilyen éles kritikát. A jelenlegi helyzet, amikor is a Cseh Köztársaság

elveszített egy bizalmi szavazást, Dániában és Olaszországban is előfordult, sőt Franciaországban is kormányváltás volt, igaz, ott parlamenti választások eredményeképpen. Én nem látom ilyen sötétben a helyzetet, és biztosíthatom önöket, hogy a cseh elnökség ettől semmi módon nem sérül: mindannyian eleget fogunk tenni az EU programjának irányításával kapcsolatos feladatainknak.

Elnök. – Köszönöm az Európai Tanács soros elnökének felszólalását. Mindannyian azt kívánjuk önnek, hogy sikerüljön teljes mértékben eleget tennie az Európai Tanács soros elnökeként vállalt kötelezettségeinek, és hogy mindent meg tudjon tenni azért, hogy hazájában is megállapodás születhessen a Lisszaboni Szerződésről. Mindezekkel a jókívánásokkal egyben megköszönjük, hogy jelen volt körünkben ezen a délelőttön.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Elnök úr, szeretném kifejezni támogatásomat, amiért a cseh elnökség ilyen lenyűgözően kezelt néhány, Európa számára igen fontos problémát. A gazdasági és pénzügyi válságtól az energiabiztonságig és az éghajlatváltozásig terjedő témákban az elnökség állhatatosan és világosan képviselte célkitűzéseit, és segítségével Európa egyértelműen vezető szerepet tölthetett be ezekben az embert próbáló időkben.

Különösen Topolánek miniszterelnök úr tanúsított határozott vezetői magatartást, elsősorban is a protekcionizmus veszélyeire való figyelmeztetés terén. Miközben mások eljártak a kereskedelemre káros akadályok felállításának gondolatával, a cseh elnökség világosan és következetesen kiállt a nyílt kereskedelem mellett és elsősorban amellet, hogy létfontosságú az egységes piac fenntartása. Valamikor ebben a hónapban Topolánek úr azt mondta, hogy a protekcionizmus mindig káros, és az EU esetében nem is logikus. Tanulnunk kell a válságból, és nemet kell mondanunk az elszigetelődésre és a protekcionizmusra, viszont támogatnunk kell az együttműködést.

Nagyon is igaza volt abban, hogy figyelmeztetett bennünket az EU alapvető elvére. Ez az őszinteség éles ellentétben áll a brit miniszterelnök álnok és önös érdekeket szolgáló beszédével, amelyet ebben az ülésteremben tegnap hallhattunk. Brown úr beszéde hosszú volt és hiperbolákban gazdag, de különös módon elfelejtett említést tenni arról a kulcsfontosságú tényről, hogy az Egyesült Királyság az ő vezetésével fogja átélni minden iparosodott nemzet leghosszabb és legmélyebb recesszióját. Nem tért ki az alapvetően elhibázott pénzügyi szabályozási keretrendszer létrehozásában és működtetésében játszott saját szerepére. Nem tett említést arról az óriási adósságtelerről sem, amelyet a brit lakosságra helyezett.

Európának nincs szüksége arra, hogy a brit kormány kioktassa arról, mit kell tenni a válságból való kilábalás érdekében. Európának és a nemzetközi közösségnek most gyorsan kell cselekednie, hogy helyreállítsa a pénzügyi rendszereinkbe vetett bizalmat, hogy megfelelően működő bankrendszert biztosítson, amelyben a magánszemélyek, Schulz úr, és az üzleti vállalkozások megbízhatnak, és el kell érnie, hogy a bankok újra hitelezni kezdjenek, hogy fokozódjon a bizalom. Szilárdan tartanunk kell magunkat a szabad kereskedelem és az egységes piac elvéhez, és a végsőkig bízom abban, hogy az elnökség továbbra is keményen dolgozik majd e létfontosságú célok elérése érdekében.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Elnök úr, mindössze egy héttel az Európai Tanács előtt megkértük a Tanácsot, itt az Európai Parlamentben, hogy állapodjon meg egyértelmű iránymutatásokban és konkrét intézkedésekben a foglalkoztatás megóvása és új munkalehetőségek teremtése érdekében. A mai Tanács a csend és az illúziók Tanácsa. Sajnálom, de semmiféle konkrét intézkedést nem látok. Rendben, 5 milliárd euró, de mi az? Nem több mint az Unió bruttó nemzeti össztermékének 0,04%-a. Jó dolog a szélessávba történő beruházás, de ne mondja nekem senki, hogy ennek bármiféle valódi hatása lenne a foglalkoztatás jelenlegi szabadesésének megállítására.

Nem értették meg, hogy ez a válság nagyon mély és súlyos recesszió. A vállalkozások, a munkavállalók és mi magunk is követeljük: tegyenek többet! Az IMF azt javasolta, hogy a GDP 2%-át ruházzák be idén és 2%-át jövőre. Barroso úr, Ön azt mondta, hogy minden jól megy, 3,3%-ot ruházzunk be. Ezt mondta két héttel ezelőtt, de a szám mostanra már 4%-ra nőtt. Azon tűnődöm: hogy lehet ez? Nos, a számítás egyszerű. Nő a munkanélküliség: ha emelkednek az álláskeresési támogatásokkal kapcsolatos kiadások, nő a pénzügyi ösztönzés. Felteszem, hogy ha a munkanélküliek száma Európában eléri a 25 milliót, akkor büszkén kiáll ide és azt mondja majd, hogy immár a GDP 5%-át fordítjuk ösztönzőkre. Kérem, ezt nem csinálhatjuk így! Ezt önök nem csinálhatják így! Valódi beruházásokra van szükségünk.

Barroso úr, Paul Krugman azt mondta, hogy Európa kevesebb mint feleannyit nyújt tényleges ösztönzők tekintetében, mint az amerikaiak. Megkérném önt, hogy valahányszor szóba kerül a munkanélküliség, ne mondja, hogy önök többet tesznek, csak azért, mert a tagállamok több munkanélküli-ellátást fizetnek. Mondja inkább azt az embereknek, hogy elkötelezett az új gazdaságélénkítési terv mellett. Köszönöm, amit

ma mondott, amikor azt kívánta, hogy a május 7-i Foglalkoztatási Tanács igazi Foglalkoztatási Tanács legyen. Az Ön oldalán állunk és támogatni fogjuk abban, hogy ez teljesüljön.

Nézzük csak Sarkozy francia elnököt, és emlékezzünk vissza rá, hogy se szeri, se száma nem volt az elnöksége alatt Franciaországban tartott rendkívüli csúcstalálkozóknak. Most pedig azt javasolják, hogy ezt a május 7-i csúcstot trojkává zsugorítsuk össze.

Ez a munkanélküliségi válság nem fog megszűnni attól, hogy nem vagyunk hajlandók többet tárgyalni. A probléma megmarad. Ezért Önhöz fordulok: van itt nekünk egy jól dokumentált gazdaságélénkítési tervünk. Tudom, hogy a Bizottság elnöke ezt tudja, és biztos vagyok abban, hogy ha egyszer együtt leülünk, többet érünk el, mint eddig. Itt az Európai Unió gazdasági, monetáris és szociális téren tett erőfeszítéseinek sorsáról van szó.

Ezért ismétlem: bizottsági elnök úr, tartsunk komoly, széles körű, jól szervezett foglalkoztatási csúcst május 7-én. Ha ezt meg tudja tenni, mi önnel leszünk.

(Taps)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Uniónak a jelek szerint eddig szerencséje volt a pénzügyi és gazdasági válság során, és mindezidáig a cseh elnökség is megfelelően dolgozott.

A pénzügyi és gazdasági világválság mértéke és mélyen fekvő okai bizonyítják, hogy a pénzügyi piacok globális makrogazdasági irányítását és az arra irányadó jogszabályi kereteket felül kell vizsgálni úgy nemzeti szinten, mint az Unióban és világszerte. A felügyeletről szóló jogszabályokat módosítani, a válságkezeléssel kapcsolatos óvintézkedéseket pedig fokozni kell. A pénzügyi ágazatra irányadó jogszabályoknak elsimítaniuk, nem pedig kiélesíteniük kellene a gazdasági ciklusokat. A több szabályozás azonban nem feltétlenül jelent jobb szabályozást – amire szükségünk volna, az a megfelelő szabályozás.

A nemzetközi pénzügyi piacokat érintő drámai válság és az azáltal okozott egyensúly-eltolódások veszélyt jelentenek a liberális gazdasági rendre nézve. A kormányzatok hibás gazdaságpolitikai és monetáris politikai döntései és nem megfelelő pénzügyi felügyelete, valamint több bank nyilvánvaló összeomlása a pénzügyi rendszer reformját, nem pedig új gazdasági rendszer létrehozását teszik szükségessé. Az Európai Központi Bank függetlensége és az a mód, ahogyan a monetáris stabilitást megközelíti, nagyon is helyes, és bizonyította értékét.

Bebizonyosodott az is, milyen fontos az európai közös piac a jólét és a stabilitás szempontjából. A belső piac központi szerepet játszik az európai recesszió lerövidítésében és hatásainak tompításában. A tagállamoknak gyors, célzott és ideiglenes intézkedéseket kell tenniük a reálgazdaság támogatása érdekében, mert tudjuk, hogy az EU úgy teremthet jólétet, ha folytatja a belső piac fejlesztését, nem pedig úgy, ha támogatásokat osztogat.

Ezért az Európai Uniónak következetesen kell továbbdolgoznia a belső piac fejlesztésén és egy működő versenyjogi keret létrehozásán. Nyilvánvaló azonban az is, hogy a vizsgán még nem mentünk át. Az Európai Uniónak szilárdan tartania kell magát elveihez. Nem térhetünk vissza divatjamúlt gondolkodásmódokhoz, a protekcionizmushoz, a kompartmentalizáció politikájához vagy a támogatásokért folyó versenyhez. A cseh elnökség is így vélekedik, és remélem, hogy erre a jövőben is számíthatunk.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni a cseh elnökségnek, hogy vezetésével a Tanács jelentős előrelépést tett a tényleges problémák tudatosítása és megoldása felé. Szeretnék kiemelni néhány olyan területet, ahol még folytatnunk kell a munkát. Először is ilyen a munkahelyek teremtése és megőrzése, ahol a hangsúly nem annyira a szociális támogatással kapcsolatos kérdéseken van, mint inkább az infrastruktúrába és az üzleti szféra élénkítésébe történő beruházáson, hogy az ilyen munkahelyteremtés megvalósulhasson. Másodsor, a bankok bőkezű pénzügyi segítséget kaptak a monetáris rendszer stabilizálásának helyreállítására érdekében, de a hitelezés terén nem sietnek intézkedéseket tenni. Szükség lenne úgy európai iránymutatásokra, mint a nemzeti kormányzatok proaktív intézkedéseire, hogy a bankok végre ráébredjenek feladataikra és biztosítani lehessen, hogy újra elkezdjenek hitelezni mind az üzleti vállalkozásoknak, mind a magánszemélyeknek. Harmadsor, a strukturális alapok jelentik gyakorlatilag az egyetlen olyan finanszírozási forrást a vállalkozások számára, amely lehetővé teheti az üzleti tevékenység felélénkülését, ezért egyrészt növelnünk kéne ezeknek az alapoknak a hozzáférhetőségét és tevékenységeik hatókörét, másrészt csökkentenünk a bürokratikus akadályokat és megnövelnünk a támogatások megszerzésére engedélyezett időt. Köszönöm figyelmüket!

Ian Hudghton (Verts/ALE). – Elnök úr, az Egyesült Királyság miniszterelnöke, Gordon Brown el akarja hitetni velünk, hogy hirtelen büszke lett az Európai Unió egységére, és hogy az uniós tagállamok együtt erősebbek és nagyobb biztonságban vannak. Most azt mondja, hogy a banki ágazat szabályozását szorosabbra kell vonni, megoldást kell találni az adóparadicsomok ügyében és reformálni kell az IMF-et.

Brown úrnak ezek után egy fikarcnyi szavahihetősége sem maradt. Az Egyesült Királyság gazdaságát hanyagul, katasztrofális módon irányította. Nemcsak hogy nem a világ megváltója, de egyenesen aktív szerepet játszott a válság kialakulásában. Ő is támogatta azt a puha szabályozást, amely egyik közvetlen oka a banki ágazatban felmerült problémáknak.

A hullámvölgy hatását pedig világszerte megérezzük. A skót kormány, amely örökölte ezt a helyzetet, mindent megtesz, ami korlátozott hatáskörétől telik, hogy távol tartsa a legrosszabb következményeket: adókedvezményekkel könnyíti meg a vállalkozásokra háruló adóterheket, felgyorsítja az infrastruktúra-projektekbe történő beruházást és prioritásként kezeli a képzési és készségfejlesztési programokat, hogy segítsen az embereknek az elhelyezkedésben.

Skócia energiaforrásokban gazdag, és óriási potenciállal rendelkezik a megújuló energiaforrások – így a tengeri szélenergia vagy a hullám- és árapály-energia – kifejlesztése terén. A tiszta energia előállításának és elosztásának fejlesztését célzó uniós támogatás nemcsak a skót gazdaságot segíti majd, de európai társainkat is, mert hozzájárul az energiabiztonsághoz és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez. Nagyon remélem, hogy Skócia az Európai Unió rendes, független tagállamaként hamarosan még aktívabb és konstruktívabb szerepet játszhat majd a világban.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Elnök úr, meglep, hogy a Tanács hivatalban lévő elnöke, aki tegnap elvesztett egy bizalmi szavazást saját parlamentjében, ilyen keményen nyilatkozik a múltban elkövetett politikai hibákról. Azt mondja, hogy az Egyesült Államok útját a történelem már hiteltelenné tette. Nyilvánvalóan azt állítja, hogy válság idején nem támaszkodhatunk szociális ösztönzőkre, és nyilvánosan kijelentette, hogy nem szabad az AIG vezetőit arra kényszeríteni, hogy fizessék vissza prémiumukat. Azt is kijelentette azonban a nyilvánosság előtt, hogy a pénzügyi és gazdasági válsággal kapcsolatos felelősség az Egyesült Államok múltbeli fellépéseire korlátozódik, és hogy neki nem szükséges önkritikát gyakorolnia és feltennie azt a kérdést, hogy magának az EU-nak a kommercializációra, versenynyomásra és féltelen globalizációra támaszkodó stratégiája is hozzájárult-e a válsághoz.

Véleményem szerint ez világosan kiderül a csúcspont következtetéseinek vonatkozó szakaszaiból, amelyek kijelentik, hogy a jelenlegi válság során a megújult lisszaboni stratégia, beleértve a jelenlegi integrált iránymutatást, marad a növekedés és a munkahelyteremtés elősegítését célzó hatékony keretrendszer. A referenciadokumentumok azonban igen világosan kimondják, hogy természetesen lennie kell kapcsolatnak a fenntartható államháztartásra vonatkozó megközelítéssel, ezen belül pedig a folyamatos nyugdíjreformokkal. Ez meglep engem. Ezek szerint kimutatták, hogy a folytonos nyugdíjreformok a nyugdíjrendszer folyamatos privatizációjához kapcsolódnak, amely során egyre nő a tőkével fedezett nyugdíjellátás aránya.

Ez pedig tovább erősíti a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság két határozott okát, nevezetesen a pénzügyi piacoktól való függőséget (annak ellenére, hogy a válságot a pénzügyi piacok zavarai okozták), és különösen a szociális megosztottság további kiélesedését. Márpedig ehhez a szociális megosztottsághoz, a jövedelemmegosztás szerinti megosztottsághoz éppen a likvid tőke robbanása vezetett. A kiigazításoknak éppen ezt kellene célozniuk. Ezért nem értem, hogy a Bizottság és a Tanács a csúcsértekezletek során miért nem fogadta el a vonatkozó kiigazításokat.

Ha a lisszaboni stratégiáról beszélünk, meg kell említenünk a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitikáról (2005–2010) szóló bizottsági fehér könyvet is, amelynek alapvető elgondolása az európai pénzügyi szolgáltatási piac pénzügyi szolgáltatások világpiacába való integrációja, valamint a Nizzai és a Lisszaboni Szerződés vonatkozó cikkei, amelyek egyfelől megtiltanak a tőke szabad áramlásával kapcsolatos minden korlátozást, másfelől korlátozás nélküli pénzügyi szolgáltatások bevezetésére készítetik a pénzügyi intézményeket. Ez élesen ellentmond a válságot okozó tényezők ellen folytatott bármiféle küzdelemnek.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Elnök úr, a lisszaboni stratégiával biztosítjuk, hogy Európa gazdasági értelemben továbbra is versenyben maradjon a világ többi részével. Ez nyilvánvalóan csak akkor lehetséges, ha mindenki valóban részt vesz a folyamatban, és ha jó életkörülményeket biztosítunk, éspedig a fejlődő országokban is.

A múlt héten az EU-csúcson elért megállapodás nem elég erős ahhoz, hogy elő tudja segíteni egy új, fenntartható irányultságú gazdaság létrejöttét. A gazdasági válság, az éghajlati válság és az energiaválság új

megközelítést tesz szükségessé, ahhoz pedig szükség van bizonyos beruházásra. Az Európai Uniónak e folyamat élére kell állnia. Arra számítottunk, hogy egyezség születik a bali és poznańi éghajlati megállapodások finanszírozásáról. Aggasztó, hogy a környezetvédelmi és pénzügyminiszterek közötti hosszúra nyúlt tárgyalások után az EU-csúcstalálkozón nem jutottak ilyen megállapodásra. Hol van az EU vezető szerepe, ha kézzelfogható finanszírozásról van szó? A fejlődő országok éghajlatváltozás elleni terveinek a partvonalon túlra történő kirúgása komolyan aláássa az éghajlattal kapcsolatos megállapodásokat. Nem ilyen jellegű vezető szerepre van szükség a Koppenhágára való felkészülés időszakában.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Elnök úr, a nagy európai látomás miatt Brüsszel sajnos vakká és süketévé vált az Unióban bekövetkezett számos nemkívánatos fejleménnyel szemben. Ahogy a válság kibontakozik, a polgárok megfizetik ennek az árát: az elmúlt évek neoliberais tévelygéseinek az árát, vagy a keleti bővítés finoman szólva sem alapos előkészületeit, amelyek miatt most a jelek szerint elzalogosodtak. Törökország csatlakozása – ami nyilvánvalóan kész tény – sem fogja meghozni a szükséges energiabiztonságot; ellenkezőleg, csak politikai instabilitást, iszlamizmust és több milliárdos költségvetési tételt jelent majd az Uniónak.

A G20 küszöbön álló pénzügyi csúcstalálkozója előtt az EU-nak emancipálnia kell abból a jobbagyrezerepből, amelyet eddig az amerikai politika mellett betöltött, és szigorú szabályokat és ellenőrző intézkedéseket kell bevezetnie. A jelenlegi pénzügyi dilemma alapkövét az tette le, hogy Washington hosszú időn át nem volt hajlandó semmiféle formában szabályozni az igen robbanásveszélyes pénzügyi papírokat.

A válság alatt takarékoskodni kell. Kellő tér áll rendelkezésre a megtakarításhoz, például az uniós hivatalok nyakló nélküli terjeszkedése terén. A válságfinanszírozás növelése csak egyike az első lépéseknek; ennél sokkal több tervre van szükségünk arra az esetre, ha egy-egy ország csődbe megy, és koncepciót kell kidolgoznunk azoknak a széles körű szociális problémáknak a kezelésére is, amelyek olyan biztosan be fognak köszönteni, mint az imádság végén az ámen.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék gratulálni a cseh elnökségnek. Jelentős belügyi problémái ellenére sikerrel előbbre vitte az európai napirendet ebben az évtizedek óta példátlanul mély gazdasági és pénzügyi válságban. A gratuláció mellé azt kérem, hogy a cseh elnökség egészen a megbízatása végéig olyan jól és célzottan járjon el, mint eddig.

Amikor a szocialista képviselőcsoport elnökét hallgatom, úgy érzem, mintha egy másik bolygón lennék. Magasztalja Brown urat, aki mielőtt miniszterelnök lett, pénzügyminiszter volt, azaz felelős volt az Európai Unió és az Egyesült Királyság pénzügyi politikájáért és keretfeltételeiért. Számos alkalommal elhangzott már itt, hogy csak akkor tudjuk bevezetni a szükséges szabályozási intézkedéseket, ha az Egyesült Királyság változtat hozzáállásán. Hogyan lehet ma megmentőnknek kikiáltani olyasvalakit, aki egy évtizeden át megakadályozta ezt? Nem értem.

A cseh miniszterelnöknek a pénzkínálat növelésével kapcsolatos amerikai politikára vonatkozó kritikája minden szempontból jogos. Nem lehet éppen ugyanazokkal az eszközökkel megoldani a problémát, amelyek a válságot okozták, nevezetesen a pénzkínálat szélsőséges növelésével és túl sok hitel igénybevételével. Éppen a hitelre való támaszkodás a probléma.

Ezért a legelső prioritás a pénzügyi piacon uralkodó válság kézbevétele, a globális egyensúlyhiány rendezése, az éghajlatvédelemmel és a szegénység elleni harccal kapcsolatos feladatok előttünk történő együttes megvitatása, és új, szociális piacgazdaságon alapuló morál meghonosítása a világban. Ha mindezt meg tudjuk valósítani ebben a válsághelyzetben, akkor a cseh elnökség teljes egészében megfelelt a várakozásoknak, tekintet nélkül arra, mi történik a Lisszaboni Szerződéssel, vagy a Cseh Köztársaságban fennálló belpolitikai helyzetre.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Hölgyeim és uraim, az Európai Tanács hivatalban lévő elnöke, Mirek Topolánek ma a társadalmi demokrácia elleni támadással indította beszédét az Európai Parlamentben. Szeretném megjegyezni, hogy ez igen jellemző erre a kormányra. Ahelyett, hogy megegyezésre, együttműködésre és kompromisszumra törekednének az EU kormányzása során, Topolánek miniszterelnök úr eddig is mindig a vitát és a konfliktust kereste, és ezután is ezt fogja tenni. Ez a tulajdonsága és ez az együttműködésre való képtelensége volt kormánya összeomlásának valódi oka is. Szeretném emlékeztetni önöket, hogy nem az ellenzék mozdította el a kormányt, hanem a kormány saját pártjának és koalíciós partnerének, a Zöld Pártnak a parlamenti képviselői.

Most azonban nem a cseh belpolitikáról szeretnék beszélni. Mindössze emlékeztetni szeretném a Cseh Köztársaságot mint a soros elnökséget betöltő országot az Unióval és annak polgáraival szemben meglévő

kötelességeire. Számos feladat áll előttünk. Természetesen beszéltünk már a gazdasági és pénzügyi válságról. Prágában európai–amerikai csúcstalálkozót szerveznek. Ideális történelmi lehetőségünk nyílik arra, hogy egyesült államokbeli partnereinkkel együttműködhessünk a mai globalizált világ minden kérdésében, a gazdaságtól és a környezetvédelemtől a közel-keleti és afganisztáni konfliktusok megoldásáig, és a többi.

Végezetül szeretnék még egyszer hozzászólni a Lisszaboni Szerződés kérdéséhez. A cseh szociáldemokraták mindig is támogatták az európai alkotmányt és a Lisszaboni Szerződés ratifikációját. Ez így volt a cseh parlamentben és így lesz a cseh szenátusban is, amint a szavazás lezajlik. Szilárdan hiszek abban, hogy bármilyen pozíciót is foglal majd el, a Polgári Demokrata Párt továbbra is ugyanolyan konstruktív és Európa-párti lesz, mint eddig, és támogatni fogja ezt a dokumentumot.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Valahányszor megvitatjuk az állam- és kormányfők újabb és újabb csúcstalálkozóit, amelyek célja a gazdasági problémák megoldása, rá kell döbbernünk, hogy az elért eredmények jók, ugyanakkor sajnos le vagyunk maradva a fejlemények mögött, és nem világos e döntések végrehajtási mechanizmusa.

Mit kell tennünk e problémák elkerülése érdekében?

Először is az országoknak értékelniük kell az integráció saját nemzeti gazdaságpolitikájukra gyakorolt hatását. Jelenleg a döntéseket gyakran a történelem alapján hozzák, aszerint, hogyan viselkedtünk a múltbeli válsághelyzetekben. Sajnos azonban – mivel egy közös piaccal rendelkező integrált Európai Unióban élünk – ezek a határozatok gyakran nem váltanak ki olyan hatást, mint egykor.

Másodszor, létre kell hozni valamiféle ideiglenes intézményi keretrendszert a határozat-végrehajtási mechanizmus céljára. Várjunk, amíg ratifikálják a Lisszaboni Szerződést? Az emberek élete nem áll meg, a döntéseket ma kell meghoznunk. Nyilvánvaló, hogy fokozott koordinációra van szükség az euróövezetbe tartozó és azon kívüli tagállamok között. Hogyan lehet ezt elérni? Úgy gondolom, hogy a szorosabb együttműködés mechanizmusát az úgynevezett árfolyam-mechanizmusra, magyarul szólva az ERM II-re kellene alapozni. Ezáltal közelebb lehetne hozni egymáshoz a két Európát, az újat és a régit, és konszenzusra lehetne jutni.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Elnök úr, a közelmúltbeli európai csúcson számos téma került az asztalra. Ezek között volt a keleti partnerség kérdése és az alternatív gázellátási útvonalak kérdése is. Pillanatnyilag úgy határoztak, hogy kis összegeket különítenek el ezekre a célkitűzésekre, de kétségtelenül jó irányba indultak el. Európa rendkívüli gazdasági válsággal szembesül, amelyből hatékony kivezető utat kell keresnie. Mindamellett nem térhetünk el vezérelvünkötől, a szolidaritástól. Különösen érzékenyen kell reagálnunk az új tagállamok problémáira.

Noha a csúcstalálkozón szó esett az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekről is, a gyakorlatban látható, hogy a minket sújtó válság mellett ez a rendkívül drága áltudományos projekt elveszíti jelentőségét. Az e célra szánt pénzügyi eszközöket a válság hatásai elleni hatékony, közös küzdelemre kell fordítani. A Cseh Köztársaságban fennálló belpolitikai helyzetnek pedig mindehhez semmi módon nem lehet köze.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, nagyon örültem, hogy ma itt láttam Vondra urat a plenáris ülésen, és annak, hogy az elnökség jelezte, hogy folytatja a munkát. Véleményem szerint nem tennénk jó szolgálatot Európának, különösen ezekben a válság sújtotta időkben, ha nem tartanánk mind össze és nem segítenénk a cseh elnökség működését. A Cseh Köztársaság felől érkező hírek szerint a kormány még hivatalban marad és folytatja a kormányzást, mivel a tegnapi összegyűlt többség nem elég egy új kormány létrehozásához. Úgy gondolom, hogy a válság során ez a fajta stabilitás – ami alatt a cseh elnökséggel való szolidaritást értem – elengedhetetlen. Felszólítok továbbá egyes nyugat-európaiakat, így például a franciákat, hogy fékezzenek a kelettel szembeni rosszmájúságukat, hiszen az európai válság végeredményben a franciaországi népszavazással kezdődött el.

Szeretném azt látni, hogy bátrabban állunk az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekhez, mert igenis szükség van ezeknek a kezelésére. Muszáj, hogy merjünk csinálni valami újat, ha ki akarunk lépni ebből a válságból. Igen tisztelt barátomnak igaza van, hitelből élünk. Ugyanúgy hitelből élünk azonban a környezet és az éghajlat terén is. A végtelenségig elpazaroltuk a forrásokat. Nem vagyunk képesek fenntartható módon irányítani a gazdaságot. Az ENSZ, Ban Ki-moon, a Világbank, mindenki azt magyarázza nekünk, hogy ami most Kínában vagy Dél-Koreában történik, azaz hogy a rövid távú nemzeti gazdasági program több mint felét az éghajlatvédelemre és a fenntartható fejlődésre fordítják, nagyon is helyes, és éppen ez a jövő útja. Az Európai Tanács ehhez sajnos pillanatnyilag nem volt elég bátor. És sajnos nem gondolom, hogy ezért kizárólag a cseh elnökség volna felelős.

Elnök. – Köszönöm, Harms asszony. Bizonyára igaza van. Mindannyian bűnösök vagyunk – egyesek inkább, mint mások.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Elnök úr, e gazdasági válság közepette, amely kialakulásáért és lefolyásáért úgy a tagállami, mint az uniós szintű elhibázott politika felelős, a munkahelyek védelmének és a munkahelyteremtésnek abszolút prioritást kell élveznie. A foglalkoztatási válságnak véget kell vetni. Ehhez pedig proaktív fellépésekre lesz szükség a tagállamok kormányzatai részéről.

A szabad piaccal kapcsolatos teológiai meggyőződések nem állhatnak a munkavállalók megsegítésének útjába. A pénzügyi piacok puha szabályozása mindig is a rabláshoz és korrupcióhoz vezető utat jelentette. A makacs deregulációnak és a közszolgáltatások privatizációjának mindig sírás lesz a vége.

Őszinte-e tehát az a közös refrén, hogy le kell vonnunk a gazdasági válság tanulságait? Ez a kérdés. Ha őszinte, akkor már vitán felül áll, hogy alapjaiban kell megváltoztatni az uniós politikát, ezen belül pedig az uniós szerződéseket is, és erről az EU Tanácsának tárgyalnia kellene. A Lisszaboni Szerződés már lejárt lemez. A kudarcos politikák chartája. Az új időkhöz új szerződésre van szükség.

Paul Marie Coûteaux (IND/DEM). – (FR) Elnök úr, az utolsó Tanács elnökségi következtetései igen mulatságos olvasmány. A vesztes hadseregek győzelmi jelentéseihez hasonlít. Ugyanolyan patetikus, mint ezek a nyilatkozatok általában, olyannyira, hogy szintén ismételtelen kijelenti, hogy a válság elmúltával az EU majd erősebb gazdaságot épít fel a jövő számára, vagy hogy megerősíti a teljes mértékben kisiklott lisszaboni stratégiát.

Ebből következik, hogy mivel újra bezárkóznak az üvegtornyaikba, az eurokraták, az eurofilek és az egyéb ultra-európaiak már nem képesek felőni a feladathoz. Mindenki pontosan tudja, hogy az euróövezetben köszöntött be legegyszerűbben a recesszió, miután nyolc éven át a világ legalacsonyabb növekedését produkálta. Emellett az euróövezetnek adódtak a legnagyobb nehézségei a versenyképesség és a foglalkoztatási helyzet terén is. Mindenekfelett pedig – miután az általános tendencia az volt, hogy a nemzeteket megfosztotta természetes védekező mechanizmusaitól – az euróövezet volt a legkevésbé képes reagálni ezekre a problémákra.

A valóságban a válság egyetlen előnyös oldala az, hogy felébreszti az ígért pénzügyi támogatásokkal és nemzetellenes propagandával elkábított népeket. Csakis a tagállamok rendelkeznek a bárminemű széles hatókörű fellépéshez szükséges legitim eszközökkel, és ahhoz, hogy cselekedni tudjanak, le kell vetniük az EU és az euró béklyóját. A francia nép számára legalábbis egyre nyilvánvalóbb, hogy Franciaország nélkül nem lesz biztonság, francia politika nélkül nem lesz Franciaország, nemzeti és népi szuverenitás nélkül pedig nem lesz francia politika.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, úgy tűnik számomra, hogy e vita középpontjában változatlanul tartja magát az a dogma, hogy a bankoknak központi szerepet kell játszaniuk a gazdaságban, és hogy a globalizációs folyamatnak is a gazdasági jövőnk alapvető részét kell képeznie.

Ez a dogma teljesen téves. Vissza kell térnünk társadalmunk hagyományos gazdasági látásmódjához, amely a társadalmi igazságosságon és a valódi termelésen nyugszik. Mivel mindannyian eszünk, öltözködünk és éjjel alszunk, tevékenységünket és erőfeszítéseinket a mezőgazdaság fejlesztésére, házak építésére és a feldolgozó- és kézművesiparra kellene összpontosítanunk.

Ilyen megújult szemléletmód híján mindig újabb és újabb válságokba kerülünk majd, ahol továbbra is a bankok uzsorája irányítja az embereket, és az igazságtalanság uralja az életünket.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Elnök úr, azt sem tudom, kihez szólok most, mivel a cseh elnökség meg sem próbál részt venni az ülésen. Gratulálok a csúcstalálkozó eredményeihez. Az IMF-források növelése, a válságalap megduplázása, a keleti partnerség, a stratégiai infrastruktúra fejlesztése és a Nabucco támogatása mind-mind hozzájárul a cseh elnökség „három E”-jének teljesítéséhez. Kár, hogy a koppenhágai előkészületek késnek, és a cseh elnökség nem használta fel az energia- és éghajlatügyi csomaggal kapcsolatos munkánkat.

Ezzel azonban ma nem foglalkozunk. Az önök elnöksége – csakúgy mint kormányuk – kétnormás politikát folytat. Míg Európában együttérző európaiakként és nagy integrátorokként tetszelegnek, otthon arról beszélnek, hogyan győzik majd le őket mind, és a Lisszaboni Szerződést is úgy emlegetik, mintha nem lenne több valamiféle papírfecniél. Saját kormányukat sem sikerült integrálniuk. Václav Klaus elnökké választása is a kétnormás politika része. Csehek és morvák millióinak érdeke, hogy megerősítsük Nyugat-Európához való kötődésünket, amely segítségével a legrosszabb válságokat is legyőzhetjük. Ezt a célt nem érhetjük el a Lisszaboni Szerződés ratifikálása nélkül. A Szerződést most komoly veszély fenyegeti, és ez részben az Ön

felelőssége. Ha bármilyen formában tovább kormányoz, egyértelműen ki kell állnia a ratifikáció mellett. Vannak a társadalmi és politikai elitnek olyan tagjai a Cseh Köztársaságban, akik akarják a ratifikációt, és akik készek támogatni bárkit, aki keresztülviszi azt. Az én pártom, az Európai Demokrata Párt is minden tőle telhetően meg fog tenni a ratifikáció érdekében.

A másik súlyos mulasztás az euró. Részt vehetnek a G20-csúcson és ott képviselhetik Európát. Európa számára fontos, hogy megvédje szabályozási intézkedéseit az Egyesült Államokkal szemben, ne alkudjon meg a szertelen ösztönző csomagok politikájával, amely hiperinflációhoz vezethet. Fontos, hogy létezzen egy európai értékpapír-bizottság, és hogy fenntartsák a stabilitási paktumot. Mindez azonban ránk, a saját hazánkra is érvényes, és az Önök pártja volt az, amely sok éven át kívül tartotta hazánkat az euróövezeten.

Topolánék úr, a javasolt intézkedések kitűnőek. Pillanatnyilag ezek csak javaslatok. Ahogy Merkel asszony mondta, a megvalósítás az, ami számít. Politikai akaratra és egységre van szükség ahhoz, hogy mindez valósággá válhasson. Önök bizalmi válságról beszéltek. Itt is ez a helyzet. Vigye keresztül a Lisszaboni Szerződést, változtassa meg az euróval kapcsolatos pozícióját, és tegye lehetővé a strukturális források gyors lehívását. Máskülönben nem tudom, hogyan tudja majd képviselni a csehek és morvák azon 60–70%-át, akik nem egyenlőtlen feltételek mellett akarnak üzletet kötni Európával, hanem normálisan szeretnének élni Európában.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Elnök úr, van egy téma, amely sok európai polgárt érint napjainkban. A munkanélküliség növekedéséről és a szociális olló emiatti továbbnyílásáról van szó. Az emberek bizonyára nagyon csalódottak az utóbbi csúcs eredményei miatt. Egyáltalán semmiféle stratégiát nem dolgoztak ki ezen a csúcson a fokozódó munkanélküliséget illetően. Azt mondják, már megtették, amit meg kellett. Azt is mondják, hogy a csúcstalálkozó, amelyet május elején rendeztek volna, nem is lesz igazi csúcs, csupán egy háromoldalú találkozó. Ez egyértelmű üzenet a polgároknak, hogy az EU vezetői nem tekintik prioritásnak a foglalkoztatást és a munkanélküliség elleni küzdelmet.

Az Európai Parlament sem foglalkozik a kérdéssel – mindössze egyetlen hónappal az európai parlamenti választások előtt. Barroso úr ma vitára szólított fel bennünket, de a Tanács következtetései meg sem említik az Európai Parlamentet.

Szeretnék még röviden szólni az automatikus stabilizátorokról. A mai vitában szó esett a GM-ről, az Egyesült Államokról és Svédországról. Igaz, hogy nekünk Svédországban jobb társadalombiztosítási rendszerünk van, de a támogatások aránya visszaesett a régi 80%-ról. Az állásukat elvesztő autópipari munkavállalók jelenleg a fizetésük 50–60%-ának megfelelő kifizetésben fognak részesülni. Látható, hogy már ez sem olyan csodás, mint valaha.

Végül pedig szeretnék pár szót szólni a mobilitásról. A mobilitás fontos az Unióban, akárcsak a protekcionizmus elleni küzdelem. A Bizottságnak és a Tanácsnak azonban felelősséget kell vállalnia azért és biztosítania kell azt, hogy az EU egész területén ugyanazért a munkáért ugyanolyan fizetés járjon. Akkor majd tehetünk lépéseket a fokozott mobilitás ösztönzése érdekében és a protekcionizmus ellen.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Elnök úr, sok mindent elmondtak már arról, valójában mennyi pénz elkülönítésére van szükség a gazdasági válság megoldásához. Órákon át vitázhatnánk erről. Úgy gondolom azonban, hogy a jövő nemzedékeire is tekintettel kell lenni, és nem szabad rájuk hagyni minden probléma kibogozását. Emellett talán még fontosabb, mire költjük azt a pénzt. Aggaszt, amikor azzal a reflexszerű reakcióval szembesülök, hogy kidobnak egy csomó pénzt a régi iparágakra és technológiákra, így próbálva meg talpra állítani a gyengélkedő ágazatokat.

Megdöbönt az is, hogy a Tanács következtetéseiben a gazdasági válságról és az energiáról, fenntarthatóságról szóló szakaszok két elkülönített témaként kezelik ezeket a kérdéseket, holott megérett rá az idő, hogy összekössük azokat. Nem szeretnék olyan pesszimista lenni, mint Turmes úr volt az imént, de már valóban legfőbb ideje az új technológiákba és tudásba történő beruházásnak. Tűrhetetlen, hogy milliárdokat pumpálnak az autópiparba, amit aztán az oktatáson kell megspórolni. Egyértelmű, hogy ez így nincs jól.

Egy másik kérdés a kelet-európai és a közös valután kívüli országok számára elérhető megoldások témája. Ezeket az országokat bizonyos fokig cserben hagyjuk az említett 50 milliárd eurós összeggel. Nem tudom, a Tanács és a Bizottság mérlegeli-e az euróövezeten kívüli országok gyorsított eljárással történő csatlakozásának lehetőségét, hiszen ezen államok stabilitása és erőssége egész Európa érdeke.

Végezetül nagyon aggaszt a nacionalista nyelvezet használata és az a tendencia, hogy minden nemzeti vezető az elsősorban a saját országának kedvező megoldások felé hajlik. Mindannyiunknak nagyon komolyan kell

vennünk a szélsőjobb emelkedését, és biztosítanunk kell, hogy ezt a kérdést még a választások előtt kezelni tudjuk.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Elnök úr, szeretném támogatásomról és elismerésemről biztosítani az európai vezetők múlt héten összegyűlt csoportját.

Ami Írországot illeti, immár teljesen világos, hogy támogatást szeretnénk kapni az Európai Uniótól. Gazdaságunk valaha erős volt, de meggyengült, akárcsak jelenleg a világ többi gazdasága. Nyilvánvaló számunkra, hogy csak együttműködve emelkedhetünk ki ebből a válságból, és hogy a jelenleg Európa előtt álló legnagyobb kihívás az együttműködés és a meglévő gazdasági egységünk megerősítése, hogy kölcsönösen támogathassuk egymást, ahelyett, hogy gyengítsük az Uniót, amint azt egyesek javasolják. Nyilvánvaló az is, hogy a Lisszaboni Szerződésben lefektetett alapvető szabályokra most nagyobb szükség van, mint valaha. Ahogy egy régi ír közmondás tartja: „egységben az erő”.

Jean-Luc Dehaene (PPE-DE). – (NL) Elnök úr, minden európai csúcstalálkozó után panaszkodnunk kell, hogy az európai dimenzió nem érvényesül elég erősen a döntéshozatali folyamat során. Én is arra számítottam, hogy a válság megközelítése valószínűleg európai dimenzióval fog rendelkezni. Emellett igaz azonban a mostani időkben, hogy fontosabb a döntéseink megvalósítása, mint az, ha folyamatosan további terveken lovagolunk, miközben azt is elfelejtjük végrehajtani, amiről már határoztunk. Ezért azt gondolom, hogy nekünk a Parlamentben, a Tanáccsal és a Bizottsággal együtt, most a már meghozott döntéseink végrehajtását kell prioritásnak tekintenünk. E tekintetben teljes mértékben támogatom a Bizottság megközelítését.

Meg kell mutatnunk azt is, hogy egységesek vagyunk a válság globális megközelítése tekintetében, és remélem, hogy Európa mind Koppenhágában, mind a G20-csúcson hatékonyan, egy hangon tud majd megszólalni. Ahhoz azonban, hogy ez így történjen, gondoskodnunk kell arról, hogy belsőleg ne akadályozzuk saját eredményeinket, hogy a belső piac valóban belső piac maradjon, belső protekcionizmus nélkül, és igyekezzünk megerősíteni a közös valutát. Le kell vonnunk a tanulságokat és növelnünk kell az Európai Központi Bank finanszírozását, valamint arra is kell forrást biztosítanunk, hogy valóban képesek legyünk európai dimenzióban cselekedni. Biztosítanunk kell, hogy a bővítés valóban megtörténjen, és szolidaritást kell vállalnunk az új tagállamokkal ezekben a nehéz időkben. Ez az Európai Unió létezésének értelme. A kevésbé fejlett országokkal való szolidaritásnak is részét kell képeznie az Európai Unió globális megközelítésének.

Végezetül hadd ejtsek még egy szót a Lisszaboni Szerződésről. Nekünk, a Parlamentnek, világosan állást kell foglalnunk. Biztosan kell tudnunk, mi fog történni közvetlenül az európai választások után. Ehhez azonban az kell, hogy a Parlament valóban egységes álláspontot foglaljon el, és ezért nem értem igazán az elnökség azon nézetét, hogy nincs szükség arra, hogy a Házban megvitassuk az állásfoglalásokról szóló jelentéseket. Sürgetem, hogy vizsgáljuk felül ezt a nézetet, hogy képesek legyünk a Ház által kialakított álláspont alapján tárgyalni a Tanáccsal.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Elnök úr, Európában úgy növelhetjük legjobban az energiabiztonságot, ha javítjuk az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrások kihasználását. Minden tagállamnak be kell ruháznia ezekben a területekbe, mégpedig azonnal, máskülönben nem fogjuk elérni a saját éghajlat-kezelési csomagunkban előírt célokat.

Az ilyen beruházás ráadásul különösen megfelel a mostani időknek. Amikor az energiahatékonyságba és a megújuló energiába ruházunk be, amint itt már több ízben is elhangzott, új és fenntartható munkahelyeket teremtünk, amellett lefektetjük egy alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság alapjait.

Most már valódi cselekvésre van szükségünk. Sajnos a csúcstalálkozóknak nem sikerült erről meggyőznie az embereket. Mindent egybevetve, a mostani gazdasági válságra választott minden gyógymód céljának a kritikus pontot elérő globális felmelegedés megelőzésének kellene lennie. A G20-országok találkozásának is erre az eredményre kell jutnia. Ha Európa egyhangúlag lép fel, az Amerikai Egyesült Államok is magáévá fogja tenni ezt a célkitűzést.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Elnök úr, már majdnem húsz éve, hogy a berlini fal leomlott. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben ismét láthattuk, hogy új fal épül Európán keresztül: ezúttal egy gazdasági fal. Nem szabad engedni, hogy ez megtörténjen!

Noha további forrásokat fordítottak a nehéz helyzetben lévő országok megsegítésére, az EU vezetői nem egyformán elkötelezettek ezen a téren. Aggasztó, hogy a Renault Szlovéniából Franciaországba teszi át a termelést. Nem szabad megengednünk, hogy a protekcionizmus szelleme ismét pusztítást végezzen. Nagyon nagy árat fizetünk azért, ha még egyszer nem sikerül együtt tartani Európát. A történelem megbünteti azokat,

akik nem tesznek eleget kötelességüknek. Ezért jó volt azt hallani, hogy tegnap Gordon Brown egyértelműen így nyilatkozott: „Nem hagyjuk cserben Európát”! Ugyanennek Sarkozy elnökre is igaznak kellene lennie.

Jó okunk van arra, hogy üdvözljük a de Larosière-csoport javaslatát. Olyan kiegyensúlyozott javaslatról van szó, amely segítségével az EU elkerülheti a túlszabályozást, de jelentősen megnő a pénzügyi piacok ellenőrzésének szintje. Az Európai Központi Bank még fontosabb szerepet játszik majd. A tagállami felügyeleti hatóságok is jobb lehetőséget kapnak saját maguk koordinálására és az információcserére. A politikának még válság idején is megfelelőnek kell lennie. A nehéz időkre válaszul nem szabad olyan szabályozásokat létrehozni, amelyek többet ártanak, mint használnak.

Charles Tannock (PPE-DE). – Elnök úr, őszintén üdvözlöm a Tanács keleti partnerséggel kapcsolatos nyilatkozatát. Az európai szomszédságpolitika keleti dimenziójával foglalkozó előadóként támogatom a hat keleti országgal való kapcsolatok szorosabbra vonását. A keleti partnerség támogatására szánt 600 millió euróval kapcsolatos bejelentés remek hír, és támogatom a javasolt Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszközt is, amely célja az EU energiabiztonságának jobb olaj- és gáztárolók felépítése és új vezetékek építése általi javításának finanszírozása.

A Tanács helyesen támogatja az EURONEST parlamenti közgyűlés nemrég kidolgozott tervét is, amely elősegíti majd a befagyott konfliktusok – például a nagorno-karabaki és a transznisztriai vita – rendezését. A keleti partnerséget azonban nem szabad arra felhasználni, hogy hátráltassuk egyes olyan országok – nevezetesen Ukrajna és Moldova – uniós tagsággal kapcsolatos ambícióit, amelyek nyilvánvalóan joggal pályázhatnak erre a státuszra.

A Tanács helyes döntést hozott akkor is, amikor megkérte, azaz 25 milliárd euróról 50 milliárd euróra növelte a pénzügyi nehézségekkel küzdő, euróvezeten kívüli kelet-európai országoknak nyújtott támogatáscsomagot. Ez az intézkedés hozzájárul az olyan országok stabilizálásához, mint Magyarország vagy Lettország. Nem szabad azonban elfeledkeznünk Ukrajnáról sem, amelyet szintén súlyos pénzügyi válság sújt. Az ukrán bankok összeomlásának hatása katasztrofális módon áterjedhet más kelet-európai országokra, sőt Olaszországra és Ausztriára is, amelyek bankjai leginkább ki vannak téve az ukrán piacnak.

Végül – noha teljes mértékben elfogadom Törökország és Oroszország azon jogát, hogy megfigyelőként működjenek közre az EURONEST-ben – egyik országnak sem szabad ezt a pozíciót saját külpolitikai céljaira felhasználnia. Az EURONEST tagjai szuverén államok, amelyek jogosultak maguk dönteni saját euro-atlanti törekvéseikről. Abszurd Szergej Lavrov orosz külügyminiszter azon feltételezése, hogy a keleti partnerséget az EU befolyási övezetének külföldi kiterjesztésére használja fel. Az ilyen kijelentések sokkal inkább a hidegháborús *Machtpolitik*-korszakhoz illenek, mint a modern diplomáciához. Ha itt bárki befolyási övezet kiépítésére törekszik, az éppen Oroszország, amint azt a tavaly nyáron Grúzia ellen folytatott háború, valamint egyes országok (így Ukrajna és a balti államok) Kreml általi időközönkénti politikai destabilizációja is bizonyítja.

Proinsias De Rossa (PSE). – Elnök úr, gratulálok önnek, hogy ki tudta ejteni a meglehetősen bonyolult nevemet!

A konzervatívok itt is és a tagállamokban is olyanok, mint a rossz gyerekek. Miután évekig toporzékolnak a bankok és az árnyék-bankrendszer deregulációját követelve, most már hajlandóak lennének lenyelni az erőteljes szabályozást – de csak ha úgy teszünk, mintha ez végig az ő ötletük lett volna. Mindeközben továbbra is gyerekesen követelik a munkahelyek deregulációját és a rugalmasságot, ami a gyakorlatban a védelem hiányát, a biztonság hiányát és a szociális szolgáltatások megnyirbálását jelenti. Ez, kedves barátaim, nem más, mint a kezelhetetlen erdőtüz ventilátorral való oltása.

Topolánek soros elnök úr Svédországot választotta ki az Amerikával való összehasonlítás céljára. Miért nem a Cseh Köztársaságot? Miért nem Írországot? Egyszerű: mert az ír kormányzat éppen most belezi ki az egészségügyi szolgáltatásokat, az oktatást, a gyermekellátást és a képzést. Emiatt Írországból egyre nő a bizonytalanságérzet, nő a munkanélküliség – noha a cél az lenne, hogy az embereket megtartsák a foglalkoztatásban –, és eközben nem történik semmi a kisvállalkozások túlélésének segítése érdekében. Hiszem, hogy Írországból kormányváltásra, az Európai Tanácsban pedig a hozzáállás megváltoztatására van szükség. Vehessen részt minden tagállam a május 7-i foglalkoztatási csúcstalálkozón!

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uram, a sors iróniája, hogy a vitának ezt a szakaszát a Tanács hivatalban lévő elnöke nélkül kell lefolytatnunk, akinek itt kellene lennie körünkben; Topolánek úr azonban nincs itt. Tegnap viszont a G20-csúcs fényében vitát folytattunk Európa stratégiájáról és jövőjéről

egy másik kormányfővel, akinek – ellenkezőleg – meghívást kellett kérnie és kapnia, bár nem világos, milyen alapon, eltekintve a tagállama által játszott szerepétől mint nyilvánvaló indoktól.

Miért kezdem felszólalásomat ezekkel a talán kellemetlen megjegyzésekkel? Azért, mert az Európát sújtó gazdasági és pénzügyi válság intézményi válság is, amit egyértelműen tükröz az a tény, hogy a Tanács hivatalban lévő elnökének belpolitikai problémái miatt a vita félidejénél távoznia kellett. Ugyanezt tapasztaljuk a gazdasági válság esetében is: a reakció csupán nemzeti szintű volt, magától Európától nem érkezett válasz, igazi európai válasz, még a költségvetés terén sem. Szép dolog a 400 milliárd euróra hivatkozni, de tudjuk, hogy ezt a pénzt majdnem teljes egészében a tagállamok költségvetéséből vették ki. Barroso elnök úr, nem hiszem, hogy az elmúlt években eleget tettek volna annak érdekében, hogy ráébresszék a kormányokat és a tagállamokat arra, hogy van egy másik Európa is, amely nem éri be az államok koordinációjával: magának az Uniónak politikai funkciója is van.

Miután Topolánek elnök úr beszélt a keleti partnerség Fehéroroszországra történő kiterjesztéséről, végezetül hadd említsem meg Jana Paljakova nevét, akit a fehérorosz hatóságok öngyilkosságba kergettek, hogy ezáltal hangsúlyozzam: ezeknek a partnerségeknek a jogállamiságra, a demokráciára és a szabadságra kellene összpontosítaniuk, nem pedig a legrosszabb diktatúrákkal üzletelniük.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) A Tanács által levont következtetések konzisztensek azzal a válsággal, amelyen a tagállamok keresztülmennek.

Rendkívül pozitív eredményként kell üdvözlönnünk az energiaprojektekről és a szélessávú internetről szóló megállapodást. A Nabucco gázvezetéknek és a tagállamok – például Románia, Magyarország és Bulgária – közötti összeköttetéseknek az ilyen projektek közé történő befoglalása segíthet elkerülni a 2009 januárjában tapasztaltnál hasonló válságokat.

A kaszpi-tengeri térség energiaforrásainak felhasználása és a fekete-tengeri stratégiai helyszín lehető legjobb kihasználása alapvető feltétele az Európai Unió energiabiztonsága garantálásának. A keleti partnerség keretében kidolgozott politikáknak feltétlenül tartalmazniuk kell e területek lehető legteljesebb kihasználását az Európai Unió javára.

Meglepett, hogy az ECOFIN-Tanács ajánlásai nem vették figyelembe az új román kormány programjában bejelentett intézkedéseket, amelyek végrehajtását a 2009. évi költségvetés elfogadásával meg is kezdte.

A román kormány által már kezdeményezett intézkedések között van többek között a decentralizáció, amelynek célja a helyi autonómia megerősítése, valamint a munkahelyek megóvása és új munkahelyek teremtése érdekében a forrásoknak olyan prioritást élvező területeken való beruházásokra történő összpontosítása, mint az infrastruktúra vagy az energia. Emellett sorolhatnák még számos más hasonló intézkedést, például a költségvetési juttatásokon keresztüli kiadáscsökkentést és az oktatási rendszer reformjának prioritásként történő megindítását.

A Tanács gazdaságélénkítő programjában javasolt intézkedések megvalósítása – különösen ami a források elosztásának az európai programok keretében történő előrehozatalát illeti –, és az állami támogatások jóváhagyása, különösen az autóipar terén, valós támogatást jelentene a válság hatásainak minimalizálása érdekében, nemcsak Romániában, hanem igen sok más uniós tagállamban is.

Adrian Severin (PSE). – Elnök úr, a válság, amelyről beszélünk, nem a rendszerben fennálló válság, hanem magának a rendszernek a válsága: egy gazdasági rendszerválság és egyben a demokrácia válsága is. Nem csak a pénzügyi hitelezés szűkült be, hanem a társadalmi hitel is. Már láthatjuk az európai városaink utcáin azokat a jeleket, amelyek figyelmeztetnek bennünket a társadalmi bizalmatlanságra és nyugtalanságra, ami politikai és társadalmi felforduláshoz vezethet.

Ezért feltétlenül szükség van egy olyan európai uniós szociális csúcstalálkozóra, amely egy európai foglalkoztatási paktumhoz vezet. A szociális csúcson meg kellene állapodni többek között arról, hogy a munkavállalókat elbocsátó társaságok ne osszanak osztalékot, hogy a multinacionális vállalatok ne csak a nemzeti szakszervezetekkel legyenek kötelesek tárgyalni, hanem az európaiakkal is, és hogy ne létezessen nyereséges üzlet társadalmi szolidaritás nélkül.

Ezt a világszintű válságot az európai integráció válsága is továbbmélyíti. Egyes tagállamokban jellemzően anyavállalat-gazdaságok, másokban jellemzően leányvállalat-gazdaságok vannak. Az első csoportba az euróövezet tagjai, a másikba az azon kívüli országok tartoznak. Az utóbbiak stabilizációjának és integrációjának elősegítését célzó programok kulcsfontosságúak az előbbiektől túlélése szempontjából is. Az Európai Unió nem maradhat fenn új demarkációs vonalakkal.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, két időbeli távlat szerint elkülönítve beszélhetünk a csúcstalálkozóról. A hosszabb időskála stratégiai intézkedéseket foglal magában, és ide sorolom keleti partnereink ügyét is, Fehéroroszországgal együtt. Úgy gondolom, ez indokolt és jó lesz az Uniónak, keleti szomszédainknak és az Oroszországgal fenntartandó jövőbeni kapcsolatainknak is. A pénzügyi támogatás létfontosságú, és bár ezt válság idején egyesek bírálhatják, én meg vagyok győződve arról, hogy érdemes beruházni a keleti ügyekbe. Ha a keleti stratégia sikeres, az EU komoly szereplőként fog feltűnni a politikai világszíntéren. Nem mint szervezetre gondolok az Unióra, hanem inkább arra, hogy az együttes fellépés hatásai alátámasztják majd a további európai integráció hasznosságát.

A második dimenzió a jelenre korlátozódik, így a válságra, amelynek tünete többek között a munkahelyek elvesztése és a polgárok pénzügyi tehetetlensége. Erre nincsen egyedüli csodaszer, de a kormányok és az EU széles körű stratégiájának oda kellene figyelnie a kis- és középvállalkozások szükségleteire is. Ez azért fontos, mert míg a válság következtében a munkavállalók csak állásukat veszítik el, a nehéz helyzetbe kerülő vállalkozók munkájukon kívül a munkavállalóikat és az egész vállalkozást is elveszíthetik. A kisvállalkozások tulajdonosai a legrugalmasabbak, valószínűleg ők navigálnak majd legjobban a jelenlegi nehéz helyzetben, és mivel ők jelentik Európa gazdasági erejének legnagyobb részét, az egész gazdaságot befolyásolni tudják.

Barroso úr, ha a pénzügyi összeomlás pszichológiai összeomlásba torkollik, akkor leszünk csak igazán válságban! Ameddig él az emberekben a motiváció és a tettvágy, még mindig van remény arra, hogy a dolgok jobbra fordulnak, és ezen a területen az uniós intézkedések nagyon jelentős szerepet játszanak, ez pedig a mi felelősségünk. Ehhez mindannyiunknak sok sikert kívánok!

Edite Estrela (PSE). – (PT) A csúcs válaszai nem voltak elég ambiciózusak. Hol van a szilárd elkötelezettség az adóparadicsomok és offshore pénzügyi központok megszüntetésére? Hol van a bankigazgatók fizetését erkölcsi keretek közé szorító határozat? Barroso elnök úr, helyes az a vélemény, hogy a válságot a gazdagoknak kell fizetniük, mert ők okozták.

Ami a foglalkoztatási csúcsot illeti, nem szabad minicsúcsnak lennie, mert a foglalkoztatás kérdése sem miniprobléma: nagyon is jelentős probléma, amely számos embert és családot érint. Így nem lehet helyreállítani az emberek bizalmát.

Végül azt hallottam valakitől, hogy nincs szükségük szocialista javaslatokra. Ez arrogáns kijelentés. Ha a neoliberais tanok védelmezői hallgattak volna a szocialisták figyelmeztetéseire, most nem ülnénk nyakig ebben a válságban. Sohasem tanulnak a hibáikból? Ha nem értették meg, milyen súlyos és mély ez a válság, és hogy mi okozta azt, akkor a legrosszabbtól tartok. Attól, hogy a válság még sok éven át fennmarad, márpedig mi nem ezt akarjuk.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Elnök úr, úgy vélem, hogy igen biztató a Tanács azon eredménye, hogy a huszonhét tagállam immár együttes állásponttal indulhat a G20-csúcsra. Ez igen jelentős eredmény, és gratulálni kell Topolának miniszterelnöknek a Tanácsban játszott konstruktív szerepéhez. Osztom azt a nézetet, miszerint a Tanács sikere az volt, hogy az EU nem volt hajlandó a masszív támogatás és a nacionalizáció könnyebb útját választani.

A balszerencés cseh kormányválság miatt most a Bizottságnak és Barroso úrnak még nagyobb a felelőssége a Közösség válságból való kivezetése, valamint a koherencia és a stabilitás biztosítása terén. Ugyanakkor a Bizottságnak rugalmasabb mechanizmusokat kell biztosítania a Tanács által megítélt további források gyors felhasználása érdekében. A végrehajtási mechanizmusok adott esetben túl bonyolultak és időigényesek lehetnek. Különösen fontos a kisvállalkozásokra és az innovációra vonatkozó keretrendszer kiigazítása. Most már tényleg itt az ideje, hogy több beruházást eszközöljünk a kutatásba, az oktatásba és a képzésbe.

A gazdasági recesszió azonban nem szabad morális válsággal járnia. Mint mindig, a válságban ott rejlik a reform lehetősége. A pénzügyi válság valójában az értékválságban gyökerezik, így a helyreállításnak is közös értékeink megerősítésével, és legelőször is a szolidaritás melletti szilárd elköteleződéssel kell elkezdődnie. Legfőképpen pedig a válság nem lehet ürügy a protekcionizmusra. Ellenkezőleg: együtt kell fellépniünk, tudva azt, hogy ha a lisszaboni stratégia szellemében támogatjuk egymást és elkötelezzük magunkat a reformok mellett, a válság csak megerősíti Európát.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Elnök úr, az Európai Bizottságnak és az Európai Tanácsnak az ellenerők dacára sikerült megőriznie az Unió egységét. Ez a csúcs igen sikeres volt, védelmébe vette az egységes piacot, fellépett a fenyegető protekcionizmus ellen, végül és nem utolsósorban újabb segítséget kínált a fokozott nehézséggel küzdő közép- és kelet-európai tagállamoknak.

Szeretnék Barroso elnök úrnak köszönetet mondani, hiszen megduplázták, 50 milliárd euróra emelték a térség megsegítésére szánt forrásokat. A magyar miniszterelnök egy évvel ezelőtt vetette föl, és ezen a csúcson végre elvi döntés született arról, hogy létrehozzák a pénzügyi és bankfelügyeleti rendszer európai szervezetét.

Ismét bekerült a csúcsba, hogy az anyabankok felelősek leányvállalataikért, amiként ezt Adrian Severin kollégám is hangsúlyozta, és nagyon fontos előrelépés történt az energiabiztonság terén is.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Először is szeretném üdvözölni Mirek Topolánek miniszterelnököt és köszönetet mondani neki. Mindannyian pontosan tudjuk, mivel jár az Európai Unió elnökségi tisztének betöltése, különösen a világválság és a gazdasági recesszió idején. Ezért őszintén kívánom a Cseh Köztársaságnak, hogy sikerrel küzdjön meg az új kihívásokkal és vezesse az Európai Uniót az év közepéig.

A brüsszeli Európai Tanácsról. Ma sokan mantraként idézgetjük az Európai Tanácsban elért megállapodások számadatait. 5 milliárd euró a stratégiai energiaprojektekre és a szélessávú internetre. 50 milliárd euró az euróvezetelen kívüli tagállamoknak a kifizetésekre és a folyó fizetési mérleg kiegyensúlyozására. 75 milliárd euró a Nemzetközi Valutaalapnak. 600 millió euró a keleti partnerségnek. A fenti 5 milliárd euróból 175 milliót a Svédországot a balti államokkal összekötő energiahídra költenénk, amelyek eddig el voltak szigetelve az Európai Unió energiapiacától. Sok ez vagy túl kevés? Félig vagy egészen van tele a pohár? Rendes körülmények között kielégítőnek minősíteném az Európai Tanács által elért eredményeket és megállapodásokat. Természetesen többet reméltünk, természetesen azt reméltük, hogy megállapodnak egy jobb finanszírozási tervről a gazdaság élénkítésére. Minden megnyilvánulást, minden nacionalista és protekcionista fellépést figyelembe véve azonban úgy gondolom, hogy a megállapodás kétségtelenül szolidaritásról tesz tanúbizonyságot, és szeretném, ha ez lenne a kiindulópont, egy korrekt alap a további munkához.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Elnök úr, Barroso úr, csak a világszintű növekedést és a foglalkoztatást prioritásnak tekintő, egyesült Európa lehet képes arra, hogy a gazdaságélénkítést célzó nemzetközi fellépéseket tegyen, megerősítse a válságmegelőzést és a válságkezelést, javítsa a pénzügyi rendszerek szabályozását és támogassa a legsérülékenyebb országokat ebben a súlyos világválságban.

A G20 a lakosság nagyobb részét (kétharmadát) és a világ gazdasági tevékenységének 90%-át képviseli. Feladata az összehangolt, hatékony és folyamatos reagálás három tekintetben: ezek a kereslet és a reálgazdaság jövőbeni beruházásokon keresztül történő ösztönzése, a hitelezés újraindítása, valamint az erőteljes nemzetközi pénzügyi szabályozás és felügyelet előmozdítása, amely átláthatóságot, stabilitást és megfelelő ösztönzőket biztosít, kizárja a rendszerszintű kockázatokat és biztosítja, hogy ne kelljen visszaugranunk a startmezőre.

A XXI. században új gazdasági rendre és világszintű kormányzási rendszerre van szükségünk, amely kijavítja a válság gyökerénél lévő okokat és egyensúlytalanságokat, és amely a szolidaritáson alapuló nyílt gazdaságon keresztül előmozdítja a fenntartható fejlődést.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Üdvözlöm a Tanács döntését a G20-as csúcson képviselendő állásponttal kapcsolatban. Örülök, hogy vezető politikusaink felismerték, hogy a globális válságkezelő intézkedések és a klímaváltozás elleni harc szorosan összefüggenek.

Gordon Brown és Barack Obama elnökök zöld fejlesztési tervének, a „Green New Deal”-nek a lényege a gazdaságélénkítés összekötése a környezetvédelmi beruházásokkal, az energiahatékonyság növelésével és a környezetbarát technológiák támogatásával.

Nem osztozom azonban az Európai Tanács megállapításaival, miszerint a tavaly decemberben elfogadott európai gazdaságélénkítési terv végrehajtása megfelelően haladna. Bár a pozitív hatások csak később jelentkeznek a gazdaságban, nem vitás, hogy a nagyszabású költségvetési csomag, amely az EU GDP-jének 3,3%-a – azaz több mint 400 milliárd euró –, új beruházásokat generál és munkahelyeket teremt majd.

Ahhoz azonban, hogy az EU alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasággá alakuljon át, csak nagyon kis mértékben járul hozzá. Bár szavakban kiemelten kezeljük az energiahatékonyság javítását és az energiatakarékosságot, mégis nagyobb figyelmet és több pénzt az energiaszolgáltatók, az ellátási útvonalak diverzifikálása, valamint az uniós energiaügyi érdekek harmadik országokkal szembeni előmozdítása kap.

Fejleszteni kell az energetikai infrastruktúrát, nem kétséges, de nem a fogyasztáscsökkentés rovására. Az Európai Unió továbbra is elkötelezett amellett, hogy vezető szerepet játsszon a koppenhágai globális éghajlat-megállapodásban. Ehhez azonban sürgősen meg kell állapodnunk a globális szén-dioxid-piac

kiépítésében, a fejlődő országok pénzügyi kompenzálásában, a technológiai támogatásban, illetve a kapacitásépítésben, valamint végül a tagállamok közötti tehermegosztás elveinek tisztázásában.

Dariusz Rosati (PSE). – Elnök úr, szeretném azzal kezdeni, hogy megköszönöm a cseh elnökségnek a sikeres csúcstalálkozót. Úgy vélem, hogy a csúcs számos fontos határozatot hozott, ugyanakkor véleményem szerint még többre van szükség, és még gyorsabban kell haladnunk.

Számomra úgy tűnik, hogy amikor egy hét múlva Londonba utazunk a G20 találkozására, még mindig túlságosan integráltak vagyunk ahhoz, hogy egyenként lépünk fel, ahhoz azonban túlságosan megosztottak, hogy együttesen cselekedjünk. Úgy látom, három fő prioritásra kellene összpontosítanunk.

Az első természetesen a foglalkoztatás. Európában emberek milliói félnek attól, hogy elveszítik a munkájukat, és őszintén szólva nem értem, miért ellenzi a francia elnök a csúcstalálkozót: éppen egy teljes körű csúcsra van most igazán szükség.

Másrészt boldog vagyok, hogy legalábbis részben ki tudtuk küszöbölni a protekcionista tendenciákat. Azok azonban nem tűntek még el teljesen, és úgy gondolom, ehhez a témához a kulcs a szolidaritás.

A harmadik pont: a legfontosabb most a piacokba vetett bizalom helyreállítása. Nem gondolom, hogy túl kevés a forrás a piacon; szerintem éppen elég pénz áll rendelkezésre. A probléma az, hogyan alakíthatjuk ezt a pénzt tényleges keresletté, ehhez pedig újra fel kell építenünk a háztartások és a vállalkozások bizalmát.

Mario Mauro (PPE-DE). – *(IT)* Elnök úr, Barroso úr, hölgyeim és uraim, a nemzetközi napirend egyik legfontosabb kérdése a támogató és ösztönző intézkedések, valamint a szabályozási intézkedések kombinációja. A G20-csúcson remélhetőleg születik valamiféle megoldás a meglévő feszültségekre, amelyek abból adódnak, hogy a nagy gazdaságok más-más stratégiát követve igyekeznek kezelni a válsághelyzetet.

Nem titok, hogy Washington szerint szükség van egy újabb együttes kötelezettségvállalásra a kereslet ösztönzését és a gazdaság élénkítését célzó nemzeti intézkedések tétele tekintetében, míg Brüsszelben a Bizottság elsősorban úgy ítéli meg, hogy ebben a vonatkozásban már megtettek minden hasznosat és szükségeset, most pedig annak van itt az ideje, hogy várjunk és figyeljük meg, milyen eredményeket hoznak a tagállami kormányzatok által tett válságkezelési intézkedések.

Szintén nem titok, hogy az európaiak szerint most a pénzügyi piacok szavahihetőségének, stabilitásának és megbízhatóságának helyreállítására kellene összpontosítanunk, e célból pedig szigorúbb szabályozási rendelkezéseket és hatékonyabb ellenőrzési rendszereket kellene elfogadni a banki és a hitelezési ágazat tekintetében, míg Washingtonban az óvatosság áll az előtérben, alapvető elképzelésük pedig inkább a szabályozási keret és a felügyeleti mechanizmusok gyökeres reformja lenne.

Őszintén szólva nem hiszem, hogy hasznos lenne ezeket a megoldásokat élesen szembeállítani egymással. Sokkal inkább a kettő kombinációjára kéne törekednünk, és e tekintetben mindenkifelett az európai megközelítést kellene előnyben részesítenünk, azt az európai módszert, amelyet a Bizottság garantál, sőt profétál. Barroso úr, semmi kétségem afelől, hogy Ön a legalkalmasabb reményeink formába öntésére és arra, hogy kisegítsen bennünket a szakadékból.

Katrin Saks (PSE). – *(ET)* A Tanácsban számos fontos kérdésben megállapodásra jutottak. Jó jelnek tekintem az energia- és szélessávú projekteket és a kelet-európai országoknak nyújtott segítségnyújtási támogatást.

Számomra azonban az minősítette legjobban az Európai Tanács által elért vagy el nem ért eredményeket, amit miniszterelnökünk mondott, amikor visszatért Észtországba: nevezetesen, hogy Európa visszatér alapvető értékeihez. Arra utalt ezzel, hogy Európa kezd elfordulni az újabb és újabb ösztönző csomagoktól, és bizonyos jelek szerint lassan visszatér a konzervatív költségvetési politikához. Az ultraliberális párt képviselőjeként nézete nem meglepő, de azt az általánosabb problémát is tükrözi, hogy a bizonyos ideológiai háttérrel rendelkező kormányfők nem állnak készen arra, hogy nagyralátó és bátor lépéseket tegyenek, és hogy olyan intézkedéseket hajtsanak végre, amelyek esetleg ütközhetnek ideológiai meggyőződésükkel.

Néhány nappal az Európai Tanács találkozója előtt a Nobel-díjjal kitüntetett Paul Krugman azt nyilatkozta, hogy talán nem elegendő az európai uniós ösztönző csomag. Lehet, hogy idén nem 400 milliárdra, hanem 500 milliárdra, összesen pedig 3 billióra lesz szükség. Ehhez pedig egységes fellépésre és proaktív megközelítésre van szükség, nem a „láthatatlan kézre”.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – *(ES)* Elnök úr, bizottsági elnök úr, először is hadd adjak hangot aggályomnak, amiért a májusra tervezett foglalkoztatási csúcst trojkával helyettesítették, még ha

az nyitott is. Úgy vélem, hogy ez a döntés 1996-ot idézi, amikor a foglalkoztatáspolitikát a tagállamok belügyének tekintették.

Másodszor, a monetáris politikát illetően, csoportommal együtt a Központi Bank gyökeres függetlensége mellett vagyok, ám a függetlenség nem azonos a kritikákkal szembeni közömbösséggel.

El szeretném mondani, hogy szerettem volna, ha az Európai Központi Bank valamivel bátrabban csökkentette volna a kamatlábakat, tekintve azok hatását az európai kivitelre, és ha nagyvonalúbban jelölte volna ki a megítélt hitelek visszafizetésének határidejét: a Federal Reserve három évre nyújtja a kölcsönöket, a Központi Bank ellenben csak fél évre.

A monetáris politikával kapcsolatban megint csak tennék egy észrevételt: remélem, hogy a pénzügyi vállalkozások megmentési tervei és a mérgező vagy károsodott eszközök felvásárlásával kapcsolatos lehetséges tervek nem jelentenek majd versenyelőnyt a támogatásban részesülő bankoknak azokkal a bankokkal szemben, amelyek körületekintéssel jártak el és ezért nem szorulnak támogatásra.

A pénzügyi ösztönzőket illetően ma délelőtt jelentős vita alakult ki. Elég? Túl kevés? Az Egyesült Államok többet tesz, mint mi? Bármilyen legyen is e vita végkimenetele, annyi biztos, hogy ezek a legmagasabb pénzügyi ösztönzők a nemzedékünk által 1929-ben tapasztaltak óta.

Emiatt feltétlenül koordinálnunk kell az Atlanti-óceán két oldalán tett fellépéseket, ennek a koordinációnak pedig jóval szorosabbnak kell lennie két területen: egyrészt a dohai forduló lezárását illetően, hogy a protekcionizmus elleni üzenetet küldhessünk az egész világnak, másrészt a világon fennálló egyensúlytalanságok vizsgálata tekintetében, amelyekben ez a válság gyökerezik.

Ami stabilitási paktumot illeti, bizonyos ellentmondásokat fedezek fel a Bizottság álláspontjában. A mai adósság a holnap adóját jelenti, és a Bizottságnak biztosítania kellene, hogy a tagállami intézkedések a lisszaboni stratégiához kapcsolódjanak, és ne ássák alá a pénzügyek fenntarthatóságát. Ehhez a legalaposabban ellenőriznie kell azon országoknak a helyes útra történő visszaállítását célzó terveket – beleértve az én hazámat is, mivel spanyol vagyok –, amelyek túlzott hiányba sodródtak.

Elnök úr, szeretném megköszönni a hozzászólás időtartama tekintetében tanúsított nagyvonalúságát, aminek tudatában vagyok.

Elnök. – Tisztelt uram, küzdünk a monetáris infláció ellen, és nem támogatjuk a felszólalási idők inflációját sem.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Elnök úr, a 22 oldalas európai tanácsi következtetések egyetlen rövidke mondatban foglalkoznak az autóipar és az európai iparpolitika jövőjével. Ez volna a gyakorlati válasz az ágazatban dolgozó tizenkétmillió munkavállaló várakozásaira és az Európai Unió dolgozó népessége 6%-ának aggodalmára? Arányban áll ez azzal, mi forog kockán? Nem javasoltak európai szintű tervet, nem tárgyalják az autóipar kilátásait, és nincsen akarat a tagállami politikák koordinációjára.

2008. november 19-én felszólaltam ebben a házban a francia szocialista küldöttség nevében, hogy kérdőre vonjam az összes európai felelős érintettet. Kifejeztem abbéli szándékomat, hogy új egyezség szülessen az autóipart illetően, és rövid, közép- és hosszú távon olyan szolidaritáson alapuló, strukturált, gyors és hatékony iparpolitikát hozzunk létre, amely biztosítja a tagállamok és az Unió koordinált reakcióját.

Négy hónappal később, több csoport együttes állásfoglalása után, ismét hangsúlyozzuk az autóipar jövőjének fontosságát. Mi az akadálya annak, hogy önök reagáljanak, cselekedjenek, hogy felnőjenek ehhez a feladathoz, még mielőtt túl késő lenne? Ez nem retorika, Topolánek úr, hanem felszólítás a cselekvésre!

Harlem Désir (PSE). – (FR) Elnök úr, nehéz lenne nem kimutatni csalódottságomat a csúcstalálkozó végén.

Ha az önelégültség és az álmodozás jó eszköze lenne a gazdaság élénkítésének, akkor sikernek nevezhetnénk. Tudom, hogy a gazdaság nagy részben pszichológia, és meg kell próbálnunk helyreállítani a bizalmat, de amikor a válság odáig mélyül, hogy a tagállamok egyre mélyebbre csúsznak a recesszióba és drámai módon nő a munkanélküliség, mégiscsak elképesztő azt hallani, amikor a Tanács kijelenti, hogy bízik az EU gazdaságának közép- és hosszú távú kilátásaiban, és elkötelezett amellett, hogy minden szükségeset megtegyen a foglalkoztatás és a növekedés helyreállításáért.

Mit akar tenni tulajdonképpen? A Tanács napirendjéről már régen eltávolítottak minden olyan javaslatot, aminek köze lehetett volna a foglalkoztatáshoz. Ezeket májusra halasztották. Végül a májusi foglalkoztatási csúcst a Tanács pusztán egy trojka-találkozóvá minősítette vissza. Úgy tűnik, Sarkozy elnök úr volt az,

akinek sikerült meggyőznie a többi tagállamot: semmi szükség javaslatvezeteket készíteni azért, hogy a foglalkoztatás az Európai Unió tevékenységének egyik prioritásává váljon. Ez egy másik kormány, egy egyesült királyságbeli konzervatív kormány hasonló kihátrálását idézi az európai szerződések teljes foglalkoztatási területéről.

Ma tehát Sarkozy úr arra szólít fel, hogy hátráljunk ki a foglalkoztatáspolitikából. Igen aggasztó volna, ha ez a megközelítés a többi tagállamra is áttérjedne. Nem lep meg túlzottan, Barroso úr, hogy az ön Bizottsága, amely hivatali ideje során bizonyos értelemben háttérbe szorította az európai szociális menetrendet és amely kihátrált az Európai Unió szociális és foglalkoztatási prioritásaiból, végül engedett és engedelmesskedett az ön többségi csoportja, a konzervatív Európai Néppárt (kereszténydemokraták) egyik tagja által éppen most adott utasításnak, mégis úgy gondolom, hogy ez igazán dicstelen dolog, és ami nemcsak a gazdaságélénkítési, hanem a foglalkoztatási politikák koordinációját is illeti, végül a munkavállalók fogják megfizetni ennek az Európa-ellenes hozzáállásnak az árát.

Az összeadás eredményeképpen kapott 400 milliárd is csak mese, mert ez az összeg nemcsak a nemzeti gazdaságélénkítési terveket takarja, hanem mindenekelőtt olyan politikákat, amelyek még csak nem is nemzeti gazdaságélénkítési politikák, csupán a hírhedt gazdasági stabilizátorok, vagyis a munkanélküliség növekedéséhez kapcsolódó szociális kiadások emelkedése. Végül nagy kinnal letett további 5 milliárd eurót az asztalra.

Ezért úgy gondolom, hogy ellenkezőleg, most tényleges gazdaságélénkítési tervre van szükségünk, olyanra, mint amelyet az Egyesült Államokban vezetnek be, amely több mint 780 millió amerikai dollárt tett le az asztalra, és koordinálja azon erőfeszítéseket, amelyek segítenek a munkavállalóknak megbirkózni a válsággal. Keresletre is szükség van, ez egy újabb olyan tényező, amely az önelégültségnél sokkal hatékonyabbnak fog bizonyulni a növekedés újraélénkítése, a bizalomnak és gazdaságunk dinamizmusának a helyreállítása tekintetében.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, a Tanács hivatalban lévő elnöke, bizottsági elnök úr, látni fogják, hogy jobb, hogy ezen az oldalon ülök.

Először is Schulz úrral ellentétben szeretném kijelenteni, hogy a Topolánek miniszterelnök vezette cseh elnökség mindaddig kiváló elnökség volt.

(Taps)

Büszke vagyok rá, hogy most első alkalommal a volt Varsói Szövetség egyik tagja tölti be az elnöki tiszteket, és ez minden lehetséges támogatást megérdemel, hiszen Európa egységét jelképezi.

Másrészt arról szeretnék beszélni, hogy jelenleg nehéz helyzetben vagyunk a Lisszaboni Szerződés tekintetében. Csatlakoznék ahhoz a kéréshez, hogy Topolánek miniszterelnök úr és az ellenzék vezetője, Paroubek úr üljenek le és tárgyaljanak egymással felelős módon, mert a belpolitikai problémáknak nem szabad egész Európa sorsát befolyásolniuk.

Utoljára Schulz úrnak tennék egy észrevételt. Gordon Brown megakadályozta a pénzügyi piacok szabályozását, és Gordon Brown a német foglalkoztatásügyi miniszterrel, az SPD-s Olaf Scholz-cal együtt megakadályozza azt a kompromisszumot, hogy a munkaidőről szóló irányelv tekintetében az Európai Parlament állásfoglalását kövessük. Schulz úrnak talán nem kellene megpróbálnia elhithetni velünk, hogy egyedül ő a szociális Európa szószólója. Ennek ugyanis éppen az ellenkezője igaz.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) A gazdasági válság komoly vámot szed az európai vállalkozásoktól és polgároktól. A tagállamok gazdasági jelentősen csökkennek, a KKV-k hanyatlanak és a munkavállalók elveszítik állásukat.

Más képviselőkkel együtt levelet adtunk át Barroso úrnak a romániai és franciaországi kohászati iparban dolgozók helyzetéről, akik technikai munkanélkülivé válnak, miközben megkapják munkabérük 70%-át. Kértük az Európai Szociális Alap és az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap elérhetőségi feltételeinek felülvizsgálatát, hogy több olyan munkavállaló váljon támogathatóvá, akiket súlyosan érint a gazdasági válság és a munkanélküliség.

Az Európai Uniónak gazdasági fejlődésre van szüksége, az európai polgároknak pedig munkára és rendszeres fizetésre. A 2008 novemberében kidolgozott európai gazdaságélénkítési terv a szavak szintjén maradt. Az energiahatékonyság, amely munkahelyeket teremthet, sajnos nem szerepel a januári rendeletben.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, én is szeretnék gratulálni a cseh elnökségnek. A barangolást illetően tegnap elért megállapodás szenzációs, és az európai polgárok valószínűleg jól járnak majd vele.

Véleményünk szerint a cseh elnökség különösen jól állította össze az energia- és gázcsomagot és tárgyalt meg számos más napirendi pontot. Ugyanez vonatkozik arra, hogy különösen válság idején kell motiválni az európai népet azok dicséretére, akik emberfeletti erőfeszítéseket tesznek. Ezért kéne támogatnunk Kovács biztos urat is abban, hogy több javaslatot tegyen le az asztalra a progresszív értékcsökkenéssel kapcsolatban. Ha feltételezzük, hogy 2030-ig több mint ezermilliárd eurót ruházunk be új erőművek építésére, akkor jó lenne minél hamarabb hozzálátni. Ezzel ráadásul munkahelyeket teremthetnénk és elősegíthetnénk a növekedést.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Szeretném először is őszinte elismerésemet kifejezni a Tanács hivatalban lévő elnökének a cseh elnökség által a rendkívül nehéz körülmények között elért sikerekért.

Hallottunk ma néhány éles kritikát, de szilárd meggyőződés, hogy az Európai Unió polgárait nem az érdekli, milyen mértékben tudunk elhajolni jobbra vagy balra, hanem az, mennyire tudunk európai szellemben eljárni, azaz mit érhetünk el a hatékony együttműködés által.

Különösen két feladat vár ránk: ki kell fejeznünk szociális érzékenységünket és szolidaritásunkat a leginkább érintettek felé, és be kell ruházunk azokba az eszközökbe, amelyek a legalkalmasabbak arra, hogy kihúzzanak bennünket a válságból. A válságot a gazdaság – és nemcsak az autóipar – átszervezésének katalizátoraként kell felhasználni. A gazdasági válság bizonyította, hogy égető szükségünk van a Lisszaboni Szerződésben felvázolt jobb gazdaságpolitikai koordinációra és erősebb közösségi intézményekre.

Ebben a szellemben üdvözlöm a Larosière-jelentésben foglalt, a pénzügyi intézményekkel kapcsolatos konstruktív javaslatokat.

Christian Rovsing (PPE-DE). – (DA) Elnök úr, a túlélésre képtelen vállalkozásoknak nyújtott nagy összegű támogatásokról szeretnék szólni. Semmi értelme megkérni arra a munkavállalókat, hogy maradjanak egy olyan vállalkozásnál, amely később úgyis bezár, netán eközben közpénzből fizetni a munkabéruket. Meg kell adni nekik a lehetőséget arra, hogy tovább- vagy átképezzék magukat, vagy olyan vállalkozásokhoz mehessenek tovább, amelyeknek van esélyük a túlélésre. Az autóipar kapcsán azt gondolom, hogy túl kevés fontosságot tulajdonítottunk a merőben új autótípusok kifejlesztésének, olyanoknak, amelyek hidrogénnel, akkumulátorral vagy üzemanyagcellával működnek. Véleményem szerint a munkaerő nagy részét át lehetne irányítani ilyen területekre, ahol még tíz év múlva is meglenne az állásuk.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, hadd foglaljam össze röviden az elhangzottakat a Tanács és a cseh elnökség szemszögéből!

(CS) Úgy gondolom, hogy elértünk egy bizonyos fogalmi félidőt a cseh elnökségben – és szeretném megköszönni önök közül azoknak a nem keveseknek, akik méltatták az eddigi munkánkat. Természetesen jólesik, ha látjuk, hogy tiszteletben tartják a – heti hét nap, napi húsz órában végzett – folyamatos munkánkat és a múlt héten az Európai Tanácsban elért eredményeket. Alapvető és fontos döntéseket hoztunk ott. Szeretnék mondani valamit önök közül azoknak, akiknek sajátos kétségei és kérdései vannak. Hagyjanak időt ezeknek az intézkedéseknek és döntéseknek, hogy működni kezdhessenek, hadd beszéljenek magukért, miután bevezették őket, mert szilárd meggyőződés, hogy megvannak az előnyeik, jól célzottak, és kifizetődők lesznek az Uniót valaha ért legnagyobb válsággal való küzdelem során.

Az energiaprojektekre és a szélessávú internetre szánt 5 milliárd euróval kapcsolatos döntések nagyon is fontosak. Különösen fontosak a gázválság hátterében, mert ezzel megmutatjuk, hogy az EU képes gyorsan cselekedni és reagálni számos európai ország szükségleteire. Szintén igen fontos az a döntés, amely értelmében 25 milliárd euróval növeljük a gondokkal küzdő uniós tagállamoknak nyújtott támogatásra szánt összeget. A 75 milliárd euróval kapcsolatos döntés, amelyet Londonba, a G20-csúcsra viszünk magunkkal, szintén egyértelmű üzenet arról, hogy az EU hajlandó kivenni a részét a globális pénzügyi intézmények reformjával kapcsolatos felelősségvállalásból. Szeretnék még hangsúlyozni valamit, amit önök az Európai Tanács találkozóján kívül említettek, ez pedig a több jogszabályjavaslat kapcsán hetek óta folyó intenzív munka. Ez nem véletlenül történt, hanem azért, mert a Tanács cseh elnökség alatt végzett folyamatos munkájának eredményeképpen sikerült megállapodásra jutnunk az egészen alapvető reformjavaslatokról folytatott háromoldalú párbeszéd során. A gáz és a villamos energia belső energiapiacáról szóló energiacsomag, az egységes európai égbolt felülvizsgálatáról szóló légi közlekedési csomag, a közúti szállítási piachoz való hozzáférést (ezen belül a kabotázs érzékeny témáját) korszerűsítő közúti csomag, a barangolási rendelet és

végül a növényvédőszer-csomag is az elmúlt két-három hónap munkájának a konkrét eredménye. Szeretném mindezt megköszönni itt az Európai Parlamentnek is, mert az erőfeszítést együtt tettük mi, a Bizottság és az Európai Parlament.

Egy másik példa: tíz éven át mindennemű eredmény nélkül folytak tárgyalások a HÉA-kulcsok csökkentéséről egyes igen nehéz vagy nagy arányú kétkezi munkavégzést igénylő ágazatokban. Csak amikor a cseh pénzügyminiszter vezette az Ecofint, akkor sikerült megállapodásra jutni és azt megerősíteni az Európai Tanácsban. Önök közül sokan azt kérdezik, hogyan kezeljük a munkanélküliség kérdését. Szeretném még egyszer hangsúlyozni azt, amit miniszterelnökünk már elmondott ezen a helyen: megállapodás született az elnökség és a Bizottság között, és május 7-én munkaügyi csúcstalálkozót rendeznek az Európai Tanácsban kötött megállapodás szerinti formában. A csúcson konkrét intézkedéseket javasol majd a júniusi Európai Tanácsnak. Ez azt jelenti, hogy még további tárgyaláskora kerül majd sor.

Számos észrevételük az EU nyitottságához kapcsolódott. Szeretném hangsúlyozni, hogy elnökségünk idején, az EU nagyszabású bővítésének ötödik évfordulóján, az Európai Bizottsággal együttműködésben „Öt évvel később” címmel konferenciát rendeztünk Prágában. A konferencia egyértelműen, gazdasági szakértők által összeállított, valós számadatokkal bizonyította, hogy a bővítés talán az EU újkori történelmének egyik legsikeresebb projektje volt, és hogy ez az öt év nyilvánvalóan jótékony volt mind a régi, mind az új tagállamok számára.

A keleti partnerség: megállapodtunk egy nyilatkozatban, amely szerint az alapító csúcstalálkozóra május 7-én kerül sor, és a leendő tagokkal, többek között Ukrajnával együtt dolgozunk azért, hogy az az EU számára is valódi sikertörténet legyen. Végül az eredményes munka még egy további példája volt a gázinfrastruktúrával kapcsolatos hétfői konferencia, amelyre az Európai Bizottság jóvoltából Brüsszelben került sor, és amely eredményeképpen nyilatkozat született az ukrajnai gázinfrastruktúra korszerűsítéséről az olyan válságok jövőbeni megelőzése érdekében, mint az idén januári volt.

Szeretném megnyugtatni önök közül azokat, akiknek kétségei volnának egy bizonyos kérdést illetően. Igen, belpolitikai problémáink vannak, és nagyon is jól tudjuk, ki kezdeményezte a bizalmatlansági indítványt. Jiří Paroubek volt az, a cseh szociáldemokraták vezetője. Azonban felelős kormány vagyunk, kezeljük a helyzetet, és aggodalomra nincsen semmi ok. Megbízata félédjében a cseh elnökség bizonyossággal kijelentheti, hogy a második félédjé éppen olyan sikeres és felelősségteljes lesz, mint az első volt, és végül kétségkívül ugyanazon sikereket ünnepehetjük majd, mint amelyekről ma önök itt beszéltek a januári, februári és márciusi munkánk értékelése kapcsán. Ezért szeretném megnyugtatni önöket, hogy komoly és felelősségteljes módon közelítjük meg a feladatunkat, és az égvilágon semmi okuk nincsen az aggodalomra.

Elnök. – Vondra úr, számos képviselőtársunk megköszönte a cseh elnökség munkáját. Magam is így tettem az ülés elején, Topolánek miniszterelnök úr jelenlétében. Szeretnék köszönetet mondani Önnek is igen elkötelezett egyéni munkájáért. Bátorítjuk önöket, hogy éppen úgy folytassák tevékenységüket, ahogy Ön is elmondta, hogy a cseh elnökség ugyanolyan sikeres második félédjöt zárjon, mint amilyen az első volt. Sok szerencsét kívánok további munkájukhoz!

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Elnök úr, hadd emeljem ki még egyszer, milyen sikeresen tudtunk együttműködni a cseh elnökséggel. A cseh elnökség nagy erőfeszítéseket tesz Európáért egy igen nehéz időszakban, és úgy gondolom, hogy megérdemlik teljes körű támogatásunkat.

Hadd foglaljam össze! Amikor összefoglalásra kerül a sor, mindig látom, hogy csak úgy özönlik a tömeg, hogy meghallgassa!

(Nevetés)

Végezetül tehát hadd méltassam az Európai Tanács eredményeinek széles körű támogatottságát. Nem egyhangú ez a vélemény, de úgy vélem, méltányos értékelés, ha azt mondom: nagy vonalakban elismerték, hogy fontos következtetésekről van szó, és bátorságot meríthetek abból, hogy úgy látom, mindhárom intézmény – a Parlament, a Tanács és a Bizottság – egyaránt elkötelezett erőik egyesítése iránt, hogy Európát kivonjuk a válságból.

Büszkék lehetünk döntéseinkre, de nem érünk rá önelégültnek lenni. Még többet kell tenni, és továbbra is összpontosítanunk kell, de némi önbizalommal nyerni fogunk és sikerre visszük erőfeszítéseinket.

A bizalom legyen a kulcsszó: bízunk kell abban, hogy képesek vagyunk teljesíteni ígéreteinket, bízunk a fellépésekben és a megvalósításban, mégpedig – amint már korábban is elmondtam – a megvalósításban, nem pedig a gesztikulálásban. Őszintén szólva nem hiszem, hogy a bizalmat fokozza, ha minden héten vagy

hónapban új tervet jelentünk be. A bizalmat az fokozza, ha a megvalósítására összpontosítunk mindannak, amiben együttesen megállapodtunk, illetve ezeknek az erőfeszítéseknek a hatékony koordinációjára.

Bízunk kell abban, hogy képesek vagyunk végigvinni szabályozási programunkat: a szabályozás reformja nélkül nem tudjuk megteremteni a bizalmat abban, hogy a változásoknak tartós hatásuk lesz.

Bízunk kell az euróövezet létjogosultságában és stabilitásában, és abban, hogy mozgósítani tudjuk a szükséges támogatást minden tagállam számára, amelynek szüksége van rá, az euróövezeten belül és kívül egyaránt.

Bízunk kell abban is, hogy mindannyian elkötelezettek vagyunk saját képünkre formált szociális piacgazdaságunk mellett, és bízunk kell az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasággal kapcsolatos hosszú távú programunkban. Valóban hiszem, hogy sikert nem védekező beszédekkel és az Amerikai Egyesült Államokkal szembeni egyfajta kisebbségi komplexuson keresztül érhetünk el.

Inkább azt látom ma, hogy az amerikaiak közelednek a hagyományosan európai álláspontokhoz. Az amerikaiak álláspontja közeledik a miénkhez az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén, aminek nagyon örülünk. Az amerikaiak egyre inkább pártolják a jóléti rendszer megerősítésének szükségességét is.

Ezért nem hiszem, hogy az a vita, amelyet időnként hallok, és amely szerint az amerikaiak és az európaiak nagyon eltérően közelítik meg a válságot, hasznos vita lenne. Ellenkezőleg, sokkal inkább annak lehetünk tanúi, hogy egyre nő a konvergencia Európa és az Egyesült Államok, és remélhetőleg még mások között is – hiszen nem csak mi és az amerikaiak vagyunk a világon –, éppen ezért pedig bízom abban, hogy a G20-csúcstalálkozó eredményes lesz.

Úgy vélem, fontos hinni abban, hogy nem mások segítségével, hanem saját magunk fogjuk megoldani a helyzetet. Fontos, hogy bízzunk az európai eszközökben, és akkor a recesszió ellen tett összehangolt lépéseink eredményeképpen ez a kibővült Európa képes lesz választ adni polgáraink legfontosabb aggodalmaira, köztük természetesen arra is, amely engem elsősorban aggaszt: a növekvő munkanélküliségre.

Ezért gondolom tehát úgy, hogy arra kell építenünk, amiben már régebben megállapodtunk, és intenzív koordinációval és a konkrét eredmények iránti erős elkötelezettséggel immár a megvalósításra kell összpontosítanunk.

(Taps)

Elnök. – A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), írásban. – (RO) Támogatásomról szeretném biztosítani a legutóbbi, brüsszeli európai uniós csúcstalálkozón elfogadott határozatokat. Különösen üdvözlöm azt a szükséges döntést, hogy 25 milliárdról 50 milliárdra növelték a gyorssegélyalapot. Ezt az alapot kifejezetten a folyó fizetési mérleg tekintetében válsággal küzdő közép-európai tagállamok számára hozták létre.

Ez az euróövezet országainak a világválság elleni védelme érdekében tett intézkedéseken alapuló döntés konkrétan bizonyítja az EU szolidaritását és azt, hogy képes segíteni az euróövezeten kívüli államokat a gazdasági válság legyőzésében. Az uniós tagállamok közül Magyarország és Lettország után Románia harmadikként vette igénybe a vészhelyzeti alapot, miután jelentős fizetésimérleg-hiánnyal szembesült, és nem kapott új hitelt a külföldi hitelezőktől.

Az uniós intézmények kötelessége, hogy megfeleljen a válságtól szenvedő európai polgárok várakozásainak. Csak az európai szolidaritás, a transzatlanti együttműködés és a hatékony intézkedések révén győzhetjük le a világválságot.

Genowefa Grabowska (PSE), írásban. – (PL) Hazámnak, Lengyelországnak kiemelt érdeke az EU új keleti partnerségi programjának jó igazgatása. A mi szomszédainkról van szó, mégpedig úgy a legközelebbiekről, például Fehéroroszországról, Ukrajnáról és Moldováról, mint a távolabbiakról, azaz Örményországról, Azerbajdzsánról és Grúziáról.

Úgy vélem, hogy a program erősíti az EU külpolitikáját, valódi gazdasági integrációt eredményez az EU és keleti partnerei között, és biztosítja, hogy az együttműködés ne csak a piacgazdaság elvein alapuljon, de a közös értékek – így a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok – tiszteletén is. Végeredményben konkrét, közös céljaink vannak: szabadkereskedelmi övezetek létrehozása, partnerállamaink állampolgárai

mobilitásának fokozása, a közigazgatás javítása, valamint az energiabiztonság terén, ezen belül is különösen a hosszú távú energiaellátás és -szállítás terén történő együttműködés.

Ennélfogva mi az EU részéről egyértelműen támogatjuk a partnerséget. Most annak a hat országnak a válaszára várunk, amelyek közvetlenül érdekeltek a programban. Szeretnék hangot adni abbéli reményemnek, hogy idén május 7-én a Tanács hivatalosan is megindítja ezt a kezdeményezést, amely az EU számára ugyanolyan fontos, mint az összes résztvevő ország állampolgárainak.

András Gyürk (PPE-DE), írásban. – (HU) Üdvözlendő fejlemény, hogy az Európai Unió a gazdaságélénkítő csomag keretében 3,5 milliárd eurót különít el kulcsfontosságú energetikai beruházásokra. Úgy vélem, ez fontos lépés a közös energiapolitika irányába. A végleges támogatási listán jól tükröződik, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok a januári gázválság nyomán végre felismerték a hálózatok összekapcsolásában rejlő előnyöket. Az összeköttetések megerősítése elsősorban azért fontos, mivel ezáltal a tagállamok könnyebben siethetnek egymás segítségére ellátászavarok esetén.

Szeretném ugyanakkor felhívni a figyelmet arra, hogy a támogatott beruházások végleges listáját ellentmondások is övezik. Mindenekelőtt csorbát szenvedett a regionális egyensúly elve. Éppen azok a tagországok részesülnek ugyanis kevesebb forrásból, amelyeket a leginkább érintett a januári gázválság. Másodsorban, a gazdaságélénkítő csomag egészéhez képest csekély források állnak majd rendelkezésre az alternatív szállítási útvonalak megerősítésére. Úgy vélem, méltatlan viták övezték a Nabucco kérdését. A szóban forgó gázvezeték az Unió egészének ellátásbiztonságát erősítené, így megépülése közös érdek. Végül, de nem utolsósorban, a támogatási listán nem jutnak szóhoz az energiahatékonysággal kapcsolatos beruházások. Az EU ezzel éppen a csomag eredendő célkitűzését, a munkahelyteremtést teszi zárójelbe.

A fentiek miatt az Európai Parlament álláspontjában nagyobb szerepet kell kapnia a regionális egyensúly elvének, csakúgy, mint az alternatív szállítási útvonalaknak és az energiahatékonysági beruházásoknak.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), írásban. – (RO) Az Európai Tanács azon döntése, miszerint finanszírozást biztosít a Nabuccóra és azt prioritást élvező energiaprojektnek minősíti, helyes és gyors megoldást jelent a problémára.

A tanácsi ülés előtt állásfoglalási javaslatot nyújtottunk be, hogy felhívjuk a figyelmet a Nabucco finanszírozásának csökkentésével járó veszélyekre. Tudatában kell lennünk annak, hogy a Nabucco gázvezeték-projekt stratégiai jelentőségű Európa gázellátása szempontjából, mivel csak ez az egyetlen projekt garantálhatja mind a szállítók, mind az elosztási útvonalak diverzifikációját.

Esko Seppänen (GUE/NGL), írásban. – (FI) Az EU-csúcstalálkozó határozatai között volt a szociális párbeszédéről szóló tavaszi rendkívüli csúcs jellegének megváltoztatása oly módon, hogy az EU vezetőségét az egyes tagállamok vezetői helyett csak az elnökségi trojka képviseli majd. Úgy gondolom, ez a döntés a szociális Európa jövője iránt érzett közömbösséget tükrözi, és ez elfogadhatatlan az ülésre készülő munkaerő-piaci szervezetek számára. Remélhetőleg minél több állam- és kormányfő jelen lesz az ülésen.

Georgios Toussas (GUE/NGL), írásban. – (EL) Az Európai Parlamentben folyó vita megerősíti, hogy a tőke és az egyirányú Európa politikai erői a gyorsabb kapitalista szerkezetváltást, a belső piac befejezését és a lisszaboni stratégia keretében a rugalmasabb munkaszerződéseket részesítik előnyben. Stratégiai szempontból a tőke előnyben részesítését ösztönzik és az Uniót arra buzdítják, hogy a válság terhét a munkavállalók vállaira helyezze.

A Maastrichti Szerződés és a Stabilitási Paktum a hiány csökkentése ürügyén ugródeszkát jelent a munkajogok és a munkásosztály családjainak jövedelme elleni teljes körű támadáshoz. A Bizottság által a közelmúltban az állandó kiadási megszorításokról hozott határozatok fájdalmas következményekkel járnak majd a közegészségügyre, a szociális ellátásokra, a munkavállalók jogaira és a nyugdíjakra nézve, ami a magasabb adóval kapcsolatos igényekkel együtt drasztikusan csökkenteni fogja a széles népréteg életminőségét.

A válságból a környezetbarát gazdaságba – nevezetesen a környezetbarát energia, a szélessávú hálózatok és az innováció irányába – vezető, javasolt kiút célja a nagyvállalkozások terjeszkedése új, nyereséges ágazatok felé, nem pedig a környezet védelme vagy a széles népréteg szükségleteinek kielégítése.

A munkavállalóknak nem szabad beletörődniük, hogy további áldozatokat hozzanak a plutokrácia kedvéért, hanem ellentámadást kell indítaniuk és meg kell szervezniük küzdelmüket, el kell ítélniük a Maastrichtot és az egyirányú Európát támogató pártokat, és engedetlenségi üzenetet kell küldeniük az Uniónak azáltal, hogy a júniusi európai választásokon támogatják a Görög Kommunista Pártot.

ELNÖKÖL: DIANA WALLIS*alelnök*

Jean-Marie Le Pen (NI). – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, egyik képviselőtársunk, az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjának vezetője, Schulz úr meg kívánja változtatni e ház eljárási szabályzatát azzal az ürüggyel, hogy én lehetnék a következő Parlament legidősebb tagja. Elképzelésének támogatására azonban...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Elnök. – Ez nem napirendi pont.

Jean-Marie Le Pen (NI). – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ebből az alkalomból Schulz úr rágalmozó kijelentéseket tett, és engem a gyalázkodás vádjával illetett. Szeretném elmondani, hogy ez az érv nem megalapozott, és hogy csak azt mondtam, hogy a gázkamrák a világháború történelmének részei voltak, ami tény.

(Vegyes reakciók)

Rámutatnék, hogy ennek eredményeképpen, tisztelt elnök asszony, 200 000 euró kártérítési bírság megfizetésére köteleztek, amiből kiderül, milyen helyzet uralkodik a véleménynyilvánítás szabadsága terén Európában és Franciaországban. A kiabálás nem kenderi el az önök felelősségét a válságban, az európai internacionalizmus válságában, amelynek önök a szószólói. Ezért kérem, hagyjanak beszélni.

Elnök asszony, felszólítom az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjának elnökét, hogy kérjen bocsánatot a hamis vádért!

Martin Schulz (PSE). – (DE) Elnök asszony, ez nagyon egyszerű. Aki nem szeretné, hogy ez az ember elnököljön az Európai Parlament hivatalos nyitóülésén, támogassa az eljárási szabályzat módosítására vonatkozó indítványomat.

(Taps)

3. Szavazások órája

Elnök. – A következő napirendi pont a szavazás.

(Az eredményekért és a szavazásra vonatkozó egyéb részletekért lásd a jegyzőkönyvet)

3.1. Közös konzuli utasítások: biometrikus azonosítók és vízumkérelmek (A6-0143/2009, Sarah Ludford) (szavazás)**3.2. Az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garancia (A6-0109/2009, Esko Seppänen) (szavazás)****3.3. Az európai légiközlekedési rendszer teljesítménye és fenntarthatósága (A6-0002/2009, Marian-Jean Marinescu) (szavazás)**

- A szavazás előtt:

Marian-Jean Marinescu, előadó. – (RO) A Parlament megállapodásra jutott a Tanáccsal, és ezt a megállapodást öt politikai csoport támogatja. A következő két jelentésre utalok.

A két képviselőtársunk által benyújtott módosításoknak köszönhetően – e módosítások tartalma történetesen már részét képezte a Tanáccsal kötött kompromisszumnak – ma több cikkről kell szavaznunk.

Bizonyos, általam helytelennek tartott szabályok miatt a szavazás rendje szerint először néhány cikken belül a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság szövege, majd ezután a kompromisszumos szöveg következik. Kérem, hogy ma szavazzunk a kompromisszumos szövegről, mivel azt gyakorlatilag az öt politikai csoport támogatja, hogy a két rendelet még e jogalkotói ciklus végéig hatályba léphessen.

Elnök. – Köszönöm észrevételeit. A szavazási listát követve és a módosításokról szavazva is el fogunk jutni oda, ahová ön szeretné.

3.4. A repülőterek, a légiforgalmi szolgáltatás és a léginavigációs szolgálatok (A6-0515/2008, Marian-Jean Marinescu) (szavazás)

3.5. Új élelmiszerek (A6-0512/2008, Kartika Tamara Liotard) (szavazás)

3.6. Az ózonréteget lebontó anyagok (átdolgozás) (A6-0045/2009, Johannes Blokland)

3.7. A költségvetési erőforrások felosztására szolgáló gazdálkodási eszköz (A6-0104/2009, Kyösti Virrankoski) (szavazás)

3.8. A 2007–2013-as pénzügyi keret félidős felülvizsgálata (A6-0110/2009, Reimer Böge) (szavazás)

3.9. EK-Cariforum partnerségi megállapodás (szavazás)

- Az 13. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Elnök asszony, ami a 22. bekezdés után beszúrandó 13. módosítást illeti, szeretném, ha ez a módosítás nem az eredeti szöveg helyébe lépne, hanem kiegészítené azt. Ezzel a feltétellel támogatni tudnánk.

Valójában, ha megengedik, majdnem minden olyan jelentésben, amelyről szavazunk, ugyanez a módosítás és pontosan ugyanez a csoportomtól származó javaslat vonatkozna egy-egy módosításra. Nem tudom, felolvashatom-e ezeknek a módosításoknak a felsorolását, vagy azt kérik, hogy minden egyes alkalommal újra felálljak pontosan ugyanezzel a kéréssel. Ön dönt.

Elnök. – Guardans Cambó úr, ezt most kísérleti példánynak fogjuk tekinteni. Meg kell kérdezni azokat, akik a módosítást javasolták, hogy egyetértenek-e az Ön kiegészítésével.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Elnök asszony, a válasz igen.

(A szóbeli módosítást elfogadják)

- A 2. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Elnök asszony, volna itt egy szóbeli módosítás a 2. módosításhoz, nevezetesen az, hogy az utolsó mondatot a pontosság kedvéért törölni kellene, mert már nem helytálló. A törölni való mondat a következő lenne: „úgy véli, hogy a nyomon követésnek az egyes ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodások elfogadása után kell megkezdődnie.” Ez erre az esetre nem vonatkozik. Itt végleges, nem pedig ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodásról van szó, ezért a tényszerűség érdekében szeretnénk törölni ezt a mondatot.

(A szóbeli módosítást elfogadják)

3.10. EK-Elefántcsontpart átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

3.11. EK-Ghána átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

3.12. EK-Csendes-óceáni államok átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

- A 8. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Glyn Ford (PSE). – Elnök asszony, az időnyerés érdekében a szocialisták hajlandók elfogadni a 8. és 10. módosítást mint kiegészítést, de ellene fogunk szavazni, ha a PPE-DE csoport nem fogadja el azokat kiegészítésként.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Beleegyezem ebbe az eljárásba.

(A módosítást elfogadják.)

- A 19. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Elnök asszony, a 39. bekezdésben, a 19. kompromisszumos módosítást csoportunk elfogadná, ha a nem állami szereplők tekintetében hozzátehetnénk a „részvételt” szót. Így a módosítás szövege a következő lenne: „39a. hangsúlyozza az AKCS-országok parlamentjei és a nem állami szereplők részvételét a gazdasági partnerségi megállapodások ellenőrzésében és irányításában”; a többi rész változatlanul maradna.

Úgy vélem, hogy az előadó, Ford úr is egyetért.

(A szóbeli módosítást elfogadják)

3.13. EK-APE CDAA államok átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

- A 13. módosításra vonatkozó szavazás előtt

Kader Arif (PSE). – (FR) Elnök asszony, ha a 4. módosítás kiegészítés, akkor a 14. és 8. módosítás nem válik okafogyottá, így azokról is szavaznunk kellett volna.

Elnök. – Úgy tűnik, hogy a kiegészítésre vonatkozó módosítás a szöveg egészére kiterjed. Ha valóban az eredeti szövegről szeretnénk szavazni, akkor visszamehetünk, de úgy látom, hogy legtöbben inkább továbbmennének.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Elnök asszony, örömmel megyek tovább. Úgy gondolom, hogy az valóban az egész szövegre kiterjed.

Elnök. – Akkor haladjunk tovább.

3.14. EK-Kelet- és dél-afrikai államok (AES) gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

3.15. EK-Kelet-Afrikai Közösség államai gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

3.16. EK-Közép-Afrika átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás (szavazás)

3.17. Az EK és a CARIFORUM közötti gazdasági partnerségi megállapodás (A6-0117/2009, David Martin) (szavazás)

- A szavazás előtt:

David Martin, előadó. – Elnök asszony, tudom, mennyire ragaszkodnak a kollégák az ebédjükhöz – vagy talán fordítva, nem is tudom –, de mindössze két percben szeretnék szólni.

Hétfő este nagyon fontos vitát folytattunk arról, adhatjuk-e hozzájárulásunkat a CARIFORUM-hoz. A Bizottság és a Tanács – fontos, hogy mindkét intézmény tett ilyen kötelezettségvállalást – megígérte nekünk, hogy ami a segélyekkel kapcsolatos ígéreteket illeti, odafigyelnek a segély minőségére és gyorsaságára. Biztosítottak bennünket, hogy a gazdasági partnerségi megállapodás semmi olyat nem tartalmaz, ami befolyásolhatná a karibi országok gyógyszerhez való hozzájutását. Biztosítottak bennünket, hogy a legnagyobb kedvezmény elvével kapcsolatos záradék semmi módon nem befolyásolja a dél-dél közötti kereskedelmet, és hogy a gazdasági partnerségi megállapodás első szakasza végén készítendő öt éves áttekintés tényleges áttekintés lesz, amely figyelembe veszi a fejlesztési célkitűzéseket.

Ezen ígérek alapján – és természetesen azzal a feltétellel, hogy ezeket a parlamenti jegyzőkönyvben immár írásban rögzítették, és hogy mind a Tanács, mind a Bizottság megígéri, hogy tiszteletben tartja és teljesíti ezeket a kötelezettségvállalásokat –, úgy gondolom, hogy ez a Ház ma nagy többséggel hozzájárulhat a karibi gazdasági partnerségi egyezményhez.

Szeretném megköszönni Ashton biztos asszonynak nagymértékű hozzájárulását mindehhez, illetve rugalmasságát és elkötelezettségét. Tulajdonképpen az, hogy most megjelent ezen a szavazáson, sokat elárul róla. Ezt a szavazást keddre tervezték. Tudom, hogy kulcsfontosságú programokat mondott le azért, hogy ma itt lehessen, és hasonlóan fontos kötelezettségeket vállalt e Parlament irányában is. Szeretnék köszönetet mondani a Bizottságnak az együttműködésért, és megkérném a képviselőket, hogy szavazzanak igennel.

Helmuth Markov (GUE/NGL). – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ez napirendi pont. Szeretnék idézni abból a levélből, amelyet Pöttering elnök úr a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság elnökeként küldött nekem. Ne féljenek, nem olvasom fel az egész levelet.

– „Az AFCO 47. szabályát, amelyet ön említ, a 2009. február 18-i parlamenti ülésen jelentették be, és azt ellenvetés hiányában elfogadottnak nyilvánították. [...] A két gazdasági partnerségi megállapodásra vonatkozó javaslatot [azaz David Martin és Erika Mann jelentését] csak a 2009. február 19-i ülésen jelentették be hivatalosan és terjesztették az Ön bizottsága [azaz a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság] elé. A fenti értelmezés fényében e két eljárás, illetve bármely további eljárás esetében már nem lehetséges a 47. szabály alkalmazása.”

– (DE) Ezért a hivatalos dokumentumokban törölni kell a 47. szabályra való minden hivatkozást. Ez vonatkozik a dokumentum fedőlapjára és a tartalomjegyzékre, a véleményekről és az eljárásról szóló oldalakra, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság utolsó oldalára is. Szeretném, ha ezt rögzítenék a jegyzőkönyvben.

Elnök. – Köszönöm, Markov úr. Valóban értesítenem kellett a Házat arról, hogy helyesbítést kell végrehajtani e jelentés minden nyelvi változatában, azaz törölni kell a 47. szabályra vonatkozó hivatkozásokat. Ezért foglalkozni fognak az Ön által felvetett problémával. Mivel úgy látszik, hogy egyetértünk, továbbmehetünk.

3.18. Átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás az EK és Elefántcsontpart között (A6-0144/2009, Erika Mann) (szavazás)

– A szavazás előtt:

Erika Mann, előadó. – Elnök asszony, nagyon rövid leszek. Csak szeretnék köszönetet mondani munkatársaimnak, és javasolni, hogy igennel szavazzanak a hozzájárulási eljárás során. Mindamellert nagyon szeretném, ha Ashton biztos asszony még egyszer megerősítené a hétfői vitánk során felhozott kérdéseket; különösen a tekintetben, biztos asszony, hogy kötelezettséget vállalt arra, hogy Elefántcsontpartnak is megadja mindazokat a preferenciákat, amelyeket a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség tekintetében már elfogadott. Bólogat – tökéletes! Nagyon köszönöm.

Elnök. – Egyetértünk, így a szavazással folytatjuk.

3.19. Az EBB és az EBRD 2007. évi jelentése (A6-0135/2009, Gay Mitchell) (szavazás)

3.20. Az autóipar jövője (szavazás)

– A zárószavazás előtt:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Elnök asszony, eljárási szabályzatunk 146. szabályára hivatkozva köszönöm, hogy megkaptam a szót. Különösen kérem a Német Szövetségi Köztársaságból érkezett képviselőtársaim elnézését azért, hogy most szót kértem.

A szavazás elején Jean-Marie Le Pen szólalt fel. Le Pen úr hozzászólásában megismételte, hogy az auschwitzi gázkamrák létezése világtörténelmi tény. Eljárási szabályzatunk 146. szabályára hivatkozva, amely leírja, hogyan kell viselkedniük e Ház képviselőinek ezen a helyen, kérem a Parlament elnökségét, ellenőrizze, hogy egy ilyen kijelentés megengedhető-e a képviselőházban, amelyben a megbocsátás és a megértés szellemének,

valamint az áldozatok – különösen pedig a hitleri fasizmus áldozatai – iránti tiszteletnek kell uralkodnia. Hálás lennék, ha a Parlament elnöksége tájékoztatna a szükséges intézkedésekről.

(Taps)

Joseph Daul (PPE-DE). – (FR) Kérem, tanúsítsanak némi tiszteletet az Auschwitzban és máshol elhunyt áldozatokkal szemben! Még két percünk van. Tanúsítsanak némi tiszteletet!

Csak annyit mondanék, hogy tökéletesen egyetértek Schulz úrral, és hogy az, amit ma ebben a házban hallottunk, példátlan.

(Taps)

- A zárószavazást követően:

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Wallis asszony, rendkívül sajnálatosnak tartom, hogy megadta a szót Daul és Schulz uraknak, nekem azonban nem. Igaz, hogy egy jelentésben az eljárási szabályzat egyéneként eltérő értelmezése szakértőjének vallotta magát.

Ezért, csak a Schulz úr által elmondottakat folytatva, szeretném javasolni, hogy nevezzük át a Winston Churchill-épületet, mivel a tizenkét kötetes második világháborús emlékirataiban Winston Churchill egyetlen sort sem írt a gázkamrák történelméről.

4. A szavazáshoz fűzött indokolások

A szavazáshoz fűzött szóbeli indokolások

– Jelentés: Sarah Ludford (A6-0143/2009)

Daniel Hannan (NI). – Elnök asszony, a meghatározott államhatár a nemzeti minőség lényegi attribútuma. Mindenféle más feladatot át lehet ruházni a helyi önkormányzatokra, vagy akár nemzetközi szervezetekre, de az az állam, amely nem határozhatja meg, ki lépheti át határait és telepedhet le területén, már nem is állam többé.

Az európai föderalisták – köztük e jelentés szerzője, a jó Ludford bárónő – pontosan tudatában vannak ennek, ezért van az, hogy immár öt éve erőfeszítéseik elsődleges célja az igazságügy és a belügy harmonizációja. A csodálatosan orwelli, az Igazság-minisztériumot idéző „a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség” cím alatt harmonizálták a bevándorlást és a menekültügyet, európai ügyészséget, páneurópai magisztrátust, egységes büntetőjogi rendszert, sőt az Europol keretében közös rendszert hoztak létre. Az ő nézőpontjukból – azaz az egyetlen európai államot akarók nézőpontjából – természetesen mindez igen logikus, de azt kívánom, bárcsak meglenne a bátorságuk és megtennék azt a gesztust az emberekkel szemben, hogy először őket kérdezik meg, és szavazásra bocsátják a Lisszaboni Szerződést! *Pactio Olisipiensis censenda est!*

*

* *

Alexander Alvaro (ALDE). – Elnök asszony, különösen mivel jómagam liberális csoport tagja vagyok, megkérném a Ház elnökét, hogy a Schulz úr által elmondottak ellenére fontolja meg, nem kellene-e Voltaire szellemében eljárunk: még ha egy jottányit sem értek egyet azzal, amit ez az ember elmondott, úgy vélem, joga van nézeteinek kifejezéséhez, akár csak annak a másik kettőnek. Hiszek az egyenlő elbánásban, és tudunk mit kezdeni a véleményekkel. Nem szabadna megvonnunk a szabad véleménynyilvánítás jogát ebben a kérdésben, még akkor sem, ha én magam egyáltalán nem értek egyet az érintett mondanivalójával.

Elnök. – Köszönöm, Alvaro úr. Világosan hangot adtam annak a szándékomnak, hogy Gollnisch úrnak is megadjam a szót, de szerettem volna befejezni a szavazást.

– Jelentés: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Daniel Hannan (NI). – Elnök asszony, éppen most szavaztuk meg az Európai Beruházási Bank tőkéjének megduplázását. Érdemes megállni egy pillanatra és feltenni a kérdést: mi az Európai Beruházási Bank létezésének célja? Elméletileg az, hogy a nehéz helyzetbe került vállalkozások számára hozzáférést biztosítson a kedvezményes kamatozású hitelhez; de valójában kik a kedvezményezettek?

Az 1990-es években az Egyesült Királyságban az EBB-től kizárólag a British Airways kapott jelentősebb adományokat, amely aligha nevezhető alacsony haszonkulccsal működő kisvállalkozásnak. Zárójelben meg kell jegyezni, hogy ebben az időszakban a British Airways volt a fő szponzora a Nagy-Britannia euróvevethetiz való csatlakozását célzó kampányának.

Ezért megállok és ismét felteszem a kérdést: mi az Európai Beruházási Bank célja? Úgy gondolom, hogy erre a kérdésre az a válasz, hogy az EBB célja saját munkavállalóinak foglalkoztatása. Szerves részévé vált a brüsszeli panamának, ennek a hatalmas szervezetnek, amelynek célja, hogy elvegye az adófizetők pénzét és azt újraossza azoknak a szerencséseknek, akiket a rendszer foglalkoztat. Az EU valaha talán idealisztikus – vagy legalábbis ideológiai – projekt volt, de már régóta praktikus megélhetési forrássá vált, és persze éppen ezért olyan hihetetlenül nehéz megszabadulni tőle.

– **Jelentés: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)**

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, elmondanám Hannan úrnak, hogy az Európai Központi Banknak azért van jó oldala is, mert valutánk nem értékelődött le, úgy, mint az sajnálatos módon az angol fonttal az elmúlt hónapokban megtörtént. Ez a szempont talán arra készítheti, hogy felülvizsgálja álláspontját.

Ami a Marinescu-jelentést illeti, én szándékosan a jelentés mellett szavaztam. Úgy vélem, hogy a funkcionális légtérblokkok helyes választ jelentenek napjaink kihívásaira. Későn érkeznek, de fő, hogy végül megérkeznek. Jelentős előnyt képviselnek a légtérben való várakozás és a közlekedési folyosók zsúfoltságának csökkentése tekintetében, ezenkívül előnyök lesznek a környezetnek és alacsonyan tartják a légiközlekedés költségeit. Ezért úgy gondolom, hogy a léginavigációs szolgálatok ezen a téren jó szolgálatot tesznek majd.

– **Jelentés: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2009)**

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, megragadnám ezt az alkalmat arra, hogy ne csak elmondjam, hogy a javaslat mellett szavaztam, hanem egyben felhozzak egy olyan témát, amely rendkívüli módon aggaszt, nevezetesen a légijármű-üzemanyag megadóztatásának problémáját. Ezt a kérdést még mindig az 1944. évi Chicagói Egyezmény szabályozza. Nem értem, miért kell még most is ehhez az egyezményhez tartanunk magunkat, és miért erőltet ránk valamit az Egyesült Államok, illetve miért nem engedi, hogy megváltoztassunk valami olyasmit, amit már régen meg kellett volna, mert nem méltányos, hogy az autókhoz, a közlekedési rendszerekhez és minden máshoz használt üzemanyagot megadóztatják, a légijármű-üzemanyagot azonban nem. Ez torzítja a versenyt, ezért legalább átmeneti jelleggel bevezethetnénk a légijármű-üzemanyag adóját, ezáltal javíthatnánk a versenyhelyzetet a huszonhét tagú Unióban.

– **Jelentés: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2009)**

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, az új élelmiszerről szóló rendelet harmonizálja az ilyen új élelmiszerek és hozzávalók jóváhagyását és használatát az Európai Unióban. Ez fontos lépés az élelmiszer-biztonság átfogó biztosítása felé. E rendelet nélkül nem tudnánk ellenőrizni és korlátozni a jóváhagyásokat. A rendeletben biztosítottuk, hogy a fogyasztóvédelmet szolgáló, szigorú kritériumok legyenek hatályban. A jóváhagyások megadása során az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság dönt majd végső soron az új élelmiszerek biztonságosságáról, ezáltal egész Európára kiterjedő harmonizációt biztosít.

A biztonságossággal kapcsolatos aggályokon túlmenően nagyon fontosak az új élelmiszerekhez kapcsolódó etikai kérdések is. Ilyen kérdés többek között az állatokon való tesztelés elkerülése vagy a klónozott élelmiszerek használatának megelőzése. Ezért üdvözlöm, hogy a jóváhagyás során ezeket az etikai szempontokat is figyelembe veszik. Szerettük volna elérni, hogy etikai jellegű fenntartások esetén tekintetbe vegyék a tudomány és az új technológiák etikai kérdéseit vizsgáló európai csoport véleményét is.

Örülök, hogy ez a javaslat bekerült a jelentésbe, így egy az egyben a jelentés egésze mellett szavazhattam.

– **Jelentés: Reimer Böge (A6-0110/2009)**

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Elnök asszony, kihasználnám, hogy a költségvetésről beszélünk: úgy gondolom, fel kellene készülnünk arra, hogy tárgyaljunk a széntámogatás jövő évi folytatásáról, hiszen ez létfontosságú belföldi energiaforrás.

Ezt előzetes figyelmeztetésnek szánom, mivel egy bizonyos magas rangú tisztviselő helytelen módon ezzel ellentétes értelmű véleményt engedett meg magának, és azt kiszivárogtatta egy gazdasági kiadványnak, ami megzavarta a közvéleményt.

Semmi esetre sem ez a helyzet. 2012 után folytatnunk kell a hazából származó szén támogatását, és szeretném, ha a parlamenti eljárásokról szóló jelentés rögzítené ezt a tényt. A tisztviselőket pedig kérem, hogy szorítkozzanak a hatályban lévő tervek, illetve azután, 2012 után azon eszköz megvalósítására, amely tárgyalását jövőre kezdjük meg az ágazattal.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az Európai Parlamentnek költségvetési hatósági hatáskörében eljárva értékelést kell készítenie a 2007 és 2013 közötti pénzügyi keret felülvizsgálatához való hozzájárulásként.

Ezen értékelés kapcsán megkérném az előadót, de elsősorban is az elnökséget, hogy derítsen fényt egy felmerülő aggályra: az európai parlamenti képviselők önkéntes nyugdíjalapjának (nem tudom, részleges vagy teljes) hiányára.

Igaz-e, hogy hiányoznak a források, hogy Isten tudja, miféle luxemburgi alapokba fektették be azokat? Igaz-e, hogy az alapért – amelyet az Európai Parlamentnek kellene nyomon követnie – felelős szervek olyan alapokba fektettek be, amelyek ugyanolyan pénzügyi káoszban leledzenek, mint amelyet éppen most próbálunk felszámolni?

Remélem, hogy nem, de nem is a saját nyugdíjamért vagy más képviselőkéért aggódom, hanem azért, mert az európai adófizetők a jövőben az Európai Parlamenten keresztül kénytelenek lesznek kiegészítő forrásokat kérni az Európai Uniótól egy olyan hiány betöltésére, amelyet azoknak kellett volna pótolniuk, akik miatt az létrejött, és akiknek ezért felelősséget kell vállalniuk. Felügyeleti szerv vagyunk; először tegyük rendbe a saját házunk táját, és vizsgáljuk ki az Európai Parlament és tagjai által befizetett összeg sorsát!

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Elnök asszony, mindig öröm Önnel együtt lenni a szavazatok magyarázata során. Az emberek hamarosan pletykálni kezdenek.

A jelenlegi pénzügyi válság kiemelte, milyen problémákat vet fel a pénzügyi keret ilyen hosszú időtartamra történő tervezése. Néhány éve még ki jósolhatta volna meg, mekkora kárt okoz majd a hitelválság és annak következményei? Úgy vélem, ez a felülvizsgálat jó lehetőséget kínál a Háznak, egyben azonban nagy problémát vet fel. A felvetett problémát valójában mi magunk okoztuk.

Brüsszelben új iparág épült ki. Nem feldolgozóiparról van szó, noha teremt néhány munkahelyet. Ezt az iparágat a lobbisták és különösen a nem kormányzati szervezetek irányítják. Elég baljóslatú ágazatról van szó, amely alapvetően önmagát állandósítja. A Bizottság konzultál a nem kormányzati szervezetekkel egy témában, a nem kormányzati szervezetek cselekvésre szólítanak fel, lobbiznak az európai parlamenti képviselőknél a felhívás politikai támogatásáért, a Bizottság végül programot indít az adott területen, és – igen, kitalálták! – az a nem kormányzati szervezet, amely azt mondta a Bizottságnak, hogy szükség van erre a programra, pályázik, hogy saját maga hajtsa végre a programot. Elszalasztottuk a lehetőséget, mert mondhattuk volna, hogy a jövőben nem csináljuk ezt többé.

Philip Claeys (NI). – (NL) Elnök asszony, Böge úr jelentése nem más, mint felhívás további európai uniós finanszírozásra, ami nyilvánvalóan nem okoz meglepetést. Engem azonban különösen az zavar, hogy már megint olyan jelentésről van szó, amely kifejezetten a Lisszaboni Szerződésre hivatkozik, holott azt az írországi népszavazás semmisnek nyilvánította. Így, mivel az írek elsőre nyilvánvalóan tévedtek, most ősszel új népszavazást tartanak. Úgy gondolom, az Európai Parlamentnek legalább annyira illemtudónak kellene lennie, hogy megvárja a szavazók ítéletét, mielőtt a Lisszaboni Szerződésre hivatkozó szövegeket hagyna jóvá. Tegnap jóváhagytunk egy másik jelentést az európai polgárokkal folytatott párbeszédéről. Ha azt akarjuk, hogy ez a párbeszéd valóban működjön, akkor legalábbis tanúsítsunk némi tiszteletet a szavazók döntésével szemben!

Jim Allister (NI). – Elnök asszony, két okból szavaztam a jelentés ellen. Egyrészt azért, mert óvatlan és vakmerő módon követel még több finanszírozást felesleges uniós kiadásokra – ami az Egyesült Királyság számára természetesen még magasabb éves nettó hozzájárulási igényt jelent, ami további hiányhoz vezet.

Másrészt azért szavaztam a jelentés ellen, mert az előfeltételezi a Lisszaboni Szerződés végrehajtását, tekintet nélkül arra, hogy a Szerződés nem felelt meg az arra kiszabott ratifikációs vizsgán. Ezen túlmenően maga Lisszabon is feltornázná a kiadásokat olyan új kompetenciák és vállalkozások ösztönzésén keresztül, mint a hatókörébe tartozó úrpolitikákra vagy az éghajlatváltozással kapcsolatos további politikákra tervezett bőkezű pénzkidobás. Mindezek miatt a jelentés ellen szavaztam.

Neena Gill (PSE). – Elnök asszony, üdvözlöm a pénzügyi keret felülvizsgálatát, bár csalódott voltam, amiért a közös agrárpolitika gyökeres reformjára felszólító módosítást ma nem szavazták meg. Úgy gondolom,

sürgősen meg kell újítani az EU finanszírozási rendszerét, és sajnálatos, hogy számos finanszírozási csatorna már kevés hozzáadott értéket képviselő, régi és történelmi kötelezettségvállalás.

Nem kezeljük prioritásként azokat az új területeket, amelyekhez nem áll rendelkezésre elegendő forrás. Sürgősen szükség van az éghajlat-változási és energiaprogramok finanszírozására, valamint a környezetbarát technológiákba történő jelentős beruházásra. A leginkább azonban a 4. fejezet aggaszt, amelyet hosszú évek óta krónikus módon alulfinanszíroznak. Míg az Európai Unió jelentős világszintű szereplő kíván lenni, ezt teljesen lehetetlenné teszi, hogy a célkitűzések eléréséhez nem áll rendelkezésre kellő forrás. Aggódok azért is, mert a politikai tendencia az összes külső finanszírozási program kiszervezése. Ez pedig igen káros hatással van az EU fejlődő országokbeli világszintű szerepvállalására. Mindezek ellenére támogattam a jelentést.

– **Állásfoglalási indítvány: B6-0141/2009 (Gazdasági partnerségi megállapodás – Cariforum-államok)**

Marian Harkin (ALDE). – Elnök asszony, szeretnék észrevételt fűzni a CARIFORUM-ról szóló állásfoglalás 9. módosításához, valamint az Elefántcsontpartról szóló állásfoglalás 4. módosításához. Ez a következő hat állásfoglalásban jelent meg.

A módosítás a kiviteli támogatások haladéktalan kivonására szólít fel. Nem tudom támogatni ezt a módosítást, mivel az EU politikája értelmében ezeket 2013-ig kell kivonni. A Bizottság éppen most növeli az export-visszatérítéseket a tejágazatban, mert a tej világgiazi ára a termelési ár alá zuhant.

A módosítás kijelenti továbbá, hogy az uniós exporttámogatások komoly akadályt jelentenek a mezőgazdasági állattenyésztési és tejágazatban működő AKCS-beli termelők számára.

Mindannyian tudjuk, hogy ez erősen túlzó megállapítás. Valójában, ha haladéktalanul elvonnánk mindenféle exporttámogatást, saját tejiparunkat és élelmiszer-biztonságunkat ásnánk alá ebben az ágazatban, és komolyan megkérdőjelezem, hogy a Parlament valóban ezt kívánja-e tenni.

Syed Kamall (PPE-DE). – Elnök asszony, mielőtt megkezdeném hozzászólásomat, először szeretném méltatni az előttem szóló Jim Allister felszólalását. Talán nem értek mindig egyet sarkalatosan megfogalmazott nézeteivel, de meg kell mondanom, hogy ha észak-írországi szavazó lennék, valószínűleg azt mondanám, hogy Észak-Írországnak ebben a házban nincsen Jim Allisternél hübb pártfogója.

A jelenlegi szavazással és az EU–CARIFORUM megállapodással kapcsolatban azt gondolom, el kell ismernünk, hogy noha számos aggály felmerült e téren – többek között az, hogy az EU agresszíven próbálja megnyitni piacait –, ugyanakkor a megállapodás valóban kitűz egy határidőt a liberalizáció számára, emiatt pedig számos karibi ország felismeri, hogy törekedniük kell a diverzifikációra. Túl sokáig támaszkodtak a britek és más volt gyarmatosítók büntudatára, miáltal preferenciális elbánásban részesültek a banán és a cukor tekintetében.

A globalizált, digitális világban nem lehet úgy versenyezni, hogy fenntartjuk az úgynevezett „desszertgazdasági” státuszt, és üdvözlöm a gazdasági partnerségi megállapodásnak ezt a szempontját.

Neena Gill (PSE). – Elnök asszony, én a gazdasági partnerségi megállapodásokról szóló állásfoglalás mellett szavaztam, mert csak egyenlő partnerségen keresztül segíthetünk más országoknak a gazdasági előrehaladás áldásainak megtapasztalásában. Üdvözlöm az új biztosunktól, Cathy Ashtontól kapott biztosítékokat, amelyek csillapítják az egyesek által a gazdasági partnerségi megállapodások kapcsán táplált félelmeket. A biztos asszony elismerést érdemel, amiért konszenzust tudott teremteni ebben a kérdésben.

Ez az állásfoglalás számos javaslatot tartalmaz az eredeti szöveg negatív rendelkezéseinek ellentételezésére. A szellemi tulajdonjogról szóló záradékok könnyebb és biztonságosabb hozzáférést eredményeznek a generikus gyógyszerkészítményekhez, és az a javaslat, miszerint az országok megszabhatják saját fejlődésük ütemét, segít a hirtelen és káros liberalizáció kivédésében.

Európának az AKCS-országokkal is partnerségre kell lépnie, feltéve, hogy nem áll fenn annak a kockázata, hogy ezeket az országokat intellektuális, társadalmi vagy gazdasági elszegényedéssel fenyegetné. Egy, a közelmúltban Guyanában folytatott AKCS-program bizonyította, hogy a helyesen szabályozott kereskedelem figyelemreméltóan jelentős hatással bírhat, de a kereskedelmi egyezményeknek őszintének kell lenniük és a nyílt párbeszédre és a kölcsönös tiszteletre kell alapulniuk.

– Állásfoglalási indítvány: B6-0148/2009 (Gazdasági partnerségi megállapodás – Elefántcsontpart)

Syed Kamall (PPE-DE). – Elnök asszony, mint a legtöbb más gazdasági partnerségi megállapodás esetében, számos aggály vetődött fel a tekintetben, hogy az EU aszimmetrikus módon szándékozik megnyitni a piacait. Különösen Elefántcsontpart esetében merült fel az az aggály, hogy az ország kormányzata valójában nem igazán stabil, és kérdés volt, lehet-e megállapodást kötni egy ilyen helyzetben lévő országgal.

Azonban ismét el kell ismernem, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások előnye az, hogy most első alkalommal végre lehetőség nyílik – a kormányok helyett – az országban élő fogyasztók és vállalkozók meghallgatására. Márpedig amikor ezeknek az országoknak a vállalkozóival beszélünk, ők azt mondják: kérjük, biztosítsanak nekünk is ugyanolyan hozzáférést az árukhoz és a szolgáltatásokhoz, mint amelyet jelenleg északon vagy nyugaton élveznek, és akkor munkahelyeket tudunk majd teremteni és nem fogunk hosszú távon a segélyektől függeni.

Csak a vállalkozóknak, ezen országok értékkeremtőinek a támogatásával tudjuk kisegíteni ezeket az országokat a hosszú távú szegénységből.

– Állásfoglalási indítvány: B6-0143/2009 (Gazdasági partnerségi megállapodás – csendes-óceáni államok)

Martin Callanan (PPE-DE). – Elnök asszony, sajnálom, hogy a szavazatokhoz fűzött magyarázatainkkal távol tartjuk az ebédjétől.

Az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlése Politikai Bizottságának elnökeként számos megbeszélést folytattam sok ilyen kis, perifériára szorult – és gyakran rendkívül félreeső – dél-csendes-óceáni állammal. Nincsenek bőkezűen megáldva természeti erőforrásokkal, és természetesen rendkívül félreesők és nehezen megközelíthetők, ezért rendkívül fontos, hogy megkönnyítsük termékeik számára a piacainkhoz való hozzáférést, és engedjük, hogy a mi termékeink segítségével támogathassák és fejleszthessék saját helyi piacukat. Tekintetbe kell vennünk sajátos földrajzi helyzetüket, intézkedéseket kell tennünk nehézségeik enyhítésére, és segítenünk kell őket a gazdasági fejlődés felé vezető úton, hogy ők is élvezhessék a többiek számára elérhető jólétet.

Nagyon sok jó dolog van ezekben a gazdasági partnerségi megállapodásokban, és örömmel szavaztam a jelentés mellett.

– Állásfoglalási indítvány: B6-0142/2009 (Gazdasági partnerségi megállapodás - Ghána)

Syed Kamall (PPE-DE). – Elnök asszony, ami a Ghánával kötendő megállapodást illeti, szeretném elmondani, hogy van egy fontos és – különösen e Házban a szocialisták által – gyakran vitatott pontja, nevezetesen az, hogy szerintük nem szabadna támogatnunk az importvám-tarifák csökkentését számos ilyen országban.

Ha megnézzük Ghána példáját, ez az ország mindössze 30–35%-át termeli meg annak a rizsnek, amelyet lakosai elfogyasztanak. Ha folytatjuk a rizst terhelő importvám-tarifák támogatását, valójában azt mondjuk ennek az országnak a nagyon szegény lakóinak: fizessetek többet az ennivalótokért és az orvosságotokért!

Szégyenletesnek találom, hogy a szocialisták ebben a Házban továbbra is támogatják azokat az importvám-tarifákat, amelyek még jobban elszegényítik a legszegényebbeket. Támogatniuk kellene a piacok megnyitását, és biztosítaniuk kellene azt, hogy segítsük a vállalkozókat és a szegény állampolgárokat.

– Jelentés: Gay Mitchell (A6-0135/2009)

Marian Harkin (ALDE). – Elnök asszony, szeretném támogatni a Mitchell-jelentést, különösen azt a pontját, amelyben az előadó hangot ad a két bank közötti fokozott együttműködés szükségességének annak biztosítása érdekében, hogy működésükben ne legyen átfedés. Különösen üdvözlölni szeretném azonban a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek 50%-os emelését. Az eredetileg bejelentett 5 milliárd euró immár egy négyéves időszakra évi 7,5 milliárdra nőtt. Az EBB jelezte, hogy további források is rendelkezésre állnak.

Ez nagyon jó hír az írországi KKV-k számára, mert az elkövetkezendő hetekben 300 millió euró értékű beruházás várható e vállalkozások tekintetében. Létfontosságú, hogy a pénz valóban utat találjon a KKV-khoz – erről már előttem is szóltak –, még hozzá minél hamarabb, mert azok nehézségekkel küzdenek, és sokan közülük már nem várhatnak tovább.

– Állásfoglalási indítvány: RC-B6-0152/2009 (Az autóipar jövője)

Martin Callanan (PPE-DE). – Elnök asszony, sokat dolgoztam az autóiparral kapcsolatban, amikor szerencsém volt árnyékelőadóként közreműködni a gépjárművek szén-dioxid-kibocsátásáról szóló Sacconi-jelentésben, és ebből az alkalomból mindennél jobban meggyőződtem az autóipar által nekünk, európaiaknak kínált óriási stratégiai és kereskedelmi értékről. Különösen azért mondom ezt, mert Északkelet-Angliát képviselem, itt található ugyanis a hatalmas washingtoni (Tyne and Wear) Nissan-gyártóüzem, Európa legnagyobb termelékenységű és legeredményesebb autógyára.

Az utóbbi évtizedben azonban ebben a Házban az autóiparra igen sok járulékos szabályt, rendeletet és terhet zúdítottak. Nem kismértékben ironikus ma azt hallgatni, ahogy a Bizottság kesereg az ágazatot sújtó rettenetes pénzügyi helyzet felett. Mindamelllett nem gondolom, hogy a protekcionizmus volna a megoldás, már csak azért sem, mert számos más iparág is sorban állna az adófizetők pénzügyi támogatásáért.

Szeretném különösen felhozni Sarkozy elnök igen dicstelen franciaországi fellépéseit, amelyek keretében állami támogatást nyújtott saját gyártóinak azzal a kifejezett feltétellel, hogy kivonják termelésüket a többi tagállamból. Ez a protekcionizmus szörnyű útja, amely végül egyetlen európai számára sem lesz gyümölcsöző.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Elnök asszony, amint látja, munkatársaim féltékenyek kapcsolatunkra, nyilván ezért őriztek bennünket gardedám módjára ma délután. Remélem, szavaim egyetértésre találnak önnél.

Mindannyian tudjuk, hogy az autóipar súlyos pénzügyi gondokkal küzd. Ezt minden országos folyóiratunk naponta dokumentálja. Az általam képviselt régióban egy nagy Toyota-gyártóüzem található a Derby-beli Burnastonban, ahol máris számos költségtakarékossági intézkedést tettek az új pénzügyi környezetnek való megfelelés érdekében. Daventry kitűnő új egyesült királysági parlamenti szavazókerületében található a McClaren Forma-1-es precíziós motorgyár, amely több mint 600 főt foglalkoztat.

Így mi itt mindannyian ismerjük az autóipart vagy magunk is érintettek vagyunk benne, és tudjuk, milyen pénzügyi problémákkal küzd ez az ágazat. Mégis sikerült nehéz helyzetbe hoznunk azt ezen a helyen, amikor egyik rendeletet a másik után hoztuk a jó időben, nem törődve azzal, hogy később soványabb évek következhetnek. Az autóipar nem képes megbirkózni az általunk kikényszerített rendeletekkel.

Köszönöm az időtúllépés lehetőségét. Tudom, hogy az első kitérő belekerülhetett néhány másodpercembe.

Elnök. – És még Daventry-t is sikerült belekevernie. Azt hiszem, Ön és két kollégája ezek után alighanem tartoznak nekem egy ebédde!

Syed Kamall (PPE-DE). – Elnök asszony, két munkatársam és én nagyon szívesen meghívjuk önt és a két oldalán ülő két munkatársát ebédre, bár nem vagyok biztos benne, hogy társaságunkat jobban élvezné, mint beszédeinket.

Mindannyian tudjuk, milyen súlyos helyzettel szembesül mostanában számos iparág, amikor hitelt próbál szerezni. Sok életképes vállalkozás a hitelválság előtt remek nyereségeket tudott volna realizálni. Végső soron minden sokkal inkább a hitel rendelkezésre állásán múlik, semmint az üzleti modelljeikkel kapcsolatos esetleges súlyos problémákon. Másfelől számos olyan társaság létezik, amely éveken át a csőd közelében lavírozott, és állami támogatásból vagy veszteségek realizálásából tartotta fenn magát.

Az amerikai példára tekintve, ahol a legkevésbé hatékony termelők közül is többen kaptak támogatást, olyanok, akik nem vették figyelembe az idők változását, biztosítanunk kell, hogy nem követjük el újra ezeket a hibákat, és nem nyújtunk állami vagy bármiféle támogatást olyan cégeknek, amelyek előtt már nem áll hosszú távon életképes jövő. Természetesen biztosítanunk kell a hosszú távon életképes munkahelyeket, de ügyeljünk arra, hogy ne támogassunk gyengélkedő vállalkozásokat.

Neena Gill (PSE). – Elnök asszony, nem fogja meglepni önt, hogy támogattam az autóipar, egy olyan iparág jövőjéről szóló jelentést, amelyet egyesek néha befeketítenek, számomra és az enyémhez, a West Midlands-hez hasonló régiók számára mégis kulcsfontosságú feldolgozóipari ágazat.

Az autóipar európai szinten a feldolgozóipar több mint 20%-át képviseli. Az iparág véleményem szerint iskolapéldája annak, hogyan alakíthatja át saját magát egy ágazat, amint azt a Castle Bromwich-i Jaguar Land Rovernél nemrég tett látogatásom alkalmával saját szememmel láthattam. Óriási benyomást tett rám, ahogy a szakszervezetek előre gondolkodnak és partnerségben működnek együtt a vezetőséggel a környezetbarát járművekkel kapcsolatos folyamatos kutatás és fejlesztés érdekében.

Sürgettem a Bizottságot, hogy hagyja jóvá az Egyesült Királyság kormánya által az autóiparnak nyújtott támogatást, és örömmel tölt el, hogy ez megtörtént. Szükség van azonban a gépjárművekkel kapcsolatos szabályozás javítására és jobb elvekre a jövőbeni uniós jogszabályok számára.

A gazdasági hanyatlás idején holisztikus módon kell megközelítenünk az iparágat. Az autóalkatrészek ugyanolyan fontosak, mint maga az autógyártás, ezért biztosítani kell az ellátási lánc jövőjét is. Múlt héten meglátogattam a Stoke-beli Michelin gumiabroncsgyárat, és újra mély benyomást tett rám a kutatás-fejlesztési alap és az abroncsok hatékonyságának fokozása érdekében tett erőfeszítések, szem előtt tartva a környezeti és a társadalmi fenntarthatóságot. Nincsen sok értelme a legnagyobb iparágak támogatásának, ha nem biztosítunk megfelelő támogatást az ellátási lánc különböző kisvállalkozásai számára.

A szavazáshoz fűzött írásbeli indokolások

– Jelentés: Sarah Ludford (A6-0143/2009)

Guy Bono (PSE), írásban. – (FR) A Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport egyik brit tagja, Ludford báró által előterjesztett, a biometrikus azonosítókra és a vízumkérelmekre vonatkozó közös konzuli utasításról szóló javaslat mellett szavaztam.

Ez a második olvasat során elért megállapodás lehetővé teszi számunkra, hogy megerősítsük a biometrikus adatok európai vízuminformációs rendszerbe történő bevezetésével kapcsolatos szándékunkat. A közös konzuli utasításoknak köszönhetően végre garanciát kapunk arra, hogy minden tagállam hasonló kritériumok és jellemzők alapján bocsát ki vízumot majd száz ország állampolgárainak.

Ennek a szövegnek ezért jelentős érdeme, hogy alapvető intézkedéseket vezet be az európai polgárok védelmére, valamint olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják a magánéletnek és a harmadik országok állampolgárai személyes adatainak védelmét.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) A biometrikus adatok megnehezíthetik az útlevelek és úti okmányok hamisítását, ezáltal elősegíthetik a szervezett bűnözés és az illegális bevándorlás elleni küzdelmet. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a biometrikus adatokat helyesen rögzítik. Úgy tűnik, ezen a téren vannak még problémák. Látva azt, hogy a hackerek az interneten azzal dicsekednek, milyen könnyedén hamisíthatók az ujjlenyomatok a német bejelentkezési nyomtatványokon, és rámutatnak arra, hogy ha a személyi igazolványokat hitelkártya-formátumúra csökkentik, a fényképek digitális úton módosíthatók lesznek, ami megnehezíti a biometrikus leolvasást, kétségek vetődhetnek fel ezzel a technológiával kapcsolatban. A biometrikus adatok használata során mindenesetre biztosítani kell a polgárok adatainak védelmét. Ilyen értelemben egyetértek a jelentéssel.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Miután gondosan megvizsgáltam a második olvasatra előterjesztett, a közös konzuli utasítások tekintetében a biometrikus adatokról és a vízumkérelmekről szóló ajánlást, úgy határoztam, hogy mellette szavazok. Valóban úgy vélem, hogy Ludford asszony jelentésének céljai – azaz a vízumkérelmek szervezésének, befogadásának és feldolgozásának megkönnyítése – igen kívánatosak.

– Jelentés: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Nem tudom teljes mértékben támogatni Seppänen úr jelentését a Közösségen kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garanciáról, de nem is szándékozom ellene szavazni. Ezért úgy döntöttem, hogy tartózkodom.

– Jelentés: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)

John Attard-Montalto (PSE), írásban. – Noha Málta és Gozo területét tekintve a legkisebb uniós tagállam, kiterjedt légtérrel rendelkezik. Úgy gondolom, fontos, hogy foglalkozzunk a légközlekedési rendszer teljesítményével és fenntarthatóságával. Amint a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság rámutatott, az elgondolás szerint az egységes európai égbolt felülről lefelé irányuló megközelítéssel hozható létre a leghatékonyabban és legeredményesebben. Mivel azonban sohasem sikerült politikai jóváhagyást biztosítani az ilyen megközelítéshez, célunknak most annak kell lennie, hogy felgyorsítsuk a lentől felfelé irányuló megközelítés alapján kezdeményezett folyamatokat.

Biztosítanunk kell, hogy az Eurocontrol tervezett reformja még e rendelet hatálybalépése előtt megvalósuljon. Ezenkívül lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az egységes égbolt létrehozása a SESAR (az egységes európai égbolt ATM kutatási programja) fejlesztési szakaszával egyeztetve történjen meg.

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Támogatom a Marinescu-jelentést, mert az EU bővítési politikája, valamint aktív szomszédságpolitikája immár 37 országra terjesztette ki az európai légiközlekedési piacot.

A bővülő egységes légiközlekedési piac miatt az EU globális szereplővé válik. Az egységes európai égbolttal kapcsolatos, 2000-ben indult kezdeményezés a légiforgalmi szolgáltatást a közös közlekedéspolitikai hatálya alá helyezte. Az európai légiközlekedési ágazat versenyképességéhez szilárd szabályozási kereten alapuló, teljes rendszerszemléletű megközelítés, azaz közös elgondolások, célkitűzések és technológiák szükségesek.

Ilyen tekintetben a Bizottság javaslatcsomagot terjesztett elő, amely egyes elemein azonban lehet még javítani: ilyen többek között a nemzeti felügyeleti hatóságok funkcionális függetlenségének garantálása és az összes fél bevonásának fokozott ösztönzése. A politikai, társadalmi és technikai szintű együttműködés kulcsfontosságú az egységes európai égbolt célkitűzéseinek eléréséhez.

Az előadóhoz hasonlóan én is úgy vélem, hogy a Bizottságnak elsősorban a számszerűsíthető, elérhető közösségi szintű célokra kellene összpontosítania figyelmét. Ezeknek a céloknak minden érzékeny területet, így a biztonságot, a környezetet, a kapacitást és a költséghatékonyt is fel kellene ölelniük.

Guy Bono (PSE), írásban. – (FR) Román képviselőtársam, Marinescu úr által előterjesztett, az európai légiközlekedési rendszer teljesítményéről és fenntarthatóságáról szóló jelentés mellett szavaztam.

Ez a szöveg az „Egységes égbolt II.” csomag részét képezi, célja az európai légiközlekedési rendszer teljesítményének javítása.

A jelentés segítségével válasz adható számos különféle aggályra: egyes környezeti aggályokra a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését lehetővé tevő intézkedések végrehajtása által; egyes működéssel kapcsolatos aggályokra, mivel célja a légiforgalom kapacitásnövelés és a légi útvonalak optimális tervezése útján történő ésszerűsítése; végül pedig az európai nép biztonságával kapcsolatos aggályokra, mivel a különféle szereplők közötti együttműködésre és koordinációra szólít fel.

Az „Egységes égbolt I.” csomag után ennek a jelentésnek nagy érdeme, hogy a jelenlegi kihívásokhoz dinamikus szemlélettel viszonyul, mivel hosszú távú megoldásokat javasol a légiközlekedési ágazat tényleges megváltoztatására.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), írásban. – (RO) Marian-Jean Marinescu munkatársam jelentése mellett szavaztam, mert a jogszabálycsomag célja az európai légiközlekedési rendszer teljesítményének és fenntarthatóságának javítása. A hatékonyabb szabályozás rövidebb járatokat, rövidebb késéseket és alacsonyabb üzemanyag-fogyasztást eredményez.

Jörg Leichtfried (PSE), írásban. – (DE) Az európai légiközlekedési rendszer teljesítménye és fenntarthatósága mellett szavazok. A légiforgalmi szolgáltatások az egységes európai égboltról szóló rendelet alapján 2004 óta a közös közlekedéspolitikai része. A bővítést követően az európai légiközlekedési piac immár 37 országra terjed ki, miáltal az EU globális szereplővé nőtte ki magát. Emiatt sürgősen szükség volt a jogszabályok ezt tükröző naprakészé tételére.

Az egységes európai égbolt egyik központi eleme a természetes határok helyett inkább a légiforgalom áramlásán alapuló funkcionális légtérblokkok (FAB) létrehozása. A blokkok és irányítóközpontok számát ezáltal a jelenlegi 60-ról 15 és 20 közé lehetne csökkenteni.

Ez azon túl, hogy megfelel az egységes Európa szellemének, pénzt, időt és üzemanyagot is megtakarít. A múltban a légtér tagozódása miatt minden repülőút átlagosan 49 km-rel hosszabb volt a szükségesnél. A Bizottság várakozása szerint a szén-dioxid-kibocsátás 7–12%-kal lesz csökkenthető. A funkcionális légtérblokkok azért kulcsfontosságúak, mert lehetővé teszik több tagállam légiforgalom-irányító rendszerének egyetlen európai közlekedési rendszerbe történő integrálását. A TEN-koordinátorok mintájára szükséges volna egy FAB-koordinátor kinevezése is.

David Martin (PSE), írásban. – Támogatom e jelentés azon felismeréseit, hogy a repülés hatékonyságát fejleszteni, a légiforgalmi késéseket pedig minimalizálni kell. Üdvözlöm a teljesítménycélok bevezetését a légiforgalmi szolgáltatások tekintetében, amely valószínűleg hatékonyabb légiközlekedési hálózatot eredményez majd, ezáltal elősegíti a környezetvédelmet és a gazdasági fejlődést.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), írásban. – (RO) A Marian-Jean Marinescu munkatársam által kidolgozott jelentés mellett szavaztam, amely célja az európai légiközlekedési rendszer teljesítményének és fenntarthatóságának javítása.

Az egységes európai égbolttal kapcsolatos kezdeményezésnek köszönhetően az egységes légiközlekedési piac az elmúlt években növekedett és fejlődött. Igen kevés előrelépést figyelhettünk meg azonban az európai útvonalhálózat tervezésének és használatának átfogó hatékonysága terén, ennél fogva a légtérhasználóknak és az utasoknak szükségtelen költségeket kell megfizetniük.

Üdvözlöm a Bizottság azon javaslatait, amelyek célja a léginavigációs szolgálatok tekintetében kötelező teljesítménycélok előírása, a nemzetközi hálózatok közötti konvergencia biztosítását szolgáló európai hálózatirányítói funkció létrehozása, valamint a tagállamoknak egyértelmű határidők kitűzése teljesítményük javítására.

Gratulálok Marian-Jean Marinescunak ehhez a jelentéshez.

Üdvözlöm az előadó javaslatát, amely szerint ki kell dolgozni egy, a biztonság terén alkalmazandó teljes rendszerszemléletű megközelítéssel kapcsolatos kezdeményezést a légiközlekedés biztonságosságának és fenntarthatóságának megőrzése érdekében.

Támogatom az előadónak a díjak teljes átláthatóságát célzó kezdeményezését. A megállapított költségeknek konzisztensnek kell lenniük a teljesítménynövelési rendszeren alapuló konvergenciakritériumokkal.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Marinescu úrnak az európai légiközlekedési rendszer teljesítményéről és fenntarthatóságáról szóló jelentése mellett szavazok.

Egyetértek az előadó nézeteivel arról, hogy szükséges az egységes európai égbolttal kapcsolatos kezdeményezés jogszabályi keretének felülvizsgálata, mivel 2000. évi kidolgozása óta a jelek szerint nem hozta meg a várt eredményeket; különösen a repülés hatékonyságának fokozására, a költségek csökkentésére és „töredetzésgmentesítésére”, valamint a légiközlekedési rendszerben azóta is több területen meglévő általános rossz hatékonyságra gondolok. A rossz hatékonyság sajnos magas pénzbeli, időbeli és üzemanyag-fogyasztási költségeket eredményez az egységes európai égbolt használói számára.

Hiszem továbbá, hogy a Bizottság javaslataival összhangban törekednünk kell a jogszabályok módosítására: ezek a javaslatok többek között a tagállami felügyeleti hatóságok függetlenségére, a biztonsági követelmények harmonizálására, az egységes európai repüléstájékoztató körzetre, és végül, de nem utolsósorban a szociális partnereknek a rendszerszemléletű megközelítésbe történő bevonására vonatkoznak. Mindezt azért mondom, mert véleményem szerint csak úgy győzhetjük le a jelenlegi technikai és politikai akadályokat és teljesíthetjük e kezdeményezés ambiciózus célkitűzéseit, ha alapszinten széles körű konszenzust tudunk elérni.

Carl Schlyter (Verts/ALE), írásban. – (SV) A jelentés hangsúlyozza, hogy az integrált rendszernek köszönhetően nő a biztonság, hatékonyabbá tehető a légtér kihasználása, ezért csökken a sorban állási idő. A rendszer ugyanakkor azon a feltételezésen alapul, hogy folyamatosan nő a légiforgalom; mindenesetre mellette szavazok, mert a pozitív szempontok felülkerekednek a negatívakon. Mi, a Zöldek, illetve az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportjának tagjai más módokon – például különféle környezeti és közlekedési adókra vonatkozó javaslatok útján – határozottan fel fogunk lépni a légiforgalom ellen.

– Jelentés: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2008)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), írásban. – (CS) Az egységes európai égbolt az európai államok kísérlete a polgári légiközlekedéshez rendelkezésre álló légtér forgalombonyolítási kapacitásának növelésére. 2000-ben tettek először kísérletet együttes irányítás alatt álló egyedi funkcionális blokkok létrehozására Európa fölött. A Cseh Köztársaság csatlakozott a közép-európai magas légiforgalom igazgatásáról szóló egyezményhez, és akkoriban az egyezmény tekintetében én voltam az előadó a cseh parlamentben. Ahogy Marinescu előadó is megállapítja egyik jelentésében, ezek a szerződések nem érték el céljukat. A szerződést, amelynek én voltam az előadója, a különböző felek egyetértésével elavulás ürügyén a szemétre dobták. A hatodik keretprogram keretében SESAR név alatt kiterjedt programot vezettek be az Európa feletti légiforgalom-irányítás fejlesztése céljából, és e projekt eredményeit 2014-től kezdve a gyakorlatban is fokozatosan meg fogják valósítani. Az egységes európai égbolttal kapcsolatos kezdeményezéssel foglalkozó jelentések ezért ugyanezt a menetrendet követik. A szóban forgó terület (a légiközlekedés) szolgáltatásainak liberalizációjára irányuló nyomáson túlmenően a GUE/NGL csoport különösen bírálja azt, hogy a jelentésekben a nyereségesség prioritást élvez a biztonságossággal szemben.

Nem értünk egyet azzal sem, hogy kizárólag a légiforgalmi szolgáltatókra összpontosítsanak, mivel ezek a változtatások a légiforgalom-irányításban dolgozó minden szereplőt egyaránt érinteni fognak. Végezetül még a változtatásokat megelőzően széles körű konzultációt kell folytatni a munkavállalók képviselőivel.

Jörg Leichtfried (PSE), írásban. – (DE) A repülőterekről, a légiforgalmi szolgáltatásról és a léginavigációs szolgálatokról szóló jelentés mellett szavazok.

A légiforgalmi szolgáltatás az egységes európai égboltról szóló rendelet alapján 2004 óta a közös közlekedéspolitikája része. A bővítést követően az európai légiközlekedési piac 37 országra bővült, miáltal az EU globális szereplővé nőtte ki magát. Emiatt sürgősen szükség volt a jogszabályok ezt tükröző naprakészé tételére.

A csomag második jelentése a repülőterekre és azok üzemeltetőire vonatkozó ellenőrző intézkedések harmonizációjával továbbszélesíti a csomag hatályát. Az új szabály az osztrák repülőterekre is vonatkozik.

Pozitív, különösen a gazdasági válság idején, hogy a Parlamentben javasolt módosítássorozat – szigorú feltételek mellett – lehetővé teszi az infrastruktúra-beruházások tekintetében történő előzetes kifizetéseket, amennyiben a használati díjak mellett más beruházási források is rendelkezésre állnak. Ez nagymértékben segít bennünket a gazdasági válság során.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, támogatom Marinescu úr jelentését a repülőterekről, a légiforgalmi szolgáltatásról és a léginavigációs szolgálatokról, mivel az illeszkedik az egységes európai égbolttal kapcsolatos kezdeményezés tágabb keretrendszerébe, amelyet már korábban támogatásomról biztosítottam.

Egyetértek az előadóval abban, hogy a légiközlekedési piac – és különösen a repülésbiztonság – jövőbeni kihívásainak csak úgy tudunk megfelelni, ha európai szintű harmonizált szabályrendszert vezetünk be. Jelenleg számos különbség mutatkozik az egyes államok biztonsági eljárásai között, ezeket pedig kívánatos lenne kizárni, tekintettel a Bizottság javaslataira, különösen az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) feladataival kapcsolatosakra, amely az európai légiközlekedés biztonsága fokozásának nyilvánvalóan fontos eszköze.

Mindamellet szeretnék csatlakozni Marinescu úrhoz és rámutatni arra, hogy ezen intézkedések tekintetében biztosítani kell az arányosságot a helyi tudás és szakértelem felhasználásának megőrzése által, és garantálni kell az EASA és az Eurocontrol közötti együttműködést a túlzott bürokrácia, valamint a feladatok és felelősségek megkettőzéséből eredő alacsony hatékonyság elkerülése érdekében.

– **Jelentés: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Támogatom a Bizottságnak az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló 258/97/EK rendelet módosítására vonatkozó javaslatát, amely célja az új élelmiszerek engedélyezési eljárásainak és forgalomba hozatalának egyszerűsítése és központosítása.

Az új rendelet bevezetése magas szintű élelmiszer-biztonság, környezetvédelem és állat-egészségvédelem előírásával védi a fogyasztókat, miközben mindenkor szem előtt tartja az elővigyázatosság elvét, amint azt az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírja.

A Bizottság javaslatának célja az engedélyezési eljárás hatékonyabbá és átláthatóbbá tétele, valamint jobb végrehajtása. Ez lehetővé teszi a rendelet jobb megvalósítását, ezáltal pedig nagyobb hatáskört és több választási lehetőséget biztosít a fogyasztóknak, mivel több információ áll majd rendelkezésükre.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Az új élelmiszerekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatról szóló európai parlamenti jogalkotási állásfoglalás mellett szavaztam, mert az egyszerűsíti az új élelmiszerek engedélyezési és forgalomba hozatali eljárását. Ezen túlmenően hatékonyabbá és átláthatóbbá teszi az engedélyezési eljárást, ezért jobb lehetőséget biztosít a fogyasztóknak a tájékozott döntésre.

Hangsúlyozni kell, hogy az új élelmiszereket csak akkor szabad forgalomba hozni, ha biztonságosak és nem félrevezetőek a fogyasztók számára. Ezenkívül amennyiben az új élelmiszer valamely más élelmiszer helyébe lép, az ne lehessen alacsonyabb tápértékű.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) A jelentés mellett szavaztunk, mert pozitívan áll az új élelmiszerek kibocsátásához, és nem tette magáévá a jobboldal géntechnológiával módosított szervezetek támogatására vonatkozó legrosszabb javaslatait.

Amint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságban érveltünk, a géntechnikával módosított szervezeteket ki kell zárni, és az új élelmiszerek nem jelenthetnek semmilyen egészségügyi kockázatot, illetve nem vezethetik félre a fogyasztókat. Ezen túlmenően, amennyiben az új élelmiszereket helyettesítő élelmiszerként fogyasztják, a fogyasztónak abból nem fakadhat táplálkozási hátránya.

Az előadó nézete szerint az új élelmiszerekről szóló új rendelet célkitűzései a magas szintű élelmiszer-biztonság, fogyasztóvédelem, környezetvédelem és állat-egészségvédelem, miközben mindenkor szem előtt tartja az elővigyázatosság elvét, amint azt az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 178/2002/EK rendelet előírja. Minden más célkitűzés csupán másodlagos fontosságú.

Ezen túlmenően az új élelmiszer nem veszélyeztetheti vagy vezetheti félre a fogyasztókat. Amennyiben az új élelmiszer valamely más élelmiszer helyébe lép, az a fogyasztó szempontjából nem lehet alacsonyabb tápértékű.

Jörg Leichtfried (PSE), írásban. – (DE) Kartika Tamara Liotardnak az új élelmiszerek fokozott biztonságáról szóló jelentése mellett szavazok.

Szigorúbb követelményekre van szükségünk az új élelmiszerek – például klónozott húsból vagy nanotechnológiák felhasználásával készült termékek – jóváhagyása tekintetében.

Az „új élelmiszerek” kifejezés sokféle, különböző újszerű módszerek alkalmazásával készült élelmiszert takar, amelyek jelenleg legfeljebb csak marginális mértékben vannak jelen az európai piacon, valamint olyan élelmiszereket, amelyeket az európai fogyasztók egyszerűen nem ismernek. Mindamellett a fogalom tartalmazza a klónozott állatokból készült termékeket is, amelyek hosszú távú következményeiről ma még alig állnak rendelkezésre kutatások. 1997 óta több mint száz új élelmiszer engedélyezését kérelmezték, és ebből több mint húszat engedélyeztek.

Én amellett vagyok, hogy a klónozott húsból készülő termékek tekintetében külön szabályozásra van szükség, és az új jóváhagyásokat fel kell függeszteni addig, amíg ez hatályba nem lép. A nanoanyagokat tartalmazó ételeket be kell tiltani mindaddig, amíg azok értékelésére állatbarát és biztonságos módszert nem találnak. Ha ilyen termék forgalomba kerül, azt címkével kell jelölni, hogy a fogyasztó figyelmét közvetlenül felhívják az azok eredetével kapcsolatos minden információra.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Mára bizonyára mindenki számára nyilvánvaló, hogy a jóváhagyási eljárások során benyújtott dokumentumokat gyakran kikozmetikázzák, és nem állnak rendelkezésre hosszú távú kutatási eredmények. Legeslegkésebb akkor, amikor halljuk, a jelek szerint milyen módszeres és aggályosan pontos erőfeszítéseket tesznek a géntechnológiával módosított vetőmagok génmonopóliumának felépítésére, meg kellene szólalnia a vészcsengőnek, amikor klónozott húsról esik szó.

Mindenesetre biztos, hogy a klónozott hús – beleértve a géntechnológiával módosított takarmánnyal vagy növényvédő szerekkel, illetve a radioaktív sugárzással való kölcsönhatásokat – következményeit nem lehet előre megjósolni. A klónok ettől eltekintve is az uniós állatjóléti jogszabályokkal összeegyeztethetetlenek tűnnek. Mindent összevetve el kell utasítani az állatok élelmiszergyártás céljából történő klónozását, ám ha azt mégis alkalmazzák, megfelelő címkézésre van szükség, hogy a polgárok szabadon dönthessenek. Ezen okokból a Liotard-jelentés mellett szavaztam.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Liotard asszony új élelmiszerekről szóló javaslata mellett szavaztam. Egyetértek azzal a kijelentésével, hogy garantálni kell a magas szintű élelmiszer-biztonságot, fogyasztóvédelmet, környezetvédelmet és állat-egészségvédelmet, míg mindenkor szem előtt kell tartani az elővigyázatosság elvét. Emellett megjegyezném, hogy lényeges, hogy az új élelmiszerek ne veszélyeztessék a fogyasztók életét és ne vezessék félre őket, mivel ez komolyan veszélyeztetné a polgárok egészségét és biztonságát.

– **Jelentés: Johannes Blokland (A6-0045/2009)**

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Ha a hús évvel ezelőtt hatályba lépett és 193 ország által aláírt Montreáli Jegyzőkönyv nem tiltotta volna be az ózonréteg elvékonyodásához hozzájáruló termékeket, a Föld bolygó katasztrofális forgatókönyvvel szembesült volna.

A légköri ózonpajzs lebomlásáért felelőssé tehető anyagok elsősorban az 1928-ban hűtőközegként felfedezett vegyi anyagok, a halogénezett szénhidrogének. Az 1980-as években, amikor felfedezték az ózonpajzson lévő lyukat, a kutatók arra az eredményre jutottak, hogy ezek a földfelszín szintjén gyakorlatilag inaktív vegyületek a légkörben kölcsönhatásba lépnek az ózonmolekulákkal és elpusztítják a veszélyes UV-sugarak elleni védőpajzsként működő réteget. A helyzet megoldására 1987-ben aláírták a Montreáli Jegyzőkönyvet, amely két évvel később hatályba lépett.

Egy biztos: mindent megtettünk azért, hogy belelegzésre alkalmatlanná tegyük a levegőt. A haladás jelentős szerepet játszott ebben a szakaszban, számos olyan árut és szolgáltatást hozott, amelyek az elmúlt néhány évtizedben hozzájárultak éghajlati rendszerünk állapotának fokozatos leromlásához. Az üvegházhatás, az ózonlyuk és az éghajlat felborulása csak néhány példa azokra a jelenségekre, amelyeknek minél hamarabb figyelmünk középpontjába kell kerülniük, mivel hatásukat polgártársaink és a jövő európai gyermekei is érezni fogják. Ezért támogatom a jelentést.

Šarūnas Birutis (ALDE), írásban. – (LT) Mivel a felülvizsgálat fő célja a rendelet egyszerűsítése és átdolgozása, valamint a szükségtelen adminisztratív terhek csökkentése, ezáltal pedig megvalósítja a Bizottságnak a szabályozás javítására, a 2007-ben módosított Montreáli Jegyzőkönyvvel való összeegyeztethetőség biztosítására, valamint annak biztosítására irányuló kötelezettségét, hogy a jövőben felmerülő problémákat az ózonréteg időben történő regenerálásának és az emberek egészségére és az ökoszisztémára gyakorolt negatív hatások elkerülésének szem előtt tartásával oldják meg, megszavaztam ezt a jogalkotási aktust.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatra vonatkozó európai parlamenti jogalkotási állásfoglalás mellett szavaztam. Ez az átdolgozott rendelet az ózonréteget lebontó anyagokról szóló Montreáli Jegyzőkönyvnek való megfelelés biztosításának elsődleges közösségi eszköze. Egyrészt magasabb fokú védelmet biztosít az UV-sugárzás romboló hatása ellen, másrészt hozzájárul az üvegházhatás csökkentéséhez. Az Európai Uniónak továbbra is vezető szerepet kell betöltenie a világban e téren, ahogy azt a múltban is tette.

Jörg Leichtfried (PSE), írásban. – (DE) Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló jelentés mellett szavazok.

A jelentés az ózonréteget lebontó anyagokról szóló rendelet átdolgozása: ez a rendelet az ózonréteget károsító anyagok kivonását előíró Montreáli Jegyzőkönyv átültetésének legfőbb uniós eszköze. A fő célkitűzés a 2007. évi jegyzőkönyv rendelkezéseinek való megfelelés, ezáltal annak biztosítása, hogy az ózonréteg helyrejöjjen, és kizárhatók legyenek az emberi egészséget és az ökoszisztémákat veszélyeztető káros hatások.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Blokland úrnak az ózonréteget lebontó anyagokról szóló jelentése mellett szavaztam. Egyetértek a tervezet azon céljával, hogy óvni kell a sztratoszferikus ózonréteget és el kell hátrítani az éghajlatváltozást, mivel a betiltott anyagok nemcsak jelentős ózonlebontó potenciállal (ODP), de globális felmelegedési potenciállal (GWP) is rendelkeznek.

Ezen túlmenően egyetértek a tervezett módosításokkal, amelyek javasolják a rendelet további javítását a problémák fényében, hogy az EU ambiciózusabb célokat tűzhessen ki maga elé, és a világban vezető szerepet tölthessen be ezen a téren.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), írásban. – (RO) Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatra vonatkozó európai parlamenti jogalkotási állásfoglalás-tervezet (COM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD)) mellett szavaztam, mert úgy gondolom, hogy az ózonréteget károsító anyagok kibocsátásait csökkenteni kell, sőt lehetőleg meg kell szüntetni, hogy az élet rendes körülmények között fejlődhesen tovább a Földön. Ezzel a fellépéssel eleget teszünk a jelenlegi és a jövőbeni nemzedékekkel szembeni kötelezettségeinknek.

– **Jelentés: Kyösti Virrankoski (A6-0104/2009)**

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (PT) Nem szeretném megkérdőjelezni, szükség van-e annak biztosítására, hogy a közösségi pénzügyi forrásokat megfelelően és időben használják fel (ez egyáltalán nem lenne helyes), mindamelllett a jelentés tartalmaz néhány némileg elhibázott és rendkívül kétértelmű kijelentést.

Tisztázni kell például, hogy az erőforrások „korlátozott” jellegét az EU határozza meg; pontosabban az úgynevezett „Hatok levelét” aláíró országok írják elő, amelyek a közösségi költségvetést a GDP 1%-a körül határozták meg.

Tisztázni kell azt is, mi értendő „negatív prioritások” és „pozitív prioritások” alatt, ami nélkül nem lehet elfogadni egy olyan elvet, amely amellett érvel, hogy ezeket a „negatív prioritásokat” „le kell építeni, és helyettük a legfontosabb prioritásokkal kell foglalkozni”.

Ha például a „negatív prioritások” az úgynevezett „új prioritásokat” jelentik, mint például a lisszaboni stratégia neoliberais politikáinak, a „Fortress Europe” biztonságpolitikáinak vagy az EU militarizációjának a végrehajtását, meg kell mondanunk, hogy tökéletesen egyetértünk velük. Ha azonban ezek az úgynevezett „pozitív prioritások” és „átfogó többéves és stratégiai célkitűzések” (márpedig valójában azok), akkor határozottan ellene vagyunk.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Úgy döntöttem, hogy tartózkodom a Virrankoski úrnak a TKT/TAI módszerről mint a költségvetési források elosztásának irányítási eszközéről szóló jelentéséről való szavazástól.

Teljes mértékben egyetértek az előadóval a tekintetben, hogy feltétlenül szükséges egyértelmű információt szolgáltatni a kapott eredményekről és az azok eléréséhez szükséges forrásokról, valamint hogy a polgárokat teljes körűen tájékoztatni kell az Európai Unió politikáival járó költségekről. Abban azonban nem vagyok biztos, hogy a szóban forgó rendszer meg tudja oldani ezt a problémát, ezért sem mellette, sem ellene nem szavazok.

- Jelentés: Reimer Böge (A6-0110/2009)

Richard James Ashworth (PPE-DE), írásban. – A brit konzervatívok támogatják a Böge-jelentést, és külön üdvözljük az előadó arra vonatkozó javaslatát, hogy a költségvetést tegyék rugalmasabbá, valamint tegyék alkalmassá arra, hogy a megváltozott körülményekhez jobban tudjon alkalmazkodni. Úgy gondoljuk, hogy az ötéves pénzügyi tervre vonatkozó javaslata pozitív előrehaladást fog jelenteni. Üdvözljük továbbá, hogy elfogadta az „1%-os nemzeti jövedelem”-korlátot; és hangsúlyozzuk, hogy amennyiben ez a képlet csökkenő nemzeti jövedelmet tükröz a tagállamokban, ez szükségszerűen az EU költségvetésében is tükröződni fog.

Az általunk ellenzett Lisszaboni Szerződéssel, valamint a KKBP finanszírozásának javasolt emelésével kapcsolatban azonban megismételjük fenntartásainkat. Sajnáljuk, hogy az előadó nem használta ki ezt a lehetőséget arra, hogy emlékeztesse a Tanácsot és a Bizottságot a 2006-os intézményközi megállapodásban vállalt kötelezettségeikre, miszerint a közös irányításról szóló megállapodások alapján elköltött uniós pénzre vonatkozóan időben és megfelelő igazolást nyújtanak.

John Attard-Montalto (PSE), írásban. – A 2007–2013-as pénzügyi keret félidős felülvizsgálata a Lisszaboni Szerződés ratifikálási folyamatához, a jelenlegi Parlament megbízási idejéhez, az európai választások kimeneteléhez és a jelenlegi gazdasági környezetben az új Bizottság felállításához kapcsolódó bizonytalanság miatt nem célszerű és nem valószerű.

Teljes mértékben egyetértek azzal, hogy az új Parlamentnek és az új Bizottságnak a költségvetés ambiciózus felülvizsgálatát elsődleges prioritásként kell kezelnie.

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A jelentés mellett szavazok.

Az Európai Unió intézményi jövőjét az Európai Tanács 2007 júniusában indította újra, amikor a 27 tagállam elhatározta, hogy az alkotmánytervezet alapján egy új szerződés megfogalmazására kormányközi konferenciát hívnak össze. Ha a ratifikálási eljárások a tervek szerint haladnak, az új szerződés 2009 közepére, körülbelül az európai választások idejére hatályba léphet. Ha a ratifikálási folyamat leáll, annak az európai projekte beláthatatlan következményei lesznek. A felülvizsgálati folyamatnak ezért ezt az új körülményt figyelembe kell vennie.

Ha az európai tanácsi következtetésekből meghatározott ütemterv megvalósul, az új szerződés hatálybalépése, az új Parlament megválasztása (2009. június) és az új Bizottság kinevezése 2009 második felében megtörténik, az esetleges zavarok elkerülése érdekében a felülvizsgálatról szóló intézményközi vita elhalasztható.

Úgy gondolom, hogy a kibővült Unió 2007 és 2013 közötti politikai kihívásaival és költségvetési eszközeivel foglalkozó ideiglenes bizottság munkája, valamint az éves költségvetések és a következtetés jogalkotási tevékenység révén e Parlament jelentős befektetéseket tett. Ezért az INI-jelentésnek, a távozó Parlament hagyatékának tükröznie kell az eddig elért eredményeket, de a még fennálló hiányosságokat is ki kell emelnie.

Katerina Batzeli (PSE), írásban. – (EL) A 2007–2013-as pénzügyi keret félidős felülvizsgálatát a 2005-ös határozathoz képest kompromisszumként értékelték, és a gazdasági válság miatt a jelenlegi helyzetben szükségesnek tekinthető. Semmilyen körülmények között nem használható azonban a források

újraelosztásának igazolásaként a tagállamok és a politikák, például a strukturális alapra vonatkozó politikák és a közös mezőgazdasági politika között, amely politikák többek között biztosítják a kohéziót, a foglalkoztatást, a területi konvergenciát, valamint a köz- és magánszektor működtetésének kiadásait.

Prioritásaink között kell szerepeltetni a jelenlegi politikák – például a pénzeszközök hiánya miatt szintén késedelmet szenvedett strukturális alapra vonatkozó politikák – elmélyítését és javítását, valamint természetesen a „környezetbarát növekedésbe” történő beruházás előmozdítását, amely a jelenlegi közösségi politikáknak egy más fejlődési dimenziót nyújt.

Amit azonban kerülni kell és nem lehet elfogadni, az az, hogy az új környezet- és éghajlatvédelmi, valamint a gazdasági válság kezelésére vonatkozó politikákat még az EU legutóbbi bővítése után is változatlanul maradjon közösségi költségvetés forrásainak növelése nélkül vezessék be. Európának mernie kell az egységes közösségi politikákra vonatkozó forrásokat megemelni, és nem szorítkozhat arra, hogy a régi és az új politikák között a forrásokat újra elossza.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark és Anna Ibrisagic (PPE-DE), írásban. – (SV) A 2007–2013-as pénzügyi keret félidős felülvizsgálatáról szóló jelentés elfogadása mellett szavaztunk, mivel egyértelműen nagyobb átláthatóságra, valamint az általunk meghatározott prioritások és a végeredmény közötti világosabb kapcsolatra szólít fel.

A jelentéssel ellentétben úgy gondoljuk, hogy az egyszázalékos modell a kívánatos. Úgy gondoljuk, hogy a költségvetési megszorítások rendkívül fontosak.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (PT) Ez egy fontos saját kezdeményezésű parlamenti jelentés, amelynek célja, hogy nemcsak a jelenlegi, hanem mindenekelőtt a következő többéves pénzügyi keretről is vitát nyisson. Számos kérdést vet fel, amelyek ebben a szavazáshoz fűzött indoklásban nem fejthetők ki.

Ahogy említettük, a jelentés – bár nagyon visszafogott módon – tartalmaz néhány olyan pontot, amely összhangban van azzal, amit már régóta mondunk: a jelenlegi közösségi költségvetés a szükségesnél kisebb, és minden évben jelentős összegek kimaradnak a költségvetésből (2007 és 2009 között körülbelül 29 milliárd EUR hiányzik). Azok azonban, akik ezért a helyzetért felelősek, nevezetesen az Európai Bizottság, a Parlament és a Tanács mint költségvetési szervek, ezt elfedik. Ezért a Parlamentnek most vállalnia kell a felelősséget.

A Parlament hangsúlyozza továbbá, hogy a „további politikák nem változtathatják meg a jelenlegi félidős pénzügyi keret fő kategóriáit és nem veszélyeztethetik a meglévő prioritásokat”, bár – ellenszavazatunk miatt – törölte az „1. b. és a 2. tétel két fő politikáját”, azaz a konvergenciát, valamint a mezőgazdaságot és halászatot. Másrészt, „új prioritásokat” hangsúlyozott: azaz a „lisszaboni stratégia” neoliberális célkitűzéseit (beleértve az úgynevezett „köz- és magánszféra közötti partnerséget”), az „éghajlatváltozást” és az EU militarizálódását.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) A 2007–2013-as pénzügyi keret félidős felülvizsgálatáról szóló, Böge úr által benyújtott jelentés ellen szavaztam.

Csalódott vagyok amiatt, hogy a 2007–2013-as többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó új generációs programok közül nem mindegyiket fogadták el, különösen a fontos Galileo programot, amely nem kapott elegendő pénzeszközt, valamint az alapvető jogokra és az igazságszolgáltatásra vonatkozó keretprogramot. A rendelkezésre álló időn belül jóváhagyásukhoz valószínűleg nagyobb kötelezettségvállalásra lett volna szükség.

Úgy gondolom továbbá, hogy a közpénzek megfelelő kezelésének biztosítása érdekében a Parlamentnek rendszeresebb és szigorúbb ellenőrzést kellene gyakorolnia az Európai Unió költségvetése felett.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0141/2009 (Gazdasági partnerségi megállapodás – Cariforum-államok)

Bruno Gollnisch (NI), írásban. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Az afrikai, karibi és csendes-óceániai országokkal, a világ legszegényebb országaival történő új partnerségi megállapodásokról szóló szövegek közül egyet sem szavaztunk meg.

Szavazatunk nem ezen országok ellen irányul. Ezek az országok megfelelő együttműködési és fejlesztési politikát érdemelnek, amely segíti őket abban, hogy kivezessék népüket a szegénységből, területüket az alulfejlettségi helyzetből és gazdaságukat a nehézségekből. Olyan kereskedelmi kapcsolatokat érdemelnek továbbá, amelyek nemcsak egyedi helyzetüket, hanem a mi érdekeinket, különösen legkülsőbb régióink érdekeit is figyelembe veszik, amelyekről az Önök politikái megfeleltek.

Amit azonban Önök ajánlanak nekik, azok a Kereskedelmi Világszervezet szent és sérthetetlen szabályainak megfelelő megállapodások, amelyek célja, hogy a szélsőségesen liberális globalizációba illessze be őket. Növényi termékek exportálására ítélik őket, ami éhezést hoz számukra, valamint arra kárhozzátják őket, hogy vagyonukat olyan multinacionális vállalatok zsákmányolják ki, amelyek már régóta nem egyes országok szolgálatában állnak, hanem hontalanok, névtelenek és csak saját pénzügyi érdekeik vezérik őket.

Ezeknek az országoknak joguk van arra, hogy maguk határozzák meg határaik megnyitásának és gazdaságuk liberalizálásának ütemét. Miért ne válasszunk egy másik utat: az ésszerű protekcionizmus és a kölcsönösen előnyös kapcsolatok útját, mivel azok a kölcsönösségen alapulnak. Ezt az utat kérjük Franciaország és Európa számára is.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) Az EK és a Cariforum közötti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalás mellett szavaztam. Hamisak azok az állítások, hogy a karibi országokra nyomást gyakoroltak és kényszerítették őket a megállapodás aláírására. Ezt magam is megállapítottam, amikor részt vettem a karibi térség országaival tartott AKCS-EU közös parlamenti közgyűlés első regionális ülésén.

A tárgyalófelek és a karibi országok hatóságainak képviselői egyértelműen kijelentették, hogy szabad akaratukból írták alá a megállapodást, abban a meggyőződésben, hogy az valamennyi fél számára előnyös. Tudatában voltak valamiféle nyomásnak, ez azonban időbeli nyomás volt, amely a megállapodásban részt vevő valamennyi felet érintett. Ezenfelül a gazdasági partnerségre vonatkozó új megállapodások aláírásának szükségessége az Európai Uniótól függetlenül hozott döntések eredménye volt. Emellett ez már évek óta közismert dolog volt.

David Martin (PSE), írásban. – Üdvözlöm a Bizottság rugalmasságra vonatkozó ígéretét azzal kapcsolatosan, hogy az átmenetitől a teljes gazdasági partnerségi megállapodások felé mozdul el, valamint azt az ígéretet, hogy a tárgyalásokat a fejlesztési kérdések fogják vezérelni.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a CARIFORUM-államok között létrejött gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány ellen szavaztam.

Úgy gondolom, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásoknak támogatniuk kell az afrikai, karibi és csendes-óceániai államok fenntartható fejlődését, valamint a nemzetközi kereskedelemben való részvételre és gazdaságaik diverzifikálására kell ösztönözniük őket. Nem gondolom azonban, hogy a szóban forgó megállapodás jó irányba halad, mivel az érintett országokat nem segíti abban, hogy olyan önellátó gazdaságot hozzanak létre, amely külső segítségtől való függés nélkül képes fenntartani magát.

Véleményem szerint továbbá a megállapodásban meghatározott eszközök sem a hatóságokat, sem a helyi magánszektort nem segítik a részvételben, ami azt jelenti, hogy régióik fejlesztésébe nem megfelelő mértékben vonják be őket.

Kathy Sinnott (IND/DEM), írásban. – Hihetetlenül fontos, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásokban minden egyes AKCS-ország egyedi igényeit figyelembe vegyék. Ezért a megállapodás ellen szavaztam. Ebben a körben megvitattuk a CARIFORUM gazdasági partnerségi megállapodást, miközben a CARIFORUM-nemzetek parlamentjei azt nem vitathatták meg. E parlamentek iránti tiszteletből, úgy gondolom, hogy nem szabad elfogadnunk ezt az állásfoglalást.

Meg kell továbbá jegyezni, hogy az Európai Bizottság számos AKCS-kormányra gyakorolt nyomást, hogy a mentesség lejáratá előtt írja alá az átmeneti megállapodást.

Valóban fontos, hogy ezeket a kérdéseket valamennyi AKCS-állam gondosan mérlegelje és megvitassa, mielőtt azokat az EU elfogadja.

Margie Sudre (PPE-DE), írásban. – (FR) A gazdasági partnerségi megállapodásoknak megfelelően az AKCS-országokból származó cukor és banán tíz éven keresztül – és ez a tíz év megújítható – nem léphet be a francia legkülső régiók piacaira, amelynek köszönhetően a tengerentúli mezőgazdaság e két pillérének termelése megóvható.

A különleges védzáradékot, amely a legkülső régiók piacának sérelme vagy zavarása esetén lehetővé teszi az import megakadályozását, végrehajtási határidejének lerövidítése érdekében pontosítani kell.

Parlamentünk felhívásai lehetővé tették tehát, hogy a tárgyalások során a legkülső régiók követeléseit figyelembe vegyék.

A legkülső régiók társadalmi-szakmai szereplői úgy érzik, hogy az európai előírásoknak megfelelő termelési korlátozások büntetik őket, és közvetlen versenytársaikkal szemben versenyhátrányt jelentenek számukra. Megértem őket, ugyanakkor arra biztatom őket, hogy közös célok köré kiépített, egymást kiegészítő és támogató kapcsolatok kialakítása érdekében AKCS-szomszédakkal teljeskörű együttműködést folytassanak.

Védekező magatartás helyett a legkülső régióknak minden esélyük megvan arra, hogy versenytársaikkal szemben egyenlőként induljanak. Ennek feltétele, hogy a tisztességtelen verseny bármely formájának elkerülése érdekében az Európai Unió valóban biztosítsa a megfelelő ellenőrzési és egyeztetési módokat.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0148/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás - Elefántcsontpart)

Philip Claeys (NI), *írásban*. – (NL) E Parlament az Elefántcsontparttal kötendő, átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról folyó tárgyalásokon fel akarja vetni az elefántcsontpartiakra szóló, legalább 24 hónapig érvényes munkavállalási vízum kérdését. Az érintett elefántcsontpartiakra tehát gondozóként vagy hasonló szakmákban dolgozhatnak. Bármilyen oldalról is nézzük, ez ismét a bevándorlás újabb csatornája, amely önmagában is több mint elegendő indok arra, hogy ami engem illet, ezen állásfoglalás ellen szavazzak. Európa már így is több millió munkanélkülivel rendelkezik, és az Uniótól kívülről érkező további munkaerő-importhoz csak súlyosítani fogja a meglévő problémákat. A szóban forgó szakmákat saját munkavállalóink is tökéletesen el tudják látni.

Hélène Goudin és Nils Lundgren (IND/DEM), *írásban*. – (SV) Úgy gondoljuk, hogy a világ legszegényebb országaiban a folyamatos fejlődés előmozdításához való közvetlen hozzájárulásunknak az EU piacait meg kell nyitnia a világ e részeiből érkező import előtt. A támogatást, amennyiben azt a szabadkereskedelem növelésére irányuló szándékkal összeegyeztethetőnek ítélik, az egyes tagállamoknak, és nem az EU-nak kell kezdeményeznie és elhatároznia. Amennyiben az EU azonban ragaszkodik a támogatás elosztásához és ellenőrzéséhez, a fogadó országokkal folytatott kereskedelmet semmilyen körülmények között sem szabhatja feltételül. Az átmeneti időszakokra vonatkozóan a fejlődő országok védelmét célzó intézkedések azonban elfogadhatók lehetnek. Ugyanakkor elvileg minden olyan protekcionista rendelkezést kerülnünk kell, amelyek alááshatják a szabad piacrajutást.

Ezek a szempontok vezéreltek bennünket, amikor a Bizottság által most készített kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatban ezen állásfoglalási indítványokra vonatkozó álláspontunkat elfogadtuk.

Ellenezzük a rosszul megválasztott megfogalmazást, amelynek kizárólagos célja, hogy növelje az Európai Parlament kereskedelmi politikára gyakorolt befolyását. Úgy döntöttünk azonban, hogy az összes állásfoglalást megszavazzuk, mert valamennyi a tartós szabadkereskedelem fontosságát illusztrálja egy olyan időszakban, amikor a protekcionizmus élénk szelei egyre erősödnek.

Luca Romagnoli (NI), *írásban*. – (IT) Az egyrészről Elefántcsontpart, másrészről az Európai Közösség közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány mellett szavaztam.

Egyetérték azzal, hogy a nyugat-afrikai országok közötti vámunió nagy előnyt jelentene Elefántcsontpart számára, amely a térség vezető gazdasági és kereskedelmi szereplője: ezenfelül annak fényében, hogy a régió belüli kereskedelem Elefántcsontpart teljes kereskedelmi forgalmának csak egy kis részét jelenti, a hosszú távú tartós és fenntartható növekedés fejlesztése érdekében kívánatos lenne a regionális kereskedelmi kapcsolatok növelése.

Az Európai Unió szempontjából kívánatos továbbá, hogy több és megfelelőbb technikai és igazgatási segítséget nyújtson Elefántcsontpartnak annak érdekében, hogy gazdasága alkalmas legyen arra, hogy az átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásból eredő lehető legtöbb előnyt ki tudja használni.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0142/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás - Ghána)

Luca Romagnoli (NI), *írásban*. – (IT) Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről Ghána közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló, Fjellner úr által benyújtott jelentés ellen szavaztam.

Ennek oka, hogy úgy ítélem meg, hogy a Ghánával kötött ilyen jellegű megállapodás veszélyeztetheti a kohéziót, és gyengítheti az ECOWAS regionális integrációt, amelyet támogatnunk kell, hiszen a helyi szervek

nagyobb részvételi lehetőségein keresztül a helyi gazdaság szempontjából közép és hosszú távon ennek lehetnek a legpozitívabb hatásai.

Kathy Sinnott (IND/DEM), írásban. – Hihetetlenül fontos, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásokban minden egyes AKCS-ország egyedi igényeit figyelembe vegyék. Ezért e megállapodás ellen szavaztam. Minden AKCS-országnak eltérő igényei vannak, és közülük több nem kíván tárgyalni a szellemi tulajdonjogokról és Szingapúr kérdéséről. E nemzetek közül többen meg kívánják erősíteni továbbá az élelmiszerbiztonságra és a fiatal iparágakra vonatkozó rendelkezéseket. Végül, ezeket a megállapodásokat olyan felülvizsgálati záradékkal kell ellátni, amely előírja a fenntartható fejlődés hatásainak vizsgálatát, és e vizsgálat alapján a megállapodás módosításának lehetőségét. Annak biztosításán kell dolgoznunk, hogy ezek a megállapodások ténylegesen megvalósítsák azt, ami e nemzetek igényeinek a leginkább megfelel, és kerülnünk kell, hogy nyomást gyakoroljunk rájuk, hogy az érdekeiket nem szolgáló megállapodásokat írjanak alá.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0144/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás - CADC)

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt az SADC gazdasági partnerségi megállapodáshoz csatlakozó államok közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány ellen szavaztam.

Nem gondolom, hogy a gazdasági partnerségi megállapodás komoly előnyökkel járna az Európai Unióba exportáló AKCS-országok számára, miután a cotonou-i kereskedelmi megállapodások 2008 elején lejártak, még akkor sem, ha az AKCS-országokból az áruk vám-, illetve kvótamentesen léphetnek be az EU piacára.

A megállapodás nem segíti ezen államok önálló fejlődésének ösztönzését; azoknak a kapacitásoknak a létrehozását, amelyek a jövőben képessé tennék ezek az országokat arra, hogy akár külső segítség nélkül is tovább fejlődjenek. Sőt mi több, úgy érzem, hogy gyakran nem felelnek meg a felelősségteljes kormányzással, a politikai helyzet átláthatóságával és az emberi jogok tiszteletben tartásával szemben támasztott követelményeknek, amelyek nélkül fennáll a veszélye annak, hogy az ezen államok lakosságának okozott károk nagyobbak, mint az általuk kapott támogatás.

Georgios Toussas (GUE/NGL), írásban. – (EL) Az EU a kapitalizmus válsága és az imperialista belső harc fokozódása időszakában megpróbálja megerősíteni az európai monopóliumok helyzetét, és a világpiacra új pozíciókat próbál megszerezni. Az egész világon a nyílt imperialista beavatkozást katonai és nem katonai eszközökkel, valamint a nemzetközi kereskedelemben és a gazdasági ügyletekben a monopóliumok gazdasági beavatkozásával kombinálja.

Az átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás a mai napig az EU által a fejlődő országokkal szemben megkövetelt legdurvább megállapodási forma. Célja, hogy a tőke hatalmát rájuk kényszerítse, munkaerejüket és jólétet termelő erőforrásait a lehető legnagyobb mértékben kizsákmányolja. Elnyomó feltételek követelik a piacok liberalizációját és valamennyi szolgáltatás, különösen az energia, a vízelosztás, az egészségügy, az oktatás és a kultúra privatizációját.

A Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC), valamint a Kelet- és dél-afrikai Közös Piac (COMESA) esete tipikus. Oszd meg és uralkodj! Az EU által gyakorolt nyomás és kényszerítés a megállapodások ütemtervének és tartalmának elfogadására, az egyes országokra vonatkozó külön megállapodásokkal és eltérő feltételekkel.

Az átmeneti gazdasági partnerségi megállapodások ellen szavazunk, mert a tőke hasznának érdekében és az emberek kárára születnek. Ezek is bizonyítékai annak, hogy a világkereskedelem az imperializmus és a monopóliumok korlátlan uralma alatt nem folytatható kölcsönös előnyök alapján.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0145/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás – Kelet- és dél-afrikai államok)

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Az egyrészt a kelet- és dél-afrikai államok, másrészt az Európai Közösség és tagállamai közötti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány ellen szavaztam.

Meg vagyok győződve arról, hogy ez a gazdasági partnerségi megállapodás az érintett országok fejlődésének előmozdítására irányuló célkitűzés elérésére alkalmatlan, mert vannak még kezelésre és megoldásra váró vitás kérdések, mint például a legnagyobb kedvezményről és az exportvámtarifákról szóló záradék, amely nem ösztönöz arra, hogy valamennyi érintett népesség hasznára váló valódi piac jöjjön létre.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0146/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás – Kelet-afrikai Közösség partnerállamai)

Luca Romagnoli (NI), *írásban*. – (IT) Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Kelet-afrikai Közösség partnerállamai közötti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány ellen szavaztam.

Úgy gondolom, hogy ezekben az országokban a tényleges regionális és régiókon belüli piacfejlődés fontos ahhoz, hogy a fenntartható fejlődéshez olyan feltételek alakuljanak ki, amelyek nem teljes egészében külső támogatástól függenek: ez a megállapodás azonban nem teremti meg az ehhez szükséges előfeltételeket, tekintettel arra, hogy számos esetben a tervezett intézkedések a hatóságok és a helyi magánszektor igen csekély bevonását irányozzák elő.

Ezenfelül az ellenőrző rendszerek megléte ellenére nem érzem úgy, hogy ezek az országok megfelelnének a felelősségteljes kormányzással, a politikai helyzet átláthatóságával és az emberi jogok tiszteletben tartásával szemben támasztott követelményeknek, amelyek nélkül nagyobb a veszélye annak, hogy ezen államokban a lakosság többségének kárt okozunk, ahelyett, hogy valódi segítséget nyújtanánk.

- Állásfoglalási indítvány: B6-0147/2009 (gazdasági partnerségi megállapodás – Közép-Afrika)

Luca Romagnoli (NI), *írásban*. – (IT) Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről Közép-Afrika közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló állásfoglalási indítvány mellett szavaztam.

Határozottan meg vagyok győződve arról, hogy az átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás komoly előnyökkel jár a közép-afrikai országok exportőrei számára, mindenekelött miután a cotonou-i megállapodások 2008 januárjában lejártak, mivel növelik az Európai Unióba irányuló exportlehetőségeiket. Az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásokat minden esetben inkább a dohai fejlesztési menetrend kiegészítéseként és nem alternatívájaként kell tekinteni, és arra szólítunk fel, hogy ezekről a lehető leghamarabb folytatódjanak a tárgyalások.

Egyetértek továbbá a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó átmeneti időszak létrehozásával, amely időt biztosít számukra ahhoz, hogy alkalmazkodjanak a megállapodásból adódó változásokhoz, és általánosabb értelemben üdvözlöm az érintett államok által a KKV-k számára nyújtandó támogatást.

- Jelentés: David Martin (A6-0117/2009)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *írásban*. – (FR) Afrikai kollégáinkkal karöltve mi szocialisták már évek óta annak érdekében egyesítjük erőinket, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásokat valódi fejlesztési eszközökké tegyük.

Határozottan és elszántan tárgyaltunk a Bizottsággal annak érdekében, hogy igazságos, a millenniumi fejlesztési célokat ösztönző megállapodások jöjjenek létre.

Mindezt maguk az AKCS-országok által vezérelt szelektív regionalizáció választása mellett tettük.

Mindezt a 2005-ben megígért, a kereskedelemhez kapcsolódó segítségnyújtással kapcsolatos kötelezettségvállalásaink teljesítése mellett tettük, nem pedig az EFA „kirablásával”.

Mára küzdelmünk nagyrészt meghozta gyümölcsét, mivel a kereskedelemért felelős biztos az Európai Bizottság nevében kötelezettséget vállalt a következőkre vonatkozóan:

- a megállapodások kidolgozásának alapvető célja,
- nyitott és rugalmas megközelítés alapján a megállapodások vitatott pontjainak újratárgyalása,
- az AKCS-országok élelmiszerbiztonsága és törekeny iparágainak védelme.

Természetesen arra vonatkozóan több garanciát szerettünk volna kapni, hogy a nemzeti parlamenteket és az AKCS-EU közgyűlést miként vonják be a megállapodások végrehajtásának ellenőrzésébe.

Ugyanakkor a mindössze néhány hét alatt elért fejlődés jelentős.

Ezt ezennel elismerem.

Végrehajtásukra azonban szeretnék nagyon odafigyelni.

Tehát nincs „biankó csekk”: tartózkodtam.

Richard Corbett (PSE), *írásban*. – Ma kizárólag az új biztos, Cathy Ashton ígéretei és kötelezettségvállalásai miatt, valamint azért tudtam amellett szavazni, hogy a Parlament fogadja el a gazdasági partnerségi megállapodást, mert az érintett országok kormányai ezt főként előrelépésként, jóllehet elégtelen előrelépésként tekintik.

A gazdasági partnerségi megállapodásoknak a szegénység csökkentésére és felszámolására szolgáló eszközökké kell válniuk, miközben célként magukban kell foglalniuk a fenntartható fejlődést és az AKCS-országok fokozatos beilleszkedését a világgazdaságba.

Biztosítanunk kell, hogy az AKCS-országokkal kötendő kereskedelmi megállapodásaink ezen országok érdekeit szolgálják, és döntő fontosságú, hogy fejlesztési eszközként működjenek.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), *írásban*. – (ES) A Karib-szigetekkel kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokról szóló jelentés, valamint többek között az Elefántcsontparttal kötendő átmeneti megállapodás ellen szavaztam. A Parlament megszavazta például az Elefántcsontparttal kötendő átmeneti megállapodást; ezt az országot belső konfliktusok sújtják, és nincs törvényes kormánya.

Ilyen körülmények között egyszerűen úgy érzem, hogy hosszú távú következményekkel járó nemzetközi megállapodások megkötésére nem ez a megfelelő idő. A Kereskedelmi Világszervezet nyomására az Európai Unió visszalépett az AKCS-országokkal történő együttműködési megállapodások megkötésétől, és azokat az egyes országokkal kötendő gazdasági partnerségi megállapodásokkal helyettesítette, számos esetben sértve ezáltal a régiók befolyását.

Az Európa által bevezetett első megállapodásokat az érintett országokban a nem kormányzati szervezetek és a vizsgálatot végzők keményen kritizálták, és ma a Parlament felülvizsgálta azokat.

Glenys Kinnock (PSE), *írásban*. – Ashton biztos e héten nyújtott biztosítékai fejében a CARIFORUM-mal kötendő gazdasági partnerségi megállapodás és Elefántcsontparttal kötendő átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás mellett szavaztam.

Miután Ashton biztos Mandelson biztos helyébe lépett, megváltozott a stílus és a hangnem, és most már világos jelzéseket kapunk a tekintetben is, hogy a tartalom is változik.

A CARIFORUM gazdasági partnerségi megállapodás esetében a biztos David Martin előadónak a generikus gyógyszerekhez való hozzáféréssel, a felülvizsgálati záradékkal és az legnagyobb kedvezményről szóló záradék működési módjára vonatkozó rugalmassággal kapcsolatos aggályaival kapcsolatban egyértelmű biztosítékokat nyújtott.

Az Elefántcsontparttal kötendő megállapodás elfogadása előtt egyértelmű és határozott megerősítést kaptunk arra vonatkozóan, hogy Elefántcsontpart bármely más gazdasági partnerségi megállapodásból szabadon átvehet bármit, amit akar. Említésre méltó, hogy az SADC gazdasági partnerségi megállapodás esetében számos vitatott záradék felülvizsgálatáról állapodtak meg. Ide tartozik a fiatal iparágak védelme, az ipari fejlődés támogatása érdekében új exportadók bevezetésének lehetősége és az exportkvóták.

Az általam hozott döntések nem könnyen, hanem annak a kötelezettségvállalásnak a gondos mérlegelése után születtek, hogy biztosítani kell, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások a fejlődés eszközei legyenek, valamint tükrözzék az AKCS-országokkal való partnerségünket és a kölcsönös tiszteletet.

Bernard Lehideux (ALDE), *írásban*. – (FR) A gazdasági partnerségi megállapodásokkal kapcsolatos álláspontunk még mindig kritikussá. Úgy gondoljuk, hogy a tárgyalások nagyon rosszul indultak, hiszen nem vették figyelembe partnereink egyedi körülményeit. Továbbra is meg vagyunk győződve arról, hogy nem kell sürgetnünk a velük való tárgyalásokat, és mindenekelőtt nem kényszeríthetünk rájuk váratlan reformokat, amelyek társadalmi kohéziójukra és gazdaságaikra nézve végzetesek lehetnek.

Szavazatunk azonban figyelembe veszi az Ashton biztos által a március 23-i, hétfői plenáris ülésen képviselt igen biztató álláspontot. Ezért tartózkodtunk, és nem ellenszavazatunkat adtuk le, mint ahogy néhány héttel ezelőtt bizonyára ezt tettünk volna.

Tartózkodásunk azonban figyelmeztetés: a Bizottság fellépését a tényleges bizonyítékok alapján kívánjuk megítélni, és nem kívánunk biankó csekket kiállítani számára a jövőre vonatkozóan.

David Martin (PSE), írásban. – Azok a biztosítékok, amelyeket a generikus gyógyszerekkel, a felülvizsgálati záradékkal és a legnagyobb kedvezményről szóló záradék működési módjára vonatkozó rugalmassággal kapcsolatosan kaptam, azt jelentik, hogy támogatni tudtam ezt a jelentést, amelynek én voltam az előadója. A jelentés megtalálja a középútat abban a vonatkozásban, hogy az EU szempontjából tisztességes megegyezés jöjjön létre, ugyanakkor biztosítva, hogy a fejlődés a megállapodás szerves része legyen, amelynek köszönhetően a Cariforum-államok fellendülhetnek és élvezhetik az EU-val kötött tisztességes megállapodás előnyeit.

Rovana Plumb (PSE), írásban. – (RO) A jelentés mellett szavaztam abban a meggyőződésben, hogy az egyrészt a CARIFORUM-országok, másrészt az Európai Unió és tagállamai közötti gazdasági partnerségi megállapodással kapcsolatosan az EP által adott hozzájárulás alapján a megállapodás biztosítja a következőket:

– a CARICOM egységes piac és gazdaság alapján még nem vagy még csak részben szabályozott területeken, beleértve a pénzügyi szolgáltatásokat, más szolgáltatásokat, beruházást, versenyt, közbeszerzést, e-kereskedelmet, szellemi tulajdont, az áruk szabad mozgását és a környezetet, a kötelezettségvállalásokat az egységes piac megvalósulásától függően később teljesítik;

– a CARIFORUM-államokon belül független ellenőrzési rendszert hoznak létre, amelyet ellátnak azokkal az elemzésekkel szükséges erőforrásokkal, amelyek annak megállapítását szolgálják, hogy a gazdasági partnerségi megállapodás milyen mértékben érte el célkitűzéseit;

– a kereskedelem-támogatási források arányos részének korai meghatározása és biztosítása rendelkezésre áll. Ezek a pénzeszközök kiegészítő forrásokat, és nem csupán az EFA finanszírozás újracsomagolását jelentik;

– megfelelnek a CARIFORUM-prioritásoknak és kifizetésük időszerű, előrelátható, valamint a nemzeti és regionális stratégiai fejlesztési tervekhez kapcsolódó végrehajtási ütemtervekkel összhangban lesz. E pénzeszközöket a vámbevételek csökkenésének kompenzálása érdekében hatékonyan kell felhasználni.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Az EK/CARIFORUM gazdasági partnerségi megállapodásról szóló, Martin úr által benyújtott ajánlás mellett szavaztam. Az Európai Parlamentnek tényleg kötelessége megkötni ezt a megállapodást, feltéve, hogy a Bizottság és a Tanács egyetért azzal, hogy e megállapodásokat ötévente felülvizsgálja, a legnagyobb kedvezményes elbánást eltörlik az Európai Unió esetében, és a legfontosabb, hogy a kereskedelem-támogatási források különböző összegeit haladéktalanul meghatározzák és kiutalják.

- Jelentés: Erika Mann (A6-0144/2009)

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Úgy döntöttem, hogy tartózkodom a Mann úr által, az EK/Elefántcsontpart átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásról szóló ajánlásra vonatkozó javaslat szavazásánál. A javaslatban számos pont található, amellyel nem értek egyet. Másrészt céljai és célkitűzései dicséretesek; ezért nem akarok ezen ajánlás ellen szavazni.

- Jelentés: Gay Mitchell (A6-0135/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A jelentés mellett szavaztam.

Ez az első alkalom, hogy a Parlament egyetlen jelentést dolgozott ki az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) munkájáról. A két bank növekvő mértékben finanszíroz az Európai Unióon kívüli, ugyanazon földrajzi régiókban, például Kelet-Európában, Dél-Kaukázusban, Oroszországban, a Nyugat-Balkánon és Törökországban folyó műveleteket.

A két bank közötti együttműködés regionális alapon fejlődött ki, és ezért annak módja a szóban forgó területektől függően változó. Azokban az országokban, ahol közös műveletek folynak, az EBB és az EBRD három különböző együttműködési formában dolgozik: Kelet-Európában egyetértési megállapodás alapján, a Nyugat-Balkánon alkalmazott módszer szerint, valamint rugalmas együttműködési rendszerekben.

Ez nem jelent kielégítő fejlődést. Hasznosabb lenne, ha átfogó felülvizsgálatot tartanának annak megállapítására, hogy az EU és a kedvezményezett országok érdekeinek figyelembevételével hogyan lehetne javítani a két bank és más érintett felek közötti együttműködést. A két intézmény között a tevékenységek megosztását és az együttműködést nem lehet csupán regionális alapon vagy úgy irányítani, hogy a köz- és a magánszektorban biztosított kölcsönügyletek közé húznak egy választóvonalat.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) A Mitchell úr által benyújtott, az Európai Beruházási Bankról és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankról szóló 2007-es jelentés ellen szavaztam. A bankok és más érdekelt

felek közötti együttműködés taglalása helyett úgy gondolom, hogy először biztosítani kellene, hogy a finanszírozás odaítélése előtt, alatt és után ellenőrzéseket hajtsanak végre, mivel 2007-ben mindkét bank jelentős összegeket kölcsönzött. Az érintett országokban a civil társadalom bevonása nélkül történő pénzügyi támogatás az adott országokban ahelyett, hogy javítaná, csak rontja a helyzetet.

Ebben az értelemben üdvözlöm Mitchell úr javaslatát, hogy a pénzügyi műveletek hatásvizsgálatáról a Bizottság évente tegyen jelentést a Parlamentnek és a Tanácsnak. Ez az elem azonban nem elegendő ahhoz, hogy a jelentés mellett szavazzak.

- Állásfoglalási indítvány: RC-B6-0152/2009 (Az autóipar jövője)

Guy Bono (PSE), írásban. – (FR) Az autóipar jövőjére vonatkozó közös állásfoglalás mellett szavaztam.

A szöveg hangsúlyozza, hogy európai szinten egyértelmű és koherens politikára van szükség annak érdekében, hogy az EU valamennyi tagországát érintő válsággal szembe tudjunk nézni. Becslések szerint Európában az autóipar ténylegesen, közvetlenül vagy közvetve 12 millió munkahelyet érint. Az eladások csökkennek, a készletek nőnek, az elbocsátásokról szóló bejelentések száma emelkedik. A kialakuló társadalmi katasztrófával szemben nincs csodagyógymód; csak összehangolt intézkedésekkel lehet megmenteni az ágazatot.

Ezért szavaztam e közös állásfoglalás mellett, amely felszólítja az európai hatóságokat, hogy a tagállamokkal olyan intézkedések bevezetésén dolgozzanak együtt, amelyek lehetővé teszik az európai autóipar jövőbeni versenyképességét és az ágazatban a tartós foglalkoztatást.

Az állásfoglalás azonban kissé megkésett, és nem felel meg minden várakozásnak. A vita tehát még közel sem ért véget, és előreláthatólag élénk lesz, különösen, ha figyelembe vesszük a jelenlegi társadalmi kihívásokat és azt, hogy ismét bebizonyosodott, hogy olyan szociális Európára van szükség, amely megvédi polgárait.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), írásban. – (RO) Az autóipar jövőjéről szóló állásfoglalás mellett szavaztam, mert az autóipar érdekében az EU tagállamait következetes, összehangolt kezdeményezésekre és megfelelő európai intézkedési keretrendszer létrehozására szólítja fel.

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) Az autóipar jövőjéről szóló közös állásfoglalási indítvány mellett szavaztam. Mivel az EU a világ legnagyobb gépjárműgyártója és az autóipar a legnagyobb magánszektorbeli munkáltatók egyike, ezen ágazat támogatása elengedhetetlen a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válsággal való szembenézéshez.

Ezért támogatom az autóipar támogatása terén hozandó intézkedések elfogadásának ösztönzését célzó európai szintű összehangolt politikai fellépést, például a gyártók és a beszállítók számára a hitelhez való hozzáférés biztosítását; a gépjárművek iránti kereslet ösztönzését, beleértve a régi autók leselejtezését és „környezetbarát” autók vásárlását célzó kezdeményezéseket; a Globalizációs Alkalmazkodási Alap és az Európai Különleges Alap teljes kihasználásával a szakmunkások pénzügyi támogatását, valamint a kutatás és a beruházás ösztönzését.

Bruno Gollnisch (NI), írásban. – (FR) Az autóiparról szóló állásfoglalás mellett szavaztunk, nem feledkeztünk meg azonban arról, hogy valójában azok felelősek ezért a katasztrófáért, akik azt állítják magukról, hogy meg akarják menteni az autóipart.

Felelősek azért, mert kiterjesztették a pénzügyek által vezérelt globalizált gazdaságot, amely elszakadt a realitásoktól, ahol a részvényesek magas osztalékának biztosítása átveszi az ipari stratégia szerepét, ahol a részvények a szociális tervek bejelentését követően emelkednek, miközben a vezetők nem mindig tudnak maguknak jutalmat és arany ejtőernyőt biztosítani. Ők hozták létre ezt a rendszert, amelyben a munkahelyek és a munkavállalók fizetése maradt az egyetlen kiegyensúlyozó változó. Ők felelősek a háztartások elszegényedéséért, amely komolyan érintette a keresletet, és amely ördögi kört képez.

Még most is, amikor több százezer munkahely forog kockán, a Bizottság a versenyről szóló dogmát hajtogatja, amely megakadályozza a munkahelyek elvesztését célzó nemzeti intézkedéseket, és magyarázatot követel a Renault-tól, mert meg akar győződni arról, hogy az egyik gyárban a termelés növelése nem a tevékenység áthelyezésének eredménye-e.

Bárcsak hasonlóképpen méltatlankodtak volna, amikor az európai vállalkozások az egész világon letelepedtek annak érdekében, hogy a legalacsonyabb költségeket ériék el és a legkevésbé létező szociális jogszabályok vonatkozzanak rájuk.

Eljött a politikaváltás ideje – Európa és mindenekelőtt az európaiak érdekében.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), írásban. – (PL) Az autóipar a jelenlegi gazdasági válság miatt különlegesen nehéz helyzetbe került. Az ez évre szóló előrejelzések sem optimisták és az új autók eladásának további esését prognosztizálják.

Az Európai Bizottság és az Európai Parlament úgy ítéli meg, hogy az iparágnak jórészt magának kell kezelnie a válságot. A versenyképesség és a stabilitás hosszú távú javítása érdekében az iparágnak kell megtalálnia a választ a termelés hatékonyságával és a termelési lehetőségek kihasználásával összefüggő strukturális problémákra.

Az EU és a tagállamok által hozott intézkedések csak maguk a gyártók által hozott intézkedéseket tudják támogatni. Ez különösen igaz azokra az intézkedésekre, amelyek célja az ésszerű feltételeken alapuló finanszírozáshoz való hozzáférés visszaállítása, az új gépjárművek iránti kereslet ösztönzése, a képzésre vonatkozó előírások fenntartása és a munkahelyek védelme, valamint a szociális költségek minimalizálása.

Az autóipari ágazat megsegítésére számos ország fogadott el tervet, de a Bizottság megállapítása szerint az európai belső piac működésében keletkező zavarok elkerülése érdekében ezeknek a terveknek összhangban kell lenniük az uniós jogszabályokkal és a versenyre vonatkozó fő elvekkel, különösen az állami támogatás nyújtására vonatkozó elvekkel. A finanszírozáshoz, az adózáshoz vagy a selejtezéshez kapcsolódó valamennyi intézkedésnek ezenfelül támogatnia és gyorsítania kell az ágazatban az alapvető technológiai átalakulásokat, különösen a motorok üzemanyag-hatékonysága és a kibocsátás-csökkentés területén.

Marine Le Pen (NI), írásban. – (FR) Az Európai Parlament támogatni fogja az Európai Bizottság diktátumait, amelyek indulatosan elleneznek valamennyi, a nemzeti autóipar védelmét célzó tagállami erőfeszítést.

Az embereknek meg kell érteniük, hogy a Bizottság és a Parlament ultraliberális politikája a francia vállalkozások gazdaságilag „életképesebb” államokba történő áthelyezésének meggyorsítására szolgáló fantasztikus eszköz.

Egy olyan időszakban, amikor az autóiparban és az alvállalkozói ágazatokban munkahelyek ezrei közvetlen veszélynek vannak kitéve, ez a nemzetellenes választás morálisan szemérmetlen és gazdaságilag végzetes.

Azoknak a képviselőknek, akik támogatást nyújtanak az ilyen ipari és társadalmi pusztításhoz, ideológiai vakságuk közvetlen áldozatait, azaz a munkavállalók és családjuk előtt kell felelniük.

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) Tekintettel az autóipar európai gazdaságban betöltött jelentős szerepére, a jelenlegi helyzetben a szükséges fellépés vonatkozásában érthető az európai kormányok és az Európai Unió kötelezettségvállalása. Megpróbálják megakadályozni a válság – amelyről azt remélik, hogy átmeneti és ennek biztosítása érdekében küzdenek is – következményeit, amely ennek az ágazatnak helyrehozhatatlan károkat okozhat. Osztik ezt az aggodalmat. Szükség van azonban néhány védintézkedésre. Miközben az elsődleges cél a munkahelyek megmentése, e célnak tiszteletben kell tartania az életképes iparágak túlélésének biztosítására vonatkozó végső célt. Ez azt jelenti, hogy az e szektorba történő rendkívüli beruházásokat az ágazat naprakésszé, modernné és a megnövekedett versenyhez felkészültté tételéhez kell felhasználni. Gazdasági tévedés és politikai csalás az az elgondolás, hogy egy gazdasági ágazatot, amelyben a verseny egészséges és tisztességes, a versenytől el lehet, illetve el kell szigetelni vagy attól meg lehet, illetve meg kell védeni.

Gyengeségei ellenére az autóipari válság, és általánosságban a válság leküzdése, valamint a következő szakaszra való előkészület a lisszaboni stratégia középpontjában áll: nagyobb versenyképesség, több innováció, több munkahely. Segítenünk kell az autóipar talpra állásában, de nem kell újra feltalálnunk a spanyolviaszt.

Peter Skinner (PSE), írásban. – Az EU-n belüli autógyártás attól függ, hogy sikerül-e olyan előírásokat elérnünk, amelyek megkönnyíthetik a szigorúbb környezeti szabályok bevezetését. Ez nem áll ellentétben a versenyképes iparral kapcsolatos elgondolással, hanem inkább valódi túléléséhez való hozzájárulást jelent. Számos európai eszköz használható az autóipar és különösen munkavállalói támogatására. Többek között az élethosszig tartó tanuláson keresztül a képzések támogatására szolgáló pénzeszközök.

A fenntartható gyártás jövőjében bízó megfelelő munkaerő alapvető fontosságú. Tudom, hogy a délkelet-angliai autógyártók most olyan pénzügyi kedvezményeket vehetnek igénybe, amelyek előmozdíthatják a jövő autógyártását. Ennek a környezeti és társadalmi feltételekkel egyensúlyban kell lennie.

Bart Staes (Verts/ALE), írásban. – (NL) Zöld politikusok meg vannak győződve arról, hogy a gazdasági és a környezeti válságot nem kezelhetjük külön. Ahhoz, hogy a gazdaságot ismét talpra tudjuk állítani, környezetbarát New Deal-re van szükségünk. Az autóipari ágazatban óriási lehetőség rejlik a környezetbarát irányba való elmozduláshoz. E lehetőség kihasználásához azonban a kormányoknak az autógyártókat rá kell szorítaniuk az innovációba történő beruházásokra, és ebben segíteniük kell őket. E Ház többsége úgy határozott, hogy az Európai Uniónak jelentős pénzüsszegeket kell belepumpálnia az autóiparba. Biankó csekk kitöltése azonban természetesen nem megoldás. Nem szabad támogatnunk a kifizetésben lévő régi technológiákat. Ehelyett közvetlenül fel kell lépni annak érdekében, hogy az autógyártók fektessenek be az innovációba. Ezáltal az ágazat megfelel majd a jövőnek, és jó szolgálatot teszünk a gépjárműiparban dolgozó több millió európainak.

A Zöldek/az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportja azt javasolta, hogy pénzt csak azzal a feltétellel szabad rendelkezésre bocsátani, ha az autóipar jelentősen javítja környezeti teljesítményszintjét. Az EU-ban a közlekedés okozza az összes CO₂-kibocsátás körülbelül egyharmadát. A többségi állásfoglalás ellen szavaztam, mert nem ösztönzi a közpénz rendelkezésre bocsátásának előfeltételeként a környezeti teljesítmény javítását.

5. Szavazathelyesbítések és szavazási szándékok: lásd a jegyzőkönyvet

(Az ülést 14.15-kor felfüggesztik, és 15.05-kor újra megnyitják)

ELNÖKÖL: MAURO ÚR

alelnök

6. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

7. A transzatlanti kapcsolatok állása az amerikai választásokat követően (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Millán Mon úr által a Külügyi Bizottság nevében benyújtott, a transzatlanti kapcsolatoknak az amerikai választásokat követő állásáról szóló jelentés (A6-0114/2009) (2008/2199(INI)).

Francisco José Millán Mon, előadó. – (ES) Elnök úr, először is szeretnék köszönetet mondani az árnyékelőadónak, különösen Severin úrnak, Lambsdorff úrnak és Legendijk úrnak, valamint a Külügyi Bizottságnak és a vélemény előadóinak, García-Margallo úrnak és Quisthoudt-Rowohl asszonynak. Mindannyiuknak köszönöm azt az együttműködést, amelyet az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatokról szóló jelentés kidolgozása során biztosítottak számomra.

Így egy fontos témában széles konszenzussal sikerült létrehoznunk egy jelentést. Ezért az a jelentés, amelyről holnap szavazni fogunk, az az Európai Parlament határozott és meggyőző üzenete, amely megfelelő időben született. Hogy miért mondom, hogy ez egy fontos téma, annak az az oka, hogy egyértelmű, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok két jelentős globális szereplő, amelyeknek szorosan együtt kell működni, mivel ugyanazokat az elveket és értékeket vallják, és sok esetben érdekeik egybeesnek.

A jelentés fő üzenete, hogy a transzatlanti kapcsolatok erősítésére igen alkalmas időben vagyunk. Ennek három alapvető oka van. Az első, hogy az Egyesült Államok új kormánya pragmatikus, tudja, hogy egyetlen ország sem képes egyedül kezelni a globális kihívásokat, és nagy várakozásokat ébresztett Európa és az egész világ közvéleményében. A második, hogy egy erősebb Európai Unió kifelé jobban fel tud lépni, mint az 1995-ös EU, amikor az Új Transzatlanti Cselekvési Programról megállapodtak; ezenkívül az EU-t hamarosan a Lisszaboni Szerződés külpolitikára és védelemre vonatkozó eszközei is támogatni fogják. A harmadik ok az új környezeti feltételek, amelyeket új globális kihívások, például a gazdasági válság és az éghajlatváltozás, és nem a korábbiakhoz hasonló katonai kihívások jellemeznek.

Az új kihívásokkal szemben az Európai Unióval való együttműködés igen hasznos lesz az Egyesült Államok számára. A transzatlanti kapcsolatok két dimenzióját kell erősíteni: az intézményi dimenziót és a fizikai dimenziót, a megvalósítható együttműködést is beleértve. A Lisszaboni Szerződést fel kell használnunk az intézményi struktúrák erősítésére: mindössze egy csúcstalálkozó helyett két éves csúcstalálkozó, amelyen részt vesz az Európai Tanács új állandó elnöke; egy Transzatlanti Politikai Tanács létrehozása, amelyen negyedévente találkozik egymással a főképviselő – és a Bizottság alelnöke – és a külügyminiszter; egy

transzatlanti közgyűlés létrehozásával a jogalkotók közötti párbeszéd felújítása és a Transzatlanti Gazdasági Tanács tökéletesítése. Mindezek a változtatások intenzívebb és hatékonyabb összehangolást tesznek majd lehetővé; azokat egy új transzatlanti társulási megállapodásban kell egyesíteni, és a tárgyalásokat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor meg kell kezdeni.

A jelentés második célja az együttműködés gyakorlatban történő erősítése. Ez azt jelenti, hogy a fő kihívások és ellentétek, valamint a kétoldalú kérdések kezelésére vonatkozó menetrendet kell felállítani. E közös menetrend kialakítása érdekében az elkövetkezendő hónapokban a Tanácsnak és a Bizottságnak újabb szerződéseket kell kötnie az új washingtoni kormányval. Ezért örülök az Obama elnök részvételével megrendezendő április 5-i prágai csúcstalálkozóhoz, ahogy azt a képviselőcsoportom által benyújtott módosítás is kiemeli.

A jelentés számos olyan globális kihívást sorol fel, amelyekre az Egyesült Államoknak és az Európai Uniónak közös megközelítést kell keresniük; például a gazdasági válságra, a felemelkedő hatalmak bevonását célzó hatékony multilateralizmusra, a millenniumi fejlesztési célokra, az éghajlatváltozásra, az emberi jogok előmozdítására stb. Különböző regionális kérdéseket is megemlít, amelyek esetében összehangoltan kell fellépnünk; ezek például olyan konfliktusok, mint például a közel-keleti konfliktus, valamint az iráni és afganisztáni nukleáris programok; az Oroszországgal és a latin-amerikai országokkal folytatott kapcsolatokat szintén megemlíti a jelentés. A leszerelés és a biztonság további olyan területek, ahol megfelelőbb összehangolásra van szükség, beleértve a terrorizmus komoly veszélye elleni harcot, amelyet a nemzetközi joggal összhangban és az emberi jogok tiszteletben tartásával kell folytatni.

Hölgyeim és uraim, a jelentés az igazságszolgáltatás és a belügyek területén is megemlít néhány kétoldalú kérdést, a vízumok kérdését is beleértve. Kiemeli továbbá, hogy a transzatlanti partnerségnek szüksége van a civil társadalom, különösen a fiatalok széleskörű támogatására. A gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok szintén szerepelnek a jelentésben, amely hangsúlyozza, hogy a transzatlanti piac beillesztése terén előrehaladásra van szükség. E témákban természetesen a Gazdasági és Monetáris Bizottság és a Külügyi Bizottság számos javaslatát beillesztettem a jelentésbe.

Összefoglalva, hölgyeim és uraim: úgy gondolom, ha holnap elfogadják ezt a jelentést, a Parlament egyértelmű üzenetet küld. Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok erősítésére szólítunk fel, intézményi szinten is. Úgy gondolom, hogy ez az erősítés mindkét fél és az egész nemzetközi közösség számára is hasznos lesz.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, elnézést kérek, hogy a bizottsági elnökök konferenciájának ülése miatt kissé késve érkeztem. Csak ma reggel tértem vissza Washingtonból. Szeretném megköszönni meghívásukat erre a transzatlanti kapcsolatokról szóló, fontos és időszerű vitára, és különösen köszönöm az előadónak, Millán Mon úrnak az értékes és sokat felölelő jelentést, amelyet utazásom alatt nagy érdeklődéssel olvastam. A jelentésben sok minden szerepel, amivel az Elnökség és a Tanács egyet tud érteni.

Bármilyen politikai háttérrel rendelkezünk is, mindannyian tudjuk, hogy a transzatlanti kapcsolatok jövőnk, Európa jövője szempontjából létfontosságúak. Hat évtizeden át a szilárd transzatlanti partnerség Európa és Észak-Amerika, valamint az egész világ számára a béke, a stabilitás és a jólét vezető erejét képezte. Azt állítom, hogy ez nem csak történelem. A XXI. század számára is ez a lehető legjobb program. A transzatlanti kapcsolatok lehetővé teszik számunkra, hogy együtt olyan eredményeket érjünk el, amelyeket egyik fél sem tud egyedül érni. Itt szeretném idézni Joe Biden elnök első müncheni látogatásán tett kijelentését, amelyben egyértelműen kifejezte, hogy Amerikának szüksége van Európára, Európának pedig szüksége van Amerikára. Úgy gondolom, hogy pontosan értjük ezt a kijelentést. Ha egyetértünk, meghatározhatjuk az átfogó menetrend feltételeit. Ha nem értünk egyet, nehéz lesz előrevinni bármilyen menetrendet, tehát a transzatlanti kapcsolatok lehetővé teszik számunkra, hogy együtt olyan eredményeket érjünk el, amelyeket egyedül nem tudunk elérni.

A múlt novemberi amerikai elnökválasztás példátlan mértékű lelkesedést, várakozást és érdeklődést váltott ki itt Európában. Ez azért történt, mert az amerikai elnökválasztás fontos az európaiaknak. Obama elnök az előttünk álló kihívások új megközelítését határozta meg. Európában sokakat vonzott ez a változás és ez a szemléletváltás. Az Atlanti-óceán mindkét partján óriási várakozások születtek. Ezek a várakozások közös együttműködésünk számára olyan időben jelentenek lehetőséget, amikor a leginkább szükségünk van erre. Elővigyázatosan kell azonban bánnunk velük, mert kapcsolatainkra semmi sem jelentene akkora veszélyt, mint a beteljesületlen elvárások – és minél magasabbak az elvárások, annál nehezebb kielégíteni azokat.

Az új kormány energikusan indult. A várakozásoknak megfelelően az elnök programja a gazdasági és pénzügyi válságra összpontosított. Biztatóak voltak a Guantánamóra vonatkozó korai döntések – erről mindössze néhány hete beszéltünk itt –, a közel-keleti kötelezettségvállalás ismételt megerősítése és az

Afganisztánról szóló konferencia összehívása, amelyre május 31-én Hágában kerül sor. Ezek olyan kezdeményezések, amelyeket Európában is sokan szorgalmaztak.

Az USA-val folytatott párbeszéd új életre kelt. Az új kormánnyal folytatott kapcsolataimból, beleértve a Biden alelnökkel és Clinton külügyminiszterrel itt Brüsszelben tartott találkozókat is, egyértelműen kiderül, hogy az USA új hangnemben kíván beszélni az EU-val és partnereinkkel. Üdvözlöm az ezekre a korai kapcsolatfelvételekre jellemző gyakorlati megközelítést.

Miközben a hangnemváltás fontos, önmagában azonban természetesen nem hoz konkrét eredményeket. Ha konstruktívan szeretnénk együttműködni, együtt kell felülvizsgálnunk politikai prioritásainkat, és újra meg kell vizsgálnunk, hogy hogyan működik a transzatlanti partnerség. Az Önök jelentése e folyamathoz értékes hozzájárulást jelent. Ez természetesen egy olyan folyamat, amely az EU részéről tavaly kezdődött, amikor a külügyminiszterek két nem hivatalos találkozón, Avignonban és Marseille-ben tárgyaltak a transzatlanti kapcsolatokról. Úgy gondolom, hogy itt köszönet illeti egyrészt a francia elnökséget ennek kezdeményezéséért, másrészt Portugáliát, amely szintén szerepet játszott. Ez egy olyan folyamat, amelyet a következő hónapokban tovább kell fejlesztenünk. A következő héten az állam- és kormányfők, valamint az amerikai elnök prágai nem hivatalos találkozója kiváló lehetőséget kínál. A transzatlanti kapcsolatok gazdagok és változatosak, valamint számos politikai területet fognak át. Nem tudom valamennyit érinteni, de azokat ki szeretném emelni, amelyekkel a közelgő prágai találkozón különösen foglalkozni szeretnénk.

Először is az energiabiztonság és az éghajlatváltozás. Ezek az egymással összefüggő témák számos európaiat komolyan aggasztanak. Az energiabiztonság olyan kulcsfontosságú prioritás, amelyet az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat felölelő átfogó stratégián keresztül kell kezelni, éppúgy mint az energiaellátás, a források és az utak diverzifikálását. Lehetőség és szükség szerint az EU-nak és az USA-nak e területeken együtt kell működnie, és elő kell mozdítania a közös menetrendet. Az éghajlatra vonatkozóan ez az év döntő lesz. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének december végi koppenhágai éghajlatváltozási konferenciája történelmi lehetőséget nyújt az éghajlatváltozás kezelésére vonatkozó kötelező nemzetközi célkitűzések végrehajtásának felülvizsgálatára és kiegészítésére.

Az EU, a konferenciát megelőzően ambiciózus energia- és éghajlatváltozási kötelezettségvállalásokat határozott meg. Obama elnök éghajlatváltozással kapcsolatos kijelentései és bejelentései jelentős politikai váltás jelének tűnnek, de ebben a vonatkozásban kemény munka vár még ránk. Természetesen az USA részéről e kérdésben biztosított támogatás elengedhetetlen, de nem elegendő. Olyan fejlett országok részéről is biztosítanunk kell a támogatást, mint például Kína.

Másodszor, a gazdasági és pénzügyi válság. A jelenlegi válság komoly, globális válság, amely minden szinten és az egész világon határozott politikai választ követel. Az EU-nak és az USA-nak különleges felelőssége van e téren mind az otthon hozott intézkedések, mind pedig a nemzetközi összehangolás tekintetében. A jelenlegi globális válságra és a pénzügyi problémákra adandó összehangolt válasz érdekében együtt kell működünk az USA-val. Együtt kell dolgoznunk a pénzügyi rendszer felülvizsgálatára és a nemzetközi pénzügyi intézmények reformjára vonatkozó kérdések kezelése érdekében. A növekedés és a foglalkoztatás fokozása érdekében politikáinkat össze kell hangolni. Biztosítanunk kell, hogy az általunk választott megközelítések összeegyeztethetők legyenek, és a transzatlanti piacon ne idézzék elő a verseny torzulását. E kérdések jó része szerepel a G8-aknál és a G20-aknál is, különösen a G20-ak londoni csúcstalálkozóján, amellyel Obama elnök európai látogatása kezdődik. Egyértelmű azonban, hogy a szélesebb körű globális menetrend meghatározásában a transzatlanti kapcsolatok kulcsszerepet kapnak.

Harmadszor, Afganisztán Európa és az USA számára is kulcsfontosságú kérdés. Ez egy közös probléma – az USA-ban és Európában végrehajtott terrorista támadások kiindulópontja a régióban van. Valamennyi európai politikai vezető számára fontos, ugyanakkor nem könnyű kihívást jelent, hogy polgáraiknak el kell magyarázniuk, hogy saját biztonságukat Kabulban kell megvédeni. Afganisztán volt a fő téma az uniós trojka és Biden alelnök közötti március 10-i nem hivatalos találkozón is. Az alelnök kifejezte reményét, hogy Afganisztán továbbra is az uniós menetrend egyik fő témája marad. Világossá tette, hogy az USA nemcsak az általános afganisztáni stratégia támogatását kívánja tőlünk, hanem kötelezettségvállalást is arra vonatkozóan, hogy a támogatáshoz konkrét források is illeszkednek. Annak ismeretében, hogy az afganisztáni polgárok biztonságának kérdése fontos ügy, intézkedéseket tettünk afganisztáni rendőrségi misszióink megerősítésére. Az EUPOL polgári misszió mellett katonai rendőrségre, „csendőrségre” van szükség, amelyről tárgyalunk. E tekintetben a helyszínre küldött, a csendőrséget képző oktatók, valamint a NATO-misszióhoz való uniós hozzájárulás olyan lehetőség, amelyről az elnökség tárgyalt az uniós országok által frissen kinevezett pakisztáni és afganisztáni különleges megbízottal. Találkoztam például a franciaországi Pierre Lellouche-sal, és erről Dick Holbrooke-kal is tárgyalunk. Biztosítanunk kell továbbá, hogy a sikeres afganisztáni

elnökválasztásnak meglegyenek a feltételei, és figyelembe kell vennünk a regionális szempontokat, különösen a fenntartható pakisztáni civil kormány fejlődéséhez szükséges további támogatás biztosításával. Tehát ez a regionális dimenzió nagyon fontos, és ezt a nemzeti, majd a globális dimenzió felül figyelembe vesszük.

Negyedszer, a tömegpusztító fegyverek elterjedését jelentő kockázat kezelése szempontjából a multilaterális válasz döntő lesz. Az EU és az USA növekvő aggodalmának adott hangot különösen az iráni nukleáris tevékenységek miatt, valamint amiatt, hogy a nukleáris területen Irán nem tartotta be nemzetközi kötelezettségvállalásait. Az EU-nak és az USA-nak közösen kell biztosítania, hogy a nukleáris technológia fejlesztése jogszerű, civil célokra korlátozódik. E cél elérésének legmegfelelőbb módja szigorú, nemzetközileg kötelező szabályok meghatározása, amelyeket hiteles ellenőrzési rendszerek támogatnak. Ugyanakkor az EU és az USA készek arra, hogy ebben a vonatkozásban és a régió más problémái esetében Iránnal szemben konstruktív megközelítésekre vállaljanak kötelezettséget.

Egy további előttünk álló kihívás, hogy hogyan dolgozzunk együtt a közös értékeinken alapuló, szabályalapú multilateralizmus gyakorlati alkalmazásainak erősítésén. E területen sokat tudunk együtt tenni. Egyetértek Obama elnök nézetével, amelyet Clinton miniszter és Biden alelnök is hangsúlyozott, hogy a biztonság és az ideálok közötti választás nem a helyes választás. E tekintetben üdvözlöm Obama elnök szándékát, hogy Guantánamo bezárása ügyében előre akar lépni.

Üdvözljük továbbá Obama elnök korábbi kötelezettségvállalását, amelynek célja az arab-izraeli konfliktus kezelése, beleértve George Mitchellnek a régió különleges megbízottjaként történő kinevezését. A tartós béke, amely az izraeliek és a palesztinok törekvéseit is kifejezi, a régió lakossága számára létfontosságú, valamint továbbra is az EU és az USA kulcsfontosságú célkitűzése. A békekötés további előnyökkel is járhat, nem utolsósorban a nyugat és a szélesebb iszlám világ közötti nagyobb megértést hozhat.

Érdeklődéssel olvastam a jelentésükben szereplő, a transzatlanti kapcsolatok intézményi struktúrájára vonatkozó számos ajánlást. Nagyon egyetértek azzal, hogy az EU és az USA közötti intézményi kapcsolatoknak tükrözniük kell a kapcsolat jelentőségét. A cseh elnökség által indított kezdeményezések ezt a pontot kívánják kiemelni. Kezdetől fogva minden szinten kötelezettséget vállaltunk az USA-val és az új kormánnyal szemben. 10 nap múlva pedig az elnökség Prágában, az EU állam- és kormányfőinek nem hivatalos csúcstalálkozóján üdvözölheti Obama elnököt. Amint említettem, ez lehetőséget teremt a transzatlanti kapcsolatok számos dimenziójának vizsgálatára és együttműködési szándékunk megerősítésére. Ezek a megbeszélések például az EU és az USA külügyminiszterei közötti, rendszeres nem hivatalos találkozókon folytatódnak. Úgy gondolom továbbá, hogy az Európai Parlament és az USA kongresszusa között érdemes rendszeresebb és szorosabb kapcsolatokat kiépíteni.

Hálás vagyok e Parlamentnek azért, hogy továbbra is támogatja a transzatlanti kapcsolatok fejlődését, és különösen hálás vagyok jelentésükért. Ebben az évben új lehetőségünk nyílik a kapcsolatok továbbfejlesztésére. Ezen elnökség és a Tanács számára a transzatlanti partnerség Európa mint egész szempontjából mindig stratégiai jelentőséggel bír.

Biztosíthatom Önöket, hogy a cseh elnökség elkötelezett annak biztosításában, hogy ez továbbra is szélesebb külső stratégiánk középpontjában maradjon, és meghatározó szerepet játszik a napjainkban világszerte bennünket érintő fő kihívások és problémák kezelésében.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, az EU–USA kapcsolatok Obama elnök új kormánya alatt pozitív, új kezdetet vettek. A Bizottságban mindannyian keményen dolgozunk azon, hogy közös, új életre keltett menetrendünkből méltányosan kivegyünk részünket. Ezért is méltányolom ezt az időszertű vitát. Örülök, hogy a Parlament és a Bizottság ebben az esetben számos prioritásra egyformán tekint.

Zsúfolt EU-US napirendet várunk. Bevezető megjegyzéseim azonnali „tennivalóink” listájára összpontosítanak, de az elején két pontot szeretnék még kiemelni az EU–USA intézményi struktúrákkal kapcsolatosan. Először is, úgy gondolom, hogy az EU és az USA jogalkotói közötti szorosabb kapcsolat a sikeres transzatlanti partnerséghez elengedhetetlen. Másodsorban, az 1995-ös Új Transzatlanti Cselekvési Program kivizsgálása vonatkozásában követni fogom a jelentés ajánlásait.

Többekhez hasonlóan, számos alkalommal találkoztam már Clinton külügyminiszterrel, és Biden alelnökkel is beszéltem, amikor a közelmúltban Brüsszelben járt. Egy dolog világos: ez az amerikai kormány megbízható partnereket keres a globális és regionális kihívások leküzdéséhez, és Európát a megbízhatóság alapján kiválasztott partnernek tekintik. Meg kell ragadnunk ezt a lehetőséget.

Ugyanakkor azonban azért is szükségük van az Európai Uniónak, hogy konkrét „teljesítendő tételről” is tárgyaljanak – nem utolsósorban olyan nehéz kérdésekről, mint például Afganisztán kérdése és Guantánamo

bezárása. Ezért saját, közös érdekeinken alapuló egyértelmű állásfoglalást kell kialakítanunk, és egységes hangon kell megszólalnunk. Hadd legyen világos: ez a döntő transzatlanti barátság nem egyirányú utca. Európának és az Európai Uniónak szolgálnia kell.

A globális kihívások leküzdésében az erős EU így az USA számára fontos partner. Úgy gondolom, hogy kezdetben korlátozott számú prioritásra kell összpontosítanunk.

A világgazdaság igen nehéz helyzete természetesen minden cselekedetünk háttérében ott van. Elsőrendű cél az Európai Unió, az Egyesült Államok és más fontos szereplők közötti szélesebb együttműködés a makrogazdasági politika és a pénzügyi ágazat reformszabályozása terén. A kereslet és a foglalkoztatás helyreállításának előmozdítása érdekében megfelelőbb egyeztetésre van szükségünk, és biztosítanunk kell, hogy politikáink kölcsönösen támogatják, nem pedig zavarják a kereskedelmet. Az Atlanti-óceán mindkét partján vissza kell utasítani a protekcionista elemeket. Az Európai Uniónak és az USA-nak szorosan együtt kell működnie a G20-ak következő heti csúcstalálkozóján születő eredmények végrehajtása érdekében, beleértve a pénzügyi ágazat szabályozásának reformjára vonatkozó összeegyeztethető megközelítések kidolgozását is. A legutóbbi brüsszeli Európai Tanács nagy lépést tett ebbe az irányba.

Figyelnünk kell a transzatlanti gazdaságra is, amely a globális termelés és kereskedelem felét adja. Jelentésük, helyesen, erőteljes hangsúlyt fektet erre a kérdésre. Erősíteniünk kell a Transzatlanti Gazdasági Tanácsot, hogy hatékonyabban tudjon fellépni a szabályozási korlátok felszámolása és a növekedés előmozdítása érdekében, miközben szemléletmódját inkább stratégiai irányba kell terelni. A Transzatlanti Gazdasági Tanácsnak – elnevezésének megfelelően – képesnek kell lennie például arra, hogy megtárgyalja, hogy a nemzeti helyreállítási tervekben hogyan lehet elkerülni a szomszéd rovására menő politikát.

Az éghajlatváltozással kapcsolatban: egy évtizede először történik meg, hogy az EU és az USA politikái egy irányba kezdtek haladni. Arra kell összpontosítanunk, hogy decemberben Koppenhágában megállapodás szülessen. Példamutatóan, közösen kell élen járnunk, hogy Kínát és Indiát be tudjuk vonni egy multilaterális megállapodásba, és a jövő globális piacának részeként integrált szénpiacot indíthassunk. Mindkettőnknek elő kell mozdítania azt a világos üzenetet, hogy a tiszta, hatékony technológiák és a „környezetbarát munkahelyek” szerepet játszhatnak a gazdaság helyreállításában. Obama elnök már helyesen hangsúlyozta ezt a pontot. Ez energiakutatási programjaink szorosabb együttműködését és az energiabiztonságról szóló párbeszéd erősítését is jelenti – amint elnökünk is említette.

A külföldi segítségnyújtás és a fejlesztési politika tekintetében mind Obama elnök, mind pedig Clinton külügyminiszter hangsúlyozták ezek fontosságát mint a teljes körű külpolitika részét. Ez az EU mint a világ legnagyobb adományozója szempontjából nagyon fontos. Arra kell törekednünk, hogy az USA megújítsa millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos elkötelezettségét, és hogy a fejlesztési együttműködésről az EU és az USA közötti párbeszédet újraindítsuk, olyan témákra összpontosítva, mint a támogatások hatékonysága és a politikai koherencia.

A gazdaság Obama elnök programjának élén áll, de az USA a fő külpolitikai kérdések felülvizsgálata terén is gyorsnak bizonyult.

Afganisztánnal és Pakisztánnal kapcsolatban: az új kormány egyetért abban, hogy átfogóbb politikára van szükség – ennek célja, hogy a katonai fellendüléssel párhuzamosan polgári fellendülés is végbemenjen. Az új USA kiemeli a polgári kapacitásbővítést és a regionális megközelítést, amely arra összpontosít, hogy Pakisztán közeledjen a régóta fennálló uniós politikákhoz. A Bizottság Afganisztánban kifejtett erőfeszítései közé tartozik a rendőrség képzésének támogatása, az igazságszolgáltatás reformja és a vidéki térségekben alternatív megélhetési lehetőségek ösztönzése, például a kábítószer-termelés elleni küzdelem érdekében. Én is kaptam egyértelmű jelzéseket – magától Biden alelnöktől is – arra vonatkozóan, hogy támogatják aktív előkészületben lévő munkánkat, amelynek célja, hogy esetleg uniós választási megfigyelési missziót küldjünk Afganisztánba, feltéve, hogy a biztonsági előírások megfelelőek. Aktívan vizsgálom, hogy mindezekre a területekre tudunk-e további finanszírozást biztosítani. A napokban erről is beszéltünk Richard Holbrooke-kal, az afganisztáni és pakisztáni különleges megbízottal. Várjuk a hágai regionális konferencián, valamint a Pakisztánról szóló tokiói konferencián való részvételt.

Hasonlóképpen, a Közel-Keleten a kezdetektől nagyobb amerikai kötelezettségvállalást kértünk. Biztató volt számunkra Clinton miniszter jelenléte a Sharm el-Sheik-i konferencián és jelenlétében megnyilvánuló aktív bevonása az első Négyesen keresztül. Meg kell tárgyalnunk, hogyan tudjuk legjobban megnyerni az új izraeli kormányt – és remélhetőleg a palesztin nemzeti egység kormányát is – ahhoz, hogy kidolgozzák a két-állam megoldást. Biztató számunkra, hogy az Obama-kormány kötelezettséget kíván vállalni a régió más részével, többek között Szíriával szemben is. Az USA-val együtt kell működnünk az iráni kötelezettségvállalás

tekintetében is – amint már elhangzott – a régióban a nukleáris fegyverek elterjedésének megelőzése részeként, a kezdeményezésekre és a szankciókra vonatkozó munkák erősítésével.

Az EU keleti szomszédságunkban is jelentős szerepet játszik. A régióban a demokratikus és piacorientált reformok ösztönzése érdekében kifejtett erőfeszítéseink terén továbbra is szoros kapcsolatot tartunk az USA-val, többek között az új keleti partnerségen keresztül, amely hat keleti szomszédunkkal politikai társulási és gazdasági integrációs célkitűzéseket követ.

Az USA-val a jövőben többet fogunk beszélni arról, hogy hogyan vállaljunk kötelezettséget olyan stratégiai partnerekkel mint Oroszország és Kína, vagy Latin-Amerika. A közeljövőben szeretném biztosítani, hogy az EU és Obama elnök közötti április 5-i prágai találkozó kézzelfogható módon, már a konkrét eredményekre összpontosítva viszi előre a kapcsolatokat. Ezáltal ez sikeres, valószínűleg júniusi EU–USA washingtoni csúcstalálkozót vetít majd előre.

Júniusban lehetőség nyílik továbbá a megújított transzatlanti menetrend és a megvalósítható EU–USA együttműködés fenntartható programjának kidolgozására.

Albert Deß, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményének előadója – (DE) Elnök úr, soros tanácselnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, először is, szeretném megköszönni Millán Mon előadónak az előterjesztett kiváló jelentést, amely valamennyi, a transzatlanti kapcsolatok szempontjából fontos pontot megemlít. A transzatlanti kapcsolatoknak az amerikai választást követő állásáról szóló állásfoglalás-tervezet rámutat, hogy milyen fontosak ezek a kapcsolatok.

A Bizottság adatai szerint az Európai Unióban és az USA-ban közel 14 millió munkahely függ ezektől a transzatlanti gazdasági és beruházási kapcsolatoktól. Remélem, hogy az Egyesült Államok új elnöke – ahogy 2008 júliusában, Berlinben, megválasztása előtti beszédében mondta – nagy hangsúlyt fog fektetni ezekre a kapcsolatokra. Ahogy akkor mondta, Amerikának nincs jobb partnere Európánál.

Az állásfoglalásra irányuló indítványban megállapítjuk, hogy ez a partnerség Európa számára is a legfontosabb stratégiai partnerség. Ez a partnerség valójában, különösen a jelenlegi globális pénzügyi és gazdasági válságban, a globális kihívásoknak való megfelelés előfeltétele. Az életképes transzatlanti partnerség előfeltétele azonban az, hogy az amerikaiak is elismerjék Európának a transzatlanti kereskedelemmel kapcsolatos indokolt aggályait.

Az Európai Unió különösen szigorú előírásokkal rendelkezik például a fogyasztóvédelem, az állatvédelem és a környezetvédelem területén. Azt szeretnénk, ha ezen előírásoknak az USA-ból Európába érkező termékek is megfelelnének. Remélem, hogy az új elnök és új kormánya dolgozni fognak azon, hogy ezeket az előírásokat az USA-ban is bevezessék. Így ezzel nekünk sem lesznek problémáink.

Meg vagyok győződve arról, hogy holnap elfogadják ezt az állásfoglalásra irányuló indítványt, mert az a véleményem, hogy tartalmazza mindazt, ami a jó kapcsolatokhoz szükséges.

José Manuel García-Margallo y Marfil, a Gazdasági és Monetáris Bizottság véleményének előadója. – (ES) Elnök úr, azzal szeretném kezdeni, hogy megköszönjem az előadó munkáját, amelyet annak érdekében végzett, hogy ma a Háznak átfogó, szigorú és rendkívül időszerű jelentést nyújtson be.

Az elnökség és a biztos asszony említést tettek következő találkozóinkról, a londoni megbeszéléstől egészen a prágai találkozóig, amelyen Obama elnök megválasztását követően az Európai Unió és az Egyesült Államok új kapcsolatokat indít.

Egy, a Gazdasági és Monetáris Bizottság által készített jelentésre szeretnék összpontosítani, amely megfelelő, egyhangúlag elfogadott és a következő célkitűzéseket tartalmazó anyag.

Az első cél a válságból való kilábalás. Vagy együtt történik meg a kilábalás, vagy nem fogunk kilábalni. Az 1929-es válság óta nemzedékünk legnagyobb adócsomagjainak idejét éljük. Ezeknek az adófizetőkre nagyobb hatása lesz, és kisebb költségekkel járnak, ha erőfeszítéseinket össze tudjuk összehangolni.

A második cél a jelenlegi válságban sikertelennek bizonyult intézményi pénzügyi rendszer reformja, valamint a termékek, a jogalanyok és a piacok átláthatóságának visszaállítása. Vagy közösen tesszük ezt, vagy nem fogjuk tudni megtenni. Ahogy a biztos asszony emlékeztetett bennünket, a világ legnagyobb gazdasági tömörülését képezzük, és olyan közös értékekkel rendelkezünk – ahogy az előadó mondta –, amelyek lehetővé teszik ezt a közeledést

A harmadik cél, a feltörekvő piacokkal folytatott versennyel szembeni helytállás érdekében, a pénzügyi piacok integrációja. Ehhez a szabályozási piacokat közelebb kell hozni, amely az Atlanti-óceán mindkét partján lehetővé teszi a kölcsönös elismerés elvének gyakorlati alkalmazását és a hatóságok általi megfelelőbb felügyeletet.

A biztos asszony hivatkozott a negyedik célra, és ezt nálam jobban tette: közösen ellen kell állnunk a protekcionizmus jelentette kísértésnek és jó lenne, ha a dohai fordulón közös álláspontot fogadnánk el.

Végül, de nem utolsósorban, biztos asszony, közösen kell megoldanunk azokat a globális egyenlőtlenségeket, amelyek nagyrészt e válság gyökereit jelentették.

Új nemzetközi monetáris rendszert kell létrehoznunk, és szegény lenne, ha hangunk elveszne a globális vitában, mert fő szövetségünkkel nem jutunk egyetértésre.

José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyra, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, az Egyesült Államok és az Európai Unió közötti partnerség alapvetően értékeken és óriási gazdasági lehetőségen alapul.

A két régió össztermelése eléri a 23 milliárd EUR-t, amely a világ bruttó hazai termékének 60%-a. A két régió adja a világkereskedelem 60%-át és a világ nettó beruházásainak 75%-át mobilizálta.

A Millán Mon előadó által hozzánk benyújtott szigorú és kiegyensúlyozott jelentés a legmegfelelőbb időben érkezett – amint mondta –, mivel egybeesik az Egyesült Államok közelmúltban megválasztott elnökének első európai látogatásával, amelynek során részt vesz a G20-ak találkozásán, a NATO 60. születésnapján, valamint az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti rendkívüli csúcstalálkozón.

Az Európai Uniónak és az Egyesült Államoknak együtt kell fellépnie, hogy megszilárdítsa a vezető szerep három, véleményem szerint megújításra váró aspektusát.

Először is, meg kell védenünk azokat az elveket és értékeket, amelyek erősítik ezt a transzatlanti szövetséget.

Másodszor, a transzatlanti párbeszéd során átfogóbb célokra van szükség az előadó és a biztos asszony által említett témákkal, többek között Iránnal, Irakkal, a Közel-Kelettel, Afganisztánnal kapcsolatban.

Harmadszor, új párbeszédet kell elindítanunk a globális kérdések, például a szegénység elleni küzdelem, az élelmiszer- és energiabiztonság, az éghajlatváltozás elleni küzdelem stb. stratégiai aspektusairól.

Elnök úr, teljesen világos, hogy az az Európa, amelyet mi „hatalomként” kívánunk létrehozni, nem erősödhet meg az Egyesült Államok ellenére, hanem csak az Egyesült Államokkal együtt, mint két partner, amelyeknek bizonyos mértékig a világról alkotott közös jövőképe és közös értékei vannak, valamint kölcsönös tiszteletet tanúsítanak egymás iránt.

Ez nem azt jelenti, elnök úr, hogy az Európai Uniónak biankó csekket kell kiállítania: szükség esetén meg kell védenie álláspontját például a halálbüntetés, a Nemzetközi Büntetőbíróság, a Kyotói Jegyzőkönyv, Guantánamo és az országhatáron túli hatással bíró jogszabályok kérdésében, valamint az Egyesült Államoknak tiszteletben kell tartania az Európai Uniót mint a világon stabilitást és az egyensúlyt biztosító egyik tényezőt.

Elnök úr, az új külügyminiszter, Hillary Clinton, nagyon jól összefoglalta – már befejezem –, amikor a szenátus külkapcsolati bizottsága előtt kijelentette a következőket: „Amerika a legnyomasztóbb problémákat nem tudja egyedül megoldani, és a világ nem tudja azokat Amerika nélkül megoldani.”

Adrian Severin, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az Amerikai Egyesült Államoknak erős Európai Egyesült Államokra van szüksége. Az Európai Uniónak erős Amerikai Unióra van szüksége. Az Egyesült Államok és az Európai Unió együtt tudja garantálni a világ biztonságát és stabilitását, valamint együtt tudnak a globális rendre vonatkozó mintával szolgálni.

E jelentés nemcsak a transzatlanti kapcsolatok előmozdításáról, hanem azok kiegyensúlyozásáról is szól. Az Atlanti-óceán két partja között olyan aszimmetriák léteznek, amelyek negatívan hatnak a transzatlanti együttműködésre. Ezért a politikai Európai Unió megerősítése az Egyesült Államokkal való jövőbeni együttműködéshez elengedhetetlen. A két fél nemzetközi kötelezettségeinek betartása terén lehetővé teszi a megfelelőbb teherviselést.

E két stratégiai partner között mélyebb és jobban felépített kapcsolatokra, valamint a kapcsolatok intézményesítésére van szükség. Az általunk ma tárgyalt jelentés stratégiai szempontból továbbfejlesztett

partnerségre és az ahhoz vezető folyamatra tesz javaslatot. E vonalak mentén arra kell törekednünk, hogy köztünk és az Amerikai Egyesült Államok között valódi szövetségi transzatlanti szövetet hozzunk létre.

Ugyanakkor a transzatlanti stratégiai partnerség megszilárdításának új lehetőséget kell nyújtania az északi félteke harmadik főszerreljével, nevezetesen Oroszországgal való együttműködés fejlesztésére. Az Egyesült Államok–Európai Unió kapcsolatokat nem úgy kell tekinteni, mint az Oroszországgal szembeni transzatlanti szövetséget, hanem mint egy háromoldalú együttműködés létrehozásának kezdőpontját, amelynek célja a világ biztonságának és stabilitásának fenntartása.

Végül, nem az az elsődleges célunk, hogy elvárásainkat önámító módon fejezzük ki, hanem az, hogy olyan reális feltételezésekre alapozzuk, amelyeknek az Európai Unió és az Egyesült Államok meg tud felelni, miközben ezt a megfelelési képességünket növelni tudjuk. Ennek fényében támogatjuk a jelentés ajánlását. Engedjenek meg egy személyes megjegyzést, mégpedig hogy megköszönjem Millán Mon úrnak azt a kiváló és szívélyes együttműködést, amelyet ezen ajánlások kialakításához nyújtott számunkra.

Sarah Ludford, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az e jelentésben tárgyalt, az igazságszolgáltatással és a biztonsággal kapcsolatos kérdésekről szeretnék beszélni, nem azért, mert nem érdekelnek a gazdasági aspektusok, hanem azért, mert csak három perc áll rendelkezésemre.

Egyértelmű, hogy a terrorizmus és a komoly bűncselekmények elleni küzdelemhez elengedhetetlen szükség van a transzatlanti együttműködésre, de ennek a hazai és a nemzetközi jogállamiság, valamint az alapvető jogok teljes mértékű tiszteletben tartásával kell megtörténnie. Az adatcsere vonatkozásában azonban szilárd és kötelező érvényű adatvédelmi jogi keretre van szükség.

A megközelítésben bekövetkezett változás legegyszerűbb jele, hogy Obama elnöknek szándékában áll a Guantánamói-öböl bezárása. Ezt igazán üdvözljük, és e Ház felhívta a tagállamokat, hogy pozitívan reagáljanak az USA hivatalos megkeresésére, amelyben körülbelül 60 alacsony kockázatot jelentő vagy kockázatot nem jelentő korábbi letartóztatott elhelyezését kérte, akik ellen nem indítanak védeljüket. A kérést hivatalosan Barrot alelnök és Langer miniszter látogatása alkalmából a múlt héten jelentették be, és remélem, hogy hamarosan látjuk majd az eredményeket is. Úgy vélem, hogy ezt az is segíti, hogy az amerikaiak maguk is készek néhányukat, köztük például 17 ujjurt elhelyezni.

Jó lenne továbbá, ha Obama elnök januári végrehajtási utasításain túlmenően bejelentené valamennyi CIA-büntetésvégrehajtási központ bezárását és a rendkívüli kiadatás teljes megszüntetését. Teljes egészében fel kell tárnunk, hogy mi történt az elmúlt hét és fél évben, beleértve a kínvallatások kiszervezésének szégyenletes alkalmazását is. Erre azért van szükség, hogy ez ne ismétlődhesse meg, és különösen ne ismétlődhesse meg az Európával való összjátás.

E jelentés az általam benyújtott módosítás elfogadásával sürgeti az amerikai kormányt, hogy ratifikálja a Nemzetközi Büntetőbíróság Statútumát és csatlakozzon ahhoz. Ez nyilvánvalóan erősítené a bíróságot. A halálbüntetés eltörlése az USA-ban világviszonylatban hasonlóképpen vezető szerepet játszana.

Az EU–USA kiadatási és jogi segítségnyújtási megállapodások azonnali hatálybalépése fokozná mind a büntetőjog területén történő együttműködést, mind pedig annak a szürke területnek a felszámolását, amely lehetővé tette a rendkívüli kiadatási műveletekhez a légi járatok használatát. Ez az együttműködés azonban csak akkor támogatható, ha tisztességes bánásmódot biztosít. Van egy olyan választópolgárom, akit a kiadatás veszélye és supermax-börtönbe való több évtizedes bezárás fenyeget, mert betört a Pentagon számítógépébe. Nyugtalanító, hogy sikerrel járt, ő azonban számítógép-függő, nem terrorista, és Asperger-szindrómája van. Az USA-nak vissza kellene vonnia kiadatási kérelmét és hagynia kellene, hogy az Egyesült Királyságban emeljenek ellene vádat, ha egyáltalán ez megtörténik.

Végül szeretném megemlíteni az ALDE-képviselőcsoport módosításainak témáját, amely az online szerencsejátékokat érinti. Fontos, hogy ebben a vitában, amely az USA által kizárólag európai internetes szerencsejátékosok elleni, illegálisan megkülönböztető büntetőeljárásokban indított tiltásokat és büntetőeljárásokat érint, gyors megoldást találjunk. Az USA a WTO előtt azt állítja, hogy nálunk minden internetes fogadás tiltott, de ez nem igaz. A lóversenyek, sőt a hivatalos állami lottó esetében az online fogadást az USA-ban megengedik, csak a külföldi szolgáltatók ellen indítanak eljárást.

Különösbbe nem kedvelem az internetes fogadást – sőt, aggaszt engem –, de a WTO-szabályokkal szembeni arcátlan, megkülönböztető elbánásnak nincs helye az egészséges transzatlanti kapcsolatokban. Egyébként a vízumoknak sem, így remélem, hogy hamarosan valamennyi uniós polgár vízumentességet élvez.

Konrad Szymański, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, valószínűleg nincs olyan jelentős nemzetközi probléma, amelyet ne tudnánk saját magunk megoldani. Nemcsak Iránról, Irakról vagy Afganisztánról beszélek. A nemzetközi rend valódi elvei inognak a nemzetközi terrorizmus miatt. A nem konkrét államokhoz kapcsolódó fenyegetésekkel szembeni megfelelő fellépés lehetővé tétele érdekében szükség van a genfi egyezmény reformjára.

Az optimista nyilatkozatok ellenére ma a NATO jövője a kérdés. Ha a szövetség továbbra is biztonságunk garanciája marad, az európai országoknak újjá kell éleszteniük politikai és katonai kötelezettségvállalásukat. Együttműködésünknek azonban pragmatikusnak kell lennie – el kell ismernünk, hogy Amerika eltérő, bár egyformán érvényes demokráciamodell képvisel, és mérsékletet kell tanúsítanunk a nemzetközi joggal, a Nemzetközi Büntetőbírósággal és a halálbüntetéssel kapcsolatos tanácsadás terén.

Joost Lagendijk, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti új kapcsolatok kezdetén állunk. Mindannyian tudjuk, hogy e kapcsolatoknak milyen károkat okozott George W. Bush Fehérházaiban eltöltött nyolc éve. Ezért örült annyira sok európai Barack Obama megválasztásának és annak az ígéretének, hogy számos területet alapvetően más módon kíván megközelíteni. Millán Mon úr jelentése felveti mindezt a fontos kérdést. Eredmény az éghajlatváltozásra, valamint a pénzügyi és gazdasági válságra vonatkozó közös megközelítés. Vannak más példák is, például, hogy Afganisztánban és Pakisztánban új stratégiát kell követni, vagy a Guantánamói-öbölben található büntetésvégrehajtási tábor bezárása. Ez utóbbi kérdés, a Guantánamói-öböl kérdése egyike volt azoknak a hibáknak, amelyek az egész világon komoly károkat okoztak az Egyesült Államok erkölcsi tekintélyének. Ugyanez érvényes az olyan kérdésekre mint a kínzás és a kiadatás. Obama elnök véget kíván vetni ennek a gyakorlatnak, és ez olyan dolog, amelyet képviselőcsoportom szintén melegen üdvözöl.

Van egy másik döntés is, amely talán kevésbé nyilvánvaló, de amely azonban véleményem szerint szintén szégyenteljes, és a lehető leghamarabb meg kell változtatni. Ez pedig az, hogy az Egyesült Államok visszautasította a hágai Nemzetközi Büntetőbírósággal való együttműködést. Ami még nagyobb baj, hogy az USA kongresszusa azzal állt bosszút, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság 2002. júliusi megalakulását követően elfogadta az American Service-Members' Protection Act elnevezésű törvényt.

Mi jelent pontosan ez a törvény? Megtiltja, hogy az amerikai intézmények és polgárok együttműködjenek a Nemzetközi Büntetőbírósággal, és hogy információkat szolgáltatassanak számára. Kötelezi az amerikaiakat, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének műveleteiben való részvétel előtt nemzetközi mentességi biztosítékokat szerezzenek. Más szóval, ez lehetetlenné teszi az ellenük történő vádemelést. A Nemzetközi Büntetőbíróságot elfogadó országokat ezért meg lehet büntetni és az Egyesült Államok meg is bünteti őket. Végül, ami a legnagyobb zavart okozta országomban, Hollandiában az a tény, hogy ez a törvény az amerikai elnök rendelkezésére bocsát minden szükséges eszközt – minden szükséges eszköz használatának lehetőségét biztosítja –, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság által fogva tartott amerikai személyzet bármely tagját szabadlábra helyezték. Ezért mi Hollandiában ezt a törvényt „Hague Invasion Act” néven ismerjük.

Sokat tréfálkozhatnánk ezzel, és valójában ez így is történt, mégpedig helyesen. Ez azonban azzal a következménnyel járhat, hogy alábecsüljük mindennek a jelentőségét. Ez a törvény Bush elnök részéről rendkívül antagonisztikus és igen szimbolikus lépés volt a Nemzetközi Büntetőbíróság létrejöttére. Most Obama elnök részéről egy hasonlóképpen szimbolikus, de remélem igen barátságos lépésre van szükség. Arra ösztönzöm, hogy vonja vissza ezt a törvényt, és működjön együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal, valamint felhívom a Bizottságot és a Tanácsot, hogy következő heti találkozójukon szintén hívják fel az elnök figyelmét erre a kérdésre.

Jiří Maštálka, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, nagy érdeklődéssel olvastam a jelentést, és őszintén kijelenthetem, hogy bizonyos mértékben összezavart. A jelentés 61 pontból áll és kimerítő, de véleményem szerint nagyon homályos. Teljes mértékben elfeledkezik olyan kérdések tárgyalásáról, amelyek a leginkább érintik a hétköznapi embereket a Cseh Köztársaságban és Európában. Nem találok világos véleményt a jelenlegi gazdasági világválságról, sem pedig az EU és az USA megközelítéséről. Nem találok állásfoglalást arról a háborúról, amelyet bizonyos uniós államok az USA mellett Afganisztánban igen sikertelenül folytattak. A jelentésben megfogalmazott álláspont megmagyarázhatatlanul óvatos. Mit jelent az a felhívás, hogy „új stratégiai koncepcióval kell előállni”? Az a kijelentés, hogy „üdvözöljük Richard Holbrooknak a pakisztáni-afganisztáni régió egyedüli különleges megbízottként való kinevezését” egyáltalán nem illik egy ilyen jellegű jelentésbe, és nem több mint egy olyan kis politikai csoporton belüli hízelgés megnyilvánulása, amely 10 évvel ezelőtt Jugoszlávia bombázásáról határozott. Teljes egészében hiányzik továbbá az amerikai nemzeti rakétaelhárító védelmi rendszer elemeinek

Közép-Európában való felállítására vonatkozó tervvel kapcsolatos világos álláspont, amely egyébként a nemzetközi kapcsolatokban vita tárgya lett, és elindítja a világűrben folytatott militarizálási programot.

Annak ellenére, hogy a jelentés észrevehető váltást jelent a Kelet-Európával kapcsolatos kettős politikával szemben, és nagyobb hangsúlyt fektet a nemzetközi jogra, a jelentés általánosságban úgy néz ki, mint az EU főképviselőjének, Javier Solanának a védelmi dokumentuma. A munkát megfelelően elvégezték, nincs szükség alapvető változtatásokra. A dokumentumban két új egyesített EU–USA szerv felállítására vonatkozó felhívás és az erre vonatkozó javaslat szerepel. Véleményem szerint nem szabadna efféle irodalmi alkotásokat benyújtani az Európai Parlamentnek. Ehelyett arra vonatkozó állásfoglalásra van szükségünk, hogy hogyan járjunk el a világot ma érintő alapvető kérdésekben.

Bastiaan Belder, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, tökéletesen osztom azt a szellemiséget, amely áthatja Millán Mon úr jelentését azzal kapcsolatban, hogy az Európai Unió számára a szilárd transzatlanti kapcsolatoknak alapvető jelentősége van. Helyesen hivatkozik a ténylegesen közös politikai és társadalmi értékekre.

A dicséret mellett van néhány kritikai észrevételem is. Úgy gondolom, hogy szégyen, hogy az előadó a 35. bekezdésben csak mellékesen javasolja, hogy Kínával kapcsolatosan közös transzatlanti megközelítésre van szükség. Hiányzik a konkrét javaslat a globális válság időszakában és a G20-ak londoni találkozásának előkészületei idején, amikor mindenki a pénzügyi tartalékokra és Peking hatalmára figyel. Igaz, hogy a 47. bekezdésben az előadó hangsúlyozza a közös transzatlanti kereskedelmi érdekeket, például a szellemi tulajdonjogok megerősítését. Mi van a közös érdeklődésre számot tartó területekkel – Kínával – Millán Mon úr?

Második megjegyzésem a multilateralizmus jövőjére vonatkozik, egy olyan elgondolásra, amelyről gyakran nyilatkoztak a Házban. Politikai akarata és katonai képessége alapján csak az Egyesült Államok kész és képes a globális stabilitás és biztonság biztosítására. Tegyük egy gyors összehasonlítást Európával. Európa feladata egyszerűen az, hogy Washingtonot felelős és megbízható módon támogassa. Véleményem szerint ez a valódi transzatlanti együttműködés, mert miközben az Egyesült Államoknak szüksége van Európára, tudatában kell lennünk annak, hogy Európának sokkal nagyobb szüksége van az amerikaiakra, mint nekik ránk. Gondoljuk át ezt a kérdést!

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Hölgyeim és uraim, gratulálok Millán Mon úrnak a transzatlanti kapcsolatok állásáról szóló hasznos és inspiráló jelentéshez. Mivel itt most a részletes elemzésre nincs idő, csak néhány megjegyzést szeretnék tenni. Először is, az állásfoglalás szövegének a B. pontban nem kellene olyan bizonyossággal állítania, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba fog lépni. Ezt még nem tudjuk. Másodszor, ezekből a szakaszokból, amelyek helyesen állapítják meg, hogy szükség van a nemzetközi pénzügyi rendszer, a Világbank és az IMF reformjára, hiányzik a hitelminősítő intézetek reformjának és szigorú szabályozásának igénye. Ezek az intézetek a legmagasabb, három A minősítést adták bankoknak és biztosítótársaságoknak még akkor is, amikor tele voltak toxikus eszközzel, valójában csődben voltak és milliárdokat fizettek ki vezetőiknek. Harmadszor, a 24. pont hivatkozik egy jelentésre, amelyet a 2025-ig tartó időszak globális tendenciáiról 16 új amerikai intézetből álló csoport készített. Ki kell emelnem, hogy hasonló elemzések készültek Oroszországban és Kínában is, de a jelentés ezeket a jelentéseket nem veszi kellő mértékben figyelembe. Kínának különben is nagyobb figyelmet kellene szentelni. Szeretném hangsúlyozni, hogy a múlt heti Financial Times szerint a világ három legnagyobb bankja tőzsdei értéke alapján kínai. Kína GDP-je eléri az USA GDP-jét. Az EU-nak ehhez kell igazítania magatartását. Negyedszer, a 31. és a 32. pontban Oroszországgal kapcsolatban szerepel néhány pontos terv. Szó van arról, hogy konstruktív együttműködésre van szükség, de a 33. pont már felhívja az EU-t és az USA-t, hogy a volt Szovjetunió hat országára vonatkozóan, ahol széles körben beszélnek az orosz nyelvet, és ahol orosz a lakosság egy része, dolgozzanak ki közös stratégiát. Hölgyeim és uraim, a jelentés szerint ezt a stratégiát az Orosz Föderáció nélkül kell végrehajtani. Ebben az esetben sajnos nem beszélhetünk konstruktív együttműködésről, hanem egy sor konfliktus csírájának az elültetéséről, amit, remélem, nem akarunk.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, biztos asszony, soros tanácselnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Unió és tagállamai, valamint az Amerikai Egyesült Államok a béke és a demokrácia erői. A Föld valamennyi államával összehasonlítva talán itt becülünk leginkább az értékeket.

Az Egyesült Államok épp a legutóbbi választásoknál ismét bizonyította, hogy ebben az értékeken és demokrácián alapuló folyamatban képes a megújulásra és a megfiatalodásra. Ebben a globális rendszerben, amint azt a pénzügyi válság ismét megmutatta, ezért az a legfontosabb, hogy mi, európaiak határozottabban

együttműködünk az amerikaiakkal, és jobban összefűzzük érdekeinket, mert csak ebben az esetben tudjuk meghatározni a normákat és elmélyíteni az államaink közötti kapcsolatokat.

Ezért tartom Millán Mon jelentését ebben az időpontban rendkívül fontosnak. Törekednünk kell a Transzatlanti Gazdasági Tanács előmozdítására és olyan politika alkalmazására, amely felszámolja a nem vámjellegű kereskedelmi akadályokat, hogy így biztosítsuk az érdekek összekapcsolását, a transzatlanti piac elérését, és ezáltal a politikai kapcsolatok tartós elmélyítését.

Emellett el kell ismernünk, hogy ez csak abban az esetben történik meg, ha a parlamenteket bevonják, mert a szabályozások többsége csak a parlamenteken keresztül igazítható ki megfelelően, és hogy ez a folyamat, valamint a transzatlanti jogalkotói párbeszéddel és a transzatlanti közgyűléssel kapcsolatos folyamatok elsődleges jelentőségűek.

Ezenfelül döntő fontosságú, hogy ma hosszú távú stratégiákat fejlesztünk ki, hogy képesek vagyunk közös tervek készítésére, és hogy mindkét fél tudja, hogy mik lesznek a közös érdekeink 10 vagy 20 év múlva, tehát gyakorlati politikánkat ezekre tudjuk alapozni. Úgy gondolom továbbá, hogy ez a cseh elnökség számára kiindulópontként szolgálhat ahhoz, hogy az amerikaiakkal április 5-én sorra kerülő találkozón ezt hangsúlyozzák, annak érdekében, hogy a közös érdekek terén ezáltal is erősebb kapcsolatot hozhassunk létre.

Egy utolsó megjegyzés: mindez csak abban az esetben fog működni, ha az Európai Unió erősebb és megbízhatóbb partner, ha rendelkezik valami olyasmivel, mint a Lisszaboni Szerződés és a külpolitikában megszerzi a cselekvés szabadságát. Ezért szeretném kérni továbbá, hogy ebben az órában védjük érdekeinket, és ne feledkezzünk meg arról, hogy meg kell tennünk ezeket a lépéseket annak érdekében, hogy az Amerikai Egyesült Államokkal szemtől szembe, valódi partnerségre léphessünk.

Erika Mann (PSE). – Elnök úr, szeretnék néhány szót szólni gazdasági kapcsolatunkról. Szeretném megköszönni Millán Mon kollégámnak ezt a kiváló jelentést.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy mit akarunk elérni. Úgy hiszem, az Európai Parlament volt az, amely a Tanács és a Bizottság jóval későbbi támogatásával felvetette azt a gondolatot, hogy szilárdabb gazdasági kapcsolatokra és a transzatlanti piac létrehozására van szükségünk. A transzatlanti piacra vonatkozó elgondolást követte a Transzatlanti Gazdasági Tanács. Ezek a kezdeményezések csak abban az esetben maradhatnak fenn, ha mindkét oldalról határozott támogatást kapnak. Az a tény, hogy az Egyesült Államoknak új kormánya van, nem jelenti automatikusan, hogy a Gazdasági Tanács határozott támogatást kap, mivel óriási gazdasági és pénzügyi válsággal vagyunk elfoglalva.

Ezért arra ösztönözöm a Bizottságot és a Tanácsot, hogy biztosítsa, hogy a Transzatlanti Gazdasági Tanács minden szükséges támogatást megkapjon, mert ez nem történik meg automatikusan.

Három napirenden lévő témára szeretném emlékeztetni Önöket, amelyek igen fontosak, és amelyeket valahogyan meg kell oldanunk. Az egyik a kereskedelmi vita kérdése. Ez a téma még mindig nagyon széleskörű, de csak egy témára szeretnék összpontosítani, amely fontos, és ez pedig az Airbus-Boeing ügy, amely a WTO előtt fekszik, és amelyet folyamatosan elnapolnak. Arra szeretném ösztönözni Önöket, hogy találjanak megoldást! Ez a kérdés nem szerepel a Transzatlanti Gazdasági Tanács napirendjén, de hamarosan megoldást kell találnunk, különben egy fontos ágazatban nehézségeink támadnak.

Második kérésem, hogy biztosítsák, hogy végre álljon rendelkezésünkre egy menetrend, és legyen átlátható számunkra, hogy milyen jellegű témákat vitatnak meg a Transzatlanti Gazdasági Tanácsban. Ezt már sokszor kértük. Tudom, hogy a Tanács dolgozik ezen, de még mindig nem értük el a megfelelő előrehaladást. Szeretnék, ha mindkét oldalon minél hamarabb meghallgatást tartanának a konténerek biztonságáról. Erről állapodtunk meg a Transzatlanti Gazdasági Tanács legutóbbi ülésén, de nyomon követésre lenne szükség.

Utolsó felvetésem: biztosítani kell, hogy a nagy mennyiségű energiát felhasználó iparágak esetében a Transzatlanti Gazdasági Tanács figyelmébe ajánlják azt az elgondolást, hogy a referenciaértéket közösen kell meghatározni. A nagy mennyiségű energiát felhasználó iparágakban a problémák megoldásának ez az egyetlen módja.

ELNÖKÖL: DOS SANTOS ÚR*alelnök*

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – Elnök úr, a jövő héten az Egyesült Államok elnöke, Obama elnök első tengerentúli látogatására Európába érkezik, hogy kifejezze a transzatlanti szövetség és párbeszéd iránti elkötelezettségét.

Elnökké történő megválasztásával reményt és változást hozott nemcsak az Egyesült Államok, hanem az egész világ, így Európa számára is. Elkerülhetetlen, hogy az EU az Egyesült Államokkal számos kulcsfontosságú kérdésben, például a közel-keleti konfliktus, a gazdasági válság és az éghajlatváltozás témakörében folytatott határozott párbeszéd fenntartása érdekében kommunikációs hálózatokat hozzon létre. Ezek a kérdések globális problémák, amelyeket ezért az Egyesült Államok, az Európai Unió, az európai államok, Kína, India és a világ valamennyi állama közötti nemzetközi együttműködés keretében kell megvitatni.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Elnök úr, az Egyesült Államokban megtartott elnökválasztás új korszakot nyitott az országgal folytatott kapcsolatok történetében, és új korszakot nyitott magában az országban is. Remélem, hogy az Egyesült Államok számára ez evolúciós és nem forradalmi változást jelent.

Ugyanakkor tele vagyok félelemmel az Egyesült Államok és Oroszország közötti furcsa és megerősödő kapcsolatok miatt, amelynek ára néhány európai országgal, például Lengyelországgal és Cseh Köztársasággal kötött nemzetközi megállapodás, például a rakétaelhárító pajzs megépítése kérdésében, amely esetekben az Egyesült Államok visszavonta az ezekkel az országokkal szembeni korábbi kötelezettségvállalását. Gondoljunk a vízumokra, amelyeket egyes tagállamokkal szemben még mindig megkövetel az Egyesült Államok. Ennek az EU és az USA közötti transzatlanti kapcsolatok keretében nem szabadna megtörténnie.

A transzatlanti együttműködés megerősítésének különleges jelentőséget kell kapnia a terrorizmus elleni küzdelemben, amelynek mindenekelőtt a nemzetközi jog tiszteletben tartásán kell alapulnia. Ahogy Barack Obama mondta, „Egyetlen nemzet sem képes arra, bármilyen nagy vagy erős legyen is, hogy egyedül leküzdje ezeket a kihívásokat”. Erről ne feledkezzünk meg a Házban, mert gyakran úgy tűnik számomra, hogy az Európai Unióban sokszor azt gondoljuk, hogy egyedül képesek leszünk szembeszállni ezzel a globális kihívással.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, ebben a dokumentumban kollégánk, Millán Mon úr, a biztos asszony és a miniszter úr is lehetséges megoldásokat, stratégiákat és célkitűzéseket vázolt fel, amelyek irányt mutatnak számunkra az Amerikával folytatott együttműködésünkben. Szeretnék visszatérni egy másik gondolatra, amelyet szeretnék megosztani Önökkel.

Úgy gondolom, hogy Barack Obama választási jelmondata – „A változás, amelyre szükségünk van” – bennünket, európaiakat is érint. Az USA-val szemben tanúsított magatartásunkban való változásra gondolok. Egyrészt csodáljuk a jólétet, a gazdaságot, a tudományt, a filmet, a zenét és azt a szabadságot, amit történelmileg egy fiatal társadalom jelent. Másrészt idegenkedés, sőt ellenséges viszony tapasztalható, különösen számos, a balszárnyhoz tartozó képviselő részéről az amerikai politika, az amerikai vallásosság és az amerikai kapitalizmus iránt. Paradox módon Oroszország állandó barát, bármit is tesz, beleértve a legrosszabb támadásokat, például újságírók megölését, Amerika pedig az ellenségnek öltözött partner, olyan ellenség, és ez igaz, amely segített megszabadítani Európát a náciaktól, bár nem kényszerítette semmi arra, hogy ilyen áldozatokat hozzon, hanem ezt saját akaratából tette. Ellenségként tekintenek rá, aki segített újjáépíteni Európát, ennek ellenére azonban nem nyerte el az állandó koalíciós partner címet.

Ezért beszélek megfelelő normákról és nézetekről, amelyek a józanészen, és nem az egyedül helyes és tisztességes ideológián alapulnak, amely olyan, mintha egy Moszkvából visszaverődő visszhang lenne. Bármit, ami az USA-val kapcsolatosan rossz vagy hibás, megfelelően kell megítélni, de bármit, ami jó és segíthet bennünket az EU céljainak megvalósításában, méltányolni kell. Az együttműködésnek a realitásokon, és ugyanakkor a problémák közös megoldására irányuló akaraton kell alapulnia. A baloldal által közel négy év alatt javasolt számos nyilatkozatot, helyeslést, módosítást és teljes állásfoglalást, amelynek tanúja lehettem, gyakran negatív, általánosított magatartás kísért, amelyet a tények nem feltétlenül támasztottak alá. Engedjen meg, elnök úr, egy utolsó mondatot – Barack Obama kizárólag egy nemzet akaratából lett elnök, egy olyan nemzetéből, amellyel érdemes együtt dolgozni, egy olyan nemzetéből, amely védi a számunkra is fontos értékeket.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Hölgyeim és uraim, Európának és az USA-nak számos globális problémával és globális kihívással kell szembenéznie. A pénzügyi és gazdasági válsággal, a globális felmelegedés, a terrorizmus, a nukleáris fegyverek elterjedése miatti problémákkal, a közel-keleti, iraki és afganisztáni megoldatlan

problémákkal és konfliktusokkal, valamint számos más problémával. Ezeket a problémákat sem az EU, sem az USA nem képes megoldani a szükséges együttműködés, például stratégiai együttműködés és egy olyan jellegű stratégiai partnerség nélkül, amelyről itt már szó esett. Ez egy olyan partnerség, amely a szabadság, az emberi és polgári jogok, valamint a demokrácia közös értékrendjén alapul, azokon az értékeken, amelyek értéke az elmúlt 60 évben már bebizonyosodott.

Az új amerikai kormány létrejöttével most óriási az együttműködésre való hajlandóság. Néhány héttel ezelőtt néhányunknak alkalma nyílt arra, hogy Washingtonba látogasson és beszéljen nemcsak a külügyminisztérium miniszterhelyetteseivel, hanem kongresszusi, szenátusi és különböző tudományos intézetekbeli kollégáinkkal is. Hajlandóság mutatkozik az együttműködésre, a közös fellépésre és a kérdések közös megoldására. Tehát én is szeretnék csatlakozni az európai parlamenti képviselők felszólításához, hogy az amerikai kollégákkal szorosabb és intenzívebb együttműködést alakítsanak ki.

Európa és az USA stratégiai együttműködése azonban nem irányulhat harmadik országok ellen, olyan partnerek ellen mint például Oroszország vagy Kína. Például a leszerelés vagy a nukleáris fegyverek ellenőrzése nem oldható meg az Oroszországgal folytatott együttműködés nélkül. Ezért üdvözlöm például a START-szerződésről folyó megbeszélések felújítását, valamint üdvözlöm az amerikai rakétavédelem kérdéséről az oroszországi partnereinkkel folytatott tárgyalásokat. Mindez nagyon fontos. Azzal szeretném befejezni, hogy a cseh elnökségnek sikereket kívánok a közeljövőben megrendezendő csúcstalálkozóhoz, és megköszönöm Millán Mon úrnak a jelentést.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Elnök úr, Gordon Brown a közelmúltban, az Egyesült Államokban, Washingtonban, a fővárosban elsőként megszólaló európai vezetőként tartott beszédében, és azt mondta, hogy a politikai emlékezet óta nem volt még olyan idő, amelyben Európa ennyire elkötelezett lett volna az Egyesült Államok iránt. Ez bizonyára igaz. Azt mondhatjuk, hogy társadalmaink egészében, és nyilvánvalóan politikai, kulturális és társadalmi elitünk körében soha nem volt ilyen erős az Amerika melletti kiállás, ilyen amerikanizmus.

Ki kellene használnunk ezt a tényt. Ez olyan közös érzés, amely túlmutat az új kormány iránti személyes szimpátián, és amely egy széleskörű közös menetrendhez társul, amelyen munkálkodhatunk, amely itt van, és amelyet nagyon jól kifejt az a jelentés, amelyről holnap szavazni fogunk.

Az is nagyon fontos azonban, hogy pontosan tisztában legyünk azzal a ténnyel, hogy annak ellenére, hogy sok dologban közös az álláspontunk, érdekeink nem mindig egyeznek meg, és ezért bizonyos érdekkörben, barátokként, akik most nyíltan, egymás szemébe nézve beszélnek és képesek együtt dolgozni, vannak olyan területek, amelyekkel kapcsolatban továbbra is eltérőek a nézeteink. Ez azért is különösen igaz, mert különböző társadalmakat kell kiszolgáltatni, és különösen a gazdasági és kereskedelmi területről beszélek; ezen a területen vannak olyan függőben lévő kérdések, amelyeket a lehető legjobb együttműködés keretében kell megoldanunk, anélkül, hogy elfeledkeznénk az egyes oldalak álláspontjáról.

Ebben az összefüggésben az Európai Uniónak önkritikusnak kell lenni azzal kapcsolatban, amit tennie kell, és amit javítania kell ahhoz, hogy hiteles legyen. Tudjuk, ha a Lisszaboni Szerződést elfogadják, egyértelműbb eszközeink lesznek, és alkalmazni tudjuk azokat. Az azonnali kezdéshez azonban látnunk kell, hogyha ki akarjuk vívni a tiszteletet, és fel akarunk tenni az Egyesült Államok radarkészülékén, akkor a saját működési módunkat is meg kell reformálnunk.

James Elles (PPE-DE). – Elnök úr, úgy gondolom, hogy az előttünk lévő jelentés egy nagyon fontos jelentés, tekintettel arra, hogy előadónknak, Francisco Millán Monnak sikerült ezt a jelentést a Külügyi Bizottsággal szinte egyhangúlag elfogadtatnia, és így benyújtania. Nem ismerek ilyent a múltból: most minden képviselőcsoport meg akarja mutatni, hogy támogatja a szilárdabb transzatlanti partnerséget. Sőt, megállapítottam, hogy ebben a jelentésben most első alkalommal olyan erős stratégiai partnerségre szólítunk fel, mint még soha. Sok más partnerségben is részt veszünk, de ez számunkra, az Európai Unióban kulcsfontosságú.

Amint korábban már említettem, új hangnem jelent meg, de azt is érzem, hogy ez az amerikai hangnem azt is keresi, hogy Európa mit tud tenni azért, hogy a globális rendszerben partnerré váljon, nekünk pedig el kell gondolkodnunk azon, hogy mit tudunk tenni azért, hogy hozzájáruljunk ehhez a folyamathoz.

Úgy gondolom, hogy e vitában az Ön felszólalása jelentette a csúcspontot, biztos asszony, amelyben kijelentette, hogy egy stratégiai szempontból határozottabb párbeszédet várunk, a hosszú távú tendenciák figyelembevételének képességét, úgy ahogy például a 2025-ről szóló NIC-jelentés teszi; hogy képesek legyünk előrelátni az úton, hogy meglássuk, hogy közös elemzéseket végezhetünk, hogy ennek eredményeképpen

képesek legyünk közös fellépésekre. Gyanítom, hogy az Európai Unió belül szükség lesz egy kis generálásra, talán támogatásunkra a 2010-es költségvetés keretében, hogy képesek legyünk saját hosszú távú gondolkodásunk kialakítására, mert a Bizottságban, sőt e Házban is nagyon kevés a hosszú távú tendenciáról való olyan hosszú távú gondolkodás, mint amilyen a NIC-jelentésben szerepel.

Ebben az esetben meg kell találnunk a módját annak, hogy az európaiak és az amerikaiak e vitákba történő bevonására hogyan alakítsunk ki egy sokkal simább terepet. Az elmúlt öt évben az amerikai agytrósztr Brüsszelle gyakorolt óriási befolyását tapasztalhattunk, amely megmondta, hogy bizonyos politikai vonatkozásokban mit kell tennünk, de az európaiak Washingtonban igen kevés területen tudják közölni az amerikaiakkal, hogy az európai politika kialakításáról mik a mi elgondolásaink. Arra kell összpontosítanunk, hogy megfelelő költségvetési forrás álljon rendelkezésre az efféle hatásgyakorláshoz, annak érdekében, hogy transzatlanti tárgyalásainkat egyenletesen tudjuk támogatni és táplálni.

Ana Maria Gomes (PSE). – Elnök úr, a Bush-kormány által hagyott hamvakból Obama megválasztásával feltámasztott transzatlanti partnerség már nem elegendő ahhoz, hogy az emberiség előtt álló főbb kihívásokat megoldjuk, bár erre továbbra is szükség van.

Európának ki kell használnia ezt a lehetőséget, és az USA-val ki kell dolgoznia a jelenlegi globális válságból kivezető stratégiát, fenntartva az emberek biztonságát – és ez nemcsak a nemzetközi pénzügyi rendszer reformját jelenti, hanem a teljes globalizációs folyamat szabályozását és globális szinten a fenntartható gazdaságba történő befektetést.

Határozottabb és erősebb Európára van szükségünk ahhoz, hogy segíthessünk Obamának Guantánamo bezárásában, a titkos börtönök megszüntetésében, továbbá Afganisztánban, Pakisztánban, Iránban és Szudánban a biztonsággal kapcsolatos kihívásokra vonatkozó alternatív stratégia meghatározásában, valamint az izraeliek és az arabok számára az igazságosság és a béke megteremtésében.

A millenniumi fejlesztési célok eléréséhez erősebb Európára és az USA-val valódi partnerségre van szükségünk. Csak a terhek megosztására és globális felelőssége vállalására képes EU-t, egy nem egyszerűen részeinek összességét jelentő EU-t fognak komolyan venni Washingtonban, amely képes az Obama-kormány politikáinak befolyásolására, és amely olyan helyzetben lesz, amely lehetővé teszi a valódi transzatlanti partnerséget, amelyre a világnak továbbra is szüksége van.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Barack Obama tavaly Berlinben tartott beszédében kimondta, hogy az Egyesült Államoknak nincs jobb partnere a világon Európánál. Legfőbb ideje, hogy mi is kimondjuk, nincs fontosabb és jobb partnerünk a világon az Egyesült Államoknál. Nekünk a szövetségeseket azok között kell keresnünk, akikkel közösek az értékeink, és közösek az érdekeink, és nem azok között, akik nagyon távol állnak tőlünk.

A transzatlanti kapcsolatoknak nincs alternatívája Európa számára. Súlyos kihívásokkal néz szembe az egész nyugati világ. Nemzetközi terrorizmus, proliferáció, klímaváltozás, gazdasági válság. Ezekkel szemben csak együtt lehetünk eredményesek és sikeresek.

Ami a gazdasági válságot illeti, minden országban érzékelhető a protekcionizmus kísértése. Az Egyesült Államokban is, hiszen meghírdették a „Buy American” programot. Nekünk együtt kell fellépünk a protekcionizmus ellen, mert végső soron a protekcionizmus nem megvéd minket, hanem mindannyiunknak károkat okoz.

Nagy várakozások előzik meg Obama első európai körútját, s látogatását. A G20-as csúcstalálkozótól azt várjuk, hogy lefektesse a közös fellépés intézményi alapjait, a közös szabályokat, amelyekkel úrrá lehetünk a világgazdasági válságon.

Európának az az ambíciója, hogy komoly nemzetközi szereplő legyen. A Lisszaboni Szerződés megteremti ehhez az intézményes feltételeket, de a politikai akaratot semmi sem pótolhatja. Nekünk nagyobb mértékben kell szerepet vállalnunk a nemzetközi életben, csak akkor tudunk az ambícióinknak megfelelni.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Szeretném megköszönni Francisco José Millán Monnak ezt a transzatlanti kapcsolatokról szóló kiváló jelentést.

Európai parlamenti képviselőkként ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közös stratégiát dolgozzon ki hat kelet-európai állam, Moldova, Ukrajna, Grúzia, Örményország, Azerbajdzsán és Fehéroroszország vonatkozásában, amelyek az európai szomszédsági politika középpontjában vannak, annak érdekében, hogy az új keleti partnerség végrehajtása során és a

fekete-tengeri szinergia tekintetében hosszú távú eredmények születhessenek. Örülök, hogy a jelentésbe bekerült az e témára vonatkozó módosításom, és szeretném megköszönni képviselőtársaimnak, hogy támogatták ezt az elgondolást.

Egy másik különös érdeklődésre számot tartó előadói javaslat, hogy az Egyesült Államokba utazni kívánó valamennyi európai polgár esetében szüntessék meg a vízumokat. Valamennyi európai polgárt egyenlő elbánásban kell részesíteni. Elfogadhatatlan, hogy az Európai Unió egyes polgárait másodosztályú polgárokként kezelik.

Szeretném hangsúlyozni azt a meghatározott és jelentős fejlődést, amely a vízummentesség elnyerése érdekében végbement. Például Romániában 2009 januárjában új biometrikus útleveléket vezettek be, amelyek a polgárok személyes adatait tároló chipet, valamint 50 biztonsági elemet tartalmaznak, és ez 18-cal több mint amennyit a jelenlegi útleveléknél alkalmaznak. Úgy gondolom azonban, hogy a biometrikus útlevelék nem képezhetik a vízummentességi program előfeltételét.

Az Európai Bizottság és az Egyesült Államok közötti párbeszédben valamennyi európai tagállam vízummentességi programba való bevonásának prioritást kell kapnia.

József Pinior (PSE). – (PL) *(a mikrofon az elején nincs bekapcsolva)* (...) ahogy Barack Obama megcímezte a londoni G20-as csúcstalálkozón elhangzó üzenetét. A gazdasági válság az egész világ számára kihívássá vált, de lehetőséget is teremt a transzatlanti kapcsolatok elmélyítésére és újrafogalmazására. Mon úr jelentése rámutat az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti partnerség stratégiai aspektusaira. Egyértelmű tanúságot tesz amellet a jelentőség mellett, amelyet az Európai Parlament a transzatlanti kapcsolatokhoz fűz.

Az EU és az USA közötti kapcsolatok ezen új fejezetét az uniós intézmények egyesült államokbeli tevékenységének fokozására is fel kell használni. Az európai intézményekre, az európai egyetemekre és az európai alapítványokra gondolok. Eljött az ideje annak, hogy újrafogalmazzuk partnerségünket, hogy Európa megmutassa magát Washingtonban és az Egyesült Államokban a mai Európai Unió lehetőségeit, az európai tudomány, az európai kultúra és az európai civilizáció lehetőségeit. Ki kell használnunk, hogy az Egyesült Államoknak új elnöke van – egy olyan elnök, aki olyannak mutatja Amerikát, amilyennek Európa mindig is látta, a demokrácia és a szabadság jelképeké.

Toomas Savi (ALDE). – Elnök úr, Obama elnök azt mondta: „Amerikának Európánál nincs jobb partnere”. Úgy gondolom, hogy sokunk nevében beszélek, amikor azt mondom, hogy ez a vélemény kölcsönös. Obama elnök megválasztása új fejezetet nyitott a transzatlanti kapcsolatokban, amelyek komolyan visszaestek. A Kanadával folytatott kapcsolatok küldöttségének elnökeként tanúja voltam annak a helyzetnek, amikor egy ponton Kanada közvetítőként lépett fel az Európai Unió és az Egyesült Államok között.

Második megjegyzésem: üdvözlöm Obama elnöknek az Iráni iszlám Köztársasággal történő diplomáciai kapcsolatok iránti elkötelezettségét. A Szabad Irán Barátai támogatójaként azonban remélem, hogy az iráni demokratikus ellenzék is be fogják vonni. Az Iránnal folytatott tárgyalásoknak minden szempontból átláthatóknak kell lenniük. Az EU–USA kapcsolatok ezen új korszaka remélhetőleg az USA harmadik országokkal folytatott kapcsolataira is át fog terjedni. Európa Obama elnökkel kapcsolatos elvárásait most cselekvéssel kell támogatni.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Az Új Transzatlanti Cselekvési Program 1995-ben új volt. Az azóta eltelt években sok minden megváltozott, ezért van szükségünk új partnerségi megállapodásra.

A berlini fal leomlása óta húsz év telt el, és ezt az eseményt az Európai Unió történelmi bővítése követte. Ebben az időszakban tanúi voltunk a terrorizmus tragikus fellendülésének és a régióban a békét fenyegető új veszélyeknek. Ezenfelül egyre inkább tapasztaljuk az éghajlatváltozást, valamint pénzügyi, gazdasági és energiaválságokkal találjuk szembe magunkat. Hasznos lenne, ha a kommunizmus összeomlása után mérleget készítenénk, és nagyobb érzékenységgel mérnénk fel a globális szereplőktől való kölcsönös függőség fényében a világ helyzetét. Az USA-val való szilárdabb partnerségünket az új kihívások és az új ismeretek összefüggésében kell kialakítani.

Nemcsak pénzügyi vagy gazdasági válsággal van dolgunk. Globális vezetői válsággal is szembe kell néznünk. Számos fronton egyszerre kell előrelépni. Nem tudjuk megvalósítani a nemzetközi pénzügyi rendszer reformját, hacsak nem történik fejlődés a dohai folyamatban, és hacsak nem leszünk sikeresebbek a béke megteremtése és a szegénység felszámolása érdekében végzett munkában.

Ha hatékony multilateralizmusról beszélünk, azt úgy kell kialakítanunk, hogy mindenki nyertes legyen. „Yes, we can”.

Ebben a szellemben támogatom a két partner közötti rendszeres politikai konzultációt, és különösen a transzatlanti közgyűlés létrehozásával az együttműködés parlamenti dimenziójának erősítését. Ami a jelentést illeti, különösen örülök annak, hogy hangsúlyt helyeztek a beruházásokra és a transzatlanti pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások felszámolására.

Végezetül, üdvözlöm továbbá a jelentésben szereplő, szorosabb együttműködésre való hajlandóságot az űrprogramok terén, különösen az Európai Űrügynökség és a NASA között. Nem is szólva arról, hogy űrhajós szeretnék lenni, sőt, érdekelnek az új technológiák.

Helmut Kuhne (PSE). – (DE) Elnök úr, az Európai Unió lakosainak nagy többsége, valószínűleg az Európai Unió kormányainak többsége és szinte bizonyosan e Ház többsége azt remélte novemberben, hogy Barack Obamát választják elnöknek. Ez jó dolog, még akkor is, ha talán egy kis kételkedés is vegyült e vitában néhány felszólalásba azzal kapcsolatban, hogy mindez annyira jó dolog volt-e?

Természetesen Európának a jövőben tudatosan saját álláspontját kell képviselnie. Az Egyesült Államokra vonatkozó kárörvendő megjegyzések ideje azonban a múlté, mert már nem lehet mindent kényelmesen George Bushra hárítani, és ez feladat elé állít bennünket. A transzatlanti kapcsolatokra vonatkozó politika az Európai Unió részéről, e Parlament részéről már nem állhat csupán abból, hogy követeléseket állítunk fel az Egyesült Államokkal szemben; most azt is meg kell válaszolnunk, hogy mivel akarunk hozzájárulni ennek a partnerségnek a hatékonnyá tételéhez.

Vegyük Afganisztán példáját, amelyet több képviselő is említett. Mit akarunk mi mint Európai Unió tenni a rendőrségi missziók javítása és erősítése terén annak érdekében, hogy a civil támogatást és a civil újjáépítést elősegítsük ebben az országban? Ez lenne a feladatunk mint EU; a NATO foglalkozhatna a katonai oldallal. Ez olyan téma, amelyet külön meg kell vitatnunk. Mi lehet az, amit fel tudunk ajánlani?

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Elnök úr, a háború után 50 évig Nyugat-Európában a biztonságról való gondolkodás alapját képezte az Egyesült Államokkal folytatott szoros szövetség és az az elv, hogy a biztonság oszthatatlan, és hogy az Egyesült Államok biztonsága közvetlenül kapcsolódik Európa biztonságához. Úgy tűnik, hogy a hidegháború befejeződése és remélhetőleg egy lehetséges nagy európai konfliktus határozatlan időre való elhalasztása továbbra is megkívánja azonban, hogy ez az elv ne veszítse el hitelét. Ellenkezőleg, támogatni kell és a közös biztonságra vonatkozó gondolkozásunk alapját kell képeznie.

Másodszor, szeretnék hivatkozni arra, amit röviddel ezelőtt Kuhne úr mondott. Az Egyesült Államok véget vetett az egyoldalú politikai fellépés korszakának, és kész az Európával való párbeszédre, valamint kész arra, hogy az Európával folytatott partnerségben közös döntéseket hozzon. A kérdés az, hogy készek vagyunk-e erre, és készek vagyunk-e arra, hogy e közösen hozott döntések végrehajtásában megbízhatóak legyünk?

Tunne Kelam (PPE-DE). – Elnök úr, Millán Mon úr egy fontos és kiváló jelentést nyújtott be. Most az a kérdés, hogy ezt idővesztés nélkül hogyan hajtsuk végre?

A gazdasági világválság gyakorlati lehetőséget nyújt a világ két legnagyobb demokráciájának arra, hogy a közös értékek és a hasonló gazdasági rendszerek alapján egyesítsék erőiket, hiszen a világ GDP-jének több mint felét az Egyesült Államok és az EU adja. Severin úr igen helyesen állapította meg, hogy Európának erős Egyesült Államokra, az USA-nak pedig erős Európára van szüksége. Ha ez a két partner jobban és hatékonyabban össze tudná hangolni tevékenységét, az igen pozitív hatást gyakorolna a világ stabilitására, valamint számos konkrét regionális problémára.

Igen, az új amerikai kormány által Európával szemben tanúsított nagyobb érdeklődés, nagyobb rugalmasság és nyitottság egy olyan örömdetes lehetőség, amit ki kell használni. Sohasem szabad megfeledkezni azonban arról, hogy az USA-val folytatott kapcsolat továbbra is a legfontosabb stratégiai partnerség. Ez azonban nem a nyilatkozatok ideje, hanem a végrehajtás ideje, és ez a jelentés három konkrét prioritást hangsúlyoz. Arra szólítunk fel, hogy meg kell állapodni a rövid és hosszú távú célokra vonatkozó közös menetrendben, valamint a globális és a regionális kérdésekben. Arra szólítunk fel, hogy a 14 éves kapcsolatot egy új transzatlanti partnerségi megállapodással kell felváltani, amelynek magában kell foglalnia egy gazdasági tanácsot is, és arra szólítunk fel, hogy létre kell hozni a Transzatlanti Politikai Tanácsot, és hogy a parlamenti kapcsolatokat transzatlanti közgyűlés formájában korszerűbbé kell tenni.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Elnök úr, Obama elnök megválasztása az Egyesült Államok számára történelmi időben következett be, amelynek különleges jelentőségét széles körben érzékelték és érezték Európában.

Obama elnök az „újjáépítés” és a „fellendülés” kulcsfontosságú szavakon alapuló politikai fellépéssel kapcsolatban ma teljes egészében egy hullámhosszon van Európával.

Gordon Brown miniszterelnök ezen ülésen tartott tegnapi beszéde egyértelmű bizonyítéka annak, hogy létezik a kölcsönös megértés. Az „újjáépítés” és a „fellendülés” szavak kétségtelenül minden kezdeményező vezetői magatartást kiérdemelnek, figyelembe véve a jelenlegi válságot, amellyel szemben szeretnénk továbbfejleszteni a környezetbarát gazdaságot, amelyben a növekedés és a környezetvédelem nem egymással szemben állnak, hanem tökéletesen kiegészítik egymást.

Látjuk ugyanakkor az Európa és az Egyesült Államok közötti hidak „újjáépítését” és „fellendülését”, amelyek az utóbbi tíz évben kárt szenvedtek.

Európa számára nagyon jó jel, valamint a globális békével, igazsággal és jóléttel kapcsolatos célkitűzéseinket életképesebbé teszi, hogy az Egyesült Államok visszatért a multilateralizmushoz. Az elmúlt évek alatt az Atlanti-óceán két partján a civil társadalmak között is szakadék alakult ki.

Nekünk európai intézményekként elő kell mozdítanunk a szervezetek, a tudományos világ, a kommunikációs média és a szociális területen aktív szereplők közötti mindenféle együttműködést annak érdekében, hogy ez a törés begyógyuljon.

Luís Queiró (PPE-DE). – (PT) Gomes asszonnyal ellentétben, aki röviddel ezelőtt beszélt, és azt mondta, hogy Obama elnök megválasztásával újjászülettek a transzatlanti kapcsolatok, úgy gondolom, hogy e kapcsolat végéről szóló hírek egyértelműen túlzottak voltak. Ez a jelentés is ezt bizonyítja, és ezért gratulálok az előadónak.

Európa és az Egyesült Államok régóta a jóléthez, a fejlődéshez és a globalizációhoz elengedhetetlen szövetségesek voltak. Európának és az Egyesült Államoknak régóta közös kihívásokkal, sőt közös ellenségekkel kell megküzdenie, bár néhányan, különösen az Atlanti-óceán ezen oldalán vonakodnak ennek elismerésétől. Mind az európaiak, mind pedig az amerikaiak régóta tudják, hogy mit kell tenniük a világ igényeinek kielégítése érdekében, amely továbbra is igazságtalan, egyenlőtlen és veszélyes, és amely most globális válságban van.

Ez a válság azonban nem húzhat vissza bennünket, nem gyengítheti szövetségesként vállalt kötelezettségeinkkel összhangban lévő diplomáciai határozottságunkat vagy politikai és katonai kötelezettségvállalásunkat, és nem fordíthatunk hátat a közös gazdaságnak, vagy nem engedhetjük meg a protekcionizmus ismételt felbukkanását, amely gazdaságaink fellendülése szempontjából végzetes lenne.

A globális szinten nyitott gazdaságnak kiszolgáltató Európának és Egyesült Államoknak most erős szövetségesi vannak Japánban, Indiában, Braziliában és Ázsia különböző országaiban.

A jelenlegi válság ellenére számos nemzet van a világon, amelyek még mindig országainkra tekintenek, és remélik, hogy egy napon úgy élnek, mint mi. E nemzetek számára Európának és az Egyesült Államoknak ismét olyan szövetséggé kell válnia, amely vezeti, másokkal megosztja és globalizálja a jóléti gazdaságot.

Ezért is olyan fontos a következő G20-ak csúcstalálkozója, nem azért, hogy megismerjük, hogy ki áll a legközelebb Barack Obamához, hanem azért, mert lehetőséget nyújt annak bizonyítására, hogy képesek vagyunk válaszokat adni és képesek vagyunk a vezetésre: az új hatalmakkal együtt fogunk működni a szükséges reformok terén, de tudatában kell lennünk annak, hogy csak az emberiség kreatív kitalálásán alapuló gazdasági modell teszi lehetővé a jólét – és jólétre gondolok, nem kapzsiságra –, munkahelyek és fejlődés létrehozását, valamint a válságból való kilábalást.

Elnök úr, ha hosszú távú megoldást akarunk, ezekben a nehéz időkben új munkahelyek teremtésének, illetve a leginkább rászorulókkal a szolidaritás vállalásának nincs más útja.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). – (BG) Biztos asszony, szeretném megköszönni az előadónak, Millán Mon úrnak az átfogó jelentést és a vízumrendszer felszámolásával kapcsolatosan kifejtett határozott álláspontját.

Az USA és az Európai Unió között a vízumkötelezettségek eltörléséről folytatott tárgyalások megkezdése után négy évvel 80 millió uniós polgárnak még mindig sorban kell állnia és útlevelébe amerikai vízumot kell kérnie. Az eddig elért jelentős eredmények ellenére az amerikai kormány megtagadja az utolsó lépés megtételét

és a még fennmaradó öt tagállamra a kölcsönösség alkalmazását, valamint a vízumentességi programba történő bevonásukat.

2008. május 22-i állásfoglalásunkban arra szólítottunk fel, hogy a júniusi európai választások előtt be kell fejezni a valamennyi tagállam vízumentességi programba történő bevonásáról folyó tárgyalásokat. Az eddig e kérdésben tapasztalható fejlődés elmaradása aggodalomra ad okot, éppúgy, mint a sajtóban megjelenő számos jelzés, hogy az amerikai politikában nem lesz valódi változás.

Szeretném kiemelni Barrot biztos múlt heti washingtoni látogatását, ahol folytatódtak a vízumkorlátozások megszüntetéséről folyó tárgyalások. Még nem világos, hogy ezt a látogatást milyen konkrét eredmények kísérik. Attól félek, hogy a Bizottság által tett erőfeszítésektől függetlenül az általunk kitűzött célokat e Parlament megbízatásának végéig nem érjük el.

Meg szeretném azonban említeni, hogy sajnos egyes tagállamok által hozott intézkedések inkább abban segítik amerikai partnereinket, hogy ne egységes egészként tekintsenek az Európai Unióra. Ezért szeretném megragadni az alkalmat, hogy felhívjam az európai kormányokat, hogy változtassanak politikájukon és tegyenek konkrét lépéseket az Európai Bizottság képviselőinek valódi támogatása érdekében.

Ezenfelül arra ösztönzőm képviselőtársaimat, hogy támogassák az egyes képviselők által, többek között általam is kezdeményezett nyilatkozatot, amely amellel áll ki, hogy az Egyesült Államok az Európai Unió valamennyi tagállamának polgárára vonatkozóan törölje el a vízumrendszert.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Elnök úr, Obama elnök megválasztását mind az USA-ban, mind Európában lelkesedéssel fogadták, és sok mindent várnak az USA 44. elnökétől. Egy sor olyan kihívás előtt áll, amellyel békeidőben e nemzet egyetlen vezetőjének sem kellett még megküzdenie. Otthon pénzügyi és gazdasági válság van, amelyet a pénzpiacok teljes összeomlása kísér, amely kihatott a világgazdaságra, és amelynek megoldása hosszú időt vesz még igénybe. Kötelezettséget vállalt arra, hogy megoldást talál a háború sújtotta Afganisztán kérdésére és Pakisztánban fellépő utóhatás kezelésére. Szembe kell néznie a veszéllyel, amit az az Irán jelent, amely egyre közelebb kerül ahhoz, hogy nukleáris hatalommá váljon.

Hiszünk a közös értékeinkben, a demokrácián és a szabad piacgazdaságon alapuló szilárd transzatlanti kapcsolatokban. Tiszteletben tartjuk azokat a prioritásokat, amelyeket Obama elnök és új kormánya felállított magának. Nem sértődünk meg, ha az USA úgy ítéli meg, hogy e célkitűzések némelyike csak az USA és Oroszország közötti együttműködéssel érhető el. Európa tárt karokkal fordul az Egyesült Államok felé. Csak néhány hete, hogy ebben az üléssteremben kijelentettük, hogy nyitottak vagyunk a Guantánamói-öböl bezárásában és a korábbi börtönlakók letelepítésében való együttműködésre.

A korábban a keleti blokkba tartozó tagállamok különös hálával tartoznak az Egyesült Államoknak. Az uniós tagságot sok évvel megelőzően lettünk a transzatlanti közösség tagjai. Lengyelország azzal fejezte ki háláját, hogy bármikor készen áll az USA támogatására, amikor annak szüksége van erre, beleértve az Irakban és Afganisztánban történő katonai kötelezettségvállalást. Azzal fordulok az új kormányhoz, hogy ne vegye ezt a támogatást teljesen természetesnek! A demokráciában felnövő fiatalabb lengyel generáció gyorsan elfelejti, hogy hálával tartozik. Széleskörű célja megvalósítása során az USA-nak nem szabad elfeledkeznie arról, hogy e hűséges szövetségesek érzékenyek, különösen, amikor megnyomja az USA–Oroszország újraindító gombot.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Elnök úr, néhány figyelmeztető szót szeretnék mondani, különösen az új Obama-kormány felé. Az elmúlt 60 év során az Egyesült Államok különféle magatartást tanúsított az európai integrációval szemben. Természetesen ezt egy külső szereplő szempontjából látja, és azt is gondolhatja – úgy vélem, hogy tévesen –, hogy ez Amerika saját történelmi tapasztalatához hasonló. Ez egy olyan meglátás, amelyet az uniós intézményekben uralkodó föderalista tendencia előmozdított. A veszély abban áll, hogy az amerikai partnerek az EU saját elbeszéléseit tényként fogadják, ahelyett, hogy dokumentumfilmként bemutatott, de számos félrevezető és kitalált tartalommal tűzdelt történetként fogadják el.

Az USA-nak meg kell értenie, hogy közülünk sokan hiszik, hogy az EU rossz irányba megy, és arra való törekvése, hogy létrehoz egy Európa nevű államot, nem tükrözi polgáraink akaratát, akik helyesen ragaszkodnak ahhoz, hogy ők gyakorolják a nemzeteik feletti hatalmat, valamint ahhoz a képességükhöz, hogy kormányokat választhatnak és hívhatnak vissza.

Nem áll az Egyesült Államok érdekében, hogy a számos európai országgal szemben a szövetkezésre vonatkozó önkéntes kötelezettségvállalást egy más gondolkodású Európai Unió elbitorolja.

Meg kell mondanom, hogy nagyon tisztelem Millán Mon urat és e jelentés számos nézetét helyeslem, fő vonalát azonban nem, amely magasztalja az EU mint intézmény által az Egyesült Államokkal folytatott ügyletekben egyedüli szóvivőként játszott szerepet.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Elnök úr, még akkor is, ha a Nyugat segített függetlenségünk elnyerésében és a hidegháború befejezésében, időközben országaink csatlakoztak a NATO-hoz és az EU-hoz, a transzatlanti kapcsolatok nem igazán jól alakultak.

A jelenlegi válság és az emiatt megjelenő közös kihívások – a biztonsági környezet romlása, a globális kérdések, például az energia, az éghajlatváltozás, a nukleáris fegyverek elterjedése és az új hatalmi központok, az olyan regionális kérdések, mint a Közel-Kelet, Afganisztán, Pakisztán, Irán és Afrika – a transzatlanti együttműködés lehető legnagyobb erősítését kívánják meg.

Ebben az összefüggésben azzal, hogy elsődlegesen ezeknek a kapcsolatoknak az intézményesítésére vonatkozó módokat javasol, a jelentés pozitívan járul hozzá Oroszország és hat kelet-európai ország közös megközelítéséhez, amelynek célja az egységes transzatlanti piac megteremtése, pénzügyi piacaink fokozatos integrálása és az amerikai vízummentességi program valamennyi uniós tagállamra való kiterjesztése.

Nem bukkantunk el! A Nyugat szempontjából ennek az lenne az ára, hogy valószínűleg hosszú időre elveszítené a világ ügyeiben a kezdeményezést.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Figyelemmel az elmúlt években az Európai Unióban, az amerikai kormány szintjén és globális szinten elért fejlődésre, úgy gondolom, hogy itt az ideje, hogy felülvizsgáljuk a transzatlanti partnerséget, és hozzáigazítsuk az új realitásokhoz.

E tekintetben üdvözlöm kollégám, Millán Mon úr jelentését, és szeretném megragadni az alkalmat, hogy gratuláljak neki. Ez a jelentés egy igen hasznos dokumentumban egyesíti az Európa és az Egyesült Államok közötti kapcsolatra vonatkozó fő prioritásokat. Annak is örülök, hogy az általam javasolt módosítások bekerültek a jelentésbe.

Szeretnék néhány észrevételt tenni.

Mindenekelőtt a biztonság terén az együttműködést tovább kell folytatni. Európa számára itt az ideje, hogy az afganisztáni hadszíntéren, ahol döntő háború folyik a régió jövőjéért, nagyobb szerepet vállaljon. Szeretném azt is megjegyezni, hogy országom, Románia támogatta az Egyesült Államok Irakban és Afganisztánban kifejtett erőfeszítéseit.

Másodszor, az energiakérdéssel kapcsolatban úgy gondolom, hogy közös cselekvésre van szükség a kutatói munka összehangolásához és az új tiszta energiaforrások azonosításához.

Az Oroszországgal folytatott kapcsolatok vonatkozásban úgy vélem, hogy megfelelő a pillanat egyrésről az Egyesült Államok és Európa, másrésről Oroszország közötti kapcsolatokban következetes megközelítés elfogadására.

Végül, szeretném üdvözölni a transzatlanti konzultációs szervek, köztük a kül- és biztonságpolitikával foglalkozó szervek létrehozására vonatkozó különösen konstruktív javaslatokat.

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Elnök úr, azt kellene kiabálnunk, hogy „jó hír, jó hír!” Obama elnök egy másik csodát is elért, oly sok év után sikerült egyesítenie e Parlamentet és az Európai Uniót egy közös cél, a transzatlanti kapcsolatok erősítése köré.

A múltban hasonló pillanat volt, amikor Bill Clinton és Felipe González 1995-ben aláírták a Transzatlanti Cselekvési Programot; abban az időben komoly optimizmussal tekintettek a jövőre. Aztán jött Bush úr elnökségének nyolc fekete éve. Alapvetően megosztotta az európai kormányokat, bár a közvéleményt nem annyira. Kormányja folyamatosan hagyott fel az Európai Unió számára alapvetőnek számító elvekkkel, például a multilateralizmussal, az Egyesült Nemzetek támogatásával és a nemzetközi törvényességgel.

Mindezt most újra kell építeni, és az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok jövőjét illetően reményeink megalapozottak. Ezért gratulálok Millán Mon úrnak ehhez a kiváló jelentéshez, amely a két kontinens közötti kapcsolatok erősítéséhez jó időben jelent meg.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). – (ES) Elnök úr, én is szeretnék csatlakozni Yañez-Barnuevo García úr „jóhír-kiáltásához”, mert úgy gondolom, hogy ez a jelentés az Egyesült Államokkal folytatott kapcsolatokban fordulópontot jelez.

Nemrégiben egy jó barátom mesélte, hogy az Egyesült Államokban járt, és meglepte, hogy mennyire nem ismerik a Lisszaboni Szerződés által létrehozott új intézményeket és új eljárásokat.

Ha a Millán Mon úr által készített kiváló jelentésben valamit dicsérnem kellene, ha egy dolgról nagyon pozitív értékelést kellene adnom, az pontosan ez: a transzatlanti kapcsolatokat számunkra a Lisszaboni Szerződés érdekkörébe helyezi és a Lisszaboni Szerződés által meghatározott minden fő mechanizmust felsorol úgy, hogy az Európai Unió fenntarthassa az Egyesült Államokkal folytatott bizalmas viszonyt.

Biztosítja számunkra, európaiak számára azokat az eszközöket, amelyekre szükségünk van ennek az európai kívánságnak a kifejezésére, amelyre olyan nagy szükség lett volna a múltban és van ma is, és kétségtelenül a jövőben is lesz.

Én is szeretnék gratulálni Millán Mon úrnak az általa készített kiváló jelentéshez.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, hálás vagyok az ebben a vitában elhangzott valamennyi hozzászólásukért és észrevételükért. Örülök, hogy az Európai Parlament, a Bizottság és az elnökség az EU és az USA közötti stratégiai párbeszédre vonatkozó legfontosabb kérdésekben ugyanazt a nézetet képviseli. Örömmel hallottam, hogy erős támogatást kaptak azok a témák, amelyek Obama elnökkel folytatott első, nem hivatalos megbeszélésünk tárgyát képezik, nevezetesen: először az energiabiztonság és az éghajlatváltozás; másodsor, a gazdasági együttműködés; és harmadszor, a biztonságra és a külkapcsolatokra vonatkozó együttműködés.

Figyelmesen hallgattam az egyéb észrevételeket is, például, hogy egy új transzatlanti cselekvési program kialakítására, a külföldi segítség és a fejlesztési politika terén az együttműködés elmélyítésére, az igazságszolgáltatás és a belügyek terén az együttműködés folytatására, a Transzatlanti Gazdasági Tanács lendületének fenntartására, a Transzatlanti Politikai Tanács létrehozásának vizsgálatára stb. van szükség. Ezeket figyelembe fogjuk venni a júniusban megtartandó szokásos EU–USA csúcstalálkozó előkészítésekor.

Azok, akik más témákat vetettek fel, például a vízummentességet – mert ebben nem minden uniós ország vesz részt – emlékezhetnek arra, hogy egy évvel ezelőtt országom tett erőfeszítéseket e kérdésben. E Parlamentben is vitáztak róla, tehát biztosíthatom Önöket, hogy ezt a kérdést az amerikai kormánnyal szemben továbbra is fel fogjuk vetni.

Végül, szeretném még hozzátenni a következő gondolatokat. Egyértelműnek tűnik, hogy az új amerikai kormány számos, az elmúlt hónapokban és években általunk küldött, a transzatlanti kapcsolatokról szóló üzenetet átgondolt. Most válaszolnak. Például, most azt kéri tőlünk, hogy nagyobb stratégiai hozzájárulást biztosítsunk Afganisztánban. Az is egyértelmű, hogy azt várják, hogy a stratégiai hozzájárulás egy igen gyakorlati kötelezettségvállaláshoz illeszkedjen, tehát úgy gondolom, hogy emlékezni fognak erre, amikor a jövőbeni afgán misszióhoz való gyakorlati hozzájárulásunkat fogjuk megbeszélni. Ez nem érhet meglepetésként bennünket, ha valóban mély és komoly vitába szállunk. Amikor Obama elnök tavaly Berlinben azt mondta, hogy Amerikának nincs jobb partnere Európánál, nemcsak egy elvi kijelentést tett, hanem arra hívta fel Európát, hogy szolgáltasson erre bizonyítékot.

Másodsor, valamennyiünk számára világos, hogy az előttünk álló kihívások száma egyre nő és egyre összetettebbé válnak. Visszatérve egyik nyitó megjegyzésemhez, ha az EU és az USA egyetért, segíthetünk a globális menetrend létrehozásában. Ez azt is jelenti, hogy a vezetésben részt vállalunk, és úgy irányítjuk a többieket, hogy a meghatározott célokat támogassák és biztosítsák az ehhez szükséges eszközöket. Ahhoz azonban, hogy erre képesek legyünk és az USA hiteles partnerévé váljunk, az EU-nak a lehető legszélesebb körben egy hangon kell megszólalnia.

A cseh elnökség továbbra is biztosítani fogja, hogy a transzatlanti partnerség az EU külpolitikájának egyik sarokköve maradjon. Örömmel várom ennek a kapcsolatnak a továbbfejlesztését, hogy az új kihívásokkal együtt tudjunk szembenézni, és ebben várom az e Parlamenttel való együttműködés folytatását.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, amint sokan említették, ez a vita megmutatta, hogy az a kérdés, hogy hogyan tudjuk a legfontosabb kérdéseket egy olyan döntő stratégiai partnerrel mint az Amerikai Egyesült Államok együttesen megoldani.

Mivel az elején már számos nagyon világos és gyakorlati megjegyzést tettem, most csak néhány konkrét megjegyzést szeretnék tenni.

Először is, a jogalkotók szerepe az EU–USA kapcsolatokban és annak intézményi felépítésében nagyon fontos. Elvileg egyhangúlag támogatjuk az EU és az USA jogalkotói közötti szorosabb kapcsolatokat.

Nyilvánvalóan az elsődleges készítésnek ehhez maguktól a jogalkotóktól kell érkeznie. Tudom, hogy az Európai Parlament kész erre, és ennek a kongresszus részéről is így kell lennie. Azt javaslom azonban, hogy az uniós jogalkotóknak érdemes lenne intenzívebb kapcsolatokat ápolni a szenátussal is, amelynek hosszabb a megbízatása, valamint azokkal a képviselőházi tagokkal, akiknek ágazati szakértelme előmozdíthatja a Transzatlanti Gazdasági Tanács menetrendjét.

A Lisszaboni Szerződés, amennyiben és amikor hatályba lép, amint már szó volt róla, az EP-nek megerősített szerepet biztosít az EU–USA párbeszéd kialakítása terén, különösen szabályozási kérdésekben; amint már említették, a szellemi műhelyek szintén nagyon fontosak lesznek nemcsak az USA részéről felénk, hanem az EU részéről az USA felé is.

Az EU–USA intézmények vonatkozásában először is arra szeretnék figyelmeztetni, hogy a transzatlanti cselekvési programot a tartalomnak és nem a folyamatnak kell irányítania. Az Obama elnökkel folytatott első találkozónkon ezért – amint már említettem – fontos, hogy megmutassuk az eredményekre való összpontosításra való képességünket.

Tudomásul vettem azonban felhívásukat arra, hogy az új transzatlanti cselekvési program alapján alaposan át kell vizsgálni a jelenlegi megállapodásokat. Jobb működésük támogatása érdekében szándékomban áll a struktúrák felülvizsgálatának kezdeményezése, és a Bizottság ennek megfelelő javaslatokkal fog előállni.

Engedjék meg, hogy röviden a Transzatlanti Gazdasági Tanácsról is beszéljek. Verheugen úr 2009. március 23-án már találkozott új amerikai kollégájával, Froman úrral. Az új kormány alatt a Transzatlanti Gazdasági Tanács fő kérdései a következők: először, a politikai stratégiai kérdések profiljának meghatározása, ugyanakkor a csúcstalálkozókat menetrendjére vonatkozóan az inkább technikai kérdések terhének enyhítése. Másodszor, a jövőbeni munkaprogram időtartama – Verheugen úr erre vonatkozóan egy nagyon hosszú távú perspektívát akar meghatározni, ezt azonban a Bizottság megbízatásával kell szembeállítanunk, és néhány rövid távú eredményre is szükségünk van. Végül, hogyan kezeljük a tagállamok részéről érkező nyomást – amelyeknek közép távú programot ígértünk, ezt azonban nem teljesítettük –, hogy jobban vonjuk be őket a Transzatlanti Gazdasági Tanács munkájába.

Másodszor, szeretném kiemelni, hogy mi egy olyan Közösséget képezünk, amelynek közös értékei vannak az USA-val, de van még tennivaló. Ezért továbbra is arra kell ösztönöznünk az USA-t, hogy írja alá az alapvető ENSZ emberi jogi egyezményeket, beleértve a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogairól szóló egyezményeket – hogy csak néhányat említsek. Ide tartozik a Nemzetközi Büntetőbírósággal kapcsolatos álláspontunk is, amint azt a Bush-kormány előtt számos esetben hangsúlyoztuk, és ezt ismét fel fogjuk vetni.

Háromszor, a vízummentesség és a vízumkölcsonosság tekintetében, amelyet Önök közül sokan megemlítettek: tudjuk, hogy a tagállamok és az EU szintjén kifejtett jelentős erőfeszítéseknek köszönhetően 2008 novemberében és decemberében hét tagállamot vettek fel a vízummentességi programba. Öt tagállamból azonban még mindig nem utazhatnak vízummentesen az USA-ba. Ezért továbbra is fel fogjuk vetni ezt a kérdést.

Azt mondhatom Önöknek, hogy Barrot alelnök és Langer cseh miniszter erről a kérdéstről ismét tárgyalt a múlt héten Washingtonban, és az amerikai oldal általánosságban megértést tanúsított álláspontunk iránt, miközben hangsúlyozta, hogy a szövetségi kormány fellépése jogszabályi előírásokon alapul, amelyek pontosan meghatározzák a program jövőbeni bővítésének kereteit, és amelyeket a kongresszus szorosan figyelemmel kísér. Napolitano miniszter arról tájékoztatott bennünket, hogy egy további tagállam igen közel van ahhoz, hogy bekerüljön a vízummentességi programba.

Végül, Afganisztán vonatkozásában: nemcsak hogy sokat tettünk a múltban, de, ahogy korábban is említettem, készek vagyunk arra, hogy hozzájáruljunk, és valamennyi további finanszírozás rendelkezésünkre fog állni az ázsiai költségvetésből, a választások, a rendőrség és valószínűleg a mezőgazdaság területén a civil kereséshez, mert további alternatív megélhetési lehetőségekre van szükség.

Mindig nyitott vagyok az új ötletekre, és erre egy példa, amivel az Önök jelentése is foglalkozik, a külügyminiszterek találkozójának a Transzatlanti Politikai Tanács keretében való frissítése, amely nagyobb hangsúlyt fektetne a stratégiai témákra. Amint már említettem, a meglévő transzatlanti cselekvési programot ennek figyelembevételével szeretnénk megújítani, az új transzatlanti megállapodás 2010-es 15. évfordulója fényében.

Francisco José Millán Mon, *előadó*. – (ES) Elnök úr, először is köszönetet szeretnék mondani a hozzászólásokért és a kapott gratulációkért. E vita legfontosabb elemeként azt látom, hogy széleskörű az

egyetértés az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok fontossága, valamint azok erősítésének szükségessége kérdésében, amely erősítésre nemcsak a komoly kihívások és komoly konfliktusok kezelésére létrehozott közös cselekvési programon, hanem új intézményi mechanizmusokon keresztül is szükség van.

Egy kivétellel nem tapasztaltam jelentős ellenvetést sem az évenkénti két csúcstalálkozóval vagy a transzatlanti politikai tanács létrehozásával szemben, sem pedig azzal szemben, hogy a jogalkotók közötti párbeszéd javítani kell, illetve a párbeszéd szintjét strukturáltabb párbeszéd szintjére, egyfajta transzatlanti közgyűlési szintre kell emelni, a jelentés javaslata szerint.

E ponton üdvözlöm azt a tényt is, hogy a biztos asszony úgy ítélte meg, hogy a jogalkotók közötti párbeszéd erősítése igen hasznos, és sem ő, sem a Tanács képviselője nem ellenezte a többi intézmény megerősítését, amit szerintem nagyrészt a Lisszaboni Szerződés tett szükségessé. Ez mindkét fél számára igen ajánlatos és hasznos.

Nem tudok egy percen belül minden általam hallott észrevételre válaszolni, de Oroszországgal kapcsolatban azt szeretném mondani, hogy, amint Severin úr tudja, a jelentés konstruktív együttműködést ajánl, természetesen az emberi jogok és a nemzetközi jog sérelme nélkül. Kínára vonatkozóan vannak nyílt és burkolt hivatkozások, amikor az új feltörekvő hatalmak globális kormányzásba való bevonásáról beszélek. Természetesen – és ez egy olyan megjegyzés, amely nagyrészt az általam kapott, szerencsére kevés számú módosításra vonatkozik – a jelentés nem tud minden témával foglalkozni.

A jelentésnek prioritási sorrendet kell felállítania; már így is túl hosszú, és a prioritási sorrend kiválasztást, szelektálást és néha elvetést jelent. Nem keverhetek össze nagyon fontos témákat olyanokkal, amelyek bár fontosak, de kevésbé. A jelentésnek olvashatónak kell lennie. Ezért ahogy a spanyol mondja, nem „eshet ki a kezedből” olvasás közben amiatt, hogy olyan nehéz.

Hölgyeim és uraim, úgy gondolom, hogy az Egyesült Államokkal való együttműködés döntő jelentőségű; Gordon Brown miniszterelnök tegnap emlékeztetett bennünket erre. Úgy gondolom, hogy a jelentés holnap elfogadásával a Parlament meg fogja tenni kötelességét: jelzést küld, hogy az Egyesült Államokkal még erősebb stratégiai kapcsolatokat kívánunk, és erre szólítunk fel. A jelentés emlékeztet bennünket arra – és ezt Elles úr említette néhány perccel ezelőtt –, hogy az Európai Unió legfontosabb stratégiai partnersége az Egyesült Államokhoz fűződő kapcsolata.

Biztos vagyok abban, remélem és bízom abban, hogy a Bizottság és a Tanács az elkövetkezendő hónapokban és hetekben, amelyek igen fontosak, minden tőle telhetőt megtesz a kapcsolatok erősítése érdekében, többek között az intézményi dimenzióon keresztül is.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Corina Crețu (PSE), írásban. – (RO) Barack Obama elnök megválasztása az Egyesült Államok és az Európai Unió közötti kapcsolatokban új korszakot indíthat, feltéve, hogy a két fél a jószándékot és a baráti nyilatkozatokat konkrétabb lépésekre váltja, amelyek célja a kötelek erősítése és hatékonyabb együttműködés kialakítása.

A gazdasági válság és a jelenlegi geostratégiai klíma miatt a transzatlanti együttműködés javítására nagyobb szükség van, mivel komoly kihívásokkal nézünk szembe. Az USA-t és az EU-t olyan partnerség köti össze, amely alapvetően fontos mindkét fél számára, és amely valamennyi tevékenységi területet lefed, a kereskedelemről a katonai szövetségig.

Ilyen körülmények között úgy gondolom, hogy az USA–EU kapcsolatban még fennálló hátrányos megkülönböztetés utolsó nyomainak felszámolása elsődleges fontosságú. Annak a ténynek, hogy az USA-ba való belépéshez az Európai Unió hat tagállamának polgárai számára a vízum még mindig kötelező, a Bizottság és az Európai Parlament, valamint az amerikai hatóságok közötti párbeszédben prioritást kell kapnia annak elérése érdekében, hogy az uniós országok valamennyi polgára a teljes kölcsönösség alapján egyenlő elbánásban részesüljön. Ebben a vonatkozásban üdvözlöm, hogy a jelentésbe bekerült az Egyesült Államok felszólítása arra, hogy a vízummentességi programban még nem szereplő hat ország esetében törölje el a vízumkötelezettséget.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), írásban. – „Amerikának nincs jobb partnere Európánál”, jelentette ki Obama elnök 2008 júliusában, Berlinben. Európának a maga részéről, nincs jobb partnere Amerikánál. Ez a fő következtetés és jelmondat, amely levonható ebből a kiváló jelentésből.

A XXI. század globális világában Európa és Amerika közös kihívásokkal néz szembe, de közös értékei is vannak, és ugyanazokért az ideáért küzd. Ezért a jelentés valamennyi, az EU–USA kapcsolatok bővítésére vonatkozó javaslata nemcsak, hogy üdvözlendő, de határozottan szükséges is.

Ezek között, úgy vélem, az ember és ember közötti kapcsolatok a tartós kapcsolatok és együttműködés valódi kulcsa. Ezért ismételtelen arra szólítom fel az amerikai kormányt, és teljes mértékben támogatom minden ilyen felszólítást, hogy az uniós polgárok esetében a lehető leghamarabb törölje el a vízumrendszert. Elfogadhatatlan, hogy öt uniós tagállam polgárai még mindig akadályokba ütköznek, és vízumra van szükségük, ha Amerikába utaznak. Európa egy egyesült egység, és ilyennek kell lennie valamennyi polgára, jogaik és szabadságaik megközelítésének is.

Hagyjuk, hogy az emberek párbeszédet folytassanak, a kutatók együttműködjenek és az üzleti vállalkozások közös megoldásokat találjanak a jelenlegi gazdasági válságra! A két kontinens között a mozgás szabadsága így sürgőssé vált, és prioritást élvező témaként kell megjelennie már a 2009. április 5-i prágai találkozón.

Csaba Sógor (PPE-DE), írásban. – Az utóbbi 18 évben az USA-nak sok szidalmat kellett eltűrnie – és talán az előző republikánus kormány esetében, Bush elnök alatt sokszor nagyon indokoltan.

Szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy amerikai segítség és Amerika bevonása nélkül az európai kontinensen bizonyos problémák még mindig a levegőben lógnának. A korábban említett időszakban nagyon sokszor kiderült, hogy az Európai Unió erőtlenné és képtelenné válhat arra, hogy a szomszédban, kontinensünkön bekövetkező konfliktusokat megoldja.

Amerika bevonása és a daytoni megállapodás nélkül talán még mindig háború lenne Boszniában. Biztos vagyok abban továbbá, hogy nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy Koszovó jogállása még mindig tisztázatlan, és ezért nagyon frusztráló lenne nemcsak Koszovó népe, hanem az európai hatalmak számára is.

Az amerikai demokrácia számos hiányossága ellenére ők olyan dolgot értek el, amiről ezen a ponton mi csak álmodni tudunk: fekete elnökük van. Nagy reményekkel tekintek a transzatlanti kapcsolatok elé, és őszintén remélem, hogy a dolgok javulni fognak, amely az EU és az USA javát is szolgálja.

8. Átmeneti gazdasági megállapodás Türkmenisztánnal - Ideiglenes kereskedelmi megállapodás Türkmenisztánnal (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a következők együttes tárgyalása:

- Jan Marinus Wiersma, Erika Mann, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardini és Eugenijus Maldeikis által az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja, valamint a Nemzetek Európájáért Unió Képviselőcsoportja nevében az EU és Türkmenisztán közötti ideiglenes kereskedelmi megállapodásról a Tanácshoz intézett szóbeli választ igénylő kérdés (O-0024/2009 - B6-0019/2009);

- Jan Marinus Wiersma, Erika Mann, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardini és Eugenijus Maldeikis által, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja, valamint a Nemzetek Európájáért Unió Képviselőcsoportja nevében az EU és Türkmenisztán közötti ideiglenes kereskedelmi megállapodásról a Bizottsághoz intézett szóbeli választ igénylő kérdés (O-0025/2009 - B6-0020/2009) és

- Caspary úr által, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság nevében készített A6-0085/2006 számú jelentés egyrészről az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről Türkmenisztán között a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos ügyekről szóló ideiglenes megállapodás megkötéséről szóló tanácsi és bizottsági határozatra vonatkozó javaslatról (05144/1999 - C5-0338/1999 - 1998/0304(CNS)).

Jan Marinus Wiersma, szerző. – (NL) Elnök úr, jó, hogy ma megvitadjuk az Európai Parlament álláspontját a Türkmenisztánnal kötött ideiglenes gazdasági megállapodásról, amelyet e Parlament és az Európai Unió sokáig félretett. A Tanács és a Bizottság haladást vár e kérdésben, és azt szeretnék, ha az Európai Parlament

áldását adná ezen ideiglenes megállapodás létrejöttére, illetve pozitív döntést hozna erről, mivel az segíthetne a Türkmenisztánnal folytatott kapcsolatok javításában.

Ezt a kérdést hosszú időre félretették, és ennek oka van. A Parlament mostanáig habozott, hogy megszavazza-e ezt a megállapodást, mert valójában meglehetősen elégedetlenek vagyunk a türkmenisztáni emberi jogi helyzettel, különösen így volt ez az előző elnök/diktátor Turkmenbashi alatt, aki elzárta az országot a világtól, és saját lakosságával meglehetősen embertelenül bánt. A kérdés természetesen az, hogy az új kormány, amely Turkmenbashi halála után hivatalba lépett változást hozott-e e téren – és szeretném hallani a Tanácstól és a Bizottságtól, hogy az elmúlt években milyen változásokat és javulást tapasztaltak –, és hogy ez elegendő indok-e arra, hogy most valóban foglalkozzunk a kereskedelmi megállapodás megkötésével és aláírásával?

A Bizottságnak és a Tanácsnak, természetesen, két erős érve van az újraértékelés mellett. Megváltoztak a stratégiai körülmények. Másképp tekintünk Közép-Ázsiára, mint néhány évvel ezelőtt. A biztos asszony maga sok energiát fektetett a régióba, de annak is tudatában vagyok, hogy az elnökségnek az a véleménye, hogy az Európai Unió nem hagyhatja ezt a régiót a kínaiakra vagy az oroszokra. Nekünk is vannak ott érdekeltségeink, és a régió maga elismeri azokat. Nemrég jártam Kazahsztánban, és igazán figyelemreméltó volt, hogy nagy érdeklődést mutattak az Európai Unióval való jobb kapcsolatok iránt.

A Bizottság által hangoztatott másik fontos érv az, hogy jelenleg nem rendelkezünk szilárd jogi alappal a türkmenisztáni kapcsolatokhoz. Még mindig a szovjet időkből származó szerződést használjuk, és ez elfogadhatatlan. Megfelelőbb szerződés nélkül, így szól az érv, nem tudunk megfelelő párbeszédet kezdeni az emberi jogokról sem.

A kérdés megoldatlan marad – javult-e az emberi jogi helyzet olyan mértékben, hogy meglépjük ezt a fontos lépést, és javasoljuk a Parlamentnek, hogy hagyja jóvá a kereskedelmi megállapodást? Úgy gondolom, hogy ez a kérdés még eldöntetlen, és e tekintetben várom a Bizottság és a Tanács választát. Nekem továbbra is kétségeim vannak. Ezt a kérdést alaposan megvitattam Caspary úrral, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja tagjával, aki e téma előadója. Számos pontra vonatkozóan, amelyeket ő is meg fog említeni, még mindig pontosítást várunk a Tanácstól, nevezetesen a türkmenisztáni média helyzetével, az oktatással, a Vörös kereszt számára a börtönökbe való belépéssel stb. kapcsolatban. Úgy gondoljuk, hogy ezeken a területeken valódi javulásra van szükség, és az ilyen típusú kereskedelmi megállapodás és emberi jogi párbeszéd Türkmenisztánnal segíthet ennek elérésében.

Egy utolsó pontról szeretnék még beszélni, amelyet világosan megfogalmaztunk abban az állásfoglalásban, amelyet a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoporttal, valamint az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjával együtt készítettünk. Nekünk is szilárd biztosítékra van szükségünk, hogy amennyiben megállapodunk abban, hogy e kereskedelmi megállapodással kapcsolatban pozitív véleményt adunk, van tartalékmegoldás. Ezáltal olyan helyzetbe szeretnénk kerülni, hogy ha végül arra a következtetésre jutunk, hogy a Bizottság és a Tanács által javasolt módszerek nem működnek, és a türkmenisztáni emberi jogi helyzet valójában nem javul, a Parlament arra kérhesse a Bizottságot és a Tanácsot, hogy függessze fel a szerződést. Amennyiben nem kapunk ilyen kötelezettségvállalást, úgy gondolom, hogy nehéz lesz meggyőzni saját képviselőcsoportomat ma éjszakai frakcióülésünkön, hogy e kereskedelmi megállapodás mellett szavazzon. Ebben az esetben valószínűleg a szavazás elhalasztását javasolnánk. Nekünk valóban nagyon fontos, hogy megkapjuk ezt a kötelezettségvállalást, hogy ha a türkmenisztáni helyzet rosszabbra fordul vagy nem sikerül jelentős javulást elérni, egy újabb vitát indíthassunk arról a kérdésről, hogy fel kell-e függeszteni a kereskedelmi megállapodást? A Parlamentnek jogot kell biztosítani arra, hogy emiatt petíciót nyújthasson be a Tanácshoz és a Bizottsághoz.

ELNÖKÖL: MARTÍNEZ MARTÍNEZ ÚR

alelnök

Bogusław Rogalski, szerző. – (PL) Elnök úr, a Türkmenisztánnal kötendő megállapodás ratifikálásának kérdése vitatott téma, mert Türkmenisztánban megsértik a demokratikus elveket és az alapvető emberi jogokat. Ennek ellenére megbeszéléseket kell folytatni ezzel az országgal, és a megállapodást alá kell írni. A Türkmenisztánnal folytatott kapcsolatokban különös figyelmet kell szentelni annak a ténynek, hogy ha nem jön létre gazdasági együttműködés az EU és Türkmenisztán között, Türkmenisztánban csökkenni fog az életszínvonal. A megállapodás ratifikálása azonban bizonyára segít a lakosság életszínvonalának emelésében.

Ne feledjük, hogy feltűntek bizonyos pozitív jelek. Az egyik ilyen jel, hogy a közelmúltban Türkmenisztán elfogadott egy jogszabályt a gyermekmunka tilalmáról. Természetesen Türkmenisztánnak még a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet számos egyezményét kell ratifikálnia és végrehajtania – ez nem kérdés. Továbbra is

zavaró azonban az a tény, hogy Türkmenisztánban a vártnál lassabb ütemben vezetik be a változásokat. Mindössze néhány vállalatot privatizáltak, a kormány továbbra is szoros ellenőrzés alatt tartja a gazdaság számos ágazatát, és a külföldi közvetlen beruházások igen alacsony szinten maradtak. Annak ellenére, hogy Türkmenisztán rendelkezik az egyik legnagyobb természetes gázkészlettel és az egyik legnagyobb gyapotexportőr, a lakosság közel fele – és erről itt ne feledkezzünk meg – szegénységben él, sőt hozzátehetem, rendkívüli szegénységben él. A politikai rendszer szintén távol áll attól, hogy kielégítő lenne, különösen, ha figyelembe vesszük a kormánypártokon kívüli politikai pártok folyamatos elnyomását és a különféle vallási csoportok elnyomását.

Mindezek ellenére úgy tűnik számomra, hogy Türkmenisztánnal meg kell kötni a megállapodást, és azt ratifikálni kell, mert csak a Türkmenisztánnal folytatott párbeszéddel és bizonyos példamutatással tudunk segítő kezet nyújtani ahhoz, hogy az ország végre csatlakozhasson a demokratikus országok családjához.

Robert Sturdy, szerző. – Elnök úr, elnézést kérek – nem vettem észre, hogy e különleges témával kapcsolatban beszédidő áll rendelkezésemre. Mindössze szeretnék megjegyzést fűzni ahhoz, amit az előző felszólaló mondott. Úgy gondolom, fontos, hogy támogassuk a jogalkotás megjelenését, hogy Türkmenisztánt közelebb hozzuk hozzánk. Ahogy minden ilyen ország esetében, biztosítanunk kell, hogy egy igen nehéz környezetben biztonságban vannak.

Ezen a ponton szeretnék köszönetet mondani Daniel Caspary-nak, aki fáradhatatlanul dolgozott azon, hogy ez a jogszabály elfogadásra kerüljön. Tudom, hogy pár perc múlva beszélni fog, de a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságban ő dolgozott ezen a jogszabályon.

Olyan időszakban, amikor a világ szenved a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó óriási megszorításoktól és más problémáktól, biztosítanunk kell ezen országok biztonságát, valamint biztosítanunk kell, hogy csatlakoznak a Daniel által most javasolt jogszabályhoz. Nincs több megjegyzésem, és elnézést kérek a késésért.

Daniel Caspary, előadó. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, közel három éve foglalkozunk itt az Európai Parlamentben a Türkmenisztánnal kötendő ideiglenes megállapodással. Közel három éve már eljutottunk arra a pontra, hogy a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság elfogadott egy jelentést, de a plenáris ülés elutasította, amelynek egyik oka az volt, hogy a Tanács és a Bizottság nem foglalkozott tovább a kérdéssel, és a Parlament azt mondta, ha a Bizottság és a Tanács ebben az esetben nem halad az élen, akkor nekünk sem kell ezt tenni.

Különösen örülök, hogy ma más helyzetben vagyunk, még akkor is, ha a türkmenisztáni helyzet még mindig nem felel meg az elképzeléseinknek. Az emberi jogokat számos területen továbbra is figyelmen kívül hagyják, és sok jogos kritika illeti azt a tényt, hogy az országban hiányoznak a demokratikus struktúrák. Az egyéni szabadságokat erősen korlátozzák. Az információ szabadsága az országban sok kívánnivalót hagy maga után. Nem kormányzati szervezetek által hozzánk eljuttatott információk szerint jelenleg kampány folyik a műholdvevő antennák eltávolítása, és ezzel a szabad médiákhoz való hozzáférés további akadályozása érdekében.

Az oktatási rendszer továbbra sem felel meg az általunk elképzelt normáknak, amelyek célja az emberek felvilágosult és mindenekelőtt a demokrácia és az emberi jogok vonatkozásában tájékozott módon történő oktatása. A börtönökben tapasztalható helyzet és a politikai folyók kérdése, valamint a Vörös kereszt bejutása ezekbe a börtönökbe, továbbra is teljes mértékben elfogadhatatlan és tisztázatlan.

Másrészt, sok jogosulatlan kritika is létezik, amelyeket újra és újra eljuttatnak hozzánk. Az elmúlt években számos hamis beszámoló érkezett az úgynevezett nem kormányzati szervezetektől. Több nem kormányzati szervezetről az volt a benyomásom, hogy lehet, hogy más országok vállalatai állnak mögöttük, amelyeknek az az érdeke, hogy az Európai Unió és Türkmenisztán közötti megbeszélések létrejöttét megakadályozzák.

Az az érzésem, hogy az Európai Uniónál elhintett számos nyilatkozat és hamis információ mögött nagyon tudatosan az az érdek húzódott meg, hogy megakadályozza az Európai Unió és Türkmenisztán közötti tárgyalásokat. Itt olyan beszámolókra gondolok, amely szerint a fővárosban található két kórház kivételével az ország valamennyi kórháza bezárt, hogy két könyvtár kivételével minden könyvtár bezárt, hogy kitért a pestis, mert állítólag az egészségügyi körülmények annyira borzasztóak. Ezekről a beszámolókról bebizonyosodott, hogy hamisak.

Mi tehát a fő probléma? Teljességgel lehetetlen reális képet kapni erről az országról, főként azért, mert kormánya nem engedi, hogy ténylegesen betekintsünk az országba, másrészt azért, mert nekünk mint Európai Uniónak, sajnos nincs olyan külügyi szolgálatunk, amely ott megtehetné a megfelelő lépéseket.

Láthatjuk azonban, hogy az új elnök számos reformot indított el. Az Európai Unió közép-ázsiai stratégiája, amelyet itt a Parlamentben korábban elfogadtunk, a közép-ázsiai országokra összpontosít. Ez az ideiglenes megállapodás az első kis lépés lehet annak irányába, hogy megmutassuk a türkméneknek, hogy felvesszük a tárgyalások fonalát, a párbeszédben előre jutunk és segíteni akarunk nekik abban, hogy elinduljanak az emberi jogok és a demokrácia ösvényén – ha lassan is, de remélhetőleg biztosan.

Állásfoglalásunk, amelyet itt a Parlamentben több képviselőcsoport állásfoglalásaként nyújtottunk be, több kritikával illetett kérdéssel világosan foglalkozik. Világosan beszél néhány, általunk tapasztalt pozitív fejleményről is, de számunkra itt arról van szó, hogy nem akarunk ingyen menetjegyeket osztogatni, számunkra fontos értékeket nem akarunk kiárúsítani Türkmenisztánnak; meg akarjuk védeni és fenn akarjuk tartani értékeinket. Ezért a partnerségi és együttműködési megállapodás nem lehet előre eldöntött ügy, és ahogy az előző felszólaló mondta, a Bizottságnak és a Tanácsnak világos nyilatkozatokat kell tennie az ideiglenes megállapodás felfüggesztéséről, ha ezt a Parlament a jövőben valamikor kéri

A Parlament számos írásbeli kérdést intézett a Bizottsághoz és a Tanácshoz. Örülnék, ha meg tudnák vizsgálni azokat, és határozott válaszokat kapnánk, hogy aztán remélhetőleg holnap közösen elindíthassuk ezt az ideiglenes megállapodást.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, természetesen üdvözlöm a Parlament tagjai által az EU és Türkmenisztán közötti kapcsolatok kérdése iránt mutatott érdeklődést, és örülök, hogy a Tanács nevében alkalmam nyílik a Parlamentben felmerült különböző kérdések és témák megválaszolására.

Türkmenisztánnak több szempontból is növekvő jelentősége van. Sokáig nagyon befelé forduló ország volt. Az utóbbi két évben azonban számos jelentős lépést tett a külvilág felé történő nyitás érdekében. A kormány egyre inkább nyitott az együttműködésre. Ez abban nyilvánul meg, hogy az EU közép-ázsiai stratégiájának keretén belüli konstruktívabb munka érdekében nagyobb erőfeszítéseket tesznek.

E változások ellenére Türkmenisztánnal folytatott szerződéses kapcsolataink 20 éve változatlanok. Ahogy Wiersma úr mondta, még mindig a Szovjetunióval kötött, lejárt kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodáson alapulnak.

A türkménisztáni pozitív fejleményekre figyelemmel lehetőségünk van arra, hogy erősítsük kétoldalú kapcsolatainkat. Az 1999-ben aláírt ideiglenes megállapodás átmenetileg a szintén 1999-ben aláírt partnerségi és együttműködési megállapodás kereskedelemre vonatkozó részeit alkalmazza, amelyet csak három tagország nem ratifikált.

Az Unió és Türkmenisztán közötti kapcsolatoknak számos aspektusuk van. Az emberi jogok és a demokrácia előmozdítása természetesen a kétoldalú kapcsolatok középpontjában áll, mivel a szélesebb közép-ázsiai stratégia szempontjából kulcsfontosságú. Az a tény, hogy Türkmenisztán Afganisztánnal határos, szintén stratégiai szempontú ország teszi. Ugyanakkor Türkmenisztán részt vesz Afganisztán újjáépítésében, és logisztikai háttérrel biztosít számos uniós tagállam műveleteihez vagy fellépéseihez az ISAF (átrepülések) keretében éppúgy, mint kétoldalú alapon. Türkmenisztán döntő szerepet játszik a regionális biztonság és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem terén is. Növekvő gazdasága lehetőségeket jelent az uniós vállalatok számára. Türkmenisztán ezenkívül kulcsfontosságú partner az uniós energiakapcsolatok diverzifikálása és az energiabiztonság terén. Mindezek fontos területek, amelyeket saját érdekünkben fejlesztenünk kell.

Ezenfelül a 2007. februári elnökválasztások óta Türkmenisztán számos jelentős reformot indított, beleértve az alkotmány megváltoztatását is. Az alkotmány több új rendelkezése, valamint más, bejelentett reformok hangsúlyozzák, hogy az ország jó irányba halad, még akkor is, ha ez hosszú folyamat, és még sok tennivaló van.

Az emberi jogok kérdése terén Türkmenisztán konstruktívan kapcsolódott be az emberi jogi párbeszédbe az EU-val számos kérdéskörben. Ez a párbeszéd az országban végbemenő fontos fejleményhez is illeszkedik. Egyes politikai foglyokat kiengedtek, és növekvő együttműködés tapasztalható az ENSZ-szel. Türkmenisztán lehetővé tette továbbá az ENSZ vallásszabadsággal foglalkozó különmegbízottjának látogatását, teljes egészében részt vett az ENSZ rendszeres felülvizsgálatában és Ashgabatban létrehozta egy ENSZ megelőző diplomáciai központot. Ezenfelül könnyítettek a belső utazási korlátozásokon, párbeszéd kezdődött az ICRC-vel, valamint az oktatási reform keretében visszaállították a tízéves középiskolai és az ötéves egyetemi szintű oktatást. Türkmenisztán nemzetközi egyezményekhez csatlakozott, például a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezményhez csatolt második opcionális jegyzőkönyvhöz, valamint a nők politikai jogairól szóló egyezményhez.

Mindez Türkmenisztán előrelépésének bizonyítéka. Természetesen sokat kell még tenni az emberi jogok, valamint a jogállamiság és a demokrácia tiszteletben tartása terén. Továbbra is követeljük különösen valamennyi politikai fogoly szabadon bocsátását, az ICRC számára a foglyokhoz való szabad bejárást, a külföldi utazások korlátozásának felszámolását, valamint a média és a civil társadalom szabadságát.

Az elnökség meg van győződve arról, hogy az állandó kötelezettségvállalás a legjobb mód annak biztosítására, hogy Türkmenisztán eredményeket érjen el ezekben a kérdésekben. Képesnek kell lennünk a nyílt párbeszédre, és szükség esetén világos üzenet küldésére, ha Türkmenisztán a nemzetközi normák teljes mértékű tiszteletben tartása terén előrelép.

Pontosan ezért kell javítani kapcsolatunkat, valamint saját eszközeinket. A Türkmenisztánnal meglévő szerződéses megállapodás csak kezdetleges kétoldalú párbeszédet határoz meg. A kizárólag szerződéses alapú párbeszéd vegyesbizottságok hivatalos szintű, évenként egyszeri megbeszéléséből áll.

Az ideiglenes megállapodás szerint az emberi jogok a kapcsolatok lényegi eleme lenne, ezért erősítené azt a képességünket, hogy e területen a türkmenisztáni jövőbeni fejleményeket befolyásolni tudjunk. Amennyiben a partnerségi és együttműködési megállapodás hatályba lép, érett politikai párbeszéd irányába fog továbbhaladni.

Az EU 2007 júniusában elfogadott közép-ázsiai stratégiája kijelenti, hogy „a közép-ázsiai államokkal való együttműködés elmélyítése érdekében az EU teljes egészében ki fogja használni a partnerségi és együttműködési megállapodások kínálta lehetőségeket”. Ilyen megállapodás van már Kazahsztánnal, Kirgizisztánnal és Üzbegisztánnal. Tadzsikisztán esetében pedig ideiglenes megállapodás van hatályban, amely ratifikálásra és partnerségi és együttműködési megállapodás hatálybalépésére vár.

Az EU közép-ázsiai stratégiájának sikeres végrehajtásához valamennyi közép-ázsiai ország bevonása fontos, és ezért fontos a Türkmenisztán bevonásához szükséges feltételek megteremtése is. Közép-Ázsiában e nélkül céljaink és érdekeink megvalósítása nagyon nehéz lenne.

Az elnökség meg van győződve arról, hogy Türkmenisztánnal folytatott kapcsolataink számára megfelelő jogi keretet kell létrehoznunk, kezdve az ideiglenes megállapodással. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy az országban bekövetkező fejlődésre alapozzunk, és erősítsük szélesebb körű elkötelezettségünket Közép-Ázsiával.

Az ideiglenes megállapodás a leghatékonyabb mód annak biztosítására, hogy Türkmenisztán előrehaladást érjen el az általam vázolt különböző kulcsfontosságú területeken, nem utolsósorban az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartása terén. Tudom, hogy Önök egyetértenek ezekkel a célkitűzésekkel, ezért remélem, hogy számíthatok támogatásukra ennek előrevitelében.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök úr, tisztelt képviselők, Berdymukhamedov elnök megválasztása óta Türkmenisztán ténylegesen új fejlődési szakaszba lépett, és a változás számos pozitív jele tűnt fel.

Valójában az új vezetők nyitottabb magatartásról tesznek tanúbizonyságot. Például az országon belüli szabad mozgás egyes korlátozásait megszüntették, a Parlament szerepének erősítése érdekében megváltoztatták az alkotmányt, létrehoztak egy, a demokráciával és az emberi jogokkal foglalkozó intézetet, Ashgabatban helyet biztosítottak az Egyesült Nemzetek megelőző diplomáciai központjának, és első alkalommal engedélyezték, hogy a nemzetközi megfigyelők ellenőrizzék a múlt decemberben tartott parlamenti választásokat. Ezenkívül, amint Önök is tudják, a kormány számára az oktatási és az egészségügyi ágazat reformja prioritást jelent.

2006-ban az Európai Parlament azt tanácsolta a türkmén hatóságoknak, hogy hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy a Parlament végre elfogadhassa az ideiglenes kereskedelmi megállapodást. Ezenkívül az utóbbi két évben, az új elnök megválasztása óta a javasolt intézkedések közül többet is elfogadtak – nem kívánom megismételni azokat, amelyeket a Tanács soros elnöke már említett, különösen az ICRC-t érintő intézkedéseket. Az oktatási rendszer korszerűsítésével, a tanárok külföldön történő képzésével, a képzési idő meghosszabbításával és az internet iskolákba való bevezetésével reformok kezdődtek az oktatás területén is.

Egyes fogvatartottakat szabadlábra helyeztek, többek között a közelmúltban, hölgyeim és uraim, Valery Palt is, akinek szabadon bocsátását mi kértük. Ezenkívül 2008 szeptemberében – ismét, első alkalommal – az Egyesült Nemzetek vallás- vagy meggyőződés-szabadsággal foglalkozó különmegbízottja látogatói engedélyt kapott, aki megállapította, idézem: „az egyéneknek és a közösségeknek még számos nehézséggel kell szembenéznük, bár a helyzet sokat javult 2007 óta”.

Az új strukturált párbeszéd elindítása, mint például, ahogy hallottuk, az emberi jogokról, egy másik pozitív pont. Természetesen nyugodtak lehetnek afelől, hogy ezeken a megbeszéléseken mindig aggodalomra okot adó kérdéseket fogunk felvetni, például a politikai foglyok helyzetét, a gyülekezés, a média, a vallásgyakorlás szabadságát, valamint a kisebbségek jogait, és minden alkalommal hangsúlyozni fogjuk az emberi jogok tiszteletben tartása iránti elkötelezettségünket és azoknak a hosszú távú gazdasági és társadalmi fejlődésben játszott jelentős szerepét.

A türkménisztáni helyzettel kapcsolatos, bizonyára jogos aggályok miatt a Parlament elhalasztotta az ideiglenes megállapodásra vonatkozó döntését. Elvileg osztom ezen aggályok egy részét, és azt is elismerem, hogy Törkménisztánnak még meg kell tennie bizonyos utat, mielőtt teljes egészében megfelel a demokráciára és az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi normáknak.

Ugyanakkor korlátozott mértékben, de olyan pozitív fejlődés ment végbe, amely az előrehaladás és a változás felé való nyitás szándékáról tanúskodik. Ezt olyan lehetőségnek tekintjük, amelyet ki kell használni a türkmén hatóságokkal szembeni kötelezettségvállaláshoz és ösztönzésükhöz. Határozottan meg vagyok győződve arról, hogy az Európai Uniónak még inkább el kell köteleznie magát a további pozitív fejlődés előkészítése érdekében.

Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás alkalmazása, azaz a partnerségi és együttműködési megállapodás kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezései jelentenék az első pozitív lépést, amely lehetővé tenné számunkra, hogy nagyobb elkötelezettséget vállaljunk Törkménisztánnal szemben, és erőteljesebben ösztönözzük az együttműködést, a reformot és a modernizációt mint egészet. Ezenkívül az ideiglenes megállapodás egy alapvető záradékot tartalmaz az emberi jogokról, és ismerem a megállapodás felfüggesztésének lehetőségével kapcsolatos aggályait.

E tekintetben szeretném kiemelni, hogy az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 1. cikke, valamint a partnerségi és együttműködési megállapodás 2. cikke a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartására vonatkozó záradékokat tartalmaz, amelyek az egyes megállapodások alapvető elemei, de mindenekelőtt azt, hogy mindkét megállapodás tartalmaz olyan záradékokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a megállapodások kikötéseinek súlyosan megszegése esetén a felek megfelelő intézkedéseket hozzanak, különlegesen sürgős esetekben akár a vegyesbizottságokkal való előzetes egyeztetés nélkül.

Ezért az emberi jogokra vonatkozó záradék tényleges, folyamatos és súlyos megszegése esetén a megállapodások felfüggeszthetők. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás azonban egyértelműen nem csodaszer. Törkménisztánban bizonyára nem old meg minden emberi jogi problémát, de segít a nemzetközi normáknak való jobb megfelelésben, különösen a jogállamiság és az emberi jogok területén.

Saját érdekeink védelmében két további fontos ok miatt kell megerősítenünk Törkménisztánnal folytatott kapcsolatainkat: ezek a biztonság és az energia. Törkménisztán Európa és Ázsia találkozási pontján fekszik, valamint többek között Iránnal és Afganisztánnal is szomszédos. Aktív semlegessége fontos egy nagy feszültségekkel rendelkező régióban, amely kedvez a stabilitás elvesztésének.

Ezért sikeres együttműködést folytatunk Törkménisztánnal a határigazgatás területén, valamint a terrorizmus, az iszlám szélsőséges irányzat, a kábítószer-kereskedelem és az emberkereskedelem elleni küzdelemben. Ez az együttműködés annál inkább is fontos, mert a nemzetközi közösség Afganisztánban és Pakisztánban nemrég újította meg kötelezettségvállalását, és valószínűleg hamarosan regionális konferenciákat tartanak Hágában és Tokióban.

Ahogy mindannyian tudjuk, Közép-Ázsia az energiabiztonság szempontjából igen fontos szerepet játszhat. A türkménisztáni kormányváltás óta növeltük együttműködésünket ezen a területen. Az Európai Unió minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy az energiaforrások és a tranzitútvonalak szélesebb diverzifikálási politikája részeként megépüljön a déli gázfolyosó. Természetesen Törkménisztán döntő szerepet játszik e projekt sikerében.

Összefoglalva, Törkménisztánnal folytatott kapcsolatainkat értékeinknek és érdekeinknek kell formálniuk. Ezért továbbra is meg vagyok győződve arról, hogy Törkménisztánnal szövetkezve jobb helyzetben leszünk ahhoz, hogy az országban a nyitottabb társadalom melletti érveinket jobban érvényre tudjuk juttatni.

Továbbra is arra kell ösztönöznünk a hatóságokat, hogy előrehaladást érjenek el a többi területen is, például a büntető- és polgári törvénykönyv reformja, a vallásról szóló jogszabályok, a média szabadsága, a politikai foglyok szabadon bocsátása terén, valamint ösztönöznünk kell az országban a nem kormányzati szervezetek fokozott jelenlétét.

Mindezek miatt kérem Önöket, hogy fogadják el a Türkmenisztánnal kötött ideiglenes megállapodást.

Elnök. – Biztos asszony, hölgyeim és uraim, mielőtt átadnám a szót e vita különböző felszólalóinak, szeretném megragadni az alkalmat – mint a parlamenti elnökségben a többnyelvű kérdésekért felelős személy –, hogy néhány tanácsot felolvassak Önöknek az új képviselőknek készült füzetből azzal kapcsolatban, hogy hogyan kell felszólalni, hogy megfelelően tudjanak tolmácsolni, és hogy ez a csoda, bármely más intézménnyel való összehasonlítás nélkül, vagy anélkül, hogy azt mintaként állítanánk, naponta továbbra is működhessen.

Ezek nem a Mózes által a hegyről lehozott táblák, de a következőket tartalmazzák: „Szokásos sebességgel beszéljen, ne túl gyorsan. Beszéljen az anyanyelvén, ha lehetséges. Beszéd közben ne váltson át másik nyelvre. A beszéd jobb mint az olvasás, de ha mindenképpen olvasni kell, biztosítsa, hogy a tolmácsok megkapják a szöveget. Egyértelműen hivatkozzon a dokumentumokra. Érthetően tagolja az elhangzó számadatokat. Magyarázza meg az Ön által a szövegben használt rövidítéseket. Ne felejtse el, hogy a vicceket nehéz lefordítani, és beszéljen a tolmácsokkal. Abban az esetben, ha egy ülésen elnököl, várjon, mielőtt megadja a szót a következő felszólalónak, hogy a tolmácsok be tudják fejezni a felszólalásukat, és át tudjanak váltani a megfelelő csatornára.”

Köszönöm a tolmácsolásukat, és szeretném megragadni az alkalmat, hogy gratuláljak a tolmácsoknak, akik munkánkat saját, igen bonyolult és igen hatékony munkájukon keresztül lehetővé teszik.

Alexandru Nazare, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (RO) Mindenekelőtt, és e vita összefüggésében nem véletlen, szeretném üdvözölni a Nabucco gázvezeték finanszírozásáról szóló legutóbbi európai tanácsi ülésen elért kompromisszumot.

Örülök, hogy a Nabucco-projektet prioritást élvező energiaprojektnek nyilvánították, és hogy az e projekt támogatása terén az Európai Parlament tagjaként kifejtett erőfeszítéseink eredményeket hoztak.

Visszatérve a mai témához, úgy gondolom, hogy a Türkmenisztánnal kapcsolatban fennálló kérdések közül kettő egyértelműen egyforma jelentőséggel bír. A gazdasági együttműködés, különösen az olaj és a gáz területén, valamint az országban a társadalmi fejlődés és az emberi jogok, ahogy a biztos asszony is említette.

Üdvözlöm ezt a jelentést, és Caspary úrnak gratulálok hozzá.

Úgy gondolom továbbá, hogy a megvitatásra kerülő megállapodás a jelenleginél megfelelőbb keretet biztosít a Türkmenisztánnal folytatandó párbeszédhez. Szeretném hangsúlyozni azonban, hogy nem túl korai a Türkmenisztánnal folytatott együttműködés és az Európai Unió energiaprojektjeibe történő bevonása konkrét útvonalainak megvitatása. A ma tárgyalt megállapodás az EU és ezen ország közötti gazdasági együttműködés felgyorsítása eszközeként több mint üdvözlendő.

E jelentésből kitűnik, hogy az aszghabati hatóságok készek arra, hogy tárgyaljanak az emberi jogok és a polgári szabadságok kérdéséről. Az EU eddigi tapasztalatai alapján nyilvánvalónak kell lennie, hogy e kérdésekben akkor a leggyorsabb a fejlődés, ha ezek más témákat, többek között a hosszú távú gazdasági együttműködés kilátásait érintő szélesebb körű megbeszélések részeként szerepelnek.

Türkmenisztán energia- és külpolitikái szorosan összekapcsolódnak. Ezekkel a gazdasági együttműködés erősítésével és egyedi intézkedések elfogadásával, valamint az emberi jogok iránti állandó érdeklődésünk kifejezésével egy időben foglalkozhatunk.

Üdvözlöm a türkmenisztáni előrehaladásra, valamint az EU szellemi tulajdonjogi normáira vonatkozó értékelési szempontokat. Azon tűnődöm, hogy nem kellene-e a gazdasági integráció szintjén is hasonlót, de realista, hosszú távú jellegűt bevezetni, vagy olyat, amely összefüggésben van a polgári szabadságok terén elért előrehaladással.

Erika Mann, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, köszönöm a biztos asszonynak és Vondra úrnak, a Tanácsnak magyarázataikat, de biztos vagyok benne, hogy ők is érzik, hogy még mindig van bennünk bizonyos határozatlanság, hogy megadjuk-e teljes körű támogatásunkat. Úgy gondolom, hogy ezt könnyű megérteni, mert ez egy nagyon egyszerű eset. Azért adódnak nehézségek, mert a partnerségi és együttműködési megállapodáshoz a Parlament meg akarja adni hozzájárulását, miközben az ideiglenes kereskedelmi megállapodás esetében jogi kötelezettségeink miatt nem ez a helyzet.

Emiatt, ha az ideiglenes kereskedelmi megállapodásra kerül a sor, állásfoglalásunkban csak hangsúlyozni tudjuk észrevételeinket, és fel tudjuk vetni aggályainkat, valamint támogatásunkat tudjuk adni bizonyos

témákkal kapcsolatban; emiatt a Parlament, és különösen politikai csoportom vonakodik attól, hogy megadja teljes körű támogatását az ideiglenes kereskedelmi megállapodáshoz.

Remélem, hogy ez érthető, és remélem, hogy meg tudják oldani a problémát. Tudom, hogy a jogi eljárás miatt, és azért, mert Önök a jogi alapot már aláírták, az újratárgyalás nagyon nehéz, hacsak nem lehetetlen. Teljes egészében ismerjük a tényeket, de biztos vagyok abban, hogy találnak valamilyen kötelezettségvállalási formát, és megvizsgálják, hogy hogyan lehet továbbfejleszteni és feltárni azokat a jogi alapokat, amelyek alapján segíthetnek bennünket abban, hogy Önök mellett legyünk, mert mindannyian elismerjük, hogy milyen fontos Türkmenisztán, és már más megállapodásokat támogattunk. Tehát nem arról van szó, hogy ne tudnánk pontosan, hogy mi történt, és nem arról van szó, hogy ne tudnánk, hogy milyen fontos Türkmenisztán, de ez egy igen nehéz ügy.

Ezt szeretném még egyszer megvizsgálni, és ezért külön kérem Önöket, hogy tegyenek meg nekem egy szívességet: nézzék meg a 11. bekezdésünket, amelyben a jogi kötelezettséggel, valamint az ideiglenes kereskedelmi megállapodás és a partnerségi és együttműködési megállapodás közötti eltérésekkel kapcsolatos aggodalmunknak adunk hangot.

Kérjük, ismerjék el állásfoglalásunk 9. bekezdését, amely az emberi jogi záradék partnerségi és együttműködési megállapodásba történő bevonásáról szól. Biztos asszony, ismerem és tudomásul vettem megjegyzéseit, de biztos vagyok abban, hogy tud valamit tenni annak további vizsgálata érdekében, hogy hogyan tudjuk erősíteni ezt a konkrét pontot.

Ugyanez érvényes a 10. bekezdésre, és ez a Tanács számára is fontos. Szeretnénk látni egy felülvizsgálati záradékot. Tudom, hogy ez nincs benne, de ismét, kérem, tegyék meg azt a szívességet, hogy ezt megvizsgálják, és megnézik, hogy mit tudnak tenni, ha folytatják a tárgyalást.

Ha a 8. bekezdéssel kapcsolatban tenni tudnának valamit, az több mint hasznos lenne számunkra; ez az ellenőrzésére vonatkozik, amelyet mindig szeretnénk, és amelyet mindig kérünk. Az ellenőrzés nem azt jelenti, hogy a tárgyalóasztalnál akarunk ülni. Ezt más körülmények között megtettük, tehát vizsgálják meg, hogy mit tudnak tenni ebben az esetben, hogyan segíthetnek annak meghatározásában, hogy mit jelent az ellenőrzés, de tegyenek egy szívességet és nézzék meg az ügyet.

Egyébként úgy gondolom, hogy kiváló munkát végeztek. A XXI. századi EU–Közép-Ázsia partnerségi megállapodásban minden kérdés szerepel. Még az ILO ajánlása is. Szerepeltetik az emberi jogi kérdéseket, tehát biztos vagyok benne, hogy tudunk kompromisszumot találni, de egy kis munkára még szükség van.

Hélène Flautre, a *Verts/ALE* képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, úgy gondolom, hogy nem szabad becsapnunk magunkat, hanem tudnunk kell, hogy bár Valery Palt szabadon engedték, a türkmén kormány Türkmenisztánban más embereket szabad véleménynyilvánítás vétsége miatt továbbra is elrabol, bebörtönöz és kínoz.

Bár az Egyesült Nemzetek vallásszabadsággal foglalkozó különmegbízottja elutazott Türkmenisztánba, kilenc másik különmegbízott még mindig engedélyre vár, és ezek olyan emberek, akik olyan fontos területekkel foglalkoznak mint a kínzás, az emberi jogok védelme, az igazságszolgáltatás függetlensége, az oktatás, az egészségügy, a szólásszabadság és így tovább.

Több hozzászólás tényleg úgy hangzik, mint egy önmeggyőzési gyakorlat. Továbbra is a világ egyik legelnyomóbb és legzártabb rendszerével állunk szemben, még akkor is, ha történt bizonyos előrehaladás, és még akkor is, ha meg kell találnunk az ennek támogatásához szükséges megfelelő stratégiát. Fontos, hogy ne legyünk naivak, vagy természetesen ne kérjük, hogy Türkmenisztán a demokrácia és az emberi jogok mintája legyen mielőtt bármilyen előzetes megállapodás megkötésére sor kerülne.

Tehát e két szélsőség között mit tegyünk? Egyszerűen azt ajánlom, hogy valódi külpolitikánk legyen, és hogy tartsuk be azokat a kritériumokat, amelyek rendkívül fontosak, amelyek mérhetőek, amelyek realisták, és amelyek az Európai Parlament kritériumai. A független nem kormányzati szervezetek és az Egyesült Nemzetek különmegbízottjai, valamint a Nemzetközi Vöröskereszt belépési engedélyére gondolok. Tudjuk, hogy a tárgyalások folyamatban vannak, de még nem fejeződtek be. Az oktatási rendszer nemzetközi normáknak való megfeleltetésére gondolok – amely folyamatban van, de még nagyon távol van attól, hogy kielégítő legyen – valamennyi politikai fogoly szabadon bocsátására és a mozgásszabadságra – röviden az emberi jogok ABC-jére. Képviselőcsoportom javaslata ambiciózus és realista egyszerre. Egyetlen képletre leegyszerűsíthető.

(Az elnök megszakítja a felszólalót és a tolmácsok kérésére arra kéri, hogy lassabban beszéljen.)

Értékeink feladásával nem szabotálhatjuk saját politikánkat. Nem Türkmenisztán elszigeteltségének támogatásáról van szó, hanem a vele való megállapodásról. Tehát, hogyan csináljuk ezt? Tehát, két ceruzát kell vennünk, egyet-egyet mindkét kézbe. Az első ceruzával egy menetrendet fogunk aláírni, amely meghatározza a Parlament által előírt kritériumok teljesítéséhez szükséges szakaszokat. Ezekhez a szakaszokhoz pontos határidők tartoznak, és Türkmenisztánnal ezeket az emberi jogi albizottságok ülésein beszéljük meg.

A menetrend aláírása után a másik kézzel és a másik ceruzával alá tudjuk írni az előttünk lévő ideiglenes megállapodást. Úgy gondolom, hogy ha eljön az ideje, hogy a Bizottságnak és a Tanácsnak meg kell vitatnia az emberi jogi záradék jövőjét, elengedhetetlen, hogy e záradékok módszerek legyenek és módszeresen kísérje azokat egy konzultációs mechanizmus, amely szükség esetén e megállapodás felfüggesztését is eredményezheti.

Elnök. – Flautre asszony, az elnök nem méri, hogy a felszólalók milyen sebességgel beszélnek. Az elnök előtt van egy lámpa, amelyen keresztül a tolmácsok SOS jelzést küldenek neki, ha leállnak a tolmácsolással, mert nem tudják követni a felszólalót. Senkinek sem mérem a sebességét; megkaptam ezt a vészjelzést és továbbadom a képviselőknek, hogy mindenki követni tudja a vitát.

Köszönöm, mint mindig, a megértésüket.

Helmuth Markov, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, soros tanácsi elnök úr, biztos asszony, már egy éve, hogy e Parlament igen világosan és érthetően kijelentette, hogy milyen előrehaladást tart szükségesnek ahhoz, hogy jóváhagyja az EK és Türkmenisztán közötti kereskedelmi megállapodást. Voltak olyan kérések, amelyeket viszonylag könnyű teljesíteni: szabad és akadálytalan bejutás a Nemzetközi Vöröskereszt számára, a politikai foglyok és a katonai szolgálatot lelkiismereti okból megtagadó személyek szabadon bocsátása, valamennyi állami utazási korlátozás eltörlése, a nem kormányzati szervezetek és az ENSZ-ügynökségek könnyebb bejutása és könnyebb munkafeltételek, valamint az oktatási rendszer átfogó reformja. Teljes mértékig elfogadom, hogy Berdymukhamedov elnök alatt a kormány előrehaladást ért el. Ez kétségtelen. Véleményem szerint azonban ez semmiképpen sem elegendő ahhoz, hogy most jóváhagyjuk ezt a megállapodást. Mindkettőjük, Ön soros tanácsi elnök úr, és Ön is, biztos asszony, óriási lehetőséget szalasztottak el.

Nem feltétlenül osztom véleményüket, de ahogy a demokrata képviselők fogalmaztak, mi – a Parlament – biztosítékot akarunk Önöktől kapni arra, hogyha a Parlament az ideiglenes megállapodás visszavonását kéri, csatlakoznak kérésünkhöz. Vondra úr egyáltalán semmit sem mondott erről, Ön pedig, biztos asszony, megmagyarázta nekünk, hogy a szerződésben az áll, hogy ezt meg lehet tenni. Nem az a kérdés, hogy a szerződésben szerepel, hogy ezt meg lehet-e tenni; az a kérdés, hogy Önök készen állnak-e arra, hogyha a Parlament kéri, akkor csatlakoznak a kéréshez. Ez a kérdés.

Minden képviselőtársamat arra kérem, hogyha önmagunkat komolyan akarjuk venni, akkor holnap ne hagyjuk jóvá a megállapodást, kivéve, ha a Bizottság írásban kötelezettséget vállal, és itt elhangzik, hogy ennek a kérésnek eleget tesz. Végül is ezt a csomagtervet kértük, de Önök erre semmit nem mondtak. Ezzel kapcsolatban meg kell mondanom, hogy az az érzésem, hogy Önök nem vesznek bennünket komolyan. Legalább egy állásfoglalást ki lehetett volna adni erről.

Ezért azt mondom, hogy ilyen körülmények között az ideiglenes megállapodás jóváhagyása nem lehetséges. Remélem, hogy ezt mi holnap egyhangúlag így dokumentáljuk.

David Martin (PSE). – Elnök úr, az előző két felszólalóhoz hasonlóan attól félek, hogy a Bizottság és a Tanács is inkább rózsaszín képet festett a jelenlegi türkmenisztáni helyzetről.

A mostani elnök talán kissé jobb, mint a 2007 februárjában leváltott elnök, de kellő mértékben jobb-e ahhoz, hogy jóváhagyjuk a partnerségi és együttműködési megállapodás előfutárát jelentő ideiglenes kereskedelmi megállapodást? Ahogy Markov úr és Flautre asszony mondta, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságban Türkmenisztán esetében öt nagyon világos feladatot határoztunk meg, amelyek megvalósulását a megállapodás jóváhagyása előtt látni szeretnénk.

Először is, azt mondtuk, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt számára szabad bejutást kell biztosítani Türkmenisztánba. Mindaddig, amíg a Bizottság és a Tanács az ellenkezőjét nem állítja, úgy tudom, hogy mindaddig a Vöröskereszt egyetlen börtönt és egyetlen foglyot sem látogathatott meg Türkmenisztánban.

Másodszor, azt mondtuk, hogy a nemzetközi normák szerint át kell alakítaniuk oktatási rendszerüket. A Tanácsnak igaza van, amikor azt mondja, hogy egy évvel meghosszabbították a középiskolai oktatási

rendszer, de úgy értesültem, hogy az oktatási rendszerben végrehajtott kisebb javulások ellenére ez a türkmének többségét nem, hanem csak az elit rétegeket és azokat érintette, akik az olaj- vagy gázágazatban akarnak dolgozni.

Harmadszor, kértük a politikai foglyok szabadon bocsátását. Néhányukat elengedték, de nem sokat, bár szó szerint Türkmenisztán börtöneiben senyvedő politikai foglyok százairól, ha nem ezreiről van szó, akik még mindig tisztességes bírósági tárgyalásra várnak.

Negyedszer, azt mondtuk, hogy a külföldi utazás előtti akadályok eltörlését akarjuk. Érdekes, hogy a Tanács és a Bizottság is a belföldi utazásra összpontosított. Mi erre azt mondtuk, hogy a külföldi utazás szabadságát is biztosítani kell. Ez nem történt meg.

Végül azt mondtuk, hogy a független nem kormányzati szervezetek számára, az ENSZ emberi jogi szervei számára szabad belépést kell biztosítani, valamint biztosítani kell a sajtószabadságot. Nos, nincs sajtószabadság, a nem kormányzati szervezetek számára nem biztosítják a szabad belépést, és miközben lehet, hogy a vallási toleranciával foglalkozó ENSZ-felügyelőt beengedték, a világ valamennyi országa közül Türkmenisztánban a leghosszabb az ENSZ által kérvényezett látogatások várólistája.

Ez tényleg egy olyan ország, amellyel üzletet köthetünk? Nos, felteszem, hogy e Házban és más intézményekben a többség számára a válasz egyértelműen „igen”. Miért változtak meg a dolgok a Kereskedelmi Bizottság 2007-ben elfogadott állásfoglalása óta? A cinikusok azt mondhatják, hogy azért, mert gázt és olajat találtak Türkmenisztánban, mert új vezetéket akarunk építeni, mert hirtelen úgy találtuk, hogy ez stratégiai érdekünk. Ha erről van szó, ne színleljék előttünk, hogy ennek az emberi jogok terén való előrehaladáshoz van köze. Az uniós szintű önérdékhez van köze.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Elnök úr, én is teljes mértékben elutasítom a javaslatot, amely szerint az Európai Parlamentnek feltétel nélkül jóvá kell hagynia a Türkmenisztánnal kötendő kereskedelmi megállapodást, amelyről végül is most beszélünk. Bármit is írjunk indokolásunkba, ha egyszer megnyomtuk a zöld gombot, a dolog kicsúszik a kezünk közül, ha nem kapunk biztosítékot a Bizottságtól arra, hogy meglesz a lehetőségünk a megállapodás törlésére.

Valójában milyen érv szól a Türkmenisztánnal kötendő megállapodás jóváhagyása mellett? Mindenféle javulásról hallottunk, és igaz, hogy a diktatúra ténylegesen végrehajtott bizonyos fejlesztéseket, és számos ígéretet tett. Ahogy azonban végül is az Amnesty International közölte velünk, ezeket a fejlesztéseket csak igen korlátozott mértékben hajtották végre. Ezt mivel indokolták? Indokolásként azt a tényt jelölték meg, hogy a megállapodás hiánya miatt sem született eredmény. Véleményem szerint ez abszurd indoklás, amely közvetve minden diktátort arra szólít fel, hogy tartson ki, mert egyszer csak lejjebb adjuk. Úgy gondolom, hogy hangosan és egyértelműen ki kell mondani, hogy túl magas ár lenne ez a gázért, és ha gáz ára a türkménisztáni diktatúrával való megállapodás, akkor ez az ár túl magas.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Sajnálatos, hogy Türkmenisztánban az emberi jogok védelme érdekében az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek által hozott intézkedések még nem érték el pozitív hatásukat. Az újságírókat és az emberi jogvédőket elhallgattatták. A nők és a gyermekek ellen továbbra is erőszakot követnek el és folytatódik a velük való kereskedelem.

Meg vagyok azonban győződve arról, hogy a Türkmenisztánnal folytatott kapcsolatok felfüggesztésére és az ország elszigetelésére irányuló politikák kevés sikerrel kecsegtetnek. Nem azért mert az ország gázban gazdag, hanem egyszerűen azért, mert csak a külvilághoz fűződő kapcsolatok előmozdítása hozhat demokratikus változást.

Ezért támogatom az Európai Bizottság álláspontját és az ideiglenes megállapodást, amely az országban bekövetkező események függvényében szükség esetén felfüggeszthető. Kétségtelen, hogy az Európai Unió energiakérdésben tanúsított magatartását a Türkmenisztánhoz fűződő kapcsolatok vonatkozásában nem szabad elválasztani az emberi jogok terén bekövetkező változásoktól.

Charles Tannock (PPE-DE). – Elnök úr, Türkmenisztánnal kapcsolatban az olajnál és a gáznál sokkal többről van szó. Ez nem azt jelenti, hogy az ország szénhidrogénforrásai nem fontosak. Ezek valójában alapvető stratégiai értéket jelentenek az EU-nak, tekintettel arra, hogy az Unió szándéka és Türkmenisztán nyilvánvaló óhaja az, hogy az energiaellátás vonatkozásában kilépjenek Oroszország árnyékából.

Türkmenisztán hatalmas és nyilvánvalóan hozzáférhető gázforrásai önmagukban is elegendőek ahhoz, hogy az EU-val szorosabb kapcsolat kiépítését indokolják. Ezenkívül más okok miatt is úgy gondolom, hogy törekednünk kell arra, hogy ideiglenes kereskedelmi megállapodást kössünk Türkmenisztánnal. Az ország a békés és stabil muzulmán ország kiváló példája, amelynek világi kormánya elkötelezett az iszlám terroristák elleni küzdelem iránt Afganisztánban, ahol háború folyik.

Természetesen az emberi jogok, a demokrácia és a politikai szabadság még komoly aggodalmakra ad okot, de ezek az aggodalmak Oroszország és Kína esetében is fennállnak, és nem emlékszem, hogy a szocialisták a közelmúltban Tibetről szóló vita során ezt felvetették volna. Mindazonáltal mindkét hatalmas országgal fenntartjuk a stratégiai kapcsolatot.

Türkmenisztánban a további változást párbeszéd és partnerség, nem pedig elszigetelés útján kívánjuk előmozdítani. Ezért általában is támogatom az EU és az ázsiai országok közötti jobb kapcsolatokat.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Alessandro Battilocchio (PSE). – *(IT)* Elnök úr, hölgyeim és uraim, remélem, hogy ez az ideiglenes megállapodásról szóló vita alkalmat nyújt a türkmenisztáni helyzet alapos vizsgálatára és arra, hogy a jelenlegi igen rossz helyzet javítása érdekében konkrétabb intézkedéseket követeljünk.

Az ashkhabati kormány a közelmúltban egy sor ajánlást visszautasított, beleértve a politikai foglyok szabadon bocsátását, a legutóbbi politikai bebörtönzések felülvizsgálatát és az emberi jogi aktivistákra önkényesen kivetett utazási tilalom felszámolását. Mindeddig, képmutatás nélkül, ez egy olyan állam, amely zárva van a nemzetközi szervezetek ellenőrzése előtt, amelyek 10 éve képtelenek bejutni az országba. Az újságírók és az aktivisták nem dolgozhatnak szabadon, és minden ellenzéki gondolkodású ember naponta kap fenyegetéseket.

Az Európai Unió és a nemzetközi közösség most az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatban változást követel; kizárólag gazdasági megállapodást nehéz lesz elfogadni.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – *(FR)* Elnök úr, miniszter úr, biztos asszony, úgy gondolom, hogy e kérdésben nem lehetünk tovább képmutatók.

2006-ban magam is a Türkmenisztánba utazó európai parlamenti küldöttség tagja voltam, és akkor számos javaslatot tettünk, amelyekkel Ön foglalkozott, biztos asszony.

Természetesen megértem az Ön és a Tanács által hangoztatott érveket, de ha összehasonlítom a javaslatban szereplőket és a Közép-Ázsiáról szóló jelentést – amelyet néhány hónappal ezelőtt, 2008. február 20-án e Házban megszavaztunk, és amelyben megismételtük a foglyok szabadon bocsátására, a Vörös keresztre és a többire vonatkozó kérésünket – tényleg történt valamiféle előrehaladás? Nem.

Személy szerint, amikor azt olvasom, hogy „jelentés Türkmenisztánról” valójában azt olvasom, hogy „jelentés a Nabuccóról”, mert végül is az energia, a világ harmadik legnagyobb gáz-kitermelő országának gáza érdekel bennünket. Tudom továbbá – ezt nagyon pontosan elmagyarázták nekünk, amikor Türkmenisztánban voltunk –, hogyha az Európai Uniót nem érdekli a türkmén gáz, akkor az országnak más vevői is vannak, nem utolsósorban Kína. Tehát kerüljük a képmutatást, mondjuk ki nyíltan ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Elnök úr, csak azt szeretném mondani, hogy nagyon egyetértek képviselőtársammal, Dr. Charles Tannock-kal. Zárómegjegyzései, ha nem szakították volna meg, arra vonatkoztak volna, hogy az EU-nak ösztönöznie kell – sőt a Bizottságnak és a Tanácsnak finanszíroznia kell – a Közép-Ázsiába vezető, a Kaszpi-tengert átszelő csővezetékek megépítését annak érdekében, hogy csökkenjen annak veszélye, hogy egyetlen forrástól függünk, hogy képesek legyünk annak elkerülésére, hogy valamelyik szomszédunk külpolitikai céljainak áldozatává váljunk.

Elnök. – Köszönöm, Beazley úr. Mindig fontos Tannock úr gondolatainak kiegészítése, aki mindig konstruktív, és a Parlament számára inspirációs forrást jelent.

Most pedig az utolsó felszólaló, Martin úré a szó.

Az elnökségen belül meg fogjuk vizsgálni, hogy e szakaszban szót kaphatnak-e olyan felszólalók, akik már részt vettek ebben a vitában, mert általában újraindítják a vitát. Ebben az esetben azonban, mivel elérkeztünk az ötödik felszólalóhoz, és öt felszólaló szólhat hozzá, megadom a szót Martin úrnak.

David Martin (PSE). – Elnök úr, köszönöm a szót. Azért akartam ismételtén szólni, mert egy igen konkrét kérdést szeretnék feltenni a Bizottságnak, mielőtt ismét szót kapnak. Szeretném pontosan megtudni, hogy hány általunk elfogadott emberi jogi záradékot alkalmaznak és hajtanak végre. A Bizottság fogja eldönteni, hogy megsértették-e az emberi jogokat, és ha a Bizottság így dönt, a Tanácsban egyhangú határozat vagy minősített többség alapján fognak dönteni arról, hogy felfüggesztik a megállapodást? Ténylegesen mennyire lesz megvalósítható az emberi jogi záradék? Számos nemzetközi megállapodásunkban szerepel emberi jogi záradék és eddig – a következő vita kivételével – szinte sohasem hivatkoztunk egyikre sem, Fehéroroszország az egyik ritka kivétel.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, úgy gondolom, hogy ez hasznos vita volt. A vita főként az emberi jogokra összpontosított, és ez nem lep meg bennünket. Szeretném még egyszer hangsúlyozni, hogy a megállapodásban jelenleg szereplő emberi jogi záradék az emberi jogok megsértése esetén történő felfüggesztést teszi lehetővé; magáról a felfüggesztésről úgy gondolom, hogyha romlik a türkménisztáni helyzet, nagyon komolyan kell vennünk a Parlament javaslatát.

Természetesen a végső döntést a Tanács hozza meg, amely megvizsgálja a korlátozó intézkedések valamennyi opcióját, beleértve a felfüggesztés lehetőségét is, és erre néhány más közép-ázsiai országban már volt példa.

Néhányan közülünk megemlézték a Vörös keresztrel folytatott együttműködést. Nem könnyű a Vörös kereszt és Türkmenisztán közötti együttműködést megítélnünk, mert a Vörös kereszt ebben az esetben az óvatosság alapvető elvét alkalmazza. Tehát a rendelkezésre álló információ alapján el kell ismernünk, hogy ebben az ügyben sokat kell még tenni és sokat kell fejlődni, ugyanakkor pozitív dolgokat és előrehaladást is tapasztalhatunk.

Általánosságban és végezetül Türkmenisztánban az emberi jogi helyzet sok kívánnivalót hagy maga után, de a folyamatos elszigeteltség nem megoldás. A 11 évig tárgyalt ideiglenes megállapodás megkötésének feltételes megközelítése az emberi jogok és a demokrácia területén történő előrehaladás biztosításának nem éppen hatékony eszköze.

Természetesen párbeszédet kell folytatnunk Türkmenisztánnal az emberi jogokról, és ezt próbáljuk tenni. A cseh miniszterelnök nemrég járt ott. Az asghabati elnökkel ilyen jellegű beszélgetést folytatott.

Az elnökség meg van győződve arról, hogy most van lehetőség a Türkmenisztánnal folytatott megbeszélésekre, és hogy ez a megközelítés az emberi jogok kérdéséről folytatott őszinte párbeszéd létrehozásának egyetlen hatékony eszköze.

Valószínűleg Türkmenisztán egyik kulcsfontosságú partnere sem – sem Oroszország, sem pedig Kína, amelyek most növelik befolyásukat a régióban – a legfontosabb helyre teszi ezeket a kérdéseket cselekvési programjaikban.

Így az ideiglenes megállapodással induló megfelelő szerződéses kapcsolat létrehozása kulcsfontosságú az ilyen kötelezettségvállalási politikában. A Parlament kedvezőtlen véleménye kárt okozna a Türkmenisztánnal születőben lévő párbeszédünknek és aláásná az előrehaladás biztosításának lehetőségét olyan fontos területeken mint az emberi jogok tiszteletben tartása.

Ezért arra szeretném ösztönözni a Parlamentet, hogy az előadó, Daniel Caspary javaslatának megfelelően teljes mértékben támogassa az ideiglenes megállapodás megkötését.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, Eleanor Roosevelt egyszer azt mondta, hogy a sötétség szidalalmazása helyett valakinek meg kell gyújtania a gyertyát. Ez Türkmenisztánra is vonatkozik. Az országban az emberi jogok előmozdítását és a demokrácia támogatását természetesen továbbra is prioritásként kell kezelnünk. Többen Önök közül – például Flautre asszony, aki már nincs itt – helyesen mondták, hogy a változások lassúak. Igen azok, de vannak változások, és e változásokat el kell ismerni és ösztönözni kell.

Tehát segítenünk kell Türkmenisztánnak, hogy segíthessen önmagán. Ezért konstruktív, folyamatos és stratégiai jellegű együttműködést kell folytatnunk az országgal. Létre kell hoznunk szerződéses kapcsolataink megfelelő keretét, hiszen a jelenleg hatályban lévő kereskedelmi és együttműködési megállapodás korlátozottsága miatt ez nem lehetséges.

Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak a felfüggesztésről, illetve a lehetséges felfüggesztésről. Amint Önök is tudják, és ahogy a Tanács soros elnöke is épp említette, a Tanács – egyébként egyhangúlag – dönt az ilyen ügyekben. A Bizottság erre vonatkozó ajánlást tehet.

Csak szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy az andijani események után például a Tanács arról határozott, hogy korlátozó intézkedéseket vezet be Üzbegisztánnal szemben, beleértve a fegyverembargót, és utazási korlátozásokat azokkal az üzbég tisztviselőkkel szemben, akikről kiderült, hogy részt vettek az eseményekben. Ezenkívül felfüggesztették a partnerségi és együttműködési megállapodás alapján tartott technikai megbeszéléseket, az Együttműködési Bizottságot és az albizottságokat. Ezeket az intézkedéseket folyamatosan felülvizsgálták, és esettől függően évente megújították vagy módosították.

E tekintetben, amennyiben hasonló eset – vagy épp súlyos romlás – következne be, a Tanács hasonló intézkedéseket hozhat vagy akár a felfüggesztést is megfontolhatja, és a Bizottság bizonyosan átgondol minden lehetőséget, beleértve a felfüggesztést is.

Ahhoz, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodást egy emberi joggal foglalkozó, konkrét záradékkal ki lehessen egészíteni, a partnerségi és együttműködési megállapodást módosítani kell. Véleményünk szerint ez meglehetősen nehéznek tűnik, mivel ehhez a Türkmenisztánnal a tárgyalások ismételt megnyitására van szükség – amely már 2004-ben aláírta és ratifikálta a partnerségi és együttműködési megállapodást –, valamint az uniós tagállamokkal is újra kell tárgyalni, amelyek közül 12 már szintén ratifikálta a megállapodást.

Amennyiben ennek célja annak meghatározása, hogy az emberi jogok megsértése a partnerségi és együttműködési megállapodás felfüggesztését eredményezi-e, szeretném megismételni, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodásban és az ideiglenes megállapodásban is szerepel egy záradék, amely kijelenti, hogy az emberi jogok tisztelgetben tartása elengedhetetlen tényező – amint ezt már korábban egyértelműen említettem. A partnerségi és együttműködési megállapodás, valamint az ideiglenes megállapodás is tartalmaz egy záradékot, amely szerint, ha bármelyik fél úgy ítéli meg, hogy a másik fél nem teljesítette a megállapodásból eredő kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket hozhat, és ezt különlegesen sürgős esetben a vegyesbizottsággal való előzetes konzultáció nélkül is megteheti.

Mind az ideiglenes megállapodás, mind pedig a partnerségi és együttműködési megállapodás tartalmaz közös nyilatkozatot, amely tisztázza, hogy különlegesen sürgős esetnek minősül, ha a megállapodást bármelyik fél súlyosan megsérti, és mindkét megállapodás tisztázza, hogy a megállapodás valamely lényeges elemének megsértése minősül súlyos megsértésnek.

Ezért sürgős esetekben a súlyos megsértés megfelelő intézkedések meghozatalára jogosítja fel a feleket. Véleményünk szerint az intézkedések a megállapodás felfüggesztését is jelenthetik. Ezért tisztelt parlamenti képviselők, a korábbiakhoz hasonlóan ismételten arra kérem Önöket, hogy járuljanak hozzá a Türkmenisztánnal kötött ideiglenes kereskedelmi megállapodás aktiválásához.

Részemről – a Bizottság részéről – teljes mértékben hajlandó vagyok arra, hogy az emberi jogokról szóló párbeszéd nyomán követésére és a Parlament számára rendszeres jelentés benyújtására vonatkozóan politikai kötelezettséget vállaljak. A kereskedelmi megállapodásban ez a fokozott együttműködés szempontjából előrelépést, a Türkmenisztánnal folytatott párbeszéd kereteinek továbbvitelében pedig további lépést jelentene, azokhoz hasonlóan, amelyeket a régió más országaival már kialakítottunk. Erről se feledkezzünk meg!

Csak fokozottabb kötelezettségvállalással tudjuk majd befolyásolni a pozitív fejleményeket és az emberi jogi helyzet javulását.

ELNÖKÖL: DOS SANTOS ÚR

alelnök

Daniel Caspary, *előadó*. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, köszönöm a mai vitát. Sokkal előbbre vitt bennünket. Szeretnék köszönetet mondani azoknak a képviselőtársaimnak, akik az elmúlt hónapokban e kérdésen együtt dolgoztak velem.

A Tanács egyik lényeges kijelentése, tisztelt Vondra úr, különösen megragadt az emlékezetemben: a türkmenisztáni emberek Kínától, Oroszországtól vagy akár Irántól biztosan nem fogják megtanulni, hogy mit jelent a demokrácia és az emberi jogok. Az elmúlt években, legutóbb Özdemir úr közép-ázsiai stratégiáról szóló jelentésében, a Parlament világos feltételeket határozott meg, amelyek alapján jóváhagyhatjuk ezt az ideiglenes megállapodást.

Az Európai Parlament részéről óriási engedményt jelentene, ha most lényegében figyelmen kívül hagynánk az általunk három hónapja vagy hat hónapja meghatározott előírásokat, és azt mondanánk, hogy ennek ellenére jóváhagyjuk az ideiglenes megállapodásról készített jelentésemet. Másrészt az is világos számomra, hogy ma az ideiglenes megállapodásról beszélünk. Nem lenne jó ötlet a szavazás elhalasztása. Az is világos

számomra, hogy Türkmenisztánt és az ideiglenes megállapodást nem ejtethjük túsul azért, hogy az európai intézmények közötti hatalmi egyensúlyt eltoljuk.

Azzal is tisztában vagyok, hogy precedenst jelentene, ha a Bizottság és a Tanács a ma sokunk által felvetett kérdésnek eleget tenne, még akkor is – és ezt meglehetősen érthetően mondom –, ha a Parlament e kérései véleményem szerint teljesen megalapozottak. Ezért azt várom – legszívesebben ma este –, hogy a Bizottság ígéretet tegyen arra, hogyha ez a nyomon követés azt mutatja, hogy a helyzet Türkmenisztánban romlott, és ha a Parlament egy állásfoglalásban azt kéri a Bizottságtól, hogy javasolja a Tanácsnak az ideiglenes megállapodás felfüggesztését, akkor a Bizottság ennek megfelelő javaslatot nyújt be a Tanácsnak. Úgy gondolom, hogy ennek a jelenlegi megállapodások keretén belül lehetségesnek kell lennie.

Örülnék, ha mindenesetre ígéretet kapnánk a Tanácstól arra, hogy ezt a kérdést a Bizottság javaslatára következő ülései valamelyikén napirendre tűzi és megtárgyalja. Ezt a két ígéretet a két intézmény bizonyára anélkül megteheti, hogy ez az Európai Unión belüli intézményi együttműködés általános rendszerét érintené. Hálás lennék Önöknek, ha ezek az ígéretek még ma, de legkésőbb holnap, a szavazás előtt elhangoznának. Nem szeretném, ha a holnapi szavazás előtt azt kellene ajánlani képviselőtársaimnak, hogy halasszuk el a jelentésemről történő szavazást.

Elnök. – Két állásfoglalási indítványt kaptam az eljárási szabályzat 108. cikke (5) bekezdésének megfelelően.

A vitát lezárom.

A szavazásra holnap kerül sor.

9. Az EU-Fehérorosz tárgyalás féléves értékelése (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság beszámolója az EU–fehérorosz tárgyalás féléves értékeléséről.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, hálás vagyok e Parlament képviselőinek, hogy lehetőséget biztosítottak számomra arra, hogy beszámoljak a legújabb fehéroroszországi fejleményekről, és különösen a Tanácsban az e kérdéssel múlt hétfőn tartott megbeszélés eredményéről.

Ahogy Önök közül sokan tudják, a vízum-tiltólista ideiglenes és részleges felfüggesztéséről szóló, múlt októberi tanácsi határozatot követően számos pozitív fejleményt tapasztaltunk Fehéroroszországban. Különösen szeretném kiemelni a „Szabadságért” mozgalom és a Csernobili kezdeményezések Központjának nyilvántartásba vételét, független újságok, például a *Narodnaya Volya* és a *Nasha Niva* nyomtatását és megjelenését, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjével az internet szabályozásáról szóló kerekasztal-megbeszélést, az EBESZ-szel/a demokratikus intézmények és emberi jogok irodájával (ODIHR) a választási törvényről szóló folyamatban lévő szakértői konzultációkat, valamint a konzultációs tanácsok létrehozását, beleértve az emberi jogi kérdésekkel foglalkozó konzultációs tanácsot is, amely a civil társadalom, sőt még az ellenzék képviselőit is magában foglalja.

Ezek a lépések – bár egyesek számára viszonylag jelentéktelennek tűnhetnek – a fehérorosz körülményekhez képest jelentősek. Ezt a fehérorosz civil társadalom egyes képviselői is elismerik.

Történtek azonban aggodalomra okot adó események is. Egy fontos emberi jogi nem kormányzati szervezet, a Viasna esetében megtagadták a nyilvántartásba vételt, problémák vannak egyes független médiák akkreditációjával, és miközben a civil társadalmat és az ellenzéki aktivistákat a korábbiaknál kevésbé zaklatják, továbbra is előfordulnak rövid ideig tartó fogvatartások. Szorosan figyelemmel kísérjük az ellenzektől érkező panaszokat a hadseregbe történő „erőszakos besorozásokról”.

Nem tagadhatjuk tehát, hogy a kép vegyes. Meg vagyunk azonban győződve arról, hogy szükség van a kötelezettségvállalási politika folytatására és a pozitív fejlemények támogatására. Fehéroroszországgal folytatott kapcsolatainkban ennek kell az előrevetető útnak lennie. Jövőbeni politikai irányunk meghatározásánál nem szabad elfeledkeznünk szélesebb stratégiai érdekeinkről a régióban, valamint a pénzügyi válság hatásáról.

Ezek a megfontolások állnak március 16-i határozatunk mögött. E határozat – miközben egy évvel meghosszabbítja a korlátozó intézkedéseket – kilenc hónapig fenntartja az egyes fehérorosz tisztviselőkre vonatkozó utazási korlátozások alkalmazásának felfüggesztését.

A kilenc hónap letelte utánra tervezett részletes felülvizsgálat a 2008. októberi tanácsi következtetésekben meghatározott öt területre fog összpontosítani. Ide tartoznak a választási reform és a demokratikus értékek tiszteletben tartását célzó más konkrét intézkedések, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, beleértve a szólásszabadságot és a médiaszabadságot, valamint a gyülekezési szabadság és a politikai társulás.

Határozottan hisszük, hogy a felfüggesztés folytatása, amelyről a múlt héten állapodtunk meg, lehetővé teszi, hogy kövessük politikai célkitűzéseinket. Lehetőséget biztosít arra, hogy Fehérorosz partnereinkkel további fejlődést érzünk el az emberi jogok területén. Az elkövetkezendő hónapokban az emberi jogi kérdésekről folytatott párbeszéd elindítása különösen fontos lesz.

A kétoldalú politikai kapcsolatokra vonatkozó tilalom eltörlését követően számos magas szintű látogatásra került sor, beleértve a miniszteri trojka január végi látogatását is. A különböző kapcsolatfelvételek célja Fehéroroszország ösztönzése, valamint az elvárásokban fennálló nézetkülönbségek elsimítása. Reméljük, hogy a párbeszéd az elkövetkezendő hónapokban folytatódik.

Meg vagyunk győződve arról, hogy Minszkkal szemben konstruktivitásra van szükség. Realisták maradunk, és nem várunk drámai változásokat. Az átalakuláshoz idő kell, és közös érdekünk, hogy minden alkalmat megragadjunk a további pozitív fejlődés előmozdítása érdekében.

Fontos, hogy kötelezettségvállalási politikánkat a fehérorosz civil társadalom képviselői, akik a közelmúltban egy nagyon hasznos megbeszélést tartottak az Európai Parlament képviselőivel, nyíltan támogatták. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a fehérorosz polgári társadalom képviselőivel is, és szeretnénk folytatni ezt a párbeszédet, valamint a fehérorosz polgári társadalom és független média számára nyújtott támogatásunkat is.

Engedjék meg, hogy végül szóljak néhány szót a keleti partnerségről, amelyet az Európai Tanács a múlt héten támogatott, és amelyet egy májusi csúcstalálkozón fognak elindítani. Fehéroroszország a keleti partnerség hat országának egyike. Szilárd meggyőződésünk, hogy Fehéroroszországot kezdettől fogva be kell vonni ebbe az új kezdeményezésbe. E részvétel mértéke a kétoldalú kapcsolatokban számos tényezőtől függ, különösen azokon a területeken elért fejlődéstől, amelyeket most említettem.

Hálás vagyok azért a közös támogatásért, amellyel a Parlament a Tanács múlt hétfői megbeszélésének eredményét támogatta. A kilenc hónap múlva lefolytatandó részletes felülvizsgálatnak kulcsfontosságú szerepe lesz a további döntések szempontjából, és általánosabb értelemben jelentős hatása lesz Fehéroroszországgal folytatott jövőbeni kapcsolatainkra. A Tanács kész arra, hogy továbbra is tájékoztassa e Parlamentet a fejleményekről, és örül, hogy továbbra is lehetősége van arra, hogy hozzászóljon e vitához.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök úr, Fehéroroszország válaszára elé érkezett.

Olyan időszak után vagyunk, amelynek során egy tanácsi határozat megerősítette a vízumtilalom év végéig történő ideiglenes felfüggesztését, és egy olyan időszak előtt állunk, amikor az Európai Parlament egy állásfoglalást fogad majd el. Itt az ideje, hogy a szankciók felfüggesztését követő hat hónapos időszak után, amely 2008 októberétől tart, Fehéroroszországgal kapcsolatban megvonjuk politikánk első mérlegét, és átgondoljuk, hogy mi áll előttünk a következő kilenc hónapban.

Személy szerint meg vagyok arról győződve, hogy a szankciók felfüggesztéséről hozott múlt októberi uniós határozat megfelelő döntés volt, és valójában a felfüggesztés pozitív folyamatot indított el.

Fehéroroszország olyan intézkedéseket hozott, amelyek kétségtelenül a demokrácia irányába mutatnak. Különösen a két független újság hírlapboltokba történő visszatérésére gondolok, arra, hogy végül még Milinkevich úr szervezetét is legalizálták, az EBESZ-szel/a demokratikus intézmények és emberi jogok irodájával (ODIHR) a választási törvény kérdésében folytatott együttműködésre, és az ellenzéki pártok, illetve a nem kormányzati szervezetek – például a Fehéroroszországi Lengyelek Uniója – különféle kongresszusaira, amelyekre sor kerülhetett. Igaz, hogy ez a fejlődés korlátozott és elégtelen, de példa nélküli, és általánosságban azt a következtetést vonhatjuk le, hogy történt fejlődés.

Ezért ez a vegyes mérleg a legutóbbi GAERC-ülésem hozott kiegyensúlyozott határozattal vegyes választ kapott az Európai Uniótól. A szankciók hosszabb időre történő felfüggesztése lehetővé teszi, hogy fenntartsuk a párbeszédet, ahogy maga a civil társadalom ezt kifejezetten kérte tőlünk, többek között az Európai Parlamentben a közelmúltban, március 4-én tartott fórumon is.

Ugyanakkor kezünkben tartjuk az irányítást, hiszen a szankciók az év végén ismét bevezethetők, ha úgy ítéljük meg, hogy az addig elért fejlődés elégtelen, és az ottani helyzet alakulását továbbra is folyamatosan követni fogjuk abban a tekintetben, hogy történt-e előrelépés a múlt októberi GAERC-következtetésekben meghatározott öt kulcsfontosságú területen. Ezenfelül, minszki küldöttségünknek köszönhetően a Bizottság aktív szerepet játszik az ottani helyzet elemzésében.

Hölgyeim és uraim, üdvözlöm az Európai Parlament kezdeményezését, hogy a Külügyi Bizottság tagjaiból álló küldöttséget és az Európai Parlament fehéroroszországi kapcsolatokkal foglalkozó küldöttségét küldjük ki, amely 10 nap múlva Minszkbe utazik, hogy találkozzon a hatóságokkal és a különböző pártokkal, és képet alkosson az ottani helyzetről.

Ugyanakkor az ezért a régióért felelős igazgatómat is ki fogom küldeni, aki az európai parlamenti küldöttséggel biztosítja a szoros együttműködést. Fehéroroszországgal az emberi jogokról szóló új párbeszéd létrehozása egy további jelentős előrelépést jelent, amely lehetővé teszi, hogy jobban strukturáljuk kéréseinket, és elmélyítsük tárgyalásainkat.

E tárgyalás első szakaszának a következő napokban Minszkben kell sorra kerülnie, és az Európai Unió valamennyi kérdést fel fogja vetni. E tárgyalást megelőzően és azt követően is találkozni fogunk a civil társadalom tagjaival, hogy szakértelmükkel támogassák azt.

Hölgyeim és uraim, Európa szívében fekvő szomszédunkkal folytatott kapcsolataink fejlesztéséhez szükség van arra, hogy elgondolkodjunk azon, hogy milyen választ adjunk – hosszú távon is – a Fehéroroszország által elért fejlődésre. Olyan választ, amely lehetővé teszi, hogy Fehéroroszország közelebb kerüljön európai családunkhoz és annak értékeihez, és ennek érdekében valójában, ahogy a Tanács soros elnöke is mondta, az Európai Tanács a múlt pénteken határozott arról, hogy Fehéroroszországot felveszi a keleti partnerségbe, pontosabban annak multilaterális részébe, a platformokba. E partnerség Fehéroroszország számára lehetőséget biztosít arra, hogy valamennyi szomszédjával új támogatási és cserehálózatot építsen ki, többek között a fehérorosz civil társadalom nevében is, amely véget akar vetni elszigeteltségének és részt akar venni a civil társadalomról szóló fórumon.

A keleti partnerség kétoldalú szárnyában való fehérorosz részvétel vonatkozásában a bizottsági javaslat szövege egyértelmű: az Európai Unió és Fehéroroszország közötti kétoldalú kapcsolatok fejlődése az ország politikai helyzetének alakulásától függ, és ez a jövőben is így lesz.

Végül – figyelembe véve a pénzügyi és gazdasági válságot, amely valamennyi keleti szomszédunkat is komolyan érint – személy szerint a Fehéroroszországra vonatkozó gazdasági támogatási intézkedések mellett vagyok. Az IMF európai tagjai aktív támogatásával, azaz a válság közvetlen hatásainak kezelése, pontosabban a fizetési mérleg kiegyensúlyozása érdekében nyújtott 2 milliárdos kölcsönrel megtette az első fontos lépést. A második szakasznak lehetővé kell tennie, hogy Fehéroroszország hozzáférjen a tranzeurópai hálózatokhoz kapcsolódó projektek finanszírozásához, ezáltal az ország gazdasági kapcsolatai diverzifikálásának támogatásához szükséges, az Európai Beruházási Bank (EBB) által nyújtott kölcsönökhöz és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) nagyobb összegű kölcsöneihez.

Ugyanakkor a Bizottság a közös érdekeltségű ágazatokban, például, az energia, a közlekedés, a vámok, a szabványok és hosszú távon a gazdaság területén erősíti a Fehéroroszországgal folytatott technikai párbeszédet.

Végezetül, e párbeszéd erősítése érdekében, hölgyeim és uraim, a Parlament a következő héten egy Fehéroroszországról szóló állásfoglalást fogad el, és a Bizottság valóban nagy figyelmet szentel ajánlásainak. Őszintén remélem, hogy az elkövetkezendő hónapokban továbbra is szorosan együtt fogunk működni a helyzet vizsgálata és a Fehéroroszországgal, hatóságaival és civil társadalmával folytatott párbeszédünk terén, és remélem, hogy ez az első lépés elvezet bennünket a konkrét fejlődésen alapuló, elmélyült és kölcsönös kötelezettségvállalásig.

Charles Tannock, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a Fehéroroszország és az EU közötti kapcsolatokat most mindkét oldalon helyesen, pragmatikus megfontolások vezérlik. Az évekig tartó elszigetelési politika sehová sem vezetett, ahogy a Tanács némileg elkésve most belátta. Kétségtelenül semmivel sem csökkentette az Európa utolsó, saját magát elszigetelő diktátora, Alexander Lukasenko elnök által birtokolt hatalom szorítását.

Két héttel ezelőtt, itt Strasbourgban abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy találkozhattam két kiváló, fehéroroszországi másként gondolkodóval, akikkel az országukban folyó politikai fejleményekről beszéltem. Egyiküket, Alexander Kazulint a közelmúltban politikai fogolyként való fogvatartásából engedték szabadon, amely az egyik oka volt annak, hogy az EU kezdte kedvezőbb fényben látni Lukasenkot.

A politikai elnyomás azonban továbbra is komoly probléma Fehéroroszországban. Ezért kérdéses, hogy az EU és Fehéroroszország közötti kapcsolatok nyilvánvaló enyhülése vezet-e valahová, mivel lehet, hogy Lukasenko csak Oroszországgal játszik, amikor inkább az EU felé hajlik. Ez azonban jobb mintha ragaszkodnánk az utóbbi évtized sikertelen bojkottálási politikájához.

A Tanácsnak Fehéroroszországgal szemben feltétlenül fenn kell tartania büntető-jutalmazó megközelítését: ha Lukasenko a belső politikai reformokra vonatkozóan világos ösztönzést kap, lehet, hogy kedvező választ kapunk. Hasonlóképpen, tudnia kell, hogy a nem folytathatja úgy mint korábban, és a fokozott önkényeskedésre és elnyomásra utaló bármilyen jel közelebb visz ahhoz, hogy az EU leállítja vagy csökkenti azt a támogatást, amelyet Fehéroroszország WTO-tagsággal kapcsolatos ambíciói vonatkozásában nyújt. Véleményem szerint túl messzire menő lépés ezen a ponton Lukasenko meghívása a prágai csúcstalálkozóra a keleti partnerség elindítására, amelynek Fehéroroszország is része. A kormány részéről kézzelfogható kötelezettségvállalások mentén kialakuló szorosabb kapcsolatot kell kialakítanunk, hogy megváltoztassuk annak irányát.

Fehéroroszországot arról is meg kell győzni, hogy Abházia és Dél-Oszétia grúz régiók független államokként való elismerése – amely jelenleg csak Oroszország részéről történt meg – elfogadhatatlan. Úgy gondolom, hogy Fehéroroszország arra törekszik, hogy távol tartsa magát az orosz ellenőrzéstől, és ki kell használnunk ezt a lehetőséget. Kétségtelen, hogy a fehéroroszországi valódi változás előmozdítása türelmet és elkötelezettséget követel az EU részéről, de ennek jutalma – Fehéroroszország visszatérése a nemzetek európai családjába – megéri a várakozást.

Jan Marinus Wiersma, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, mi is örömmel támogatjuk annak az uniós politikának a folytatását, amelynek célja a fehérorosz kormánnyal a párbeszéd és a szorosabb együttműködés kialakítása. Már hat vagy hét hónapja dolgozunk ezen, és látnunk kell, hogy az Európai Uniónak is az a célja, hogy az elkövetkezendő időszakban eredmények szülessenek. Ez nem változtat azon a tényen, hogy továbbra is kétségeink vannak annak a kormánynak a szándékait illetően, amely nem demokratizmusáról ismert. Személy szerint abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy számos alkalommal kapcsolatban állhattam a kormánnyal, és higgyék el, Lukasenko úr nem lett máról holnapra demokrata.

Az a tény, hogy az Európai Unióval szorosabb kapcsolatot akar kialakítani, más tényezőkkel függ össze, nem azzal, hogy olyasvalamit akar, amit arra használhatunk, hogy nyomást gyakoroljunk rá, hogy lépjen tovább azon az úton, amelyen most elindult azzal, hogy számos pozitív lépést tett az emberi jogok területén. Tannock úrhoz hasonlóan úgy gondolom, hogy túl korai azon töprengeni, hogy megjutalmazzuk-e a keleti partnerséggel. Az emberi jogokról folytatott valódi párbeszéd még mindig nem indult el, és továbbra is megsértik az emberi jogokat.

Az emberi jogokról szóló párbeszéddel kapcsolatban azt gondoljuk, hogy lehetővé kell tenni, hogy az ellenzék önálló szerephez jusson. Az elmúlt években különféle módon támogattuk az ellenzékot, többek között két Szaharov-díj odaítélésével is. Minszk úgy ítéli meg, hogy elfogadhatatlan az ellenzék ilyen módon történő támogatása. Vannak azonban előzmények: hat vagy hét évvel ezelőtt az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az Európa Tanács mellett személy szerint is rész vettem abban a próbálkozásban, amelynek célja a fehérorosz kormány és az akkori ellenzék részvételével folytatott párbeszéd elindítása volt. Az a próbálkozás nem sikerült, de példa az olyan jellegű összejövetelekre.

Az az európai politika, amelyet mi szeretnénk, egyértelműen hozzájárul a nagyobb szabadsághoz és nyitottsághoz. Az általunk fontosnak tartott kérdéseket a most tárgyalt állásfoglalás is megemlíti. Ha az elkövetkezendő néhány hónapban ezekben a kérdésekben előrehaladás történik, úgy gondoljuk, hogy további uniós korlátozásokat lehet eltörölni.

Néhány további észrevételt szeretnék még tenni. Először is, úgy gondoljuk, hogy a Bizottságnak azt is figyelembe kell vennie, hogy az Fehéroroszországban milyen keveset tudnak az Európai Unióról, és a műholdas TV-állomás ezt nem fogja megváltoztatni. Magának az országnak is többet kell tennie, és magában az országban is többet kell tenni ezért. Másodsor, arra szeretnék ösztönözni, hogy meg kell kérdezni a minszki hatóságokat, hogy nincs-e itt végre az ideje annak, hogy eltöröljék a csernobili gyermekek utazására vonatkozó valamennyi korlátozást?

Utolsó észrevételem egy személyes megjegyzés. Az új helyzet legalább egy dolgot eredményezett, ez pedig az, hogy hat vagy hét év alatt az első alkalommal vízumot kaptam, amelynek köszönhetően néhány hete lehetővé vált számomra és egy parlamenti küldöttség számára, hogy Fehéroroszországba utazhat, amely lehetőséggel örömmel élek majd.

Janusz Onyszkiewicz, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (PL) Amikor a Fehéroroszországgal szembeni korlátozásokat eltörölték, azt reméltük, hogy a rendszer puhulási folyamata kicsit továbbhalad. Kiderült azonban, hogy ez nem történt meg. A ma eddig felszólalók már említették ezt, de szeretném, ha nem felejtjük el, hogy egyetlen további politikai pártot sem vettek nyilvántartásba, a már létező pártok nyilvántartásba vétele törlésének veszélye nem hárult el, újságok, amelyek bár megkaphatták volna a terjesztési jogot, nem kaptak ilyen jogot, és ismét web-alapú támadások értek olyan internetes honlapokat, mint például a Szabad Európa Rádió honlapja. Ezenkívül Lukasenko elnök úgy határozott, hogy elutazik Minszkből, és így Ferrero-Waldner asszony látogatására nem kerülhet sor. Nem hiszem, hogy ez baráti gesztus volt, és arra sem utal, hogy tisztelné vagy értené az Európai Unióval való kapcsolatok jelentőségét.

Igaz, hogy Lukasenko elnök nem ismerte el Abháziát és Oszétiát, de látogatást tett Abháziában, és úgy tűnik, hogy szoros gazdasági együttműködés folyik a két partner között – nem mondom, hogy két állam között, mert Abházia nem egy állam. Ami az ellenzékét illeti, Lukasenko elnök „ötödik hadoszlopként” emlegeti, és semmilyen készséget sem látunk arra, hogy elismerje azt mint a politikai szembenállás fontos elemét, mint ahogy minden országban így van.

Úgy gondolom, hogy ebben az összefüggésben azonban fenn kell tartanunk valamiféle párbeszédet. Egyetértek azzal, amit Tannock úr mondott, hogy Lukasenko elnöknek nem kellene Prágában jelen lennie. Ez már egyértelműen túl messze megy, de valóban jobban és hatékonyabban kell használnunk egy rendelkezésünkre álló eszközt, nevezetesen a demokratikus és gazdasági fejlődés finanszírozásának formájában megjelenő pénzügyi eszközt. Ezzel kapcsolatban szeretnék feltenni egy kérdést – nem azt, hogy milyen összeget irányoztak elő, hanem hogy milyen összeget költöttek tavaly és 2007-ben a fehéroroszországi demokrácia támogatására, a rádióknak nyújtott támogatás nélkül?

Konrad Szymański, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Biztos asszony, a Fehéroroszországgal szembeni szankciók felfüggesztésére vonatkozó kísérletet tovább kell folytatni annak érdekében, hogy az országgal folytatott párbeszéd minden lehetőségét megragadjuk. A fehérorosz hatóságoknak azonban tisztában kell lenniük azzal, hogy az erre a kísérletre rendelkezésre álló idő korlátozott, és hogy javaslatainkkal nem fogunk a végtelenségig várni.

Nagyon óvatosnak is kell lennünk. Az első hónapok a minszki hatóságok szándékairól csak homályos képet festettek. Ugyanakkor a Fehéroroszországi Lengyelek Szövetsége elleni elnyomás tovább folytatódik, katolikus papokat úznak el, és a Fehéroroszországban sugárzó egyedüli független televízió, a Belsat Televízió minszki hivatalának nyilvántartásba vételét megtagadták. Ez elegendő indok arra, hogy Alexander Lukasenko ne kapjon meghívást az uniós csúcstalálkozóra, a fehéroroszországi ellenzék felhívásaira válaszul.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, miniszterelnök úr, biztos asszony, egyetértek a biztos asszonnyal abban, hogy a Fehéroroszországgal szembeni szankciók egy évvel történő meghosszabbításáról és egyidejűleg kilenc hónapra történő felfüggesztéséről szóló tanácsi határozat ésszerű megoldás volt. Felszólítjuk Fehéroroszországot, hogy működjön együtt velünk, de nem felejtettük el, hogy ez az ország az utolsó nem demokratikus európai ország.

A közelmúltban Fehéroroszországban bekövetkezett pozitív változások ellenére, amelyekről Vondra úr beszélt, nem állítható, hogy az országban tiszteletben tartanak az alapvető emberi jogokat, például az szólásszabadságot, a politikai nézetek kifejezéséhez való jogot vagy a nemzeti és vallási kisebbségek tiszteletben tartását. Ennek ellenére Fehéroroszországnak felajánljuk a keleti partnerségben való részvételt, mert úgy gondoljuk, hogy ez elsősorban és mindenekelőtt Fehéroroszország népe számára előnyökkel jár.

A keleti partnerség olcsóbb vízumok, jobb gazdasági együttműködés és a civil társadalom pénzügyi támogatása lehetőségét jelenti. Ezáltal Fehéroroszország sokéves elszigeteltség után profitálhat az új politikából. Költségoldalán azonban kétségtelenül cinikusan visszaélnék jószándékunkkal, hogy hitelt adjanak az antidemokratikus szabályoknak. A fehérorosz kormány, amely ellenőrzése alatt tartja a fő tömegtájékoztatási eszközöket, és nem tájékoztatásra, hanem propagandára használja azokat, máris győzedelmesen jelenti be, hogy az Európai Unió elfogadja a „fehérorosz modellt”, amelyben a demokrácia és a szabadság korlátozható. Ebben az ülésteremben egyértelműen ki kell jelentenünk, hogy a fehéroroszoknak ugyanolyan jogai vannak, mint a többi szabad európai ország polgárainak, és ezekbe beletartozik az a jog is, hogy ma Minszkben, a fehérorosz függetlenség 91. évfordulóján szabadon lehessen tüntetni. A keleti partnerségben való részvétel célja, hogy segítse őket abban, hogy éljenek ezekkel a jogokkal, és ha a fehérorosz hatóságok ennek útjában állnak, nem számíthatnak a nyugattal való partnerségre és jó kapcsolatokra, különösen nem olyan magas szinten, amelyet Vondra úr említett, és különösen nem olyan szinten, mint a májusi prágai csúcstalálkozó, amely a keleti partnerséggel foglalkozik.

Mindaddig, amíg a politikai aktivisták Fehéroroszországban őrizetben maradnak, mindaddig, amíg a fiatal demokratikus ellenzéki aktivistákat erőszakkal sorozzák be és mindaddig, amíg a tüntetéseket a milícia erőszakosan feloszlatja és független újságírókat pénzbüntetéssel sújtanak szavaik és publikációik miatt, Fehéroroszország vezetőinek nincs joguk partnerséget és megegyezést kereső megközelítést várni az európai vezetőktől, a Tanácstól, a Bizottságtól és Parlamentünkötől.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Fehéroroszország Európa közepén fekszik, és úgy gondolom, érdekelt abban, hogy jó kapcsolatokat ápoljon mind az Európai Unióval, mind pedig másik szomszédjával, Oroszországgal. Az Európai Unió partnerségi programjában való részvétel ilyen lehetőségeket kínál.

Egy független, stabil Fehéroroszország, amely megteszi a demokrácia, az emberi jogok kiterjesztése és a szociális piacgazdaság felé vezető lépéseket, az Európai Unió és különösen Fehéroroszország közvetlen szomszédainak, Litvániának, Lettországnak és Lengyelországnak is érdeke. Meggyőződésem, hogy Fehéroroszország népe egyre inkább ezt kívánja.

A Fehéroroszországgal szembeni elszigetelési politika indokolatlan volt, és ezt hangosan és egyértelműen ki kell mondani. Másrészt, amíg korlátozzák a szólás- és véleményszabadságot, a pártok és az ellenzék tevékenységét, nem lehet valódi párbeszéd vagy megértés Brüsszel és Minszk között.

Nem vagyok biztos abban, hogy eljött az ideje annak, hogy Brüsszelben Fehéroroszország minden vezetője előtt kiterítsük a vörös szőnyeget.

Fehéroroszország Európában az egyetlen állam, amely még mindig kivégzéseket hajt végre, bár az emberi jogok védelmével foglalkozó szervezetek számításai szerint ezek száma drámai módon csökkent. Úgy gondolom, hogy az Európai Parlament minden tagja, bármely képviselőcsoportban dolgozzon is, sajnálatosnak tartja ezt a helyzetet, és követelné, hogy Minszk a lehető legrövidebb határidőn belül törölje el a halálbüntetést.

Hét év múlva Fehéroroszország a tervek szerint atomerőművet épít, meglehetősen közel a litván határhoz. Szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy az Európai Bizottság megígérte, hogy gondosan figyel arra, hogy a fehérorosz kormány mennyire tartja be a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) és más nemzetközi szervezetek szabályait, és biztosítja, hogy az atomerőmű megfeleljen a legkorszerűbb biztonsági követelményeknek.

Elnök. – Következik a jelentkezés alapján történő szólítás ideje.

Túl sokan jelentkeztek szólásra, akik közül sokan az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjához tartozó képviselők. Csak három képviselőnek adom meg a szót.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Elnök úr, az e Ház által elfogadott „jelentkezés alapján történő szólítási” eljárás nem tartalmazza, hogy az elnök aszerint választhat ki képviselőket, hogy milyen képviselőcsoporthoz tartoznak. A „jelentkezés alapján történő szólítási” eljárásban, véleményem szerint, minden egyes képviselő szólításra jelentkezhet Önnél, az elnöknél. Úgy gondolom, hogy sajnálatos, hogy azt mondta, hogy a PPE-DE képviselőcsoportból csak három képviselőnek engedi meg a felszólalást. Ez nincs összhangban eljárási szabályzatunkkal.

Elnök. – Beazley úr, mindig ez volt az eljárás, és mindig ez is lesz, amíg én elnökölök.

Mivel vannak egyidejű kérések, mert virtuálisan minden képviselő egyidejűleg kér szót – és én csak öt felszólalást engedélyezhetek – ezt az időt csak más viták rovására hosszabbíthatnám meg. Ezenkívül ezt a gyakorlatot folytattuk a múltban, és ha ezt megváltoztatnánk, az az előző ülésekhez képest eltérést jelentene.

Beazley úr, az eljárási kérdést tisztáztuk. Nincs értelme erősködni, mivel nem fogom megadni Önnek a szót. Nem fogom megadni Önnek a szót. Az eljárási kérdést tisztáztuk.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) A fehérorosz nép ma a függetlenség napját ünnepli. Szeretném Önöket emlékeztetni arra, hogy Fehéroroszországban 1918. március 25-én kikiáltották a köztársaságot. Most, e vitánk idején, Minszkben a Tudományos Akadémiával szembeni téren a demokratikus ellenzék által kezdeményezett tüntetést tartanak. Ötezer ember gyűlt össze a téren. Remélem, hogy nem alkalmaznak akadályozó intézkedéseket velük szemben. Ezért, a korábbiakhoz hasonlóan, de ma különösen szolidaritásomról szeretnék biztosítani valamennyi fehérorosz embert szerte a világon, és mindenekelőtt azokat, akik Minszk egyik terén összegyűltek, azokat, akik nagy becsben tartják a függetlenség és a szabadság szellemét.

A Fehéroroszországgal folytatott párbeszéd szükséges, de nem minden áron. Amit mi, az Európai Unió tenni tudunk, anélkül hogy engedményeket tennénk a kormánynak, de előmozdítjuk a civil társadalommal folytatott párbeszédet, az az, hogy a lehető leghamarabb megoldjuk a schengeni vízumok árának kérdését. A schengeni vízum, amely 60 euróba kerül, sok fehérorosz számára túl drága multság. Szeretném Önöket emlékeztetni arra, hogy az orosz állampolgárok számára a schengeni vízum fele ennyibe kerül.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Fontos, hogy az Európai Unió és Fehéroroszország közötti új kapcsolatok építését ne hagyjuk abba. Kétségtelen, hogy olyan helyzetet kell teremteni, amelyben a fehérorosz polgárok alapvető jogait tiszteletben tartják, és napjainkban elfogadhatatlan, hogy nem tartják tiszteletben az olyan jogokat, mint a szólásszabadság, a véleményszabadság és a választójog, vagy a független igazságszolgáltatáshoz való jog.

Ezért egyetértek azzal a szemlélettel, hogy arra kell ösztönözni Fehéroroszországot, hogy kövessen el mindent a demokrácia előmozdítása érdekében, és örülök annak a döntésnek, hogy az uniós keleti politika európai szomszédsági politikán keresztül történő erősítésére vonatkozó új programba be kell vonni Fehéroroszországot. Úgy gondolom, ez Fehéroroszországot segíti a stabilitás és a biztonság elérésében, valamint polgárai életszínvonalának növelésében. A Közösségnek továbbra is pénzügyi támogatásban kell részesítenie a régióban a hátrányos helyzetűeket, és közbe kell lépnie, ha megsértik a polgárok jogait. Ismétlem: lépjen közbe, ha a polgárok jogait megsértik!

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Fehéroroszország kérdésében egyértelmű volt az európai politika. Az emberi jogok és a demokratizációs folyamat volt a legfontosabb. Nem utasítottuk el a közeledést, de egyértelműek voltak a feltételeink is, mára alaposan megváltozott a helyzet.

Igaz a fehéroroszországi politikai aktivisták és független szakértők állítása: a rendszer lényegében nem változott, csupán kozmetikai kiigazítások történtek. Habár kiengedtek néhány politikai foglyot, de újak kerültek helyükre, a fiatal aktivistákat a börtön helyett a hadseregbe küldik. Más változott, nem a rendszer.

Az EU-ban sokan úgy vélik, hogy a keleti partnerség sikere Fehéroroszországon is múlik. Az ukrán bizonytalanság okozta hiányt Brüsszelnek pótolnia kell, ehhez már Lukasenko is jónak bizonyulhat. Az EU-intézményeknek sikerült megőlniük a saját feltételrendszerüket. A Bizottság évek óta tartó munkáját Solana egy vizittel romba dönthette. Lukasenko elég erősnek gondolta magát ahhoz, hogy lemondja Ferrero-Waldner asszony látogatását. Minszk a feltételek akceptálása helyett inkább a kompromisszumokat szorgalmazó Solanában találta meg a partnerét.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, biztos asszony, soros tanácsi elnök úr, nagyon figyelmesen hallgattam Önöket. A Zöldek támogatják a párbeszédet, de csak a kritikus párbeszédet támogatjuk, más szóval azt a párbeszédet, amely nem egy diktátort udvarol körbe.

A párbeszédet arra kell használni, hogy az ország előrelépjen az emberi jogi politika terén, például úgy, hogy az Európai Bölcsészkar törvényesen visszatérhet, vagy hogy nem korlátozzák tovább a szólásszabadságot, vagy hogy az olyan tüntetéseket mint a mai, akadálytalanul megrendezhetik. A párbeszédnek erősítenie kell a demokratikus erőket. Csak akkor van értelme. Nem támadhatja hátba a demokratikus erőket. Ezen a ponton az emberi jogi kérdéseknek központi helyet kell kapniuk, és az országban engedélyezni kell az uniós emberi jogi eszközöket.

Én is azt hiszem, hogy a partnerség túl korai. Ettől függetlenül a vízumköltségeket csökkenteni kell.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Elnök úr, a Tanács és a biztos asszony által felsorolt valamennyi intézkedés elfogadásra került, mert javítják az emberek helyzetét.

De meg szabad-e engedni, hogy egy diktátor a legjobb helyek egyikét foglalja el? Nem sértés-e ez azokkal szemben, akiket még a közelmúltban is bebörtönöztek, és akik még mindig börtönben vannak? Biztos asszony, miniszter úr, szeretnék Önöknek feltenni egy nagyon őszinte kérdést: Fehéroroszország gyakorolt-e valamiféle nyomást az európai hatóságokra, hogy megkapja ezt a prágai csúcstalálkozóra történő meghívást, egy olyan meghívást, amely szerintem aránytalan és nem megfelelő?

Elnök. – Hölgyeim és uraim, mivel maradt még idő, további, a listán szereplő hozzászólóknak is megadom a szót. Ennek semmi köze sincs ahhoz, ami korábban elhangzott. Ez csak a kiegyensúlyozott irányítás esete, amelyet a „jelentkezés alapján történő szólítás” idején mindig alkalmazok.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, (...) meglepéssel, hogy Fehéroroszország kész együttműködni az Európai Unióval és a nemzetközi közösséggel, amely újdonságot

jelent. Nagyon óvatos magatartást tanúsítunk Lukasenko elnökkel szemben, de e területen az új irány üdvözlendő. Fáradhatatlanul fogjuk hangsúlyozni, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása terén átfogó és alapvető változásra szükség.

Egy ponton, úgy gondolom, hogy a Bizottság egyértelműbb és következetesebb magatartást követelhetne Minszktől: annak a több ezer gyermeknek a helyzetére gondolok, akik néhány hónapig európai családoknál laktak. Évekkel ezelőtt a fehérorosz kormány képtelenül, néha érthetetlenül viselkedett, gyakran az utolsó pillanatban törölte a gyermekek látogatását, amellyel megsértette a vendéglátó családokat, és arcul csapta azokat a gyermekeket, akik bonyolult családi háttérrel rendelkező, gyakran árva gyerekek voltak, és akiket sértett az egész ügy. Próbáljunk meg változtatni ezen, amint lehet!

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Szlovákia ma ünnepli a pozsonyi gyertyás tüntetés 21. évfordulóját. 1988. március 25-én a sajtó- és vallásszabadságért békésen tüntető keresztényeket brutálisan szétoszlatta a rendőrség és a hadsereg. A gyertyás tüntetés Szlovákia rég várt szabadságának történelmi kezdetét jelezte, és ezért pontosan megértem képviselőtársaimnak a Lukasenko elnökkel szemben tanúsított megváltozott uniós magatartás miatti félelmeit.

Határozott meggyőződéseim, hogy Lukasenko elnöknek nem kellene Prágába jönnie. A szlovák totalitárius rendszerben átélt személyes tapasztalatom alapján nem hiszem, hogy egy diktatórikus vezető szívében és értelmében képes arra, hogy demokratává váljon. Ez csak akkor történhet meg, ha erre pragmatikus okok késztetik. Hölgyeim és uraim, jobban kell figyelniünk a fehérorosz ellenzékre, Alexandr Milinkevich-re, és csak ha biztosak vagyunk abban, hogy Fehéroroszország teljesen demokratikus ország lett, csak akkor szabad eltörölnünk valamennyi, Fehéroroszországgal szembeni szankciót.

Elnök. – Beazley úr szintén szerepel a listán, ellenem támadt hirtelen haragjában azonban úgy tűnik, hogy elhagyta az üléstermet. Ezért nem tudom megadni neki a szót.

Alexandr Vondra, a Tanács soro elnöke. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani valamennyi hozzászólásukért. Ahogy bevezető megjegyzéseimben említettem, az elmúlt hónapokban olyan lépéseket láttunk a fehérorosz hatóságoktól, amelyek a 2008. októberi tanácsi következtetésekben megfogalmazott elvárások irányába mutatnak. Ugyanakkor a kép vegyes, és úgy gondolom, a mostani vita megerősítette ezt. További lépéseket szeretnénk látni, például a büntetőbírássággal kapcsolatos változásokat, más médiumok és nem kormányzati szervezetek Fehéroroszországban történő nyilvántartásba vételét.

A korlátozó intézkedések jövőbeni felülvizsgálata során figyelembe veszik a fehéroroszországi helyzetet és a kormány által megtett lépéseket. A 2008. októberi tanácsi következtetésekben felsorolt területeken elért fejlődést értékelni fogják; ez már folyamatosan megtörténik, és a fejlődést az ellenzékkel is megvitátjuk – például Alexander Kazulinnal épp egy hete találkoztam Prágában.

A demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság terén elért előrehaladástól függően továbbra is készek vagyunk Fehéroroszországgal folytatott kapcsolataink elmélyítésére. Úgy gondolom, hogy a keleti partnerség keretében konkrét kedvezményeket ajánlhatunk Fehéroroszországnak, de nemcsak azt.

Most engedjék meg, hogy áttérjek a keleti partnerség elindításáról szóló csúcstalálkozóra vonatkozó elének vitára, és különösen arra, hogy Fehéroroszország milyen szinten vegyen azon részt. Figyeljenek jól: ebben az EU-n belül egyetértést kívánó kérdésben még nem született döntés. Ezzel a csúcstalálkozóhoz közelebbi időpontban foglalkozunk, és most nem akarok spekulációkba bocsátkozni. Nyomást jelent önmagában egyszerűen az a tény, hogy még nem történt meg a meghívás.

Szeretném még egyszer megköszönni ezt az érdekes vitát és értékes hozzászólásaikat. Nagyra értékeljük az Európai Parlament Fehéroroszországgal kapcsolatban tanúsított érdeklődését és aktív részvételét. Biztató továbbá, hogy támogatják az EU kötelezettségvállalási politikáját. Fehéroroszország az EU fontos szomszédja, és ezért az ottani fejlemények mindannyiunkat foglalkoztatnak. Fontos, hogy egyértelmű és következetes üzenetet küldjünk Minszknak, és örülök, hogy a Parlament ebben támogatni tudott bennünket.

A kötelezettségvállalás fontos, hiszen ez a legjobb módja annak, hogy egy sor olyan változást biztosítsunk, amelyet Fehéroroszországban látni szeretnénk, és amely az EU tágabb érdekei szempontjából fontos. Ahogy bevezető megjegyzéseimben mondtam, készen állok arra, hogy e Parlamentet tájékoztassam a fejleményekről, és biztos vagyok abban, hogy ez a jövőbeni elnökségekre is érvényes, nem utolsósorban a Tanács által a múlt héten jóváhagyott jövőbeni részletes felülvizsgálattal kapcsolatban.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök úr, tisztelt képviselők, ismét nagyon gyors leszek.

Amint tudjuk, Fehéroroszország elért bizonyos előrehaladást, de természetesen sok tennivaló van még hátra. Az is világos, hogy a Fehéroroszországgal szemben alkalmazott elszigetelési politika túlhaladott, és hogy a párbeszéd az egyetlen hatékony mód arra, hogy befolyásoljuk az ország demokratikus jövőjét.

Természetesen, Schroedter asszony, kritikus párbeszédéről van szó; ez teljesen világos. Az Európai Unió e tekintetben kötelezettséget vállalt arra, hogy a következő öt kulcsfontosságú kérdésben igen közelről nyomon követi a fejleményeket: politikai foglyok, választási törvény, a média szabadsága, a nem kormányzati szervezetek szabadsága és a gyülekezési szabadság. Jelenleg rendszeres jelentések készülnek, amelyeket Minszkben misszióink vezetői fognak összeállítani, és az emberi jogi párbeszéd kiegészíti ezt a folyamatot.

Természetesen más kérdések, nem utolsósorban az egyetem kérdése továbbra is nyitott. Azt kértük, hogy értékeljék a fent említett öt pontban elért előrehaladást, és úgy gondolom, hogy erre szükség van. Az is fontos, hogy szavunkat adjunk, azaz, ha előrehaladást látunk, akkor mi is megtesszük az első lépéseket.

Részünkről valójában ez egy szükséges folyamat, amely még meglehetősen fiatal, és részünkről állandó figyelmet igényel. Ezért szükség van az ellenőrzésre.

Ebben a vonatkozásban azt szeretném még elmondani – és remélem, hogy tudomásunkra jutott, hogy ez teljesen tisztességes és igaz –, hogy időközben Fehéroroszország és bizonyos országok – különösen Olaszország – között kétoldalú megállapodások születtek a gyermekekre vonatkozó kérdésben. Úgy gondolom, hogy ez nagyon fontos, és mégis tapasztalunk valamiféle fejlődést.

A vízumok kérdésében a helyzet szintén világos. Az egyes tagállamok bizonyos kategóriák, többek között a polgárok esetében csökkenthetik a vízumok árát. Általános vízumkönnyítésről szóló megállapodás azonban még nem köthető, mert ehhez a keleti partnerség vagy a szomszédsági politika teljes egészében történő végrehajtására lenne szükség.

Végül, az atomenergia kérdéséről azt tudom mondani Önöknek, hogy múlt novemberben bizottsági küldöttség járt Fehéroroszországban. Tárgyaltunk az energiáról, és véleményt cseréltünk a legmagasabb szintű nemzetközi biztonságról és üzembiztonságról. Természetesen fenn kell tartanunk ezt az álláspontot.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra a következő ülésen kerül sor.

10. Európa lelkiismerete és a totalitarizmus (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont az Európa lelkiismeretéről és a totalitarizmusról szóló tanácsi és bizottsági nyilatkozat.

Alexandr Vondra, a Tanács soro elnöke. – Elnök úr, nagyon hálás vagyok, hogy lehetőségem nyílik arra, hogy egy olyan témáról beszéljek Önöknek, amely különleges jelentőséggel bír mind az elnökség, mind pedig az Önök számára. Ez egy olyan téma továbbá, amely annak a lényegét érinti, hogy mit is jelent az Európai Unió részének lenni.

Húsz évvel ezelőtt Közép- és Kelet-Európa jó részének, köztük országomnak is sikerült megszabadulnia a kommunista uralom béklyóitól. Fordulópont volt ez nekünk és Európának is. Megnyitotta az utat az egyéni szabadság újrafelfedezéséhez: a szólásszabadsághoz és a cselekvési szabadsághoz – valamint életminőségünk javításának szabadságához is.

A cseh elnökség úgy ítélte meg, hogy ennek az eseménynek a 20. évfordulóját mint az európai történelem fontos mérföldkövét kell megünnepelni. Ez lehetőséget teremt nemcsak arra, hogy megemlékezzünk a vasfüggöny leomlásáról, hanem arra is, hogy levonjuk a tanulságokat a totalitárius múltból is Európa egészében.

Következésképpen megállapodás született arról, hogy 2009-et a közép- és kelet-európai demokratikus változás 20. évfordulójaként jelöljük ki. A cseh elnökség különösen örül, hogy 2009-re az intézmények között ezt kommunikációs prioritásként fogadták el. Valójában ez a mi javaslatunk volt. A tagállamokat arra ösztönöztük, hogy erre az évre kommunikációs tevékenységükbe ezt a témát megfelelőképpen illesszék be, és ebben egyetértettek.

Hálás vagyok e Parlamentnek, hogy támogatja a cseh elnökséget, és hogy hajlandóságot mutat az e témához kapcsolódó számos eseményben való részvétellel. Külön köszönetet szeretnék mondani számos képviselőnek

azért a támogatásért, amelyet az „Európa lelkiismerete és a totalitárius kommunizmus bűntettei” témáról tartott múlt heti brüsszeli közmeghallgatás megrendezéséhez nyújtott, amelyen Figel' biztos úrral együtt vettünk részt.

E Parlament azt javasolta, hogy jelöljünk ki egy napot a nácizmus és a totalitárius kommunizmus áldozatainak emléknapjaként. Az egyes tagállamoknak kell dönteniük arról, hogy akarnak-e, és hogyan akarnak csatlakozni egy ilyen eseményhez. A cseh elnökség nevében biztosíthatom e Parlamentet, hogy hajlandók vagyunk támogatni egy ilyen kezdeményezést.

Az elnökség kezdeményezte továbbá egy európai emlékezeti és lelkiismereti platform létrehozását, amelynek célja az európai történelem és a totalitárius rendszerek által elkövetett bűntettek megismertetése a közvéleménnyel. Örülök, hogy ez a kezdeményezés jelentős érdeklődést váltott ki a tagállamok körében, amelyek közül sokan hangsúlyozták a demokratikus értékek és az alapvető jogok tiszteletben tartásának mint az Európai Uniót alátámasztó kulcsfontosságú elvnek a jelentőségét.

Számos oka van, hogy miért jelent értéket egy ilyen eseményről való megemlékezés, valamint egy olyan állandó kommunikációs és kutatási projekt létrehozása, mint a cseh elnökség által javasolt platform.

Először is, tartozunk ezzel azoknak, akik a totalitárius bűntettek áldozatai voltak, nemcsak azért, hogy emlékezzünk arra, amit erőszakos és felelőtlen állami rendszerek miatt át kellett élniük, hanem azért is, hogy közösen nézzünk szembe a múlttal. Csak a történelemmel való megbékéléssel tudunk elszakadni a múlt rendszerek által ránk erőszakolt béklyóktól.

Másodszor, csak az e rendszerek által okozott szenvedés teljes mértékben történő méltánylásával tudjuk teljes mértékben megérteni a jelent. Az Európai Unió minden mellett kiáll, ami a totalitarizmus ellentéte. Közülünk azok, akik átvészelték a kommunizmus szorítását, az uniós tagság az egyik fő biztosíték arra, hogy soha nem fogunk visszatérni a totalitarizmushoz. Ez olyan biztosíték, amely mindannyiunk számára közös. Ez olyasmi, amit értékelni kell, és soha nem szabad könnyen venni. A kollektív lelkiismeret és emlékezet a múlt iránt a jelen értékei erősítésének módja.

Harmadszor, tartozunk ezzel a gyermekeinknek. Le kell vonni a tanulságokat totalitárius múltunkból. Ezek közül talán a legfontosabb az emberi jogok és az alapvető értékek iránti tisztelet szükségessége. Az emberi jogokat és a szabadságot nem lehet megtanítani légüres térben. Az emberi jogok megsértésének magjai a történelemben, néha a távoli történelemben rejlenek. A történelem ismerete és a totalitarizmus veszélyeinek megértése elengedhetetlen, ha el akarjuk kerülni a múlt legszörnyűbb eseményeinek megismétlődését. Nemcsak a cinizmust és a manipulációt kell elkerülni: az érdektelenséget és az érzéketlenséget is le kell győzni.

Néhány hónap múlva lesznek az európai választások, és remélem, hogy élénk és erőteljes vita jellemzi majd azokat. Ez a demokratizmus jele. Ez olyasvalami, amit értékelnünk kell. Határozott meggyőződése, hogy mai vitánk témája pártpolitikák felett áll. Sokkal fontosabb értékekről szól, mint a pártok közötti nézeteltérések. Arról szól, hogy hogyan szervezzük meg társadalmainkat úgy, hogy az mindenki számára biztosítsa a beleszólás és a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Figyelembe véve országom közelmúltbeli történelmét, különösen a totalitárius kommunista uralom tragédiájára összpontosítottam. Ma viszonylag kevés olyan ország képviselteti magát a Parlamentben, amelyet az elmúlt évszázadban ne érintett volna a totalitarizmus egyik vagy másik formája. Annak a rendszernek, amely az államot a kritika és a felelősségre vonás fölé helyezi, annak a rendszernek, amely az emberek kreativitását kiszolgáltatja a rendszernek, annak a rendszernek, amely kisebbit az egyént, nincs helye azon államok sorában, amelyek az Európai Unió keretein belül akarnak építkezni.

Ezért az e Parlament által előterjesztett kezdeményezéshez felajánlom támogatásomat, és a cseh elnökség támogatását is, és várom, hogy együttműködhessünk azok támogatásában a közvélemény figyelmének felhívásán és az elismerésen keresztül.

ELNÖKÖL: KRATSA-TSAGAROPOULOU ASSZONY

alelnök

Ján Figel', a Bizottság tagja. – Elnök asszony, egy évvel ezelőtt, 2008 áprilisában az Európai Unióban először tartottak meghallgatást a totalitárius rendszerek által elkövetett bűntettekről. A Bizottság és a szlovén elnökség által közösen rendezett meghallgatás egy folyamat kezdetét jelölte, és a Bizottság szándékában áll ennek a folyamatnak lépésről lépésre történő folytatása.

Nehéz, bár szükséges folyamatról van szó, mivel ez nem csak segít jobban megértenünk az Európai Unió közös történelmét, a múltat, hanem az európai integráció jövőjét érinti – egy olyan folyamatot, amely nemcsak gazdasági, hanem kulturális és történelmi következményekkel is jár.

Természetesen a tagállamoknak kell megtalálniuk saját útjukat ahhoz, hogy miként foglalkoznak az áldozatok elvárásaival és a megbékélés előmozdításával. Az Európai Unió szerepe csak annyi lehet, hogy a tárgyalások ösztönzésével, valamint a tapasztalatok és a helyes gyakorlat megosztásának előmozdításával megkönnyíti ezt.

A Bizottság az augusztus 23-i kiáltványról szóló parlamenti írásos nyilatkozatot a sztálinizmus és a nácizmus áldozatainak európai emléknapjának tekinti, amely fontos kezdeményezés, és amelyet a Bizottság támogat annak érdekében, hogy ne feledkezzünk el a totalitárius bűntettekről, és hogy felhívjuk a közvélemény, különösen a fiatalabb generációk figyelmét.

A 2008. április 8-i meghallgatás bebizonyította, hogy a nyugat-európai tagállamoknak jobban meg kell ismerniük a keleti tagállamok tragikus történelmét, amely szintén közös európai történelmünk része. Foglalkoznunk kell ezzel az érzéketlenséggel, ha el akarjuk kerülni az Unió megosztottságát egy olyan fontos kérdésben, amelynek inkább egyesítenie kellene bennünket.

A Bizottság reméli, hogy a tagállamok parlamentjei, amelyekhez ez a nyilatkozat szól, saját történelmük és érzékenységük figyelembevételével, a legmegfelelőbb módon fogják végrehajtani ezt a nyilatkozatot.

A Bizottság figyelmét most a Tanács kérésének megfelelően egy 2010-ben – a következő évben – általa kiadandó jelentésre összpontosítja. E jelentés az új uniós kezdeményezések szükségességéről szóló további politikai vitára nyújt lehetőséget.

E jelentés alapjainak előkészítése érdekében egy tanulmányt indítottunk el, amelynek célja, hogy ténybeli áttekintést nyújtson a tagállamokban a totalitárius bűntettek emlékének megőrzése érdekében alkalmazott különböző jogi eszközökről, módszerekről és gyakorlatokról. A tanulmány ez év végére készül el.

A közmeghallgatáson elhangzott, és a szlovén elnökség által közzétett hozzászólások szerkesztésén is dolgozunk.

Az Európa lelkiismeretéről és a kommunizmusról szóló, 2008. június 3-i prágai nyilatkozat számos olyan elgondolást és javaslatot tartalmaz, amelyet e jelentés készítésekor szintén figyelembe vesznek. A Bizottság meg akarja vizsgálni, hogy milyen mértékben kell hozzájárulnia egy olyan projektekhez mint az európai emlékezeti és lelkiismereti platform, amelyet Vondra miniszterelnök-helyettes úr épp most említett, és amelynek célja az e területen tevékenykedő nemzeti szervezetek közötti információcsere és hálózatépítés előmozdítása.

Nagyobb általánosságban a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy a közösségi programok, például az, amelyért én vagyok felelős – az Európa a polgárokért – hogyan tud segíteni abban, hogy az európai közvélemény jobban ismerje ezeket a kérdéseket.

Várom a vitát.

Jana Hybášková, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (CS) Elnök asszony, elnök úr, biztos úr, nagy megtiszteltetés számomra, hogy lehetőségem van arra, hogy beszélhetek ma. 2005-ben a második világháború befejezésének 60. évfordulójáról szóló állásfoglalást fogadtunk el. Rájöttünk, hogy az Európai Parlamentben és az EU-ban hiányzik a politikai akarat az európai történelem közös megértésére és értékelésére. Miközben a fasizmus és a nácizmus áldozatai megfelelő kárpótlást kaptak, a kommunizmus áldozatainak millióiról elfeledkeztek. Ezért örömmel jelentem be, hogy az Európa lelkiismeretéről és a totalitarizmusról szóló állásfoglalás, amelyen e ház legtöbb képviselőcsoportja ma délután dolgozott, majdnem kész. Európa nem lesz egységes mindaddig, amíg nyugat és kelet nem állapodik meg a fasizmus, a kommunizmus és a nácizmus közös történelmére vonatkozó tanulmányokban, elismerésben, párbeszédben és megértésben. Ezért annak érdekében, hogy Európában közös megértésben élhessünk a jövőben, a Tanácsnak és a Bizottságnak szóló kérdést fogalmaztunk meg. A kérdés az Európa Tanács egyik állásfoglalásán, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni tanács kerethatározatán és a prágai nyilatkozati folyamaton alapul.

Ezért szeretném megkérdezni a Tanácstól és a Bizottságtól: „Milyen konkrét lépéseket hoznak a kommunizmus, a nácizmus és a fasizmus által elkövetett bűntettek tanulmányozásához a keleti és nyugati tudományos intézetek platformjainak létrehozása érdekében? A Bizottság biztosít-e finanszírozást az Európa a polgárokért eszkből? Hogyan támogatják, hogy augusztus 23. a „totalitarizmus áldozatainak” napja

legyen? Hogyan közelíti meg a Tanács és a Bizottság a totalitárius kommunizmus ártatlan áldozatainak egyenlő szimbolikus elismerésének kérdését? A Tanács és a Bizottság milyen lépéseket tesz annak érdekében, hogy megbékéljünk az emberiség ellen elkövetett bűntett, a totalitárius kommunizmus örökségével, amely következményeit tekintve hasonló a náciizmushoz és a fasizmushoz? Végül, a cseh elnökség továbbadja-e konkrét feladatát a svéd elnökségnek?”

Jan Marinus Wiersma, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, képviselőcsoportom nem ellenzi a mai vitát, de komoly nehézségekbe ütközik e vita eredményének egy állásfoglalásban történő összegzése. Azt a benyomást kelti, hogy egy állásfoglalásban meghatározhatjuk, hogy hogyan kell kezelniünk Európa történelmét, és különösen a totalitárius múltat. A most tartott tárgyalásokból kiderült, hogy azok túl gyorsan megfeneklettek azon, hogy az állásfoglalásban milyen megfogalmazást használhatunk és milyent nem.

Kérem, hagyjuk a történészekre, hogy eldöntsék, hogy milyen pontossággal kell értelmezni történelmünket, tudván, hogy ez az objektivitás lehetetlen. Nyilvánvalóan a politikusok segíthetnek annak biztosításában, hogy a múlt kellő figyelmet kapjon, és hogy ez bizonyosan érvényes legyen a Hitler és a Sztálin által elkövetett bűntettekre is. Azokat a bűntetteket soha nem szabad elfelejteni, és tisztelettel tartozunk az áldozatok iránt. Azt is tudnunk kell, hogy közép- és kelet-európai embertársaink két totalitárius rendszer miatt is szenvedtek, és hogy ez nem olyan emberek tapasztalata volt, akik mint én is, Hollandiában születtek. Geremek úr, aki korábban e Ház képviselője volt, egyszer meglehetősen helyesen jegyezte meg, hogy még nem értük el emlékezetünk egyesítését.

Politikusokként felelősséggel tartozunk, ha annak megszervezésére kerül a sor, amiről különösen meg akarunk emlékezni, de ezt tegyük a történészekkel közösen. Az XX. századi európai totalitárius rendszerek valamennyi áldozatának emléknapja önmagában jó javaslat, de működünk együtt a történészekkel annak átgondolásában, hogy mi a megfelelő forma, és egy ilyen nap számára a megfelelő időpontnak olyannak kell lennie, amelyet mindenki támogatni tud. Én magam történész vagyok. Úgy gondolom, hogyha ezt a napot kizárólag a Molotov-Ribbentrop paktummal kapcsoljuk össze, az nem lenne igazságos mindazzal szemben, ami a XX. században történt.

Fontos ennek megvitatása. Melyek a politikusok és a történészek közötti választóvonalak? Miről akarunk megemlékezni, és hogyan? A vita kétségtelenül megindul. Mi mint képviselőcsoport biztosan részt veszünk ebben. Erre példaként meg szeretném mutatni Önöknek ezt a könyvet, amely körülbelül két hét múlva jelenik meg *A múlt politikái, a történelem felhasználása és visszaélés a történelemmel* címmel, és amelyben főként történészek kaptak szót, és reméljük, hogy ez tényleg hozzá fog járulni a vita minőségéhez e Parlamentben és természetesen másutt is.

István Szent-Iványi, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (HU) Az Európai Unió két totalitárius rendszer árnyékában született meg. Válasz volt a II. világháború rettenetére, a holokauszt borzalmaira, de legalább annyira fontos küldetése volt a sztálinizmus és kommunizmus térnyerésének feltartóztatása, illetve annak a reménynek az ébrentartása, hogy Európa újraegyesülhet a demokráciában és a békében.

Az Európai Unió mint az egyik legsikeresebb vállalkozás az emberiség történelmében mindkét küldetését teljesíteni tudta. A béke és a jólét hosszú, korábban soha nem tapasztalt hosszú időszaka következett be. Nem véletlen, hogy az autoriter uralom alól felszabaduló Görögország, Spanyolország, Portugália is ezt választotta, és az sem véletlen, hogy a kommunizmus összeomlása után minden közép- és kelet-európai ország az Európai Unió mellett döntött és nem egy harmadik út mellett.

A sikerességét bizonyítja az is, hogy a balkáni országok is itt keresik jövőjüket, és Kelet-Európa ma még sokszor elnyomó rendszerében élő országai is, illetve a Dél-Kaukázus országai is errefelé tekintenek.

Amikor mi a totalitarizmusról beszélünk, akkor nem azért tesszük ezt, mert a múltban akarunk élni. Nem, mi előre akarunk tekinteni, de csak akkor tudjuk elkerülni a múlt hibáit és bűneit, ha megismerjük a múltat, ha feldolgozzuk a múltat. Megbékélés, a múlt feldolgozása és az igazság ismerete nélkül ez nem lehetséges. Ez az egyik legfontosabb tanulsága az elmúlt évtizedek történelmének, és ezért fontos, hogy megemlékezzünk a totalitarizmus szörnyűségeiről.

Sok tennivalónk van még ma is. Egyes tagállamokban – és sajnos az én hazám is ezek közé tartozik, Magyarország – még mindig nem teljes körű a hozzáférés a kommunista elnyomó rendszer titkosszolgálati irataihoz. Ez egyszerűen felháborító, hogy az emberek nem ismerhetik meg saját múltjukat. Ebben fontos feladata van az Uniónak, hogy felszólítsa ezeket az országokat az áldatlan helyzet rendezésére.

Másodszor, sajnos jó néhány tagállamban, így saját hazámban is, a szélsőséges nézetek képviselői egyre inkább teret nyernek. Ma inkább a szélsőjobboldal, legalábbis a mi hazánkban, de vannak országok, ahol a szélsőbaloldaliak törnek előre. Fontos, hogy velük szemben is világhossá tegyük ennek a két rendszernek a szörnyűségeit.

Közvetlen szomszédságunkban ma is vannak elnyomó rendszerek – épp az imént is beszéltünk egy ilyenről, Fehéroroszországról –, tehát ma még egyáltalán nem csak a történelem részeként kell beszélünk az elnyomásról.

Európa lelkiismerete nem lehet tiszta a múlt teljes feltárása nélkül és az emlékezés nélkül. Amikor az áldozatokra emlékezünk, akkor valójában a saját kötelességünket teljesítjük, mert az a közös kötelességünk és felelősségünk, hogy a 21. század más legyen, mint a 20. század, hogy a totalitarizmus rettenete soha ne térjen vissza Európába.

Hanna Foltyn-Kubicka, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, a rendszerek büntetteiről szóló vitában nagyon sok időt szenteltünk az áldozatoknak, miközben meglepően kevés hangzott el azokról, akik életüket áldozták a nácizmus és a kommunizmus elleni küzdelemben.

Ismételten szeretnék emlékeztetni egy emberre, akinek a totalitárius rendszerekkel szembeni rendíthetetlen magatartás és ellenállás szimbólumának kellene lennie – Witold Pilecki lovasági kapitányra. Önkéntesen ment az auschwitzi haláltáborba, hogy megszervezze az ellenállási mozgalmat, és információkat gyűjtson a tömeggyilkosokról. Sikertelen megpróbált elszöknie, és alig néhány évvel azután halt meg egy tarkójába kapott lövéstől, szovjet gyilkosok parancsára végezték ki. Ezért ismételten arra szólítok fel, hogy május 25-e, kivégzésének napja legyen a totalitarizmus elleni küzdelem hőseinek nemzetközi napja, mert Pileckihez hasonlóan sok ismeretlen ember vesztette életét az alapvető jogok és szabadságokért folytatott harcban, akik megérdemlik, hogy emlékezzünk rájuk.

Még egy megjegyzést szeretnék hozzáfűzni. Tegnap a Parlamentben ünnepeltük a házi készítésű fagyalt európai napját. Ismétlem, a házi készítésű fagyalt európai napját ünnepeltük. Ezért nem értem, hogy május 25-e miért ne lehetne egy olyan nap, amelyen a totalitarizmus elleni küzdelem hőseire emlékezünk.

László Tőkés, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (HU) Húsz évvel ezelőtt indult a temesvári felkelés, mely a Ceaușescu-diktatúra csúfos bukásához vezetett. A temesvári románok, magyarok, németek, különböző nemzetiségű és vallású emberek és közösségek lelkesedésére, a zsarnokság elleni bátor kiállására és összefogására nem lehet hideg fejjel, szubjektivitás nélkül visszagondolni.

Nem tetszőleges pártpolitikai opció, hanem mindenekfelett erkölcsi kérdés számunkra a jogfosztó, elnyomó, kommunista diktatúra egyértelmű elítélése. Túrhetetlen és tarthatatlan, hogy húsz év alatt ez még nem történt meg.

A múlt héten román, magyar és bolgár előadók vettek részt azon a közmeghallgatáson, amely a prágai nyilatkozat kapcsán a kommunizmus büntetteit tűzte napirendjére. Az ennek nyomán elfogadott nyilatkozat így fogalmaz: az Európai Közösségnek szakítania kell annak a kettős mércének az alkalmazásával, mely a nácizmus és a kommunizmus megítélésének eltérő voltában nyilvánul meg. Mindkét emberiségellenes diktatúra azonos elbírálást érdemel.

Kérem az Európai Parlamentet, vállaljanak szolidaritást a fasiszta kommunizmus áldozataival és az idézett erkölcsi, történelmi és politikai követelménynek megfelelően segítsék elő a kommunizmus visszahúzó örökségének a leküzdését. A megosztott Európa csak ezáltal válhat ténylegesen egységessé, azzá, amiről tegnapi felszólalásában Gordon Brown miniszterelnök a 20. évforduló kapcsán ekképpen fogalmazott: „Barátaim, ma már nincs régi Európa, sem új Európa, sem Kelet- és Nyugat-Európa, hanem csak egyetlenegy Európa van, amely a mi közös otthonunk.” Így legyen!

Vladimír Remek, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (CS) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, azok az erőfeszítések, amelyek célja, hogy bizonygassák, hogy a kommunizmus egyenlő a nácizmussal vagy a fasiszmussal, és új, úgynevezett kutatóintézeteket vagy platformokat hozzanak létre, politikai opportunizmusra emlékeztetnek. A szélsőjobbnak a közelgő választások miatt is szüksége van erre. Semmi köze sincs az objektív, valódi független értékelésekhez. Van már elég történelmi intézet és központ, amely ezzel foglalkozik. Természetesen nem vagyok azonban vak, és az úgynevezett kommunizmus alatti elnyomás, igazságtalanság és erőszak volt. Igen, szükség van a büntettek kivizsgálására és igazságos elítélésére. Még Jan Zahradil, az ODS (Polgári Demokrata Párt) tagja is megjegyezte a meghallgatásokon: „A kommunizmus azonosítása a német nácizmussal helytelen. Ezt olyan módszerekkel kell megtenni, amelyek figyelembe veszik az

összefüggéseket és azok elemzését.” Ha valaki nem akarja látni a különbséget a kommunizmus és a nácizmus között, a múltbeli kommunisták és a jelen kommunistái, azaz olyanok között, akik hozzám hasonlóan, demokratikus választásokat követően jelentős számú kommunista szavazót képviselnek itt Parlamentben, lehet, hogy egyszerűen megpróbál egy kalap alá venni a náccal.

Philip Claeys (NI). – (NL) Elnök asszony, jó, hogy számos kezdeményezés indult annak érdekében, hogy megemlékezzünk a totalitárius rendszerek áldozatairól. Nincs azonban értelme annak, hogy megemlékezzünk letűnt rendszerek, például a kommunizmus és a nemzeti szocializmus áldozatairól, miközben nem törődünk a jelenlegi totalitárius fenyegetések, például az iszlámizmus áldozataival.

A totalitárius iszlám elítélése semmiképpen sem jelenti azon európai muzulmán személyek elítélését, akik betartják a jogállamiságon alapuló demokratikus államok szabályait, értékeit és normáit, és akiknek hite magánügy. De kell, hogy legyen bátorságunk annak elismerésére, hogy a politikai iszlám, a totalitárius iszlám – nemcsak az iszlám államok, vagy egyes ilyen államok, hanem olyan terrorista szervezetek, mint például az Al-Qaida és a rokon mozgalmak – továbbra is számos áldozatot követelnek világszerte.

Az Európai Unió számára tehát az a megfelelő eljárás, ha számos határozott kezdeményezést indít ezeknek az áldozatoknak az emlékére is, és biztosítja, hogy a totalitárius iszlám szervezetek és országok áldozatainak száma a lehető legkisebb, lehetőleg nulla legyen. Végül is kell, hogy legyen bátorságunk annak elismerésére – és az Európai Unióban ez is probléma –, hogy a totalitárius iszlám bírálata nem mindig látják szívesen, mivel a politikai illendőség szelleme győzedelmeskedik. Sőt, a totalitárius iszlámot még meg sem említették a mostani bizottsági és tanácsi nyilatkozatokban, miközben valójában bátran kellene foglalkoznunk ezzel a problémával, és a szükséges intézkedések megtételével.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Elnök asszony, 1948-ban Truman elnök a következőket írta: „Most pontosan azzal a helyzettel állunk szemben, mint amivel 1939-ben Anglia és Franciaország Hitlerrel kapcsolatban. A totalitárius államok között nincs különbség, hívjuk nácinak, fasisztának, kommunistának vagy Franco Spanyolországának. Az oroszországi oligarchia egy frankensteini diktatúra, amely rosszabb mint bármi más, Hitlert is beleértve”.

A kérdés tehát az, hogy 61 évvel később miért kell még mindig vitatkoznunk ugyanazokról a problémákról. Úgy gondolom, hogy amit ma kell tennünk, az nem egyszerűen Európa gazdasági és politikai bővítése, hanem az európaiak tájékozottságának bővítése a XX. században Európa-szerte bekövetkezett, az emberiség ellen elkövetett tömeges bűntettekről. Az európai történelemfelfogás integrációjára – az előítéletek és a különböző történelemlátás integrációjára – van szükségünk, amely az egyedüli módja annak, hogy a jövő jobb Európája felé haladjunk.

A diktatúra kérdésével foglalkoznunk kell, nem vitatkoznunk kell róla. Az áldozatokkal kell kezdenünk – az áldozatok egyenlőségével – mert minden totalitárius rendszer minden áldozatát emberi méltóságában egyenlőnek kell tekinteni, akiknek igazságot kell szolgáltatni és meg kell emlékezni róluk, valamint Európa-szerte elismerést érdemelnek, és biztosítékokat, hogy „soha többé”.

Ezért azt szeretném mondani, hogy képmutatás, ha ezekről a kérdésekről elkerüljük és elhalasztjuk a vitát, és a következtetések levonását. Nem tudományos tanulmányról van szó. Elég bizonyítékunk van a tömeges bűntettek. Politikai és erkölcsi akarat kell a folytatáshoz. Nagyon hálás vagyok a cseh elnökségnek és Figel' biztos úrnak nyilatkozataikért, amelyek reményt adnak arra, hogy elérhetünk egy összeurópai egyetértést.

József Pinior (PSE). – (PL) Elnök asszony, biztos úr, felszólalásomat Osip Mandelstam, a XX. század egyik legnagyobb orosz költőjétől származó idézettel szeretném kezdeni. A szöveget azon a nyelven szeretném idézni, amelyen íródott, tehát oroszul:

(a képviselő ezután oroszul beszél)

Szörnyű szavak. E vers miatt Osip Mandelstamot száműzték. Vlagyivosztk közelében halt meg, útban a célállomás felé. 1938 decemberében testét egy közös sírba helyezték. Osip Mandelstam a XX. századi európai totalitárius rendszerek áldozatainak millióit szimbolizálja.

A mai Európának világszerte emlékeznie kell a XX. századi totalitárius rendszerek áldozataira. Ezek az áldozatok ma emlékezetünk alapját, az európai demokrácia maradandó szellemi alapját képezik. Ugyanakkor látjuk a XX. század egész történelmét. Emlékezünk az önkényuralmi rendszerek áldozataira, az európai országok áldozataira, a nacionalista és a katonai rendszerekben, Spanyolországban, Portugáliában és Görögországban.

Szeretném felhívni a figyelmet képviselőcsoportunkban, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjában tartott tanácskozássra, és egy, a történelem és a politikák problémáinak szentelt könyvre, amelyet képviselőcsoportunk fog kiadni. Komolyan szembe kívánunk nézni ezzel a problémával. Ellenezzük az emlékezet manipulálását és az emlékezet meggyalázását, amikor az európai politikai rendszerben ideológiai harcban, párharcban használják. Mi az áldozatokra emlékezünk. A XX. század totalitárius rendszerei áldozatainak a mai európai demokrácia alapjának kell lenniük.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Hölgyeim és uraim, sajnos, Európa közös értékei még mindig nem tartalmazzák azt a követelményt, hogy el kell végezni a különböző európai totalitárius rendszerek bűntetteinek átfogó és őszinte vizsgálatát, és fel kell mérni következményeiket. Féligazságok, egyoldalú értelmezések és a történelmi igazság tagadása gyengíti az európaiakat. A rasszizmusról és az idegengyűlöletről szóló kerethatározat csak a náci bűntettek durva kisebbsége esetén határoz meg büntetőjogi jogkövetkezményeket, de nem szól az európai totalitárius kommunizmus bűntetteiről. Itt az ideje, hogy a totalitárius bűntettek vizsgálatára objektív módszereket alkalmazzunk. Támaszkodhatunk az Emberi Jogok Európai Bíróságának tapasztalataira. A módszerek azokat a nemzetközi jogokat és elveket érintő, egyetemesen elismert jogsértéseket veszik figyelembe, amelyeket a nürnbergi per óta mindenki jól ismer és alkalmaz. Végül, Európa jövője és Európa közös értékei nevében őszintén el kell gondolkodnunk Európa közelmúltbeli totalitárius történelméről!

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, közel 20 évvel a vasfüggöny leomlása után ez az első vita e Házban egy olyan kérdéstről, amely alkalmas arra, hogy még Európai Közösségünkben is éket verjen a keleti és nyugati emberek közé. Miért? Egy totalitárius rendszer kívülről történő megítélése igen eltér a belülről történő megítéléstől. A XX. századi európai történelem kezelésének és feldolgozásának módja az egyes tagállamokban igen eltérő volt. Ezenkívül egyes közép- és kelet-európai tagállamokban olyan emberek, akik figyelmen kívül hagyták az emberi jogokat, vagy embereket jogi eljárás lefolytatása nélkül táborokba vagy halálba küldtek, még mindig magas beosztásokban vannak. Megmérgezi közös jövőnket, ha erről ténylegesen nem veszünk tudomást. Európa ezért nem maradhat tétlen.

Üdvözlöm, hogy e kérdésnek európai platformot biztosítunk. Bízom abban, hogy a mai vita nem ér véget ennyivel, és hogy mi és a Bizottság közösen elindítjuk az Ön által említett projektek végrehajtásának folyamatát. Remélem, hogy ezt a folyamatot úgy tudjuk végigvinni, hogy a még életben lévő elkövetőket felelősségre tudjuk vonni, és meg tudunk emlékezni az áldozatokról, hogy a közös jövő érdekében egymás iránt nagyobb megértés alakulhasson ki.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Elnök asszony, az Európai Unió szerencsétlen kommunistaellenes stratégiájának fokozódása az emberek arcátlan megsértése: a történelem meghamisításával, rágalommal és hazugságokkal a fasizmust egyenlővé teszik a kommunizmussal. A kapitalizmus szüleményét, a legreakciósabb és legbarbárabb rendszert, nevezetesen a fasizmust egyenlővé teszik az ember által elképzelt leghaladóbb elgondolással, nevezetesen a kommunizmussal, és az ember ember által történő kizsákmányolásának eltörlésével.

Ez sérti annak a húsz millió szovjet embernek az emlékét, akik a fasizmus legyőzéséért életüket áldozták. Ez a közönséges antikommunizmus nem is annyira a múltat, hanem főként a jövőt célozza. Napjainkra nézve az a célja, hogy csökkentse a gyökeres ellenállást, és hogy a kapitalista válság terheit a munkavállalókra hárítsa, a jövőre nézve pedig, hogy megelőzze a kapitalista rendszerre háruló elkerülhetetlen általános kihívást és annak megbuktatását. Ezért sértegeti a kommunistákat és rombolja le a szocialista/kommunista elképzeléseket. Arra akarja továbbá kényszeríteni a kommunista pártokat, amelyek határozottan kiállnak elveik mellett, hogy hagyjanak fel ezen elvekkkel és integrálódjanak.

Önök önmagukat csapják be. A kommunistáknak nem áll szándékukban, hogy szégyelljék magukat. Ideológiájukat még életük árán is megvédték. Az imperialistáknak nem fogunk aláírni egy bűnbánó nyilatkozatot. Megbuktatásuk társadalmi szükségszerűség és ezt következetesen képviseljük. Nem félünk Önöktől! A társadalmi fejlődés folytatódni fog; ez az amitől félnek, és ezért folytatják ezt a kampányt.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, úgy gondolom, hogy ma már valójában azonosítani tudjuk azokat, akik gyakorolják a totalitarizmust. Az első állam, amely eszembe jut, Kína; Kína az az ország, ahol napjainkban erőszakos abortuszokat végeznek, olyan ország, amelynek része Laogai, egy valódi koncentrációs tábor, ahol az emberek nagy multinacionális vállalatoknak vagy a kínai államnak dolgoznak, és ahol a papokat és a politikai ellenzégeket bebörtönzik. Ezért Kína az első ország, amelyik eszembe jut.

Azt mondanám, hogy a második az iszlám totalitarizmus, mindenekelőtt a Sharia-törvénnyel összefüggésben. Ebben az esetben az iszlám tényleg totalitárius joggá válik, úgy, hogy más vallások, vagy a nők, vagy mindenki

más joga valójában elfojtott. Aztán ott van még a totalitarizmus bizonyos formájának újjáélédeése még Európában is, és szeretnék egy kis időt szentelni ennek vizsgálatára.

Magyarországot említették korábban – az 1956-os népfelkelés emlékére szervezett tüntetéseken személyesen is jelen voltam, és láttam, hogy a rendőrség a tüntetőkkel szemben milyen erőszakosan lépett fel, és engem is megmotoztak, és kérték az irataimat, hogy azonosítsam magam, holott pontosan tudták, hogy ki vagyok.

Van ott tehát egy bizonyos jellegű fejlődő totalitarizmus, de van egy másik fejlődő totalitarizmus a pápa Afrikában tett kijelentéseire és a katolikus egyházzal kapcsolatos más eseményekre vonatkozóan Zapatero miniszterelnök, sőt Merkel kancellár és Sarkozy elnök által tett nyilatkozatokban is. Ezek az állam- vagy kormányfők soha nem beszéltek más vallások ellen, de meglehetősen radikálisak, ha arról van szó, hogy a katolikus egyház miatt kell megszólalni, és azt megtámadni. Ez egyes országokban intoleráns légkört teremt, ahogy nemrég például a Notre Dame-nál láttuk, amikor katolikusellenes aktivisták támadták meg a hívőket.

József Szájer (PPE-DE). – (HU) A kereszténység és az egyetemes emberi jogok eszméje egyetlen mércét, az emberi méltóság mércéjét, és az emberi élet feltétlen tiszteletét állítja fel számunkra. Ezért el kell ítélnünk minden manapság divatos méricskélést, hogy melyik embertelen diktatúra ölt meg vagy alázott meg több embert.

Egy demokratának, egy európainak nem fogadható el az a tény, hogy még ma is, még ebben a Parlamentben is vannak olyanok, akik számára a kommunista diktatúra gaztettei mentegethető és bocsánatosak. Nem fogadható el kettős mérce áldozat és áldozat, gaztett és gaztett, szenvedés és szenvedés, halál és halál között.

Akik ma a kommunista diktatúra bűneit mentegetik, azzal érvelnek, hogy mindazt a szörnyűséget ezek a rezsimek a nemes eszmék, az egyenlőség és a testvériség nevében követték el. Tisztelt képviselőtársaim, tisztelt elnök asszony, ez egy nagy hazugság, és mindezt nem a javukra, hanem a terhükre kell írni, mert nemes célok ígéretével becsapták az embereket, ahogya Magyar Rádió az 1956-os forradalom idején mondta Örkény István magyar író szavaival: „Hazudtunk éjjel, hazudtunk nappal, hazudtunk minden hullámhosszon”.

Éppen ezért a szabadság, a demokrácia és egy közös Európa eszméjének a nevében kérjük, követeljük, legyen a kommunizmus áldozatainak közös európai emléknappja és emlékműve, jöjjön létre a kommunizmus gaztetteit dokumentáló európai múzeum, levéltár és kutatóintézet. Közösítsük ki a demokraták közül azokat, akik a kommunizmus tetteit ma is mentegetik, és vállalja Európa teljes szívvel minden embertelenség elítélését. Támogassuk minél többen a prágai nyilatkozatot.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Biztos vagyok abban, hogy e teremben senki – még azok sem, akiknek most más dolguk van – bocsátaná meg azt, ami 60 évvel ezelőtt a balti államokban történt, amikor közel 100 000 embert, főként nőket és gyermekeket Szibériába deportáltak. Ezt annál is sajnálatosabbá teszi a tény, hogy a most folyó választási küzdelemben egyesek újjal mutogatnak a szociáldemokratákra, és azt állítják, hogy nem értjük ezen események bűnös jellegét.

A „szocializmus” és „kommunizmus” kifejezések lehet, hogy pártunk különböző tagjai számára különböző jelentéssel bírnak, de senki sem mentheti fel az ott elkövetett bűnöket.

Miért kell nekünk is, nemcsak történészeknek, hanem politikusoknak is beszélni erről? Azért, mert a múlt tisztességes értékelése nélkül nem lehetünk biztosak abban, hogy minden tőlünk telhetőt elkövettünk annak érdekében, hogy ezek a dolgok ne ismétlődjenek meg. Ez azért fontos, mert a múlt árnyai nem tűntek el. Miközben ma nehéz elképzelni, hogy Hitlert piederasztálra emelik, Sztálin szobra ma is büszkén áll szülővárosa, Gori főterén. Oroszországban a múlt évben Sztálint egy szavazáson beválasztották a történelem 12 legnagyobb egyénisége közé.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Elnök asszony, néha azt mondják, hogy a náci totalitarizmus a jobboldalról, a kommunista totalitarizmus pedig a baloldalról ered. Ez nem igazán pontos. A fajgyűlölet és az osztálygyűlölet ugyanazon dolog – a gyűlölet – két változata, amely elpusztítja az emberi lelkiismeretet és a társadalmi kapcsolatokat. Rövid idővel ezelőtt hallottunk itt ilyen nyilatkozatot, Pafilis úr nyilatkozatát.

A gyűlöletből elnyomás születik, és az elnyomás a köztársaság, a demokrácia és a jogon alapuló ország tagadása. Egy demokratikus rendszerben a baloldal és a jobboldal is megtalálható. A náci és a kommunista totalitarizmus lerombolta a demokráciát. Tehát nem arról volt szó, hogy a nácizmus jobboldalon volt, a kommunizmus pedig a baloldalon. A nácizmus és a kommunizmus mindenütt ott volt.

Bárki, aki ma relativizálja a totalitarizmus, akár a náci, akár a kommunista totalitarizmus bűnös jellegét, szemben áll a jogállamiságon alapuló ország tradícióival és a demokráciával. Egyébként jellemző, hogy

miközben az európai jobboldal ma nem relativizálja a náci bűntetteket, az európai baloldal relativizálja a kommunista bűntetteket. Ez teljesen világos abból a magatartásból, amelyet a szocialisták és a kommunisták a ma általunk tárgyalt témáról szóló állásfoglalás-tervezettel kapcsolatban tanúsítottak. Ebben az üléssteremben nem a történelem igazságáról, hanem a magunk igazságáról, és erkölcsi ítéletünkről szavazunk.

(Taps)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Elnök asszony, miért van az, hogy a demokraták annyira visszafogottak, amikor meg kell nevezni a diktátorokat és azokat, akik életüket a demokrácia leküzdésének, országok leigázásának, az ellenük szólók üldözésének szentelték, és akik a bűntettekért felelősök?

Ma este nem a totalitarizmusról beszélünk, nem szépítjük a dolgokat: Hitler fasizmusáról, bűnös diktatúrájáról és Sztálin bűnös kommunista diktatúrájáról beszélünk. 16 éves koromban Frankfurt am Main-ben éltam, amely tankkal két órányira fekszik Prágától.

Miniszter úr, Alexander Dubček, aki előtt már tisztelegtünk e Házban, nagyon keményen próbálkozott a rendszer liberalizálásával. A kommunizmus emberi arcáról beszélt. A kommunizmus embertelen arca Leonyid Brezsnyev volt, valamint elődei és utódai.

Úgy gondolom, biztos úr, hogyha ki akarunk állni meggyőződésünk mellett, tisztelettel kell adóznunk a kommunizmus és a fasizmus áldozatai előtt. Nem kell különbséget ennünk e két ikerbűnös között – azok voltak. Az egyetlen különbség, hogy Hitler elveszítette, Sztálin pedig megnyerte a háborút.

Ma e Parlament elnöke tisztelgett a három balti államból, Észtországból, Lettországból és Litvániából deportált áldozatok emléke előtt. Miniszter úr, az Ön országa szenvedett: Jan Palach életét veszítette. Kétségbeesetten próbálta megmutatni azokat a korlátokat, ameddig hajlandó lett volna elmenni annak érzékeltetésére, hogy az a rendszer, amelyben élt, elfogadhatatlan. Emlékszem, hogy 16 éves koromban hallgattam a prágai rádiót, amikor a tankok elfoglalták az Önök fővárosában a Vencel teret. „Ne felejtsetek el bennünket!”, ezt mondta az Ön bátor honfitársa. Ma este, biztos úr, nem felejtjük azokat, akik szenvedtek. Kell, hogy legyen bennünk bátorság a felelősök megnevezéséhez, de a jövőre kell tekintenünk annak biztosítása érdekében, hogy ez a kontinens soha többé ne szenvedjen a hitlerizmustól vagy a sztálinizmustól.

(Taps)

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Elnök asszony, ne felejtünk – egyetértek – és ne tegyünk túl sok finom megkülönböztetést: politikai nézőpontból a totalitarizmus minden formája megérdemli, hogy elítéljék, mind a kommunizmus, mind pedig a fasizmus jóvátehetetlen károkat okozott e kontinensnek.

Ma 27 nemzet és 500 millió ember egységes kontinensét képezzük, akiknek közös értékeik vannak, a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok, és egyformán el kell ítélnünk a totalitárius kommunizmust, amely lerombolta Közép- és Kelet-Európát, valamint a náci fasizmust, amely évekkel korábban lerombolt számos országot, köztük az enyémet is.

32 évig éltem Franco diktatúrája alatt, és ezt sem én nem felejttem el, sem más, például görög vagy portugál felszólalók sem fogják elfelejteni múltjukat.

Soha nem felejtettem el, akkor sem, amikor fiatal voltam, azt a szenvedést, amelyet a kommunista diktatúra alatt átéltek az emberek. Soha nem voltam kommunista, és mindig elítéltem a kommunizmust. Ez nem akadályozott meg abban, hogy Franco ellen harcoljak, és hogy elítéljem a Franco-rendszert.

A küzdelem egyforma. Ugyanazokért az elvekért, ugyanazokért az értékekért kell küzdenünk, és a totalitarizmus valamennyi formájának áldozatai emlékét meg kell őriznünk.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Hölgyeim és uraim, 60 évvel ezelőtt 43 000 ártatlan embert, köztük gyermekeket és idős korúakat deportáltak Lettországból, bírósági tárgyalás nélkül. Ha ez ma történe Franciaországban, az 1,3 millió embert jelentene. Ezért fontos, hogy ma beszélhetünk a totalitárius kommunizmus bűntetteiről. Nem lenne helyes, ha e bűntetteket a történészek hatáskörébe utalnánk, amint azt ma javasolták, amíg a bűntettek tanúi és áldozatai még élnek. Nem szabad kisebbitenünk e bűntettek jelentőségét, és nem szabad tagadnunk azokat. Az Európai Parlament írásos nyilatkozatában egyértelműen kijelentette, hogy augusztus 23-át el kellene ismerni a sztálinizmus és a nácizmus áldozatainak emléknapjaként, és ezt senkinek sem kellene megtagadnia itt. A Tanácsnak haladéktalanul végre kell hajtania ezen európai parlamenti határozatot, hogy a jövőben ilyen bűntettek soha ne ismétlődhessenek meg.

Rihards Pīks (PPE-DE). – (LV) Elnök asszony, Vondra úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, azok közül, akik Európában tanultak történelmet, a többség – úgy gondolom – tudja, hogy a második világháború 1939. szeptember 1-jén kezdődött, amikor Hitler lerohanta Lengyelországot. Jóval kevesebben tudják, hogy Hitler azért tudta ezt megtenni, mert 1939. augusztus 23-án ő és Sztálin megállapodást írtak alá: megnemtámadási megállapodást. Még kevesebben tudják, hogy két éven át a sztálini rendszer szállította Hitlernek és Hitler hadseregének az üzemanyagot és az ipari anyagokat, így Hitler meghódíthatta Nyugat-Európát. Még ennél is kevesebben tudják, hogy az 1930-as évek támadóerejei, tankjai és ejtőernyősei Sztálinnak készültek. Mialatt Hitlernek 400 ejtőernyőse volt, addig Sztálin 1 millió ejtőernyőt készített fel, akik készek voltak a hódításra. Ezenkívül, ezt a külpolitikát támogatták a Szovjetunió kommunista bolsevik pártjának határozatai. A kommunista párt különböző zárt ülésein állásfoglalások születtek azzal a céllal, hogy a nyugat-európai országokat szembeállítsák, hogy a Szovjetunió azután fel tudja szabadítani őket. Sőt ennél tovább mentek: a belpolitikával kapcsolatban, 1937. december 5-én megkezdték azoknak a letteknek a letartóztatását és kiirtását, akik a szovjet Oroszországban éltek. Két év alatt 70 000, a Szovjetunióban élő lettet öltek meg, csak azért mert lettek voltak. Tehát, minek nevezzük ezt a rendszert, ahol a külpolitika támadó volt, és ahol a belpolitika az ország saját lakosainak megsemmisítésére irányult? Totalitárius, bűnös rendszer volt, éppúgy, mint a náciizmus. Köszönöm.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Nehéz közös európai történelmet írni, hiszen a II. világháborút követően Európa nyugati és keleti fele külön történelmet élt meg. A közép- és kelet-európai és a balti államok a náci és a szovjet diktatúráknak egyaránt áldozatai, ennek ellenére mégsem tehetünk egyenlőségjelet a náciizmus és a sztálinizmus közé.

Senki sem vitathatja, hogy a sztálini diktatúrának milliók estek áldozatul, népeket telepítettek át, ezt senki sem mentheti fel, senki nem relativizálhatja. A Soá, a német náciizmus ipari szervezethez, származási alapon törekedett a zsidó nép kiirtására, amihez fogható szörnyűség nem volt az emberiség történelmében.

Nyugat-Európában sokszor nem látják, hogy számunkra a náciizmustól való megszabadulás egyben egy új megszállás, a szovjet elnyomás kezdetét jelentette. Május 9-ét ezért másként élik át a régi és az új tagállamok, különösen a baltiak, akik elveszítették önálló államiságukat, értelmiségüket megsemmisítették.

Az átélt történelmet jó lenne politika, aktuálpolitika nélkül, – úgy, ahogy a magyar költő mondta – bevallani, egy közös történelmi narratívát kialakítani. „Elegendő harc, hogy a múltat be kell vallani” – mondta József Attila.

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Elnök asszony, több képviselőtársam már említette, hogy ma arra emlékezünk, hogy a szovjet rezsim 60 évvel ezelőtt deportálásokat hajtott végre, amelynek során az embereket Szibériába szállították. Azt is tudjuk azonban, hogy milyen nehéz kifejezni a kommunista rendszer elítélését, éppúgy, mint a többi totalitárius rendszer esetében. Ez azért van, mert nemcsak a múltról, hanem a jövőről is beszélünk. E héten vált ismertté, hogy Lettországon az Egyetértés Központ szövetség, amelynek újonnan megválasztott képviselői itt az Európai Parlamentben a szocialista képviselőcsoporthoz kívánnak csatlakozni, európai képviselőjelölti listájának vezetője, Alfrēds Rubīks, a Szovjetunió kommunista pártja lett ágának volt vezetője lesz, akit Lettországon a rezsim büntetése miatt bíróság elé állítottak. Ő olyan személy, aki a kommunista ideológia támogatója, és a végsőkig ellenezte Lettország függetlenségének visszaállítását; most arról van szó, hogy egy olyan országnak kellene megválasztania, amelyet ő maga megtagadott. Ez is válasz arra a kérdésre, hogy a jövőben miért lesz továbbra is nehéz, hogy az Európai Parlament egyformán elítélje a büntetteket, és hogy miért lesznek mindig jó és rossz totalitárius rendszerek. Köszönöm.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) A kommunizmus félrevezető filozófia. Elméletben a jólétről, egyenlőségről és az emberi jogok tiszteletben tartásáról beszél, miközben a gyakorlatban hazugságokra, hátrányos megkülönböztetésre, gyűlöletre, sőt büntetetre gondolt.

A kommunizmust minden rendelkezésünkre álló eszközzel el kell ítélnünk. Ez történt Romániában, 2006-ban az ország elnökének szavain keresztül, az e célból létrehozott elnöki bizottság által elkészített jelentés eredményeképpen.

A kommunizmus mindent megsemmisít, amely kiáll a szabadság mellett, és az embereket a rendszertől függővé teszi. Aki soha nem élt a kommunizmus alatt, nem értheti meg, hogy egy totalitárius rendszer milyen hatással lehet az emberek életére és gondolkodásmódjára.

Ha vissza tudnám pergetni az időt, azoknak az életét, akik egész életükben kapitalizmusban éltek, és vágyanak a kommunizmus után, áttenném az 1980-as évek Romániájába.

Romániában a kommunista rendszert az orosz csapatok segítségével vezették be, amelynek ára munkatáborokban és börtönökben elveszített több ezer emberélet volt. Az volt az egyetlen bűnük, hogy nem engedelmessé váltak a totalitárius rendszernek, politikusok, értelmiségiek, parasztok, különböző vallási felekezetek képviselői, és általában polgárok, akik a közösség minta értékű tagjai voltak, tűntek el.

Miközben egy fizetésképtelen gazdasági rendszer megfelelő intézkedésekkel rendbe hozható, az embereknek időre van szükségük a felejtéshez, a megbocsátáshoz és az új életmódhoz való alkalmazkodáshoz, még akkor is, ha ez az életmód összehasonlíthatatlanul jobb.

A demokrácia biztosította a gondolat-, a szólás- és a mozgásszabadságot. Biztonságot is kell nyújtania a jövőre. Nincs különbség az anyagi javak hiánya miatti szegénység és az áruk megvásárlásához szükséges források hiánya miatti szegénység között. Azon a napon, amikor sikeresen megszabadulunk a szegénységtől, a kommunizmus kísértete örökre eltűnik.

Képviselőtársaim, Románia és a többi kelet-európai ország azért került ilyen rendszer uralma alá, mert a világ vezetői, akik közül csak egy volt kommunista, így döntöttek. A többiek demokratikus rendszereket képviseltek.

Ne feledkezzünk meg erről a történelmi igazságról, ha értékeljük, vizsgáljuk a jelenlegi helyzetet vagy a volt kommunista államok jövőjét, függetlenül attól, hogy az Európai Unió tagjai vagy sem, és ha döntést hozunk azokról.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Sajnálattal állapítom meg, hogy a volt kommunista országok közül egyetlen egy sem vizsgálta ki teljes mértékben, és ismerte fel a kommunizmus második világháborút követő időszakban elkövetett bűntetteit.

Mivel ezek a rezsimek a háború után évtizedekig hatalmon voltak, a legtöbb bizonyítékot megsemmisítették. Ezért a bűnösöket vagy az elkövetőket még meg sem nevezték, elítélésükről nem is beszélve. A történelmet a győztesek írták.

Az Európai Uniónak fel kell szólítania a korábban kommunista rezsim alá tartozó országokat, hogy tegyék lehetővé történészeiknek, hogy kutatásokat végezzenek, és a háború utáni időszakról a teljes igazságot foglalják bele az iskolai tankönyvekbe. E könyveknek a nyugati szövetséges erők bűnösségéről is írniuk kell, amelyek a száműzötteket visszafordították vagy kiszolgáltatták a kommunistáknak.

Az Európai Uniónak fel kell továbbá szólítania a tagállamokat, hogy gondolják át azoknak az utcáknak és tereknek az átnevezését, amelyeket vitatott hősről, Jugoszláviában például Titóról neveztek el, akik akkori szerepük révén számos háború utáni gyilkosságért voltak felelősek.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Elnök asszony, ha azt hallom ebben az ülésen, hogy a kommunistáknak nem áll szándékukban, hogy szégyelljék magukat, annak ellenére, hogy a Fehér-tengeri–Balti-tengeri csatorna építése több tízmillió áldozatot követelt, hogy számos nemzetből emberek millióit (köztük oroszokat, de csak a lengyelek száma milliókban mérhető) deportálták Szibériába, és egész nemzeteket ítélték halálra, például a krími tatárokat, számomra megdöbbentő és felháborító.

Pilecki lovassági kapitány, aki önkéntesként ment Auschwitzba, és később a kommunisták bebörtönözték, azt mondta a feleségének, hogy „Auschwitz csak játék volt”. Országomat mindkét totalitárius rendszer érintette, és a sebek még ma sem gyógyultak be. Egyetlen ilyen rendszernek sincs joga a létezéshez. Tisztelettel kell adóznunk azok előtt, akik harcoltak a totalitarizmus ellen, és tisztelettel kell adóznunk az áldozatok emléke előtt!

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Elnök asszony, az Európai Közösségnek minden erőfeszítést meg kell tennie annak érdekében, hogy életben tartsa a hősök emlékét, és hogy ne engedje meg a totalitárius bűntettek jelentéktelenné tételét. Az ellenállók sorsára, azokéra, akiket megöltek, mint például Pilecki lovassági kapitányt, mindig emlékeznünk kell, különösen azért, mert az európai integráció gondolata a nácizmust és a kommunizmust ellenzők köréből bukkant fel. Ezenkívül ez a gondolat volt az, amely a háborút követően megelőzte a további konfliktusokat és a totalitárius rendszerek kialakulását.

A totalitarizmus elleni küzdelem hőseinek nemzetközi napja létrehozása egy lépést jelentene a XX. századi európai történelem közös megértésének irányába, valamint a kölcsönös előítélet és a történelmi tények tekintetében a tudatlanság elleni közös harc része lenne. Ha az európaiak nem feledkeznek el a totalitárius rendszerek – a náci és a kommunista rendszer – bűntetteiről, az reményt adhat arra, hogy kontinensünk soha többé nem válik ilyen tragikus események színterévé.

György Schöpflin (PPE-DE). – Elnök asszony, ennek a vitának van egy további dimenziója is. Nemcsak az egységes Európának van sürgősen szüksége arra, hogy a múlt egészére tekintsen, hanem ez különösen igaz az európai baloldalra is.

Múltja alapos elemzése nélkül elmondható, hogy a baloldal egyes korábbi kommunista államokban kénytelen – saját magát kényszeríti erre – hamis múlttal élni, olyan múlttal, amelyből mindenféle fájdalmas eseményt kitakartak. Ez arra kényszeríti továbbá a baloldalt, hogy védje ezt a hamis múltat, és ez alámosta demokratikus hitelességét. Látva, hogy a nyugati baloldal teljes mértékben elfogadja ezt a nem helyreállított posztkommunista baloldalt mint legitim partnert, szintén arra kényszerül, hogy megvédje a védhetetlen múltat. Következésképpen a demokrácia iránti saját elkötelezettsége ebben az értelemben gyengül.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Elnök asszony, Európának viharos történelme volt, ha a totalitarizmusra és az alapvető szabadságok korlátozására gondolunk. Európa egyes részein a XX. századot ilyen totalitárius rendszerek fémjelezték.

Ma erkölcsi kötelességünk annak biztosítása, hogy az Európai Unió minden polgára ugyanazokat a jogokat élvezze. Nagyon fontos, hogy az EU támogassa továbbá a kisebbségek jogait, különösen azért, mert a világon számos ország ebben az értelemben a legalapvetőbb jogokat sem tartja tiszteletben.

Ugyanakkor ki szeretném hangsúlyozni, hogy miközben az EU szót emel a hátrányos megkülönböztetés és az emberi jogok megsértése ellen olyan esetekben, mint például Tibet, mindannyiunk számára világos, hogy az Európai Unió belül vannak olyan etnikai és nyelvi kisebbségek, amelyeket igen gyakran megpróbálnak nyelvi és kulturális szempontból asszimilálni. Ezt az egyes uniós nemzetállamok által alkalmazott gyakorlatot komolyan felül kell vizsgálni, és újra kell gondolni.

A romániai magyarok, az a nép, amelyet képviselek, erre példa.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Elnök asszony, Szájer úr javaslata, hogy létre kell hozni egy emléknapot, amelyen a totalitarizmus áldozatainak történelmére emlékezünk, nagyon helyes. Úgy gondolom, azért helyes, mert miközben a náci horror elég jól ismert, sőt egyes németek megpróbálták megérteni, paradox módon a sztálinizmus kevésbé ismert. A paradoxon abból a tényből fakad, hogy még a szibériaiak, Sztálin saját országából származók is azt gondolják, hogy jó ember volt, és hogy Oroszország szerencsétlenségének más oka van.

Nem hallhatjuk azokat a milliókat, akik életüket veszítették Szibériában, és soha nem fogjuk megtudni, hogy mennyire szenvedtek, de ismerek valakit az áldozatok közül, aki még életben van. Ez az ember még mindig úgy érzi, akkor is, amikor az utcán sétál, hogy már nem él. Ez annak a tünete, hogy Szibériába küldték. A túlélők tudják, hogy milyen volt az a szenvedés. Van egy orosz mondás (*a képviselő azután mond néhány szót oroszul*) – amely azt jelenti „ha nem voltál ott, majd leszel, és ha ott voltál, nem fogod elfelejteni”. Úgy gondolom, hogy nyíltan kell beszélnünk a totalitarizmus e formáiról.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). – Elnök asszony, minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk Európa erkölcsi hanyatlásának megállítása érdekében. A megalkuvás nyilvánvaló, ha figyelmen kívül hagyják az emberiség ellen a múlt században elkövetett súlyos bűntetteket. Sajnos a kommunista totalitarizmus bűntetteinek ez a figyelmen kívül hagyása magával hozza a németországi, oroszországi vagy más országokbeli neonácikkal való megbékülést: bármelyikük megkérdézheti, ha a szovjeteknek megbocsátanak, akkor a mi elődeinknek miért ne kellene szintén megbocsátani?

Ez az ártalmas jelenség Nürnbergben gyökerezik, ahol a náciakat felmentették annak vádjá alól, hogy a második világháborúban konspirációba kezdtek Sztálinnal. A legnagyobb bűntettet jogszerű eljárás miatt figyelmen kívül hagyták. Miért? Azért mert Sztálin – Hitler megfelelője – árnyéka két döntő évig rávetült a bíróságra. Sőt, abban az időben a nyugat erkölcsileg kapitulált a szovjetekkel szemben. Nincs ok azonban arra, hogy örökké szűklátókörűek és félnékek maradjunk.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – (CS) Hölgyeim és uraim, ma felszólalásomat cseh nyelven fejezem be. Megpróbálok összefoglalást adni, és ugyanakkor válaszolni néhány itt felvetett kérdésre. Úgy gondolom, hogy három téma van. Először is, szeretnék mindenkinek köszönetet mondani, aki részt vett a múlt heti meghallgatáson és a plenáris ülés mai vitáján. Ha hosszú ideje ez volt az első ilyen jellegű vita, akkor az csak jó dolog lehet, és úgy gondolom, hogy az első következtetés, hogy vitáznunk kell, és folytatnunk kell a vitát. Ez az emlékezeti és lelkiismereti platform célja. Miért fontos, hogy európai szinten legyen egy ilyen platform? Fontos a felejtés elleni eszközként. Ha elfelejtjük a múltat, természetesen lehetőséget teremtünk arra, hogy a jövőben visszajöjjön a hátsó ajtón. Esélyt nyújt továbbá a múlt bűntetteinek kisebbitése elleni küzdelemhez.

Hitler és Sztálin egy töről fakadt. Természetesen voltak országok, ahol a náciizmus lehetővé tette vagy segítette a kommunizmus azt követő létrehozását és az azzal összefüggő büntettek kialakulását. A kisebbités bármely formája, bár – és nem akarom átpolitizálni – a kisebbités bármely formája rendkívül veszélyes.

Másodszor, meg kell őriznünk a történelmi ismereteket mint az európai oktatás részét. Ezzel kapcsolatban úgy gondolom, hogy növelni kell a pénzügyi eszközöket annak biztosítása érdekében, hogy Európa totalitárius múltjának ismerete szerepeljen az oktatásban. Ez volt a múlt héten tartott meghallgatás egyik megállapítása. Ehhez forrásokra van szükség, és szeretném megköszönni a Bizottságnak és különösen Figel' biztos úrnak, hogy a Bizottság együtt kíván működni ebben az ügyben.

Végül, de nem utolsósorban az a kérdés, hogy hová kell vezetnie a vitának. Az elnökség rövid, mindössze hat hónapig tart. Most tartunk a félidőnél, és természetesen nem hiszem, hogy a Parlament rövidesen bekövetkező feloszlásáig elérjük a lehetetlent, de azt gondolom, hogy Európa-szerte bizonyos intézmények, akár múzeumok, kutatóintézetek vagy alapítványok létrehozására szükségünk van. A múlt heti meghallgatáson számos hasonló, nemzetközi szintű intézmény képviselőivel közösen vettünk részt, és véleményem szerint sürgősen szükség van arra, hogy pán-európai szinten is legyenek ilyen intézmények. Ez a feladat azonban inkább olyan szervekre tartozik, amelyeknek folytonos felelősségük van, és nem a hathavi rotációban működő elnökségre. Ha a mi feladatunk az volt, hogy hozzájáruljunk bizonyos viták kezdeményezéséhez, akkor szeretném még egyszer megköszönni, hogy részt vettek ebben a vitában, és arra szólítom fel azokat, akik a jövőben a folytatásért felelnek, hogy vigyék tovább a vitát, és talán egy napon ez valóban elvezet ezen intézmények létrehozásához.

Ján Figel', a Bizottság tagja. – (SK) Bevezetőmben már kifejtettem a Bizottság feladatának lényegét, és csak ismételtelen meg tudom erősíteni, hogy mindketten készen állunk és meg van a szándékunk, amely szintén szerepet játszik. Ha az Európai Bizottság részt akar venni ebben a folyamatban, akkor már említettem a következő szakaszokat, amelyek során e területen a tagállamok különböző módszereit és mechanizmusait felmérő tanulmányokat be kellene fejezni, és a következő évben be kellene nyújtani a várva várt jelentést. Szeretnék azonban még hozzáfűzni valamit, ami inkább a vita marginális részét érinti. Egyes felszólalók megemlítették, hogy most van a kommunizmus bukásának, a berlini fal és az európai vasfüggöny leomlásának 20. évfordulója, és ez sok idő. Véleményem szerint soha sem túl késő, és gondatlanság lenne e Parlamenttől, e közelmúltban kibővült Parlamenttől, ha nem tenne nyilatkozatot a totalitárius kommunizmus büntetteiről, és nem kezdeményezne megbeszélést, mert ezt a tapasztalatot sok ember hozta ide, és valójában a vitában részt vevők többsége az új tagállamokból került ki.

Életem nagy részét én is a csehszlovákiai totalitárius rendszerben éltem le, és valamennyi érintett személyes és általános tapasztalata, hogy létre kell hoznunk egy európai emlékezetet, egy európai közösségvállalást, ugyanakkor támogatnunk kell azt a folyamatot, amely megelőzi a totalitarizmus visszatérését és büntetteinek tagadását, vagy az igazság tagadását Ezeknek a büntetteknek a tagadása valójában nemcsak az igazság, hanem az erkölcs és az erkölcsös magatartás kisebbitését is eredményezi, amely egyre több és több problémához vezet, valamint ahhoz az elképzeléshez, hogy az emberek eltávolítása a probléma eltávolítását jelenti. Az az elgondolás, hogy a problémákat az emberek eltüntetésével el lehet tüntetni, a Sztálinizmus egyik elve.

Az EU kibővítésére tágabb értelemben tekintek, és pontosan emiatt azonosítani tudom a totalitarizmus különböző, említett formáit, a különböző formákat különböző országokban. Azonosítanunk kell azokat, emlékeznünk kell és meg kell tennünk a megfelelő lépéseket a kárpótlás, a rehabilitáció, a jog érvényesülése, az igazság elsőségének támogatása, az emberi méltóság tiszteletben tartása és minden más szempontjából, amely a szabadságot és a demokráciát támogatja.

Szeretném még hozzátenni, hogy gyakran úgy érezzük, hogy a fenyegetések messziről és kívülről érkeznek, és hogy a mai világ megosztó vonalainak semmi közük a valláshoz, a civilizációhoz vagy a kultúrához, hanem inkább egyrészt az élet és az ember tiszteletben tartásához (az emberi jogokon keresztül), másrészt bármilyen jellegű fanatizmusához. Sokféle fanatizmus létezik. Ezek a mai világban is ismerősek, és pontosan ezért olyan fontos az Alexander Vondra által említett oktatás, hogy mind a fiatalok, mind pedig a kevésbé fiatalok meg tudják különböztetni az ember tiszteletét a különböző formában megjelenő szélsőséges irányoktól, a populizmustól, a nacionalizmustól vagy a fanatizmustól.

Végezetül, szeretném hangsúlyozni, hogy az Európai Bizottság természetesen támogatja ezt a folyamatot, és hogy keresi a módját annak, hogy hogyan tudja ezt támogatni. Ez a vita csak egy lépés, de további kérdések következnek. Tagállami szinten sokkal többet kell tennünk. Szeretném még befejezésül elmondani, hogy az EU napjainkban végbemenő bővítése sok ember áldozatának köszönhető, és hogy ez nem valamiféle automatikus folyamaton keresztül történt. Sem az egyesült Európa, sem a demokrácia, sem a szabadság,

sem a jogállam nem automatikusan jött létre, hanem hatalmas erőfeszítések és gyakran vérontás eredményeképpen. Ezt nem szabad elfelejtenünk.

Azzal szeretném befejezni, amit – azt hiszem – Tunne Kelam úr mondott az Unió bővítéséről, amely nem csak földrajzi területeket, piacokat és számos országot foglal magában, hanem a tudás bővítése, az emlékezet bővítése, valamint a tisztelet és a felelősség bővítése is. Ha ez be tudjuk vonni abba a folyamatba, amit most ünneplünk, a bővítés óta eltelt öt évet, akkor készek leszünk a további folyamatokra és a jövőre. Ha nem vonjuk be, akkor az út sokkal nehezebb lesz. Nagyon köszönöm, és a legjobbakat kívánom nem csak az emlékezet, hanem a felelősség bővítéséhez is.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra a következő ülésen kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Slavi Binev (NI), írásban. – (BG) A jog érvényesülése Európa egyik alapvető értéke.

Támogatom a Nemzetek Európájáért Unió Képviselőcsoportjához tartozó képviselőtársaimat, és az általuk előterjesztett RC-B6-0165/2009 számú állásfoglalást, hangsúlyozva, hogy az EU a jogállamiságon alapul, amely a demokrácia egyik alapvető jellemzője. Pontosan ezen az elven kell lebonyolódniuk a parlamenti választásoknak. A bulgáriai szavaztatásárlási probléma ennek pontosan az ellenkezőjét jelzi.

Az előző önkormányzati választásokat több esetben veszélyeztette a GERB (Polgárok Bulgária Európai Fejlődéséért), a DPS (Mozgalom a Jogokért és a Szabadságokért) és a BSÜ (Bolgár Szocialista Párt) nyilvánvaló szavaztatásárlása, az átlagpolgárok számára az volt az érzésük, hogy nincs joguk a választáshoz. Ez még inkább eltántorítja őket attól, hogy legközelebb szavazni akarjanak.

A jelenlegi büntetőtörvénykönyv és a jogsértések számos jele ellenére a Bizottság jelentésében említett egyetlen személyt sem ítélték meg el ezekért a bűncselekményekért, mert az illetékes végrehajtó hatóságok egyértelműen nem akarják leállítani a szavaztatásárlást. Bulgáriában az igazságszolgáltatás terén még mindig hiányzik a határozottság, és a közismert bűnösök ismét készítik elő az előválasztási kampányt, miközben azok, akik eladták szavazataikat, most keresik a legjobb ajánlatot kínáló új vevőket.

Szeretném kiemelni, hogy mindaddig, amíg Bulgáriában megengedik ezeket a jogsértéseket, és az állam továbbra sem hoz semmilyen intézkedést ebben a kérdésben, a becsületes szavazókat valójában megfosztják alapvető emberi joguktól – a választás jogától! Arra ösztönözöm a Parlamentet, hogy ne dőljön hátra, és ne várja, hogy történjen valami!

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) Hölgyeim és uraim, az európai totalitarizmus problémája abból ered, hogy ezen a területen az egyes tagállamok tapasztalatai nagyon eltérőek egymástól. Sok európai egyszerűen nem tudja, hogy milyen volt az élet a totalitárius rendszerek idején, és az, aki nem érti a totalitarizmust, az természetesen hajlik arra, hogy figyelmen kívül hagyja az ilyen rendszerekben elkövetett bűntetteket, ehelyett eseményekként látja őket, amelyek a történelem folyamán végbementek. A kommunizmus és a fasiszmus azonban nemcsak aktívan küzdött Európa legtöbb értéke ellen, hanem arra is kész volt, hogy beteg és korcs elgondolások nevében szétzúzzon valamennyi erkölcsi elvet – és ezek a rendszerek valóban szétzúzták azokat az elveket, fájdalmat, szenvedést és halált hozva emberek millió számára.

Minél több európai ismeri a totalitarizmus igazi arcát, annál jobb az Európai Unió jövője szempontjából. Nem arról van szó, hogy emberek millióinak szenvedését kell megünnepelni. Arról van szó, hogy meg kell érteni azokat a drámai következményeket, amelyek számos európai ország totalitárius gyakorlatából eredtek és erednek még ma is. Szolidaritás, szabadság, empátia, tolerancia, párbeszéd – mindezek az értékek egész másképp néznek ki, ha a totalitarizmusban szerzett tapasztalatok perspektívájából tekintünk rájuk. Ezt ne felejtjük el. A totalitarizmus elleni küzdelem hőseinek nemzetközi napja létrehozása kétségtelenül segítene a fájdalmas múlt jobb megismerésében. Ez pedig hozzájárulna az előítéletek csökkentéséhez, a sztereotípiák korlátozásához és a remény növeléséhez, hogy Európában soha többé nem kell átélnünk a totalitarizmust.

(Az ülést 20.15-kor felfüggesztik, és 21.00-kor újra megnyitják)

ELNÖKÖL: EDWARD McMILLAN-SCOTT*alelnök***11. A biztonság és az alapvető szabadságjogok Interneten történő megerősítése (vita)**

Elnök. – A következő napirendi pont a Stavros Lambrinidis által, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében benyújtott jelentés, az interneten a biztonság és az alapvető szabadságjogok megerősítéséről szóló európai parlamenti ajánlási javaslatról a Tanácsnak (2008/2160(INI)) (A6-0103/2009).

Stavros Lambrinidis, előadó. – (EL) Elnök úr, olyan korban élünk, amelyben mindenki – kormányok, magánvállalkozások, sőt bűnözők is – a lehető legszélesebb hozzáférést keresik elektronikus adatainkhoz, magánéletünkhöz.

Különösen az internet részletes adatokat nyújt magánéletünkről, ami néhány évvel ezelőtt elképzelhetetlen volt. Ugyanakkor világos, hogy ez megkönnyíti számunkra alapvető jogaink, például a szólásszabadság, a politikai cselekvés szabadsága, a tudás és az oktatás szabadsága, valamint az egyesülési szabadság gyakorlását.

Kevésbé világos, hogy az internet használatával az a veszély fenyeget bennünket, hogy a kormányok, magánvállalkozások, sőt bűnözők azzal hogy titokban felügyelik, hogy mit teszünk vagy mit nézünk az interneten, megsértik ezeket a szabadságjogokat. Ezért talán még kevésbé világos, hogy hogyan tudjuk megtalálni az egyensúlyt, hogyan tudjuk szabályozni az internetet úgy, hogy annak hasznát vegyük, miközben korlátozzuk annak nyilvánvaló veszélyeit.

Jelentésem megpróbál válaszolni ezekre a kérdésekre. Többek között:

- először, egy európai kezdeményezés, egy globális internetes „alkotmánylevél” (Bill of Rights) létrehozására szólít fel;

- másodsor, jelzi, hogy a számítógépes bűnözés régi és új formái, például a személyazonosság eltulajdonítása elleni hatékony, ugyanakkor arányos küzdelemre és a szellemi tulajdonjogok védelmére van szükség, miközben hangsúlyozza, hogy a jogszabályalkotás nem eredményezheti valamennyi polgár, gyanúsított és nem gyanúsított, jó és rossz rendszeres felügyeletét, mert ez természetesen nyilvánvaló behatolás lenne magánéletükbe;

- harmadsor, a polgárok internethez való hozzáférési joga tekintetében felszólítja a kormányokat, hogy e hozzáférési jogot biztosítsák a legtávolabbi régiók legszegényebb polgárai számára;

- negyedsor, hangsúlyozza, hogy az e-analfabétizmus a XXI. század analfabétizmusa lesz, éppúgy, mint ahogy a XX. században az írni-olvasni nem tudás volt, és hogy az internethez való hozzáférés ezért alapvető jog, amely éppolyan jog, mint az iskolába járáshoz való jog;

- ötödször, a felhasználók hozzájárulását korlátozó intézkedésekre szólít fel, amely egy lényeges kérdés, és amelyet most szeretnék megvitatni.

A hozzájárulás kérdése rendkívül bonyolult, és ha ezt most nem oldjuk meg, újra és újra fel fog merülni. Engedjék meg, hogy mondjak egy példát: néhány évtizeddel ezelőtt senki sem tudta, hogy milyen újságot olvasok; csak a családom és talán néhány barátom. Ezért – és ez különösen diktatúrák idején igaz – a titkosszolgálat próbálta megtudni, hogy bekerüljek a nyilvántartásba. Így azt tudták mondani, Lambrinidis úr ilyen és ilyen újságot olvas, tehát bizonyára kommunista vagy amerikai barát. Ma, amikor újságot olvasok, nyomot hagyok. Ez azt jelenti, hogy magánvállalkozások hasonló „nyilvántartásokat” készíthetnek, létre tudnak hozni egy profilt a politikákról, amelyekben hiszek, az evési szokásaimról, sőt az egészségemről is. Az, hogy ellátogatok ezekre a weboldalakra, azt jelenti, hogy egyetérték azzal, hogy társadalom visszatérjen a 40 évvel ezelőtti időkhöz?

Sürgősen szükség van arra, hogy ésszerű jogszabályokat hozzunk, amelyek az elektronika korában megtalálják az egyensúlyt a bűnüldözés és a jogok védelme között. Ez az egyensúly nehéznek tűnik, de nem az. Megvalósítható. Nem szabad tovább úgy foglalkoznunk a kibertérrel, mintha az valami mindennapi életünkön kívüli, valami külön dolog lenne. Életünk része. Ez azt jelenti, hogy minden jog vagy korlát, amely a rendőrségre és a magánvállalkozásokra az interneten belül érvényes, annak azon kívül is érvényesnek kell lennie, különben az a veszély fenyeget bennünket, hogy a biztonság kedvéért szabadságokat törölünk el, és végül sem szabadságunk, sem valódi biztonságunk nem lesz.

Végezetül, hálás köszönetem azért a jelentős támogatásért, amelyet e Ház képviselőcsoportjainak árnyékelőadóitól kaptam. Köszönöm az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban helyet foglaló minden parlamenti képviselőnek az egyhangú támogatást, amelyet e jelentés kapott minden párttól. Örömmel várom, hogy a plenáris ülés elfogadja azt.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani nemcsak a Parlamentnek általánosságban, hanem különösen Stavros Lambrinidis úrnak e fontos jelentésért, amely igen időszerűen járul hozzá az alapvető szabadságjogok és az internetes biztonság előmozdításához.

Miközben az internet egyre nagyobb súlyra tett szert a modern társadalmakban és gazdaságokban, és hatást gyakorol életünk számos területére, a technológia óriási sebességgel fejlődik, ugyanakkor jelentős kihívásokat kell megfelelően kezelniük, ha az internet által nyújtott valamennyi lehetőséget ki akarjuk használni, és meg akarjuk fejteni az információs társadalmat.

Különösen osztjuk Lambrinidis úrnak a személyes adatok védelmével kapcsolatos aggályait, amely az internet-felhasználók szempontjából rendkívül jelentős kérdés. Biztosíthatom Önöket, hogy a Bizottság továbbra is elkötelezett abban, hogy erősítse a polgárok alapvető jogait és alapvető szabadságait, és abban, hogy biztosítsa a magánélet és a személyes adatok magas szintű védelmét, mind az interneten, mind pedig más összefüggésekben.

Határozott meggyőződése, hogy a magánélet megfelelő védelme nem áll ellentétben azzal, hogy nagyobb biztonságra van szükség. Valójában ezt a két célt egymást kiegészítve kell elérni.

Az internet stabilitása és biztonsága 2005-ben az információs társadalomról szóló világcsúcstalálkozón prioritásaink voltak, és ezek a célkitűzések továbbra is érvényesek. E kérdéseket hamarosan a létfontosságú internetes infrastruktúrák védelmére vonatkozó új stratégián keresztül mutatják be, amelynek célja, hogy fokozza Európa felkészülését a széleskörű számítógépes támadások és zavarok elleni védelemre. E stratégia tartalmaz egy cselekvési tervet, amely az internet stabilitására és rugalmasságára vonatkozó elvek és iránymutatások menetrendjét határozza meg.

A stratégián belül harmadik országokkal stratégiai együttműködést dolgoznak ki, különösen az információs társadalmi párbeszédben, amely ezen a területen a globális konszenzus eszköze. Ugyanakkor a Bizottság meggyőződése, hogy szükség van az alapvető szabadságjogok, például az interneten történő szólásszabadság tiszteletben tartásának biztosítására.

Ismétlem, ezek a célok nem zárják ki egymást. Az Önök jelentése tartalmazza továbbá, hogy milyen lehetőségei vannak a globális szabványok, az adatvédelem és a szólásszabadság kidolgozásának. A Bizottság részt vesz az adatvédelmi biztosok éves nemzetközi konferenciáján és követi a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó lehetséges jövőbeni szabványok folyamatban lévő kidolgozását. Erősen elkötelezettek vagyunk azon szigorú védelmi szabványok ösztönzése iránt, amelyek jelenleg védik az EU polgárait.

A szólásszabadság vonatkozásában a Bizottság nemzetközi fórumokon továbbra is támogatja ezt az alapvető jogot. Jelenleg új jogszabályok bevezetését ezen a területen nem tekintenek előrevívő megoldásnak. Ebben a kérdésben már számos kötelező nemzetközi eszközzel rendelkezünk. Úgy gondolom, most hasznos lenne, ha a meglévő jogszabályok erősítésének megfelelő módjáról valóban elgondolkodnánk. Ugyanez érvényes a végrehajtásra. Arról is gondolkodni kell, hogy a globális kereskedelem szereplőit hogyan lehet támogatni abban, hogy az internet globális online környezetében, az alapvető szólásszabadság előmozdításában és erősítésében játszott szerepüket és felelősségüket jobban meg tudják határozni.

Engedjék meg, hogy egy általános megjegyzéssel zárjam. Úgy gondolom, meg kell küzdenünk azokkal a komoly kihívásokkal, amelyekre e jelentés rávilágít, és biztosítanunk kell, hogy a jogok és szabadságok tényleges gyakorlása az interneten ne legyen túlzottan korlátozott.

Például, a biztonságos információs társadalomra vonatkozó bizottsági stratégia egy lényeges eleme 2006 óta az volt, hogy holisztikus megközelítésre van szükség, amely biztosítja az érdekelt felek közötti koordinációt, ugyanakkor elismeri, hogy mindegyiküknek meghatározott szerepet kell betölteni és meghatározott felelősséget kell viselni. Mindannyian felelősek vagyunk annak biztosításáért, hogy intézkedéseink az interneten ne korlátozzák túlzottan – és, ha lehetséges mozdítsák elő – ezen a kommunikációs eszközön mások biztonságát.

Ezért az együttműködés szellemében a Bizottság üdvözli és támogatja ezt a jelentést.

Manolis Mavrommatis, a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményének előadója. – (EL) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, először is szeretném megköszönni az előadónak, Stavros Lambrinidis úrnak az általa készített fontos jelentést és azt a törekvését, amely a személyes adatok védelmét célozza, egy olyan elvet, amelyet többségünk tiszteletben tart, személy szerint én is.

A Kulturális és Oktatási Bizottság véleményének előadójaként úgy ítélem meg, hogy az internet a kultúra és az ismeretek terjesztésének rendkívüli platformja; ezt azért hangsúlyozom, hogy gratuláljak, és köszönetet mondjak valamennyi képviselőtársamnak, aki a Kulturális Bizottságban véleményem mellett szavazott.

Az emberek a világ minden részén például digitális múzeumi archívumokhoz, elektronikus könyvekhez, zenei és audiovizuális anyagokhoz tudnak hozzáférni. Sajnos azonban a kibertér hatalmas világában a kulturális anyagokat nem védik megfelelően. A kalózkodás inkább általánosságnak, mint kivételnek tekinthető, és a szerzők veszteséget szenvednek szellemi tulajdonuk jogellenes terjesztése miatt. Más szóval, költők, dalszerzők, zeneszerzők, producerek és általában mindenki, aki kreatív munkával foglalkozik.

Három dolog segíti a kalózkodás terjedését: a technológiai eszközök és az olcsó másolás, a kedvezőtlen gazdasági feltételek és az internet-lefedettség.

A 4. számú módosítás visszaállítja a Kulturális Bizottság ajánlását, amely szerint valamennyi érintett fél joga és szabadsága között megfelelő egyensúlyt kell teremteni, és a személyek valamennyi alapvető jogát, amelyek az Európai Unió alapjogi chartáján alapulnak, az internet széles körű használatának keretében meg kell őrizni, és védeni kell.

Ezért támogatom ezt a módosítást, amely megismétli, hogy valamennyi alapvető jog egyformán értékes, és valamennyit ugyanolyan módon kell védeni.

Nicolae Vlad Popa, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (RO) Ez a jelentés e Ház képviselői közötti együttműködés eredménye. Ezért szeretnék köszönetet mondani képviselőtársaimnak, különösen Lambrinidis úrnak, valamint Gacek asszonynak, Alvaro úrnak, Segelström asszonynak és Mavrommatis úrnak, akikkel együtt dolgozhattam, úgy is mint árnyékelőadó.

Úgy gondolom, hogy a jelentés a biztonság és az alapvető emberi jogok interneten történő megerősítése terén tartalmazza az érdeklődésre számot tartó fő témaköröket, és hivatkozik a hatályban lévő konkrét rendelkezések által előírt jogok védelmére, beleértve azok digitális aspektusait is, valamint az internet ellenőrzésére vonatkozó új elvek elismerésére és fejlődésére.

A szöveg megfelelő egyensúlyt tart fenn a szólásszabadság és a magánélet szabadsága, valamint a számítógépes bűnözés elleni küzdelem folytatásának szükségessége között, az internetes tevékenység túlzott ellenőrzésének fő problémáját is hangsúlyozva, amely a cenzúra egy új formájává válhat.

A jelentés foglalkozik továbbá az internet oktatási aspektusaival, az e-tanulással, a digitális személyazonosítás meghatározásával és a felhasználók által az interneten elhelyezett tartalmak feletti felhasználói jogok elismerésével, valamint a személyes jellegű adatok védelmével, annak tudatában, hogy a felhasználóknak megvan a lehetőségük arra, hogy az általuk elhelyezett tartalmat véglegesen törölhetik.

Ezek kényes témák a mai körülmények között, amikor a társadalmi hálózatokat növekvő mértékben fiatalok népesítik be, de nem kizárólag ők. Ezért ösztönöztem arra képviselőtársaimat, hogy teljes meggyőződéssel szavazzák meg ezt a jelentést.

Inger Segelström, a PSE képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, azzal szeretném kezdeni, hogy köszönetet mondjak Lambrinidis úrnak és mindenki másnak az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban, aki ezt a konstruktív és jól átgondolt jelentést készítette. Köszönetemet szeretném kifejezni továbbá a módosításaimhoz nyújtott támogatásért is. Ez a támogatás pontosan a felhasználók és a fogyasztók jogai erősítésének szól.

A technológia-alkalmazásokról szóló szakasz – az internetes forgalom ellenőrzése például – nagyon fontos. Jó, hogy az Európai Parlament most határozottan kijelenti, hogy a polgárok magánélete és emberi jogai prioritást élveznek.

A jelentés világossá teszi, hogy az internetes forgalom csak abban az esetben ellenőrizhető, ha bűncselekmény gyanúja áll fenn, valamint ha bírósági határozatot követően ez a jogi folyamat részét képezi. Ez a polgári jogok ellenőrzésének fontos alapja lesz. A jelentés még egy pillanattal sem hozza meg korábban a szükséges intézkedéseket.

Meglepnek az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjához, valamint a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoportjához tartozó képviselők által előterjesztett módosítások. Javasataik gyengítik a polgári jogokat és a polgárok magánéletét. Nem vizsgálták meg kritikus szemmel, hogy a műszaki haladás mit hozhat, ha nem figyelünk oda.

Természetesen harcolni kell az internetes bűncselekmények és azok ellen a bűncselekmények ellen, amelyek gyermekeket és fiatalokat használnak ki. Ebben az összefüggésben azonban kulcsfontosságú kérdés például az a tény, hogy a svéd konzervatív kormány elfogadta az úgynevezett FRA-törvényt, amely azoknak a polgároknak az ellenőrzésével foglalkozik, akik nem bűnözők és nem követtek el bűncselekményt, holott a polgároknak kellene bennünket ellenőrizni. A jelentés erősen bírálja a svéd konzervatív kormányt, amely visszautasított minden bírálatot, és bevezette az FRA-törvényt Svédországban. A svédországi hatóságoknak most joguk van az internetes forgalom ellenőrzésére, anélkül, hogy felmerülne a bűncselekmény gyanúja, vagy fennállna az egyének vagy a társadalom biztonságának kockázata.

A holnapi döntést követően, feltételezem, hogy a svéd kormány újbóli mérlegelés után biztosítani fogja a törvény megváltoztatását. Ellenkező esetben szemben fognak állni az Európai Parlamenttel és az EU 27 országának választott képviselőivel.

Alexander Alvaro, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, azzal szeretném kezdeni, hogy gratuláljak Lambrinidis úrnak a jól végzett munkához. E jelentés elkészítése során teljes mértékben bevont valamennyi árnyékelőadót, és mindent megtett a kompromisszumok elérése érdekében.

Ez a jelentés, amely az információs társadalom fontos kérdéseivel foglalkozik, fontos lépés egy olyan internet létrehozása felé, amely mind polgáraink biztonságát, mind pedig alapvető szabadságjogaikat biztosítja. A szabadság és a biztonság közötti határok nem érnek véget a virtuális világ határainál. Jelentésében figyelembe vette a számítógépes bűnözés, a gyermekpornográfia, a személyazonosság eltulajdonítása és a család elleni küzdelmet, valamint a szerzői jog megsértését. Megpróbálta bevonni az Európolt, és világossá teszi, hogy a fizikai világ jelenlegi jogszabályait a virtuális világba is alkalmazni kell.

Ugyanakkor sikerült megtalálnia az egyensúlyt a polgári jogok védelme, a szólásszabadság, az adatvédelem és az interneten szereplő adatok teljes törléséhez való jog között. Ugyanis az internet a mai napig nem felejt. Egyesek közülünk örülhetnek annak, hogy az internet még nem létezett, amikor 13, 14, 15 vagy 16 évesek voltunk, és fiatalkori csínyeket követtünk el, amelyeket most nem szeretnénk megtalálni a YouTube-on vagy a Facebook-on.

A jelentés készítője kiemelte, hogy szükség van az információhoz való hozzáférésre, és ami fontosabb, az internethez való hozzáférésre és a szellemi tulajdon tisztelt tartására. Jól tudom, hogy számos képviselő szerint a jelentés nem megy elég messze a szellemi tulajdon és a szerzői jog védelmének tisztelt tartása terén. Dolgozzunk ezen, az internetprotokoll-végrehajtásáról szóló irányelvvel együtt, és ezeket a kérdéseket emeljük ki abban az irányelvben!

E jelentés tisztázza, hogy az interneten a cenzúra vagy a hálózathoz való hozzáférés blokkolása, amint azt egyes európai tagállamokban tervezték vagy már meg is valósították, olyan intézkedések, amelyek nem méltók felvilágosult társadalmunkhoz, és azt is világossá teszi, hogy az Európai Unió nem követi a totalitárius államok példáját, és nem zárja el polgárait az információtól, vagy nem írja elő számukra, hogy mit kell tudniuk.

Örülök, hogy egy kiegyensúlyozott jelentés fekszik előttünk, amely figyelembe veszi az információs társadalom követelményeit, és örülnék, ha holnap saját képviselőcsoportom és más képviselőcsoportok is a lehető legnagyobb mértékben támogatnák ezt a jelentést, hogy így a társadalom érdekeit szolgáló internetet alakíthassunk ki.

Roberta Angelilli, az UEN képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, más képviselők már említettek, de meg szeretném ismételni, hogy az internetet nem szabad kriminalizálni vagy cenzúrázni, mert lehetőséget nyújt a kommunikációra, a szocializációra, a tájékozódásra és az ismeretszerzésre, ugyanakkor szükség van a számítógépes bűnözés elleni küzdelem globális stratégiájának kifejlesztésére.

Különösen védenünk kell a gyermekeket, valamint oktatni és tájékoztatni a szülőket és a tanárokat a web lehetséges új veszélyeiről. Ezek azok a célkitűzések, amelyek érdekében Európának hatékonyan kell cselekednie, és szeretnék gratulálni az előadónak a jól végzett munkához.

A gyermekek interneten történő bántalmazása és szexuális kizsákmányolása, valamint az online gyermekpornográfia elleni tagállami jogszabályok által meghatározott büntetések és meglehetősen magas

szintű védelem ellenére a gyermekvédelmi előírásokat tovább kell szigorítani, nem utolsósorban az új technológiák, különösen az internet folyamatos fejlődése, valamint a pedofilok által az online gyermekcsábítás új formáinak használata miatt.

Pontosan ebből az okból döntöttem a jelentésre vonatkozó módosítás előterjesztése mellett, amely nyíltan felhívja a tagállamokat, hogy az internet kiskorúak általi használatára vonatkozóan tegyék naprakésszé jogszabályaikat, különösen azzal, hogy a gyermekcsábítást bűncselekménynek nyilvánítják, amint azt az Európa Tanács gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védeleméről szóló, 2007. októberi egyezménye meghatározta.

Eva-Britt Svensson, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, szeretném megköszönni Lambrinidis úrnak, hogy sikerrel járt az internetes biztonság tiszteletben tartása, ugyanakkor az értékes alapvető jogok védelme és tiszteletben tartása terén. Feltételezem, hogy alapvető jogaink tiszteletben tartása e jelentéshez hasonlóan támogatást kap, ha a távközlési csomagról határozunk. Egyértelmű kapcsolat van e jelentés és a távközlési csomag között. Remélem, hogy akkor szintén egyet fogunk érteni abban, hogy fontos a polgári szabadságok védelme.

Amint számos képviselő már említette, az internet óriási ütemben növekedő lehetőségeket teremtett a szólásszabadságra. Azok a polgárok, akik általában nem férnek hozzá a széleskörű média vitafórumaihoz, véleményt nyilváníthatnak és követhetik a kérdéseket. Az internet a véleménycsere új színterévé vált, amely égetően szükséges volt a politikai mobilizáláshoz. Nagyobb lehetőségeket nyújt a polgárok számára a döntéshozók ellenőrzéséhez. Fontos, hogy a polgároknak maguknak is joguk van a jogalkotók és a hatalom birtokosainak ellenőrzésére. Megnövekedett ismereteket hozott magával. Leginkább lehetőségünk van arra is, hogy eszmét cseréljünk, és kapcsolatot teremtsünk eltérő kultúrájú és a világ más részében élő emberekkel.

Ha erről a kérdésről beszélünk, fontos annak biztosítása is, hogy valódi szólásszabadsággal, valamint a cenzúra és a véleményellenőrzés elleni biztosítékokkal, információval és véleményformálással rendelkezünk. Az alapvető emberi jogok, a szólásszabadság és a magánélethez való jog a demokrácia fontos alkotóelemei, amelyeket mindig védeni kell, és tiszteletben kell tartani. Az internet ezért napjainkban demokratikus társadalmunk fontos tényezője, és annak is kell maradnia.

Ezért az 5. számú módosítás ellen kívánok szavazni, amelynek célja a következő szöveg törlése: „biztosítja, hogy a vitatott politikai meggyőződés interneten keresztül történő kifejezése miatt ne lehessen büntetőeljárást indítani”. Ha ezt a módosítást elfogadják, az a demokrácia szempontjából visszalépést jelent. Ki határozza meg, hogy mit jelent a vitatott politikai meggyőződés? Az eltérő politikai nézetek kifejezése demokratikus jog.

Szintén fontos az internet-felhasználók arra vonatkozó joga, hogy véglegesen töröljék a weboldalakon található személyes adatokat. Természetesen harcolnunk kell az internetes bűnözés ellen, de ezt törvényes módon, a büntetőjoggal összhangban kell megtenni, mint ahogy más típusú bűncselekmények esetében is történik.

A gyermekek ellen elkövetett internetes bűncselekmények kérdése különösen komoly kérdés. E tekintetben követjük az Európa Tanácsnak a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális zaklatása elleni védeleméről szóló egyezményét. Más csoportok szintén érintettek. Különösen gondolok itt azokra a nőkre, akik a szexrabszolga-kereskedelem áldozatai lettek. Manapság a szexipar használja az internetet és a szexuális erőszakot, amely sok nőt és gyermeket érint. Ebben az összefüggésben szeretném képviselőtársaimat emlékeztetni arra, hogy támogathatnak egy írásos nyilatkozatot, amelynek célja ezen erőszak megállítására, ez pedig a 94. számú nyilatkozat.

Végül szeretném megemlíteni azt a veszélyt is, amelyet az úgynevezett terror elleni háborúval összefüggésben tapasztaltunk. Ez alkalmanként a szólásszabadságot és az egyének magánéletét érintő ésszerűtlen kormányzati korlátozásokhoz vezetett. Ezek a korlátozások a polgároknak biztonsági kockázatokat okoztak. Különböző országok biztonsági szolgálata az internet ellenőrzésével szerzett személyes adatokkal kereskedtek. Ez emberéleteket sodort veszélybe, például volt olyan személy, akinek politikai elnyomás miatt el kellett menekülnie saját hazájából. Arra buzdítom Önöket, hogy holnap nagy mértékben támogassák ezt a jelentést!

Hélène Goudin, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, naponta elkápráztat, hogy az internet milyen fantasztikus eszköz, de az EU bármennyire is vitatja, a globális számítógépes hálózat nem európai hálózat. Azt hinni, hogy egy brüsszeli vagy strasbourgi rendelet ezt megváltoztathatja, eléggé hihetetlen, és igen távol áll a valóságtól. Indokolhatóan lehet érvelni amellel, hogy az EU nem megfelelő fórum az ebben a jelentésben kiemelt problémák megoldására. Engedjék meg, hogy néhány példát említsek! A jelentés az

internethez való jogot összehasonlítja az iskolába járáshoz való joggal. Ez egy kissé túlzott, ha tudjuk, hogy az iskolába járáshoz való jog vagy lehetőség számos EU-országban nem eldöntött kérdés.

Az egyének jogainak védelme és támogatása az interneten, valamint a magánélet és a biztonság között kialakítandó egyensúly rendkívül fontos, de ezek nem olyan kérdések, amelyeket uniós szinten kell megoldani. Ez nemzetközi probléma, amellyel nemzetközi szinten kell foglalkozni.

Egy másik kérdés, amely közel áll a szívemhez, a fájlmegosztás. Ebben a vonatkozásban a szellemi tulajdonjogok védelmében közös büntetőintézkedések alkalmazását sürgettük. Határozott meggyőződés, hogy a tagállamoknak kell dönteniük arról, hogy mi számít bűncselekménynek, és milyen következményei vannak, ha vannak egyáltalán. Az, hogy az EU teljes mértékben kövesse a zenei és a filmipar vonalát, teljesen elfogadhatatlan, különösen annak a ténynek a figyelembevételével, hogy egy teljes generáció kriminalizálásával próbálkozunk.

Végül, azt szeretném mondani, hogy e területen minden jogi szabályozás nehéz lesz, mivel a technológia jóval gyorsabban változik, mint a politikák.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Elnök úr, szeretném megköszönni az előadónak, hogy figyelembe vette javaslatomat, amely a szoftvergyártókat arra ösztönzi, hogy hozzanak további intézkedéseket a pornográf és erőszakos weboldalak blokkolása érdekében.

Ez a kérdés különösen a szülőket foglalkoztatja. Tény, hogy gyermekeink gyakran nálunk jobban értenek a számítógéphez. A szülők talán valamennyire tudják, hogy az internetes böngészőkön szűrőket aktiválhatnak, de ez a böngészőszoftver valamiféle ismeretét, valamint azt igényli, hogy tudatosan döntsenek a rendszer aktiválásáról.

Ha alapértelmezésként a szűrő „bekapcsolt” állapotban előzetesen telepítve lenne, valószínű, hogy jóval több gyermeket – köztük a legfiatalabbakat is, akik egyre növekvő számban felügyelet nélkül használják az internetet, – lehetne megvédeni attól, hogy akaratlanul olyan weboldalakra bukkanjanak, amelyek károsan hatnak rájuk. Arra szólítom fel a gyártókat, hogy reagáljanak javaslatunkra! Ezt nem teherként vagy korlátozásként, hanem inkább marketinglehetőségeként kell tekinteniük. Ha számítógép-vásárláskor meg lenne a lehetőség arra, hogy két egymással összehasonlítható számítógép közül látnám, hogy az egyiknél található egy gyermekbarát címke, amely tanúsítja, hogy a szűrők előzetesen telepítve vannak, szülőként azt a terméket választanám. Idővel, ha a szülők ezt választanák, az biztosítaná, hogy ez legyen az iparági szabvány. Őszintén remélem, hogy az ipárral való együttműködéssel ezt elérhetjük.

Alin Lucian Antochi (PSE). – (RO) Az internet mára új szakaszba ért, amely nemcsak elengedhetetlen üzleti eszköznek, hanem a különböző vélemények globális fórumának is tekinthető.

Ez a fejlődés azonban ambivalens magatartást eredményezett. Egyrészt az internet az oktatási, kulturális, gazdasági és társadalmi fejlődés katalizátoraként továbbra is fantasztikus lehetőségeket kínál, miközben másrészt olyan platformnak tekintendő, amely erőszakos magatartás ösztönzésére használható, amely hatással van az emberek szabadságára és biztonságára.

Ezenkívül globális jellegéből adódóan az internet a magánéletet is veszélyezteti, mivel a polgárok internetes tevékenységét gyakran kormányok, rendőrhatalóságok, vállalkozások, sőt bűnözők és terroristák ellenőrzik, amely még a személyazonosság eltulajdonításával is járhat.

Ebben a helyzetben meg kell határozni azt a legális határvonalat, amely megkülönbözteti a polgárok biztonságát és alapvető szabadságjogait az interneten, valamint tevékenységeik különböző hatóságok általi, korlátozás nélküli ellenőrzését annak érdekében, hogy a jogszabályok hatékonyak, és ne túlzottak legyenek, amikor a bűnözés elleni küzdelem érdekében hoznak intézkedéseket. Ezért az internet-üzemeltetők és az internet-felhasználók közötti folyamatos együttműködésen keresztül az adatvédelemre, a biztonságra és a szólásszabadságra vonatkozó, általános előírásokat kell meghatározni.

Fontos továbbá, és ebben a vonatkozásban teljes mértékben támogatom az előadót, a felhasználóktól, akár a kormányok, akár magánvállalkozások által kért hozzájárulások korlátainak vizsgálata és meghatározása, abban az értelemben, hogy bizonyos internetes szolgáltatások vagy előjogok fejében feladják magánéletük egy részét.

Végül, de nem utolsósorban, úgy gondolom, elnök úr, hogy a tagállamoknak erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy nemzeti jogszabályaikat összhangba hozzák az alapvető jogok interneten történő

védelmével, mivel ez is segíthet a számítógépes bűnözés, illetve terrorizmus elleni küzdelem közös stratégiájának kidolgozásában.

Szeretnék gratulálni Lambrinidis úrnak és az egész csapatnak is, akik hozzájárultak e jelentés elkészítéséhez.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Elnök úr, szeretnék én is csatlakozni azokhoz, akik már gratuláltak az előadónak, aki fantasztikus jelentést készített. Néhány kérdésre szeretnék röviden kitérni.

Mindenekelőtt, az elmúlt években azt tapasztalhattuk, hogy a vállalkozások és kormányok egyre könnyebben tárolták a személyes adatokat. A kormányok vállalati adatbázisokat használnak, de még mindig különféle védelmi szintek alkalmazását láthatjuk az első pillére és a harmadik pillére vonatkozóan – amit rendkívül aggasztónak talállok.

A második pont – és örülök, hogy erre vonatkozó módosításomat elfogadták –, hogy természetesen a bűnözők is mindenféle módon a maguk hasznára fordítják az internetet. A személyazonosság eltulajdonítása ijesztően emelkedik, ezért meg kell kérnünk az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy kapcsolattartó pontot az ilyen jellegű eltulajdonítások esetére –, amely nemcsak információcserére adna módot, hanem az áldozatok javát is szolgálná.

Harmadszor, valóban szükség van globális előírásokra. Ezzel kapcsolatban folyik a munka, de ezen előírásokat nyílt, demokratikus folyamatban kell kidolgozni, és nem az Európai Bizottság tisztviselői és az Egyesült Államok tisztviselői közötti tárgyalással kell ezekről dönteni.

Végül, miközben az Európai Bizottság gyakran szép szavakkal beszél a szabadságról és a polgári jogokról, megállapítottam, hogy Frattini biztos úr vezetésével és a Tanács segítségével számtalan intézkedést hoztak az elmúlt években, amelyek lehetővé teszik a polgárok utáni folyamatos kémkedést és szabadságaik korlátozását. Legfőbb ideje volt, hogy elemeztük, hogy mi történt, és ennek milyen következményei vannak. Ezért egy, a Bizottságnak szóló javaslattal szeretném befejezni: arra ösztönözném a Bizottságot, hogy a következő hivatali időszakra jelöljön ki külön biztost, aki a polgári jogokkal és szabadságokkal foglalkozik.

Elnök. –?Egy kicsit több időt adtam in't Veld asszonynak, mert 400 ismerőse van a Twitteren. Nekem csak kilenc volt. Most négyszázötven van.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, képviselőtársaim, Toubon úr nevében beszélek.

Először is köszönetet kell mondanom Popa úrnak, aki kiváló munkát végzett annak érdekében, hogy számunkra elfogadható kompromisszumot találjon, annak ellenére, hogy ebben a kérdésben az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjához és a Zöldek/az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportjához tartozó egyes képviselők szélsőséges álláspontot képviselnek ebben a kérdésben.

A jelentés azt a fontos kérdést veti fel, hogy egyensúlyt kell találni a biztonság és az alapvető szabadságjogok között az interneten. Valójában, miközben ez az új technológia sokak számára a fejlődést és a lehetőségeket jelenti, nem veszélytelen. Például, ezen az új médiumon elengedhetetlen a szólásszabadság és az információ szabadságának biztosítása, miközben biztosítani kell a többi alapvető szabadságjog, például az emberek magánélete és személyes adatai védelmének tiszteletben tartását, valamint a szellemi tulajdonjog tiszteletben tartását.

Az előadó, Lambrinidis úr, aki kiváló munkát végzett, így figyelembe vette az internetes bűnözés új formáit és az általuk hordozott, különösen a gyermekeket érintő veszélyeket. Sajnos a jelentés más pontokon félreérthetőbb, sőt veszélyes is.

A Hieronymi asszony, Mavrommatis úr és Toubon úr által előterjesztett módosítások célja annak egyértelművé tétele, hogy az alapvető szabadságjogokat érintő támadásokat nem szabad támogatni a szólásszabadság és az információ szabadsága nevében.

A tagállamok és az internet-felhasználók számára biztosítani kell valamennyi mozgásteret, hogy megtalálják a legjobb megoldást arra, hogy hogyan lehet biztosítani egyesek jogait úgy, hogy másokat ne akadályozzon meg teljesen abban, hogy ők is gyakorolják jogaikat. A jogszabályoknak az internetre éppúgy vonatkozniuk kell, mint minden más területre. Az internet nem lehet olyan virtuális tér, ahol egy olyan tettet, amely a való világban jogsértésnek számít, megengedhetőnek tekintsenek, sőt a technológia és annak használati módja eredményeként egyszerűen még védelmet is kapjon. Demokratikus társadalmainkban a jogállamiság forog kockán.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Elnök úr, szeretnék gratulálni képviselőtársamnak, Lambrinidis úrnak az általa készített jelentéshez, és ezenkívül ahhoz a megfelelően kiegyensúlyozott szóbeli magyarázathoz, hogy mi is a célja ezzel a jelentéssel.

Magammal hoztam egy könyvet, amely az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés. Ezt a könyvet a spanyol választók 90%-a és azon országok nemzeti parlamentjeinek többsége, amelyekhez mi európai parlamenti képviselők tartozunk, jóváhagyta.

Bizonyos politikai jellegű problémák miatt nem lépett hatályba, de ez a szöveg kulcsfontosságú, mivel tartalmazza – és én személy szerint ezt választóim megbízásaként fogom fel – az Európai Unió alapjogi chartáját. Úgy gondolom, hogy a charta tartalmazza a Lambrinidis úr által ebben a jelentésben meghatározott elveket.

Először is, az internet a szabadságon, a modernitáson és az egyenlő esélyeken alapuló térség, ahol az emberek gondolataik cseréjével és ismereteik megosztásával kommunikálnak egymással, érintkeznek egymással és információt nyújtanak egymásnak. Ezt a jogot az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés II-71. cikke elismeri.

Másodszor, az internetnek olyan módon kellene védenie a szabadságot és az információs társadalmat, amely összeegyeztethető a szellemi tulajdon tiszteletben tartásával és a felhasználók magánéletének védelmével. A szellemi tulajdonjogot és a felhasználók magánéletének védelmét is különösen az európai alkotmánytervezet II-77. cikke ismeri el.

Harmadszor, megfelelő egyensúlyt kell találnunk a jogok védelme, a felajánlott tartalmak támogatása és az internetes digitális tartalmak legális piaca, valamint a fejlődés között, amely nyitott a neten megjelenő új társasági modellek iránt. Foglalkoznunk kell továbbá a személyes adatok védelmével, amelyet az alkotmánytervezet II-68. cikke elismer.

Ezért úgy gondolom, hogy Lambrinidis úr jelentése tartalmazza ezeket a kérdéseket. Az a helyzet, hogy nem foglalkozik hosszasan a feltételek, követelmények, az internet rendeltetésellenes használatából adódó következmények és a szankciók részleteivel, de úgy gondolom, hogy ez egy jogalkotási dokumentum feladata lenne, és most nem erről vitázunk.

Claire Gibault (ALDE). – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, művészként elszomorít és nagyon megdöbbent, hogy Lambrinidis úr jelentéséből hiányzik a kulturális ágazat iránti érdeklődés.

Hangsúlyozom, hogy mindig az egyének jogait mint egészet kell megőriznünk és védenünk, az Európai Unió alapjogi chartájának megfelelően, és biztosítanunk kell valamennyi érintett fél jogait és szabadságát. Az információs társadalom egyre fontosabb gazdasági ágazattá válik, de az innováció és a kreativitás fő forrása is, amely megerősíti a modern kori gazdaságot.

Ez többek között azt jelenti, hogy a különféle kultúrához és oktatáshoz való hozzáférést mindenki számára a közösségi jog tiszteletben tartása mellett kell biztosítani, valamint hogy a szerzők és előadók kreatív munkájának értékét, beleértve a digitális gazdaságban végzett munkát is, megfelelően el kell ismerni. Az ilyen elismerés azonban azt jelenti, hogy kreatív hozzájárulásukat valamennyi felhasználási mód esetében meg kell fizetni annak érdekében, hogy szakmájukból meg tudjanak élni, és teljesen szabadon szakmájuknak szentelhessek magukat.

Ebben az összefüggésben a szellemi tulajdonjogot nem akadályként, hanem a kreatív tevékenységek hajtóerejeként kell tekinteni, különösen az új online szolgáltatások fejlesztésével összefüggésben.

Másrészt, úgy gondolom, hogy a rasszista, gyűlölettel teli vagy revizionista tartalmak interneten történő megjelenése esetén is büntetőeljárást kell indítani. A szólásszabadságot felelősen kell gyakorolni. Megfelelő egyensúlyt kell létrehozni az internethez való szabad hozzáférés, a magánélet tiszteletben tartása és a szellemi tulajdon védelme között. Ezért azt kérem Önöktől, hölgyeim és uraim, hogy támogassák 2–6. számú módosításaimat.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, már szinte szokássá vált, hogy minden plenáris ülésen az interneten vizsgáljunk meg egy jelentést. Ez jó dolog, mivel lehetőséget nyújt a tagállamoknak és az Európai Uniónak arra, hogy végül hatékonyan foglalkozzanak ezekkel az internethasználathoz kapcsolódó, időszerű kérdésekkel. Gratulálok képviselőtársamnak, Lambrinidis úrnak, hogy egyetértett azzal, hogy a képviselők módosításai bekerüljenek ebbe az átfogó jelentésbe, ily módon számos új aspektussal bővült a vitatott téma.

Legutóbb a Parlament az internetes videojátékokkal és a kiskorúakra leselkedő veszélyekkel, valamint a kiskorúak számára biztonságos internethez szükséges uniós finanszírozási mechanizmusokkal kapcsolatos kérdéseket vizsgálta. A mai vita egyre inkább arról győz meg, hogy végül is minden a jogi megközelítés kérdése köré összpontosul.

Ezért úgy gondolom, hogy az egyetlen dolog, amire fel kell szólítanunk, az egy jogi szintű tanulmány elkészítése, amely az internethasználatból eredő számos problémával foglalkozik. A jelentés ezért katalógusként hasznos anyag lesz, amelyet a jogi szakértőknek részletesen meg kell vizsgálniuk, akik azután kutatói munkát végeznek, amely a jelentésben említett különböző érdekelt felek számára eszközt biztosít ahhoz, hogy megfogalmazzanak egy olyan jogszabályt, amely az internet demokratikus módon történő használata vonatkozásában megőrzi a jogállamiság elvét. Természetesen nem beszélhetünk demokráciáról, ha pénzügyi helyzetétől függetlenül nem mindenki rendelkezik az internethasználathoz való joggal. Ma nem így állnak a dolgok, de reméljük, hogy egy napon így lesz.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Hölgyeim és uraim, el tudják képzelni az életet internet nélkül? Én már nem. Észtországból származom, amely az internethez való hozzáférés terén világelső. Valószínűleg azért is van nagyobb tapasztalatunk az internet veszélyeiről, mert két évvel ezelőtt országunk a számítógépes háború célpontjává vált, amelynek következtében, nemzetközi kutatások szerint gyermekeink számos más országokban élő gyermekekhez képest nagyobb számban váltak számítógépes zaklatás áldozataivá.

Az Európai Parlament az elmúlt években számos, általa elfogadott jelentésben ténylegesen próbálta megválaszolni a „Mi az internet?” kérdést. Ma ennél érvényesebb kérdés lenne, hogy az internet egy elkülönülő tér-e, egy olyan – virtuális – világ, amely nem való életünk része, vagy a közsféra része-e. Ezzel a kérdéssel Lambrinidis úr is foglalkozik jelentésében, amelyben kijelenti, hogy fő feladatunk, hogy megtaláljuk a magánélet és a biztonság közötti kívánatos egyensúlyt.

A szólásszabadság azonnal felmerül, ha megemlítik az internetes szabadság korlátozását – a szólásszabadság a gondolatok, vélemények, meggyőződések és más információk terjesztéséhez való jog, de felelősséget is jelent. Szeretnék köszönetet mondani az előadónak, és remélem, hogy mindannyiunkban meglesz a kitarítás ahhoz, hogy megtaláljuk a választ a következő kérdésre: mi az internet; lehet-e szabályozni, és ha igen, hogyan történjen ez? Mivel az internet a globalizáció egyik legegységesebb jele, a kérdés megközelítésének is nemzetközinek kell lennie.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Hölgyeim és uraim, a jelentés tartalma teljes egészében illeszkedik annak címéhez. Lefedi az Európai Unió alapjogi chartájában és a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményben szereplő jogokat, és célja a gyermekek bűncselekményekkel szembeni védelme. Gratulálok az előadónak.

Az internet olyan világ, ahol tények jelennek meg, amelyeket nem határoznak meg kifejezetten úgy, mint jogok és szabadságok megsértését, vagy az ezek ellen elkövetett bűncselekményeket. A véleménynyilvánítás, információkeresés és társadalmi kapcsolatok lehetősége helyébe gyakran ezek szöges ellentéte lép. Az internet a szabályok megkerüléséhez és a korlátozások nélküli véleménynyilvánításhoz termékeny talajt nyújt.

A névtelenséget és mindenféle ellenőrzéstől való mentességet biztosító feltételek a felelősség el nem ismerését eredményezik, ha a nyelvi kifejezések megválasztására és használatára kerül a sor. Ezeket a kifejezéseket gyakran szleng, cinizmus, sőt vulgáritás hatja át. Bizalmatlanságot és gyűlöletet árasztó nyelvezetté alakul, amely átkerül a mindennapi használatba, olyan mintává válik, amit utánozni kezdenek, és amely egy bizonyos magatartást mintáz.

Ez a nyelvezet nem járul hozzá egy gyermek társadalmi, szellemi és erkölcsi jólétéhez, és nem vezet kultúrához és értékekhez. Ezért figyelmemet arra összpontosítom, hogy szükség van az interneten használt nyelvezet, és annak a hatásnak a külön elemzésére, amelyet ez a nyelvezet a gyermek személyes fejlődésére gyakorol.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Elnök úr, én azok közé tartozom, akik biztosítani szeretnék az internetes szabadság folyamatosságát. Az internet kitalálói bíztak az emberiség alapvető jóságában, és én hajlok arra, hogy osszam ezt a hitet. Sajnos az internet esetében nagyon gyakran, éppúgy, mint minden emberi társadalomban azzal a szomorú ténnyel kell szembesülnünk, hogy szabályozásokra van szükség annak biztosítására, hogy azok is védelmet élvezzenek, akik nem tudják megvédeni magukat. Az egyén biztonsága alapvető jog, éppúgy, mint a szólásszabadság és az önkifejezés.

Az olyan irtózatokat, mint a gyermekpornográfia és a pedofília, éppúgy, mint az internetes csalást, meg kell állítani. Semmiféle internetes ragadozót nem tűrhetünk, és miközben ezt a nagy érdeklődésre számot tartó

témát vitatjuk, szeretném felhívni a figyelmüket egy jóval kevésbé tárgyalt témára: az internet tele van olyan weboldallal is, amelyek gyűlöletre, erőszakra és intoleranciára szítanak mindenféle kisebbséggel, többek között etnikai kisebbségekkel szemben. Ez az internet egy olyan aspektusa, amelyre figyelmet kell fordítanunk. Biztosítanunk kell, hogy a kisebbségek is védve érezzék magukat. Elfogadhatatlan, hogy számos szélsőséges csoport arra használja az internetet, hogy gyűlöletet és idegengyűlöletet szítson.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Elnök úr, az internettel összefüggő több problémára szeretném ráirányítani a figyelmet.

Először is, a személyes adatok védelmére és a titkosság védelmére szeretnék hivatkozni az e-szavazással összefüggésben, amely lehetővé teszi, hogy a fogyatékkal élők mint polgárok gyakorolják jogukat. Másodszor, meg kell említenem a szellemi tulajdon védelmét a művészeti anyagokkal összefüggésben, amelyek könnyen továbbadhatók az interneten keresztül. Egy másik kérdés a gyermekek ártalmas tartalmaktól, például brutális jelenetektől és pornográfiától való, megfelelő szűrőkön és a szülők oktatásán keresztül történő védelmét érinti. A negyedik kérdés a gyermekek pedofiloktól és gyermekrablóktól való védelmének problémája, valamint az a lehetőség, hogy a bűnözőket fel lehet kutatni azon nyomok alapján, amelyeket az interneten hagytak, például egy pedofil címe, vagy mobiltelefonok használatával rögzített, majd az internetre feltett bűncselekmények alapján. Ha egy németországi fiatalember interneten tett kijelentéseit nem hagyták volna figyelmen kívül, áldozatai, nevezetesen az általa lelőtt tanulók és tanárok, ma is életben lennének. A következő kérdés, amely valójában a legfontosabb, a szólásszabadság tiszteletben tartására vonatkozik, és ebben az esetben a jogszabályokat éppúgy tiszteletben kell tartani mint minden más területen. E problémák némelyike új műszaki megoldásokat igényel. Gratulálok az előadónak!

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani minden felszólalónak elkötelezett és érdekes hozzászólásaiért. Mindössze két kiegészítést szeretnék tenni ahhoz, amit az elején mondtam. Közös például az aggodalmunk a szellemi tulajdonjog és az ebben az esetben szükséges kiegyensúlyozott megközelítés vonatkozásában. Ez az információs társadalom általános fejlődése vagy alakulása szempontjából fontos. E tulajdonjogok érvényesítését megfelelő egyensúlyban kell tartani a jelentésben felsorolt alapvető szabadságokkal vagy jogokkal, beleértve a magánélethez való jogot, a személyes adatok védelmét és az információs társadalomban való részvétel jogát.

Önök közül sokan említették a gyermekeket – kiskorúakat –, azoknak a védelmét, akiket valószínűleg a leginkább érintenek ezek a kihívások, és ők naponta a számítógépek előtt ülnek. Ebben az esetben nemcsak ajánlom a partnereknek, a tagállamoknak és az intézményeknek, hanem határozottan felszólítom őket arra, hogy működjenek együtt a 2009–2013-as biztonságosabb internet programmal. Ehhez meglehetősen komoly költségvetés áll rendelkezésre. Már hoztak intézkedéseket a nem kívánatos vagy jogellenes tartalmakra vonatkozóan, de az ártalmas magatartás vagy viselkedés, például a már említett gyermekcsábítás vagy a durva bánásmód ellen is.

Számos kérdés van, de támogatom a kötelezettségvállaláson alapuló szigorú politikák végrehajtását, legyen az nemzeti vagy nemzetközi. Van a magánéletéről és az elektronikus hírközlésről szóló irányelvünk, számos konkrét intézkedésünk vagy cselekvési tervünk, a létfontosságú infrastruktúrák védelmére vonatkozó európai programunk. Ezért mondtam, hogy nincs szükségünk több jogszabályra, hanem inkább a szükséges és megfelelő végrehajtásra, és azután természetesen további fejlődésre és javulásra. Valaki helyesen megemlítette a távközlési csomagot. A tegnapi háromoldalú megbeszélés a végső megállapodásra nagy reményt nyújt.

Azzal szeretném befejezni, hogy ezt az évet a kreativitás és az innováció európai évének nyilvánították, amelynek jelmondata: képzelj el, alkossd meg, újítsd meg! Tehát, lehet, hogy nem tudjuk elképzelni a világot internet nélkül, de fontos elképzelni és megalkotni és megújítani, hogy biztonságosabbá tegyük és közelebb hozzuk az emberiséghez és az emberi felelősséghez.

Stavros Lambrinidis, előadó. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani a Bizottságnak. A tolmácsok életének megkönnyítése érdekében – mivel leírt szöveg nélkül beszélék – kivételesen angolul beszélék.

Tiszteletben tartom azok érzékenységet, akik aggódnak a szellemi tulajdon védelme miatt. Az a benyomásom azonban, hogy nem jó jelentés ellen vívni harcot. Az én jelentésem nem egy egyetlen kérdésre irányuló jelentés; ez egy olyan jelentés, amely általánosságban beszél az alapvető jogok és a biztonság interneten történő védelméről, és valójában ezért kapott egyhangú támogatást.

Bár a jelentés hivatkozik a szellemi tulajdonjogokra, egyes felszólalásokat hallgatva azt gondolhatnánk, hogy teljesen figyelmen kívül hagyja azt. Engedjék meg, hogy felolvassak egy példát arra, hogy a jelentésben mennyire törekedtünk a kiegyensúlyozottságra. Az (1) bekezdés k) pontjában arra ösztönözzük a Tanácsot,

hogy „folytassa a szellemi tulajdonjogok érvényesítését célzó büntetőjogi intézkedésekről szóló irányelv elfogadását, egy vizsgálatot követően, a jelenkori innovációs kutatás figyelembevételével, a szükségés és arányos mértékig”. Ezt tartalmazza a jelentés.

A módosításokról azonban minden elmondható, csak az nem, hogy kiegyensúlyozottak. Azokról a módosításokról, amelyek törlik azt, amit a jelentés követel – azaz függetlenül attól, hogy gyanúsított-e vagy sem, vétkes-e vagy sem, valamennyi felhasználó rendszeres felügyeletének tilalma – minden elmondható, csak az nem, hogy kiegyensúlyozottak. Arra szólítanak fel bennünket, hogy teljesen hagyjuk el az alapvető jogokat, hogy valami mást védjünk.

Másodszor, azok a módosítások, amelyek törlik vagy felhívják a jelentés egy igen precíz és konkrét hivatkozását – hogy a vitatott politikai beszédet nem kell kriminalizálni – olyan módosítások, amelyeket ellenzek, és örülök, hogy e teremben sokan mások is így tesznek.

A politikai beszédet védeni kell, különösen akkor, ha vitatott. Ha ebben a teremben mindenki mindenkivel egyetértene, nem lenne szükségünk szólásszabadságról szóló jogszabályra. Ha ez nem így van – és különösen azoknak a beszédeknek a védelmében, amelyek különösen bosszanthatják a hozzám hasonlókat –, ezért vannak azok a jogszabályok. A jelentésnek ez a hivatkozása nem említi „bűnös” beszédet. „Vitatott politikai” beszédet említi. Ezért mindenkit arra ösztönzök, hogy különösen támogassa a jelentésnek ezt a bekezdését, és általánosságban támogassa a jelentést.

Nagyon hálás vagyok mindenkinek – még azoknak is, akik nem értenek velem egyet –, akik itt voltak ma éjszaka. Tudom, nem könnyű. Köszönöm a jelentés elkészítéséhez az ezekben a hónapokban nyújtott támogatást. Várom, hogy a jövőben együtt dolgozhassak Önökkel az Önök jelentéseiben, és azt, hogy hasonló megértést és támogatást nyújthassak.

Elnök. – Köszönöm, képviselőtársaim. Köszönöm Mavrommatis úr véleményét, és külön köszönöm az előadónak, Lambrinidis úrnak a sikeres, fontos és érdekes jelentést.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. március 26-án, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Neena Gill (PSE), írásban. – Gratulálok az előadónak jelentéséhez. Úgy gondolom, az internet számtalan módon befolyásolta az európai életét. Növelte az ismeretekhez való hozzáférésünket, segítette a bennünket körülvevő világ megértését, és erősítette a többi emberhez fűződő társadalmi kapcsolatainkat.

A választópolgárok azonban azt mondják, hogy aggódnak az internet veszélyei miatt. Figyelemreméltó technológia van a kezünkben, de a szabadság, amelyet biztosít számunkra, a bűnözőknek is meghagyta a szabadságot, hogy visszaéljenek a technológiával. E jelentés, az alapvető jogokra való összpontosítás terén mindent meg akar tenni annak érdekében, hogy biztonságossá tegye az internetet. A legutóbbi ülésen beszéltünk arról, hogy szükség van a gyermekpornográfia elleni küzdelemre. A szabadság és a biztonság közötti egyensúly megteremtésén keresztül azok a javaslatok, amelyekről ma szavaztunk, további elengedhetetlen eszközt jelentenek e fenyegetés elleni küzdelemben.

A jelentés az e-műveltség kérdést is felveti. Nem haladhatunk előre együtt mint társadalom, ha egyesek új szabadságainak támogatásával korlátozzuk azoknak a jogait, akik kevésbé jártasak az internet ismeretében. Örömmel vettük azokat az alapvető változásokat, amelyeket az internet dolgozott ki. Ahhoz, hogy még ennél is továbblépjünk, most éppen olyan készségesen a fókuszot át kell helyeznünk, és e forradalom negatív hatásaival kell foglalkoznunk.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), írásban. – (RO) Jól ismert, hogy az internetet egyre nehezebb ellenőrizni, de a tagállamok kormányainak prioritásai között kell szerepeltetni a magánélethez való alapvető jog interneten történő védelmét és annak biztosítását, hogy az internet biztonságosabb legyen.

Az internet használata számtalan előnnyel jár, de nem szabad elfelejtenünk a visszaélés veszélyét, amelynek egyes internet-felhasználók ki vannak téve.

E visszaélések korlátozása érdekében ezért az a feladatunk, hogy európai és tagállami szinten is meghatározzuk az adatvédelemre, a biztonságra és a szólásszabadságra vonatkozó előírásokat.

Másrészt, sürgős intézkedéseket kell hozni a számítógépes bűnözés leküzdése érdekében, és e kérdés esetében szeretném hangsúlyozni egy globális stratégia kidolgozásának jelentőségét.

Véleményem szerint a számítógépes bűnözés elleni küzdelemben a rendőrhatalóságoknak, internetszolgáltatóknak, felhasználóknak és más érintett szereplőknek aktívan együtt kell működniük.

Végül el kell még mondanom, hogy biztosítani kell az oktatáshoz és az internet-hozzáféréshez való jogot, valamint az internetes szolgáltatásokat használók biztonságát és jogainak védelmét.

12. Az Európai Unió sportminiszterei által 2008 novemberében Biarritzban tett nyilatkozat nyomán követése (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont az Európai Unió sportminiszterei által 2008 novemberében Biarritzban tett nyilatkozat nyomán követéséről szóló, Katerina Batzeli és Doris Pack által, a Kulturális és Oktatási Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés vitája (O-0049/2009 – B6-0223/2009).

Katerina Batzeli, szerző. – (EL) Elnök úr, biztos úr, a sportminiszterek 2008. novemberi, biarritzi nem hivatalos tanácsa volt az első nemzetközi szintű együttműködésben megvalósuló valódi, európai sportfórum.

Ez lényeges és fontos első lépés volt. Az olyan elveket, mint a szubszidiaritás, az autonómia és az önszabályozás, a sportban nemzeti és regionális szinten is széles körben alkalmazzák. Nem nyújtanak azonban választ arra az alapvető kérdésre, hogy a sportnak végül is van-e társadalmi szerepe, vagy csak tisztán kereskedelmi dimenziója van, amely a sporttevékenységet elkerülhetetlenül belső piaci terméké alakítja.

Napjainkban a sport kereskedelmivé válásának megerősödése és az a tény, hogy a sport nyitott a tisztán kereskedelmi ágazatok, például a tömegtájékoztató eszközökön keresztül történő reklámozás felé, tisztán gazdasági jellemzőkkel ruházzák fel a sportot. Az Európai Közösségek Bíróságához már több alkalommal folyomadtak konkrét esetekben, hogy mondja ki, hogy egy sporttevékenység tisztán társadalmi hatással járó szolgáltatás, vagy ellenkezőleg, gazdasági aspektusai vannak, ami azzal jár, hogy általános gazdasági érdekű szolgáltatás.

Még akkor is, ha a sport sajátos társadalmi szerepe nem biztosítja a közösségi jogi rendelkezések alóli általános mentességét, továbbra is elismernek, és lehetővé tesznek korlátozásokat, feltéve, hogy ezeket a mentességeket a sport társadalmi szerepe önmagában szavatolja.

Biztos úr, van néhány olyan kérdés, amelyet bizottságunk is feltett:

- először is, a szervezetek önállósága vonatkozásában ugyanaz a kérdés; a sportegyesületek és -szövetségek önállóságát meg kell őrizni. Vannak azonban olyan egyértelmű esetek, amelyekben az önszabályozás nem biztosít egyenlő elbánást valamennyi érdekelt fél számára;

- másodsor, a Bizottságnak sürgősen biztosítania kell számunkra a sportban az általános gazdasági érdekű szolgáltatás fogalmának meghatározására vonatkozó kérdéssel kapcsolatos szükséges iránymutatást és azokat a feltételeket, amelyekkel a belső piaci szabadságokat és a versenyszabályokat alkalmazzák, valamint

- harmadsor, egy olyan kérdés, amely talán a szóbeli választ igénylő kérdésben lehet, hogy nem szerepel, de amely nagy jelentőségű, nemzetközi szinten felmerült kérdés, nevezetesen, hogy a sportversenyek finanszírozása érdekében hogyan kell kezelni az állami és magán rádió- és televízióállomások jogait. Az új technológiákat és a telekommunikációt használó, számos új magánszolgáltató piaci megjelenése volt az, amely sok sportszövetséget arra csábított, hogy ezeket a jogokat kedvezményesen értékesítse.

Ezen a ponton azonban hangsúlyozni kell, hogy pontosan a sport társadalmi szerepe miatt hiba lenne támogatni egy olyan rendszert, amelyből hiányzik az egyesületek közötti szolidaritás, és amelyben a gazdasági verseny erősödik. A kollektív tárgyalást, amely kérdéssel Mavrommatis úr szintén foglalkozik jelentésében, a sportágazat számára legkívánatosabb és legmegfelelőbb megoldásként támogatni kell.

Bármely megoldásnak, biztos úr, tiszteletben kell tartania nemcsak a piac jogi eljárását, hanem a sport közcélú szerepét is, valamint azt a tényt, hogy a sport társadalmi áru, amelynek a társadalom minden része számára hozzáférhetőnek kell lennie. A sportegyesületek szerepe és szerveződésük módja fontos szerepet játszik

abban, hogy hogyan tárgyalnak az Európai Bizottsággal, a Kulturális és Oktatási Bizottsággal és az Európai Parlamenttel.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, üdvözlöm az uniós sportminiszterek múlt novemberi biarritzi nyilatkozatát. A sportminiszterek fontos szerepet játszanak a sportról folyó politikai vita lépésről lépésre történő előrevitelében, és a sportról szóló párbeszéd struktúráinak erősítésében, amint azt 2007-ben fehér könyvünk ajánlotta. A sportról szóló fehér könyv végrehajtása jól halad.

A sportról szóló legutóbbi, decemberi európai tanácsi nyilatkozat szintén fontos előrelépés, amely a Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal folytatott párbeszéd erősítésére, valamint a sportmozgalom prioritásként történő kezelésére szólít fel.

A Bizottság politikai oldalról gyorsan lépett a két felhívás követése érdekében. A sportban folyó párbeszéd azonban továbbra is kihívást jelentő feladat, tekintettel a sport sokféleségére és a sportstruktúrák összetettségére.

Januárban Lausanne-ban a NOB elnökével, Jacques Rogge úrral és nemzetközi sportszövetségek képviselőivel találkoztam. A találkozó megerősítette, hogy a sportszervezetek valóban felhagynak azzal, hogy a sportra vonatkozóan ragaszkodjanak a „közösségi vívmányok” alóli általános mentességekhez – „csopordmentességek” –, és készek arra, hogy témáról témára haladva foglalkozzanak a jogi következményekkel járó, sporttal kapcsolatos kérdésekkel. Úgy gondolom, hogy ez megfelelő módja annak, hogy az uniós jogszabályok sportra történő alkalmazása terén világosabb helyzetet érjünk el, a fehér könyvben meghatározott iránymutatáson túl.

A csapatsportokkal is véleményt cserélünk. Szolgálataim a múlt héten találkoztak a fő nemzetközi és európai csapatsport-szövetségekkel, hogy tárgyaljanak a sportolók szabad mozgásáról és a sport terén a megkülönböztetés-mentességi aspektusokról. E megbeszéléseket további magas szintű tárgyalások összehívásával júniusban szeretném folytatni.

Végül, megfelelő előrehaladást sikerült elérni az uniós társadalmi párbeszéd struktúráinak felállításával a sportban. A futballal kezdődött, és úgy gondolom, más területeken is folytatódni fog.

A párbeszéd keretének formája nem lehet egy egyszerű, formális, a sportmozgalommal kialakított konzultációs keret. Figyelembe véve a sport sajátos szervezetét, a párbeszédnek tekintetbe kell vennie a sport különböző szintjeit.

Elkötelezett vagyok a sportban részt vevő valamennyi szereplővel folytatott konstruktív partnerség iránt, amely figyelembe veszi a sport önállóságát, a szubszidiaritás elvét, valamint a nemzeti és uniós jogi kereteket. Úgy gondolom, ez döntő fontosságú a sportra vonatkozó jövőbeni uniós politikai keret kialakítása szempontjából, amelyet – a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatos fejlemények előzetes megítélése nélkül – elképzelhető, hogy a következő év elején végre kell hajtani.

Ebben az esetben is szeretnék köszönetet mondani az Európai Parlamentnek, és különösen a Kulturális és Oktatási Bizottságnak támogatásáért. Önök is elfogadták az előkészítő intézkedésre vonatkozó meghatározott költségvetési tételt vagy költségvetést, amelynek végrehajtását hamarosan megkezdjük. Ez fontos lehetőség, és segíteni fog bennünket abban, hogy kialakítsuk a további lépésekre vonatkozó elképzeléseinket.

Manolis Mavrommatis, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (EL) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a sportról szóló fehér könyv előadójaként lehetőségem nyílt arra, hogy az uniós tagállamok sportminisztereinek biarritzi találkozóján ismertethessem az Európai Parlament álláspontját.

A fehér könyv hangsúlyozza, hogy szükség van a sport önállóságának és sajátosságának tiszteletben tartására. Az európai sportról szóló politikai vita gyakran nagy jelentőséget tulajdonít az úgynevezett „európai sportmodellnek”. Az európai sportban érdekelt felekkel a sportról szóló fehér könyvre vonatkozó megbeszélések során a Bizottság és az Európai Parlament megállapodott abban, hogy bármi is történjen, a sport sajátosságát meg kell védeni. Az európai sport sajátosságának két megközelítése létezik:

- először is, a sporttevékenységek és a sportolás szabályainak sajátossága, valamint
- másodsor, a sport struktúrájának sajátossága.

Ami a második sajátosságot illeti, az Európai Unió elismeri a sportszervezetek és a képviselői struktúrák, például a profi bajnokságokat szervező szervezetek önállóságát.

A tökéletesebb és hatékonyabb koordináció elérése érdekében azonban európai szintű minimumszabályozásra van szükség. Így mind a Bizottság, mind pedig az európai sportban érdekelt felek meg vannak győződve arról, hogy a hatékony és eredményes gazdálkodás elveinek tiszteletben tartása és a közösségi jognak való megfelelés keretében önálló önszabályozáson keresztül a kihívások többsége kezelhető.

Általánosságban szólva, az Európai Unió különösen körültekintő, ha a sporttal kapcsolatos kérdések megközelítéséről és szabályozásáról van szó, feltéve, hogy azok összhangban vannak az európai joggal.

Emine Bozkurt, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, a Parlament keményen dolgozott a sportról szóló fehér könyvön, és minden lehetséges módon támogatta az Európai Bizottsághoz intézett kérést, hogy a sportra vonatkozó európai jogszabályok alkalmazására dolgozzon ki világos iránymutatást. Nemcsak a Parlament, hanem sportszervezetek Európa-szerte is egyértelműsége szótólítottak fel. Embertelen, hogy a sötétben hagyják őket, mert a dolgok állnak, időről időre a bíróságoknak kell dönteni az európai jogszabályok alkalmazásáról. Az európai sportminiszterek Biarritzban megismételték a Bizottsághoz intézett kérést.

Itt az ideje, hogy magától a Bizottságtól halljuk, hogy elkezdte-e már kidolgozni ezen iránymutatásokat. Meg tudja-e mondani, hogy ezek mikor állnak rendelkezésre? Kész-e arra, hogy az érdekelt felek, többek között a sportvilág és az Európai Parlament képviselőinek bevonásával konferenciát rendezzen e folyamat elindítása vagy felgyorsítása, valamint az európai sportszervezetek felé az egyértelműség lehető leggyorsabb fokozása érdekében?

Ez átvezet egy másik, szorosan kapcsolódó pontra. A tapasztalat azt mutatta, hogy jelenleg a sportban a párbeszédre kevés mechanizmus, vagy nem jó mechanizmusok léteznek. A legvilágosabb példa a Doppingellenes Világszervezet (WADA) módosított Doppingellenes Szabályzatáról szóló vita. Reménytelenül ragaszkodnak kezelhetetlen szabályokhoz, és az európai intézményekkel és magukkal a sportemberekkel egyáltalán nincs tét a valódi párbeszédre, hogy olyan megoldásokat keressenek, amelyek olyan doppingellenes politika létrehozásának lehetőségét rejtik, amely hatékony és tiszteletben tartja a sportemberek polgári jogait és magánéletét. Sokat beszélünk sportemberekkel és érdekelt szervezetekkel, és arról panaszkodnak, hogy hiányzik a konzultáció, és hogy a WADA és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság követelményeket határoznak meg, de ők maguk sem kívánják azokat bevenni. A WADA válasza az UEFA és a FIFA tegnapi javaslatára önmagában is jelzi, hogy a nyitott magatartás teljesen kizárt.

A doppingellenes politika vonatkozásában az Európai Bizottság milyen mértékben vállalta fel, hogy konzultációt hoz létre az európai sportemberek polgári jogainak védelméről, és úgy gondolja-e, hogy a sportra vonatkozóan létre kell hozni egy konzultációs keretet – mind általánosságban, mind pedig az ilyen jellegű kérdésben? A Bizottság is azon a véleményen van-e, hogy ennek a konzultációnak a dolog természetéből adódóan kölcsönösnek kell lennie?

Zdzisław Zbigniew Podkański, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, az Európai Unió sportminiszterei által 2008 novemberében biarritzi ülésükön tett nyilatkozatot követően a további lépésekről szóló szóbeli választ igénylő kérdés indokolt. A társadalom dinamikus változását a sport változása kíséri. A mai sportban egyre növekvő számú probléma megválaszolatlan marad, és a munkáltatók nem reagálnak. A sportban sajátos válságot élünk. Többek között a dopping és a fiatalokkal való kereskedés növekszik.

A sportemberekkel, különösen a fiatalokkal való olyan bánásmód, mintha forgalmazandó áruk lennének, elveszi tőlük azt a lehetőséget, hogy a sporton kívül felnőttként folytassák karrierjüket. A miniszterek helyesen hívtak fel arra, hogy a fiatal női és férfi sportolók számára kettős oktatási és sport tantervhez való hozzáférést kell biztosítani, valamint arra, hogy erőfeszítéseket kell tenni a megfelelő eszközök és struktúrák gyarapodásának biztosításához. A fiatal sportolók közötti versenyre vonatkozó javasolt tökéletesítések jók, de nem eredményezhetik más sportolók kizárását, akiknek a teljesítménye jobb.

Ezért számos fenyegetés és kétely merül fel. A fenyegetések globális jellegűek, és így a Közösség által, konzultációs keretrendszer formájában biztosított ésszerű koordináció elfogadható, mindaddig, amíg nem kötelező. Továbbra is fennáll azonban a részletekre vonatkozó kérdés. A szóbeli választ igénylő kérdés második részére vonatkozóan azt lehet mondani, hogy mindent egybevetve, az intézményi koordináció úgy tűnik, kiszorítja a nemzeti kormányokat. Nem engedhetünk ennek a csábításnak.

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Elnök úr, az UEFA elnöke, Michel Platini az Európai Parlamentnek a közelmúltban kiváló javaslatot nyújtott be a futballban a fiatalokkal való kereskedés veszélyének megakadályozására. Egyértelmű kapcsolat áll fenn a Batzeli asszony által előterjesztett kérdéssel. Az UEFA javaslata világos: véget kell vetni a fiatal játékosok, a 18 év alatti gyermekek nemzetközi átigazolásának. Természetesen ez kényes kérdés, mivel sokan úgy tekintik, mint az európai mozgás szabadságának megsértését.

Az a kérdés, hogy ebben az esetben milyen érdek és milyen elv részesül előnyben. A válasz, mindannyian egyetértünk, megfelelő képzés a fiatalok és a gyermekek számára mind az iskolákban, mind pedig a sportegyesületekben. A fiatal gyerekekkel való kereskedés, néha Európa egyik részéből a másikba, családjukkal vagy családjuk nélkül, nem eredményezhet kiegyensúlyozott nevelést. Ennélfogva biztos úrhoz szóló kérdésem a következő: szándékában áll-e ezen UEFA-javaslat megvédése, és Ön is úgy gondolja-e, hogy a kérdésről rövid időn belül párbeszédet kell kezdeni az érdekelt felekkel – játékosokkal, egyesületekkel, ligákkal és szövetségekkel?

Van egy második kérdésem is: ez a „hat plusz öt” szabályt érinti, amelynek szintén az a célja, hogy védje a fiatal játékosokat, és arra ösztönözze az egyesületeket, hogy többet fektessenek be saját ifjúságuk képzésébe. Az Európai Ügyek Német Intézete (INEA), egy kutatóintézet, a közelmúltban a FIFA kérésére tanulmányt készített erről, és megállapította, hogy a hat plusz öt szabály elfogadható és az európai jogszabályokkal összeegyeztethető. Figyeljen, Önnek mi a véleménye erről? Szeretnénk továbbá, Önökért, az Európai Unióért, párbeszédet kezdeni erről a sportot irányító szervekkel, figyelembe véve a futball sajátos jellegét, amelyben mindannyian egyetértünk, és természetesen előretekintve a Lisszaboni Szerződésre.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Elnök úr, nagyon köszönöm a biztos úr nyitó-nyilatkozatát. Amit mindenki kér, az a jogbiztonság.

Ennek alapján van néhány kérdésem, és van egy másik is a Lisszaboni Szerződés alapján is, amennyiben ratifikálják. Jó konzervatív euroszeptikusként azt kell mondanom, hogy remélem, hogy soha nem fogják.

De azon gondolkoztam éppen, hogy ez mit jelent majd – ha ratifikálják – a sportszervezetek és az irányítószervek számára? Számos ilyen irányítószerv úgy gondolja, hogy konkrétan el fogja ismerni sajátosságukat, a sport sajátosságát. Tehát, biztos úr, meg tudná mondani nekünk, hogy az új Szerződésben szereplő ezen elismerés hogyan fogja segíteni a sportot? Biztosítanak majd mentességeket a sport számára bizonyos szempontokból, például a munkajog vagy más jogszabályok szempontjából, amelyeket valójában el akarnak érni?

A jogbiztonság alapján számos kérdés van, amelyben a Bizottságnak kellene és a Bizottság tudna most segíteni a sportszervezeteknek. Kell-e, hogy a tengerentúli cégek óriási pénzeket fektessenek az Európán belüli sportegyesületekbe? Nincs ezzel problémám. Valójában ezt úgy tekintem, mint közvetlen belső befektetést, és ezért nagyon pozitív dolognak tartom. Sportszervezetek és számos irányítószerv azonban úgy gondolja, hogy ez rossz dolog. Tehát, mi az Ön értelmezése azzal kapcsolatban, hogy a sportszervezetek tiltják ezt a gyakorlatot?

Ahogy képviselőtársam, Belet úr említette, az UEFA most azt javasolja, hogy tiltsák meg a 18 év alattiak határokon átnyúló átigazolását. Az európai jog munkavállalóként ismeri el a legalább 16 éves munkavállalót, tehát mi történik, ha egy 17 éves kifogásolja, hogy a jelenlegi helyzetben, amelyben most vagyunk nem tudott átigazolni egy hazáján kívüli nagy egyesületbe?

Hazai-nevelésű játékosok; „hat plusz öt” a FIFA-val: mi ennek a két pontnak a tisztázása? A futballt mindig nagyon érdeklik ezek a kérdések és úgy tűnik, hogy vezeti a menetrendet. Ezek a kérdések azonban valójában érintik a póló- és a rögbi uniót és az asztalitenisz-játékosokat is – minden sportot érintenek.

Szélesebb körű sportot akarunk? A Bizottság ténylegesen nyit egy fórumot, ahol a sportágazat megjelenhet, és nyíltan beszélhet a Bizottsággal bizonyos problémáiról, és rendszeresen választ kap ezekre a kérdésekre – a Lisszaboni Szerződéssel vagy anélkül?

Elnök. – Biztos úr, Öné a szó – ne felejtse el, hogy számos kérdés merült fel, de a szóbeli választ igénylő kérdésben valójában mindössze kettő.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, ez igaz. Általában a kérdések könnyebbek, mint a válaszok, és általában több kérdés van, mint válasz, de úgy gondolom, hogy közösen több és jobb választ találhatunk.

Az együttműködésről van szó, nemcsak a Parlament és a Bizottság között, hanem különösen a sportegyesületek, szövetségek világával, a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott együttműködésről. Ha felelősen és fogékonyan viselkednek, akkor összeülnek, és olyan megoldásokat keresnek, amelyek elfogadhatók és összeegyeztethetők a jogszabályokkal. Másrészt kiigazítjuk és megváltoztatjuk a jogszabályokat, akár nemzeti, akár európai szinten. Tehát így járunk el. Szeretném fenntartani ezt a megközelítést.

Úgy gondolom, hogy 2007 óta sok változás történt. Nem akarom magamat ismételni, vagy ismét azt ajánlani, hogy olvassák el a fehér könyvet. Van egy rövidebb változat és van egy mellékletekkel kiegészülő változat. Első alkalommal próbáltuk meg összefogni a sporttal kapcsolatos valamennyi eset leírását és minden határozatot, amelyből egyfajta térkép készült, amely megmutatja, hogy a sport hogyan kapcsolódik az Európai Közösség jogszabályaihoz és politikáihoz. Javaslatot tettünk – és ezt Biarritzban bemutattam – a testnevelésre vonatkozó iránymutatásra, amely társadalmainkban és különösen az iskolákban segíthet a testnevelés-oktatás mennyiségének, intenzitásának és minőségének előmozdításában. Az iránymutatást az egészségügyi miniszterek tanácsa fogadja el. Nem rendelkezünk sportminiszterek tanácsával, de a fő oka ennek valójában az, hogy ez a kérdés a közegészségüggyel függ össze.

Nem lehet mindenre vonatkozó, egyetlen nagy iránymutatásunk. Azt mondtam, hogy a konkrét kérdésekkel inkább témáról témára haladva foglalkozunk, és nem esetről esetre. Remélem, legközelebb foglalkozhatunk az engedélyezéssel – engedélyezési politikáinkra vonatkozóan hogyan alakítsunk ki a vonatkozó elveket. Természetesen az UEFA-nak vagy partnereinek konkrét felelőssége van ebben, de tudunk segíteni. Érdeklünkben áll az olyan elvek előmozdítása, mint az önszabályozás, az átláthatóság és a fenntarthatóság, és számos más fontos módon járulhatunk hozzá az engedélyezés javításához.

Támogatni fogjuk a doppingellenes konferenciát. Ez óriási lehetőséget nyújt arra, hogy jóval többet mondjunk erről, de ellenzem egy másik ügynökség vagy egy európai WADA létrehozását. Nyilvánosan azt is mondtam, hogy ott van a NADAS, az országaink nemzeti doppingellenes ügynökségei közötti európai együttműködési hálózat, függetlenül attól, hogy állami vagy magánügynökségekről van szó. Európának aktívabbnak és egységesebbnek kell lennie. A WADA működéséből le lehet vonni a tanulságokat, és ezt gyorsan meg kell tenni. Vannak viták. Beszéltünk Bozkurt asszonnyal erről a magatartási kódexről. Ma láttam a televízióban Sepp Blattert és John Fahey-t, a WADA elnökét, akik arról vitáztak, hogy a doppingellenes szabályozás és a futball-bajnokságok hogyan járhatnak kéz a kézben a magatartási kódex elfogadása után, és ezzel probléma van.

Tehát a doppingellenes szabályozás esetében úgy gondolom, hogy szorosabb belső együttműködésre van szükségünk, hogy hitelesebbé tegyük Európát. Rendelkezésünkre áll az Európa Tanács, van erről egy egyezményünk. Számos oka van annak, hogy miért van szükségünk arra, hogy koherensebb módon hozzájáruljunk a doppingellenes szabályozás világához, vagy ahhoz a világhoz, amely hatékonyabban küzd a dopping ellen. Azt mondták, hogy a párbeszéd nem könnyű ezen a területen – ez alatt a terület alatt nemcsak a doppingellenes szabályozást, hanem általában a sporttal kapcsolatos kérdéseket értem. Igaz, hogy néha nehéz, épp nemzetközi és európai szinten, vagy a különböző sportágak vagy szegmensek között, de biztosíthatom Önöket, hogy a párbeszéd kultúrája, valamint párbeszédre való nyitottság és készség növekvő.

Részt vettem az Európai Olimpiai Bizottság brüsszeli irodájának megnyitóján, amely nagyon közel van a Schuman térhez és a Bizottsághoz, a Tanácshoz és a Parlamenthez. Ez az Európai Olimpiai Bizottság és a NOB európai intézményekben való állandó jelenlétét jelenti, amelynek célja a párbeszéd és az együttműködés. Ez elárul valamit ennek jelentőségéről és a megoldások keresésében a párbeszéd alapján történő munkára való kölcsönös készségről.

A nemzetközi átigazolásokkal kapcsolatban én is a fiatalok védelme, valamint a képzés és oktatás támogatása mellett vagyok. 2001-ben a nemzetközi átigazolásokról határozatokat, illetve megállapodásokat fogadtunk el. Általában a körülbelül 18 éves kor a szint, de Európában különleges rendelkezés vonatkozik a 16 és 18 éves kor közötti időszakra. Hacsak komoly vagy nagyon kritikus problémák nem merülnek fel, nem kell változtatnunk, hanem inkább elő kell mozdítanunk a jobb és több képzést, valamint a tehetségekkel való munkát Európában.

Például, ezért támogattuk a hazai-nevelésű játékos szerepét, mert ez főként ezt a fajta bánásmódot támogatja. Természetesen ez nem egy abszolút szabály, de a különleges rendelkezéseket érinti. Előnyben részesítjük, illetve támogatjuk az egyedi jellemzőket, bizonyos szabályok szerint. Azt mondtuk, hogy öt év múlva visszatérünk erre a határozatra, hogy megnézzük ennek az új szabálynak a tényleges – nemcsak elméleti – hatását. „Hat plusz öt”, a jelenlegi állás szerint, ez egyszerűen nem összeegyeztethető az uniós jogszabályokkal, ahogy egy tanulmány kimutatta. Beszéltünk velük és olvastuk a dokumentumokat, de semmi új nincs benne. Lényegében nem mondhatjuk, hogy egyetértünk a tanulmánnyal.

Meg kell azonban mondanunk, hogy a párbeszéd – különösen a biarritzi és a lausanne-i közelmúltbeli események után – valós és nagyon konkrét az Európai Bizottság és partnerei között, beleértve a FIFA-t is. E konkrét kérdésben, a „hat plusz öt” kérdésében tovább folytatjuk. Még akkor is, ha a FIFA azt állítja, hogy nincs indok a sürgős megközelítésre, inkább nagyon konkrét és hiteles válaszokra van szükség. Nem akarnak

formális vitát. Megállapodtunk, hogy nagyobb teret adunk a szakértelemnek és a gyakoribb véleménycserének. Úgy gondolom, hogy ez nagyon hasznos.

A Lisszaboni Szerződésről és a sajátosság elismeréséről: két külön záradék szerepel az Európai Unióról szóló szerződés 149. cikkében az oktatásról, a fiatalokról és a sportról. A cikk a kompetenciaszintre is vonatkozik. Ez csak egy támogató intézkedés, így az Unió nem dönthet, csak támogathatja a tagállamokat a sportolók integritásának előmozdításában. Hasznos lehetne egy Sporttanács létrehozása, mint ahogy az oktatás és az ifjúság esetében, amely talán a bővített formátum lesz. Segíthetne az első uniós sportpolitika és sportprogram kidolgozásában, de ez nem jelentene szerkezetváltást vagy általános mentességet. A témánkénti sajátosságnak, amely valós és nem jelenti a változatlanságot, a rendszerrel vagy az Európai Bírósággal szemben védhetőnek kell lennie.

Véleményem kizárólag a Bizottság véleményét tükrözi. Véleményünk nem végleges vélemény, ha az uniós jogszabályok magyarázatára kerül sor. Különösen ezen a területen számos kérdés összekapcsolódik. Támogatni szeretnénk a megnövelt jogbiztonságot, amiért elindítottuk a folyamatot. Rendelkezésre áll a fehér könyv, és a Pierre de Coubertin cselekvési terv segít abban, hogy a fehér könyv olvashatóbb és konkrétabb legyen, de ez egy folyamat. A Szerződéssel még ennél többet is segíthetünk, de anélkül csak azon szinten maradunk, amelyet eddig elértünk.

Beszéltem a 18 éves kor alatti átigazolásokról. Ezzel kapcsolatban a FIFA nagyon jó határozatot hozott, nemcsak az átigazolásokról, hanem a kiskorúak támogatásáról és védelméről a sportban – a futballban –, és úgy gondolom, hogy ez a helyes megközelítés. Tehát bizonyos területeken az UEFA mutat jó példát, például a hazai-nevelésű játékosok vonatkozásában, bizonyos területeken pedig a FIFA mutat jó példát, például a fiatalok védelme vonatkozásában. Úgy gondolom, hogy mindkettőt segíthetjük, és fontos, hogy a futball világán belül ez is összeegyeztethető.

Végül, de nem utolsósorban – és elnézést hogy hosszán válaszoltam – a sportról szóló fórummal kapcsolatban, amelyet Heaton-Harris úr említett, ezt már valójában létrehoztuk. Biarritzban miniszteri konferenciát tartottunk a fő partnerekkel, de azt megelőzően került sor egy fórumra, amelyen a sport különböző területeiről 200 érdekelt vett részt. Ez egy nagyon pozitív, kommunikatív és nyitott fórum volt, amelyet szeretnénk folytatni. Úgy gondolom, hogy a svéd elnökség, vagy különösen a svéd elnökség alatt egy másik ilyen fórumot rendezhetünk, amelyen az elért előrehaladásról gondolkozhatnánk, és kötelezettséget vállalhatnánk a továbblépésre.

Itt voltam, amikor elkezdtem válaszolni a kérdésekre – együtt dolgozni átlátható, rendszeres és hiteles módon. Ha ez így történik, Európa vezető terület, ahol a sport védelmet és támogatást élvez, és ahol a negatív jelenségek, például a dopping, a korrupció, az erőszak és a rasszizmus ellen harcolunk a sportban. Arra szeretném felhívni Önöket, hogy legyen közös ez a megközelítés, mert nincs ennél jobb. Semmit sem akarunk kényszeríteni, inkább javasolni, védeni és támogatni. Ez a válaszom.

Elnök. – A vitát lezárom.

13. A hajók biztonságos és környezetkímélő újrahajósítása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a hajók biztonságos és környezetkímélő újrahajósításáról szóló egyezmény hatályba lépésének feltételeiről szóló, 2009 májusában a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) égisze alatt sorra kerülő tárgyalásokra vonatkozó, Johannes Blokland által, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett szóbeli választ igénylő kérdés vitája (O-0028/2009 – B6-0224/2009).

Johannes Blokland, szerző. – (NL) Elnök úr, az Európai Parlament egy tavaly májusi plenáris ülésen világosan állást foglalt a hajóbontás kapcsán kialakult, az emberre nézve megalázó, a környezetre nézve pedig romboló helyzet ellen. Mégis, különböző dél-ázsiai tengerpartokon még mindig hatalmas, selejtezésre váró tengerjáró hajókat bontanak környezetkárosító és emberileg megalázó körülmények között. Bangladesben például a 36 bontással foglalkozó telephely közül egyetlenegy sem felel meg a környezetre és a biztonságra vonatkozó minimumelőírásoknak.

Az egyetlen jó dolog, hogy ezért a Legfelsőbb Bíróság egy héttel ezelőtt arra utasította a bangladesi kormányt, hogy két héten belül zárja be ezeket a „hajóbontókat”. Egyidejűleg ugyanez a Legfelsőbb Bíróság valamennyi veszélyes anyagot tartalmazó hajónak megtiltotta a Banglades területére való belépést. Ezenkívül a bangladesi

környezetvédelmi miniszternek három hónapja van arra, hogy a selejtezendő hajók újrahasznosítására vonatkozóan, a bázeli egyezményrel összhangban lévő szabályokat határozzon meg.

Ezek ugyanazok a nagyon fontos intézkedések, amelyeket az Európai Parlament múlt évi állásfoglalásában javasolt. Talán megbocsátható az a gondolat, hogy a bangladesi Legfelsőbb Bíróság olvasta állásfoglalásunkat. E szabályozást a fent említett elfogadhatatlan gyakorlat elleni küzdelem fontos győzelmének tekintem. Elengedhetetlen, hogy a bangladesi kormány megfelelően kövesse a bírósági határozatot. Ez nemcsak Bangladesre, hanem a többi ázsiai országra is vonatkozik.

Már megjegyeztem, hogy az egyes országok erőfeszítései nem lesznek elegendők. A hajóbontás problémájának globális megoldására még mindig sürgősen szükség van. Ez év májusában a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) Hong Kongban világkonferenciát tart, amelynek célja a selejtezendő hajók újrahasznosításáról szóló globális megállapodás megkötése. A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásának biztosítania kell, hogy a Tanács és a Bizottság a tárgyalásokra vonatkozóan egyértelmű jelzést kapjon, amelynek célja a lehető legjobb eredmény elérése.

Tekintettel a tavalyi állásfoglalásra, fontos, hogy azt kiegészítsük a következő öt ponttal. Először is, világossá kell tenni, hogy azokat a selejtezendő hajókat, amelyek veszélyes anyagokat tartalmaznak, veszélyes hulladéknak kell tekinteni, és így a bázeli egyezmény alá tartoznak. A fogalom meghatározásokról szóló vita folytatása a környezetvédelemnek nem érdeke. Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja által javasolt 1. számú módosítás némileg gyengíti ezt az álláspontot, és így nem tudom támogatni. Másodszor, elfogadhatatlan, hogy a helyszínen történő bontás érdekében hajókat zátonyra futtatnak. Harmadszor, a hosszú ratifikációs időszak vége előtt intézkedéseket kell hozni, különösen az egyhéjazatú tartályhajók forgalomból történő kivonásáról. Negyedszer, üdvözlendő a hajóbontók tanúsítása. Ötödször, az intézkedéseket folytatni kell, és a gyártói felelősség keretén belül egy kötelező alapot kell létrehozni – amint az Európai Parlament tavaly megállapította. Az Európai Bizottság azonban úgy tűnik, hogy felülvizsgálja ezt az álláspontot. Ezért Figel' biztos úrtól szeretném hallani, hogy a Bizottság még mindig készül-e arra, hogy létrehozzon egy selejtezési alapot?

Ezzel az állásfoglalással, a tavalyi állásfoglalással kombinálva, az Európai Parlament az említett problémák megoldásának irányába mutató egyértelmű útvonalat jelölt ki. Üdvözlöm a Környezetvédelmi Bizottságban, valamint a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottságban az e kérdéssel kapcsolatban kialakult nagyfokú egyetértést. Remélem, hogy a Tanács és a Bizottság hasonló összehangolt erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy két hónap múlva Hong Kongban hatékony és eredményes megállapodás jöjjön létre, amely a biztonság, a közegészségügy és a környezetvédelem érdekeit is védi. Szeretném, ha Figel' biztos úr közölné velünk, hogy az Európai Bizottság használni fogja-e ezt az egyértelmű útvonalat mint kulcsfontosságú eszközt az IMO-konferencia tárgyalásain, és hogy a Bizottság milyen intézkedéseket kíván hozni a megkötendő egyezmény időben történő végrehajtása érdekében.

Ján Figel', a Bizottság tagja. – Elnök úr, mindenekelőtt szeretném megköszönni a Parlamentnek a hajóbontás témájában kifejtett komoly érdeklődését és folyamatos részvételét. Külön köszönetet szeretnék mondani Blokland úrnak.

Az uniós szintű további fellépéshez ez egy nagyon jó kiindulópont annak biztosítására, hogy az Európai Unió kivegye részét ennek a nemzetközi problémának a megoldásában. Ezek a kérdések időszerűek is, figyelemmel az Ön által említett, a bangladesi Legfelsőbb Bíróság közelmúltbeli döntésére és a bangladesi helyzetre. E döntés következtében valamennyi hajóbontót két héten belül bezárnak, mivel azokat a Környezetvédelmi Minisztérium nem engedélyezte. A veszélyes hajók importja tiltólistán van, és valamennyi importált hajót előzetesen meg kell tisztítani. Végül, Banglades megkezdi a hajóbontásról szóló, a bázeli egyezményrel összhangban lévő nemzeti jogszabály kidolgozását.

Most engedje meg, hogy kérdése megválaszolásával áttérjek a hozzánk közelebbi helyzetre.

Első kérdése a tengerparti forgalomból történő kivonási módszerre, a kiszolgált hajók közvetlenül a tengerparton történő bontási módszerére vonatkozik.

Osztom az Önök aggodalmait azokkal a komoly kockázatokkal kapcsolatban, amelyeket ez az emberi egészségre és a környezetre jelent. Stratégiánk hatásvizsgálatában mérlegeltük a tengerparti bontásra vonatkozó uniós tilalom bevezetését. E tilalom bevezetésének hatékonyságával kapcsolatban felmerült néhány aggály, mivel ez csak az uniós lobogó alatt közlekedő hajókra lenne érvényes, és könnyen és törvénytelenen megkerülhető a lobogó megváltoztatásával.

Úgy gondoljuk, hogy hatékonyabb lenne erőfeszítéseinket annak biztosítására koncentrálni, hogy a jövőbeni IMO-egyezmény támogatására jelenleg kidolgozás alatt álló műszaki iránymutatások valóban a hajók biztonságos és környezetvédelmi szempontból hatékony és eredményes újrahasznosítását eredményezzék. Ezen iránymutatások kidolgozásának előrehaladása eddig nagyon biztató. Mindenesetre nagyon kétséges, hogy a hagyományos tengerparti módszer megfeleljön a rövidesen rendelkezésre álló iránymutatásoknak.

Második kérdésével kapcsolatban, örömmel erősítem meg, hogy a Bizottság teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy a hajók újrahasznosításáról szóló egyezmény uniós jogba történő tényleges és korai átültetése érdekében dolgozzon. A Környezetvédelmi Főigazgatóság az egyezmény kulcsfontosságú elemeinek hatásvizsgálatáról már számos tanulmányt indított és dolgozik ezeken. Úgy gondolom, hogy az Európai Unió számára rendkívül fontos, hogy megmutassa vezető szerepét, és azt, hogy e kérdésnek magas prioritást tulajdonít. Ez ösztönözni fogja ezen egyezmény harmadik országok általi ratifikációját, és következőképpen fel fogja gyorsítani hatálybalépését.

Osztom azonban a harmadik kérdésében kiemelt aggályokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy milyen fontos a meglévő közösségi vívmányok aláaknázásának elkerülése. Az IMO-egyezmény átültetésekor meg kell védenünk a munkavállalók jogai és a környezetvédelem terén meglévő követelményeket. Tanulmányunkban ezért gondosan össze fogjuk vetni az IMO-egyezmény követelményeit közösségi vívmányainkkal. Szeretném továbbá hangsúlyozni, hogy különösen biztosítani fogjuk, hogy a 2006-os hulladékszállítási rendelet ne sérüljön.

Pilar Ayuso, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, biztos úr, ez a kérdés, amint Blokland úr említette, nagyon időszerű, tekintettel a hajók újrahasznosítására vonatkozó egyezményről szóló, májusban tartandó diplomáciai konferenciára. Ezért szeretnék gratulálni Blokland úrnak nemcsak a kérdéshez, hanem az általa kidolgozott állásfoglaláshoz is.

A *Partido Popular*-ban támogatjuk a hajók selejtezésével kapcsolatban használt rossz gyakorlatok és módszerek elleni küzdelmet, ezért támogatjuk Blokland úr állásfoglalási indítványát; van azonban néhány pont, amely aggaszt bennünket.

Az első a (3) bekezdés – amelyre maga Blokland is utalt már –, amely kijelenti, hogy a hajókat teljes egészében veszélyes hulladéknak kell tekinteni, és ezért a bázeli egyezmény hatálya alá tartoznak. E bekezdésre vonatkozóan módosítást nyújtottunk be, mert különböző értelmezések vannak, mind az Európai Unión belül, mind pedig azon kívül, és úgy gondoljuk, hogy a bázeli egyezményt figyelembe kell venni, és nem lehet azzal összeütközés. Ajánlatos lenne azonban, hogy a hajók selejtezéséről szóló jövőbeni nemzetközi megállapodás meghatározza alkalmazásának részleteit.

Az állásfoglalásra irányuló indítvány (14) bekezdése egy finanszírozási mechanizmust követel, amely a tengeri szállítási ágazat kötelező hozzájárulásán alapul. Valójában kissé korainak tűnik számunkra, hogy már most kötelező hozzájárulásokról beszéljünk, amikor még nincs döntés a Nemzetközi Tengerészeti Szervezeten belül arról, hogy milyen rendszer az, amelyet erre a finanszírozásra el kell fogadni, és úgy tűnik számomra, hogy az Európai Bizottságnak sincs egyértelmű válasza erre a kérdésre.

Végül, a (15) bekezdésben szerepel egy felhívás, hogy a Bizottság egyértelműen mondja ki, hogy a hulladék feletti joghatósággal rendelkező állam a felelős állam. Nem hisszük, hogy ezt a kérdést a Bizottságnak kell eldöntenie; ellenkezőleg, úgy gondoljuk, hogy ezt is egy nemzetközi megállapodásban kell eldönteni.

Fontos a hajók újrahasznosításáról szóló jövőbeni megállapodás és a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló bázeli egyezmény közötti konzisztencia megőrzése, ugyanakkor nemcsak a bázeli egyezményt, hanem minden hatályos jogszabályt figyelembe kell venni.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, köszönöm Ayuso asszony és Blokland úr megjegyzéseit, és különösen utóbbi munkáját. Amint az előzőekben elmondtam, különösen a hulladék vagy a veszélyes hulladék vonatkozásában, ebben a kérdésben biztosítanunk kell, hogy az egyezmény végrehajtása teljes mértékben összhangban legyen a viszonylag nemrég elfogadott, hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelettel.

A finanszírozás vonatkozásában, jelenleg nem áll rendelkezésünkre pénzeszköz vagy mechanizmus. A lehetséges opciók, illetve megoldások előkészítésére elindítottunk egy tanulmányt, és hamarosan nyilvános egyeztetéseket kezdünk e kérdéssel. Tehát megjegyzéseiket, különösen a bontási alap létrehozásáról, szívesen látjuk, és majd akkor is szívesen fogjuk látni.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. március 26-án, csütörtökön kerül sor.

14. Fehér Könyv az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetekről (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Klaus-Heiner Lehne jelentése, a Gazdasági és Monetáris Bizottság nevében, az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetekről (2008/2154(INI)) – (A6-0123/2009).

Klaus-Heiner Lehne, előadó. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, először is szeretnék köszönetet mondani az árnyékelőadóknak, különösen Sánchez Presedo úrnak, aki a szocialisták nevében és Bowles asszonynak, aki a liberálisok nevében nagyon sikeresen együtt dolgozott velem a Bizottság fehér könyvéről szóló jelentésként ma előterjesztett, kompromisszum alapján létrejött szövegen. Ez alkalommal sikerült egy nagyon széles, a különböző képviselőcsoportok többsége által támogatott, és valóban életképes kompromisszumot elérni, amelyet iránymutatásként az Európai Bizottság jövőbeni munkája során, és később, a jogalkotási folyamat alatt, a Parlament és a Tanács is használhat.

E jelentésben világossá tettük – és ez helyes –, hogy a Parlament véleménye szerint, ha a versenyszabályokat megsértik, az európai hagyományoknak megfelelően elsősorban a hatóságok – mind a nemzeti versenyhatóságok, mind pedig az európai versenyhatóság – feladata, hogy intézkedést hozzon, és a trösztök elleni küzdelemben itt most nem cél a hivatalos intézkedéssel azonos értékű, második kéz létrehozása. Szándékosan olyan európai utat választottunk, amely eltér az USA-étól, amellyel gyakran összehasonlítják a helyzetet.

A Házban politikai konszenzus alakult ki arról, hogy megoldást kell találnunk az úgynevezett tömeges keresetek esetére. Ha az egyének törvénytelen magatartása igen sok embernek okoz kárt, akik viszonylag kis veszteségeket szenvednek el, akkor külön megoldásra van szükségünk az ilyen eljárások esetében, amelyeknél a szokásos eljárásjog nem elég hatékony. Egy ilyen eszköz létrehozása része a joghoz való hozzáférés biztosításának és a belső piac továbbfejlesztésének is. Ebben egyetértünk.

Konszenzus alakult ki abban is, hogy Európában nem akarunk létrehozni egy olyan „jogvita-ipart” mint amilyen Amerikában van, 240 milliárd USD forgalommal, amely végül a fogyasztók szempontjából nem jár előnyökkel, hanem ahogy mindannyian tudjuk, egyszerűen a vonatkozó könyveket olvasva, hogy főként az amerikai ügyvédi irodák profitálnak ebből. Ennek nem sok köze van a jogállamisághoz, és mi sem akarjuk. Megállapodtunk abban, hogy Amerika eljárásjogi kínzóeszközét nem kell bevezetni Európában. Ez különösen a bizonyításfelvételre és a költségekre vonatkozik. Ez egy nagyon fontos pont.

Abban is megállapodtunk, hogy alapvetően az a véleményünk, hogy elvi szempontból, az európai szintű jogszabály csak szabad részvételen alapuló megoldás lehet, és szabad kilépés csak akkor engedhető meg, ha a tagállamnak már van hasonló megoldása, és a nemzeti alkotmányjog is megengedi. A szabad részvételt nem minden ország nemzeti alkotmányjoga engedi, és a felnőtt fogyasztó elvével is ellentmondásban áll.

Nyomatékosan kifogásoljuk, hogy az Európai Bizottság fehér könyvében teljesen elfelejtett foglalkozni a peren kívüli egyezség kérdésével. A Versenypolitikai Főigazgatóság és a Bizottság nyilvánosan a per felé kormányoznak. Ebben a Házban a jogi politikáról folyó vitából évek óta tudjuk azonban, hogy nem mindig az az ideális előrevezető út, és rendszerint a problémák megoldásához gyakran kívánatosabbak a peren kívüli megegyezés mechanizmusai. Ezenkívül a Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság ugyanebben a kérdésben, párhuzamosan végzett munkája jóval jobban haladt. Ez a Főigazgatóság zöld könyvében, amely egy ezt megelőző konzultációs szakasz, ezeknek az alternatív vitarendezési eszközöknek széles mozgásteret adott. Meggyőződésünk, hogy az Európai Bizottságnak sürgősen át kell dolgoznia ezt a kérdést.

Egy utolsó pont, amely szintén döntő fontosságú: nem akarunk a jog felaprózódását. Most a versenyjogban indult el egy ilyen eszköz létrehozása. A fogyasztóvédelem ugyanezzel a témával jön. Tudjuk, hogy valamikor a tőkepiaci joggal, a környezetvédelmi joggal és a szociális joggal kapcsolatban is fel fog merülni valami hasonló. Elengedhetetlennek tartjuk a horizontális megközelítés figyelembevételét, valamint azt, hogy egy horizontális eszközzel legalább a minden területen többé-kevésbé megegyező eljárásjogi eszközöket támogassuk. Ennek is döntő jelentősége van.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Bizottság nevében üdvözlöm Lehne úr jelentését, amelyet a Gazdasági és Monetáris Bizottság elfogadott, és elfogadta, mint a képviselőcsoportok erős konszenzusának jelét.

A Bizottság megállapítja, hogy a jelentés egyetért e könyv megállapításaival, amely szerint az Európai Közösség versenyjoga megsértésének károsultjai jelenleg óriási nehézségekkel találkoznak az általunk elszenvedett kár megtérítése iránti igény érvényesítése során. Egyetértünk abban, hogy e károsultak teljes kártalanításának biztosítása érdekében intézkedéseket kell tenni.

Osztjuk továbbá azt a nézetet is, hogy a kollektív jogorvoslat döntő fontosságú a fogyasztók és a kisvállalkozások számára annak érdekében, hogy elszórt kár esetén reális és hatékony lehetőségük legyen a kártérítésre. A Bizottság teljes mértékben egyetért a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésével abban is, hogy el kell kerülni a túlzott pereket vagy perrel való visszaélést. Ezért a kollektív jogorvoslati mechanizmusoknak megfelelő védintézkedéseket is magukban kell foglalniuk.

Végül, teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy a kollektív jogorvoslatnak konzisztensnek kell lennie, és hogy ezért biztosítani kell a célzott kezdeményezések között az összeegyeztethetőséget a különböző területeken, például a versenyjog vagy a fogyasztóvédelmi jog területén. Ugyanakkor a Bizottság üdvözli annak elismerését, hogy a kollektív jogorvoslat konzisztens megközelítése nem feltétlenül jelenti, hogy minden területen egyetlen horizontális eszközt kell alkalmazni. A konzisztenciára való felhívás indokolatlanul nem késleltetheti az Európai Közösség versenyjogának teljes körű végrehajtásához szükségesnek ítélt intézkedések kidolgozását.

Gabriela Crețu, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményének előadója. – (RO) A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság álláspontját egy bizonyos tény alapján fogalmazta meg: a trösztellenes jogszabályok megsértéséből eredő negatív hatások gazdaságilag nagyon gyakran a kereskedelmi lánc végén érezhetők, és ez a végső fogyasztókat és a kisvállalkozókat érinti.

Ebben az esetben az elszenvedett veszteségekért járó kártérítések jelentősek, ugyanakkor azonban a kártérítésekhez nehéz hozzájutni, mert sokan érintettek és a vonatkozó összegek alacsonyak. Ezért olyan jogi és nem jogi intézkedéseket tartalmazó csomag biztosítását kértük, amely olyan eszköz, amelyet minden ilyen helyzetben érintett európai polgár használni tud a teljes és megfelelő kártérítéshez való joga megvédésére.

Minden intézkedést támogatunk, amely az e cél elérésében felmerülő nehézségek felszámolására szolgál: dokumentumokhoz való hozzáférés megkönnyítése, a jogi eljárások költségeinek csökkentése és a bizonyítási teher megfordítása.

Üdvözljük a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a feljogosított szervek által indított, példát statuáló kereseteket a károsultak kifejezett beleegyezésével indított közös keresetekkel együttesen kell alkalmazni. Úgy ítéljük azonban meg, hogy a szabad részvételen alapuló közös keresetekről további megbeszéléseket kell folytatni, tekintettel az általuk nyújtott előnyökre: az „egyszer s mindenkorra” vitarendezésre és kevesebb bizonytalanságra.

Ioan Lucian Hămbășan, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (RO) Bár az EU-Szerződés egyértelműen tiltja a trösztöket és a versenyjog más megsértéseit, az Európai Közösség érintett fogyasztói még mindig nehezen tudják érvényesíteni kártérítéshez való jogukat.

Romániában például a cementiparban létrehozott trösztre a közelmúltban szabtak ki több millió eurós pénzbírságot. A jelenleg hatályban lévő jogszabályok azonban nem kötelezik a verseny ellenőrzésére feljogosított hatóságokat arra, hogy vegyenek részt a károsultak kárának megtérítésében.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az okozott kár és az alkalmazott büntetőintézkedések közötti eltérés elkerülése, és különösen annak biztosítása érdekében, hogy a visszaélések által érintettek megkapják a kártérítéseket, a visszaélés vádjával bűnösnek talált vállalatokra kiszabott pénzbírságok számításánál e hatóságoknak figyelembe kellene venniük a kifizetett, illetve a kifizetendő kártérítést.

Ezért üdvözlöm, hogy a Bizottság Európa-szerte javítani kívánja a jogsértéssel érintett fogyasztók jogainak biztosítására szolgáló módszereket.

A Parlament világosan kijelentette, hogy Európában nem kellene szabad részvételen alapuló rendszert bevezetni. Ezért a károsultakat a kereset elkészítésekor a lehető leggyorsabban azonosítani kell.

A szabad részvételen alapuló rendszer biztosítja, hogy a versenyjog megsértésével érintett károsultakat ténylegesen kártalanítsák. A Parlament nem akarja, hogy bárki más, legyen szó ügyvédekről, szakmai szövetségekről vagy a Fogyasztóvédelmi Hivatalról, olyan előnyöket élvezzen, mint a magánfelek keresetei esetében.

Úgy gondolom továbbá, hogy a Parlament egy új fontos elemet is hozzáad a jelentéshez, amelyet a Bizottsági jelentés kihagyott. A viták rendezésére szolgáló alternatív mechanizmusok sokszor jóval hatékonyabbak a kártérítésre jogosult károsultak számára, mint a bírósági eljárások. Arra a tényre hivatkozom, hogy a kártérítés követelésekor a vita rendezését mindenekelőtt a bíróságokon kívül kell kezdeményezni. Ezek jóval olcsóbbak, mint a magánfelek keresetei, mivel a fogyasztók számára az elszenvedett veszteségekért jóval gyorsabban kifizetik a kártérítéseket.

Antolín Sánchez Presedo, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, e jelentést a Gazdasági és Monetáris Bizottság egyhangúlag elfogadta. Ez nemcsak kiváló, hanem – tekintettel a szóban forgó kérdés nehéz, összetett és ellentmondásos jellegére – kivételes eredmény is, amelynek lendületbe kell hoznia és meg kell szilárdítania a magánfelek kereseteinek új pillérét, amely elengedhetetlen a közösségi versenypolitika hatékonyra tételéhez. Ez újabb lépés a továbbfejlesztett és a hatékony felelősségi politika irányába, amely jobban tiszteltben tartja a károsultak jogait, és hatékonyabban hárítja a felelősséget a jogsértőre.

Ezért először is, szeretnék gratulálni az előadónak, Lehne úrnak, aki elsősorban volt felelős azért, hogy ezt a feladatot sikeresen oldja meg. Elgondolásai minősége, nyitott szelleme és párbeszédre való készsége, valamint képessége arra, hogy a legjobb kompromisszumokat kiválassza, elengedhetetlen volt ennek eléréséhez. Szeretnék gratulálni továbbá a vélemények előadóinak, az árnyékelőadóknak és azoknak, akik módosításokat terjesztettek elő, akik pozitív hozzájárulásukkal gazdagították a jelentést.

A Bizottság „Az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetek” című fehér könyve válasz a zöld könyvről szóló európai parlamenti állásfoglalásban feltett egyik kérdésre, amelynek tartalmát a Parlament nagyrészt elfogadja. Ez a helyzet, amikor többek között támogatja a hatósági keresetek és a magánfelek kereseteinek kiegészítő jellegét, valamint a csoportos keresetek mellett foglal állást, bár kerüli az amerikai osztály-keresetek mértéktelenségét, megkönnyítve ezáltal a kártérítések követelését; amikor javasolja a vonatkozó információkhoz bírósági ellenőrzés alapján történő hozzáférést, bár kerüli a nyílt-végű vizsgálatot, és amikor elismeri az önálló keresetek vagy a jogsértő határozatokat követő keresetek indítását vagy az önkéntes kártérítési rendszert.

A jelentés támogatja az Európai Parlament együttdöntését az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetek indítására vonatkozó jogi keretrendszer létrehozásában. Ezt az álláspontot nem úgy kell érteni, hogy az a közösségi versenypolitika mint a jogalkotásra vonatkozó jogalap tagadása, hanem ezen a területen a szokásos eljárás követelményeinek korszerűsítése, amelynek célja a Szerződés által elismert magasabb értékeknek való megfelelés.

Ha egy szabályozás jelentős hatást gyakorol egy alapvető jogra, például a polgárok tényleges jogi védelemre vonatkozó jogára –, amely az európai és a tagállami rendszer részét képezi – a demokratikus elvre és a nemzeti jogi hagyományok tiszteletben tartására –, amely megköveteli, hogy az ilyen kérdések csak jogi szintű rendelkezések útján, vagy más szóval az emberek közvetlen képviselői által hozott intézkedéssel szabályozhatók –, akkor az megkívánja az Európai Parlament jogalkotói részvételét.

A közös problémák megoldására létrehoz továbbá egy horizontális, integrált megközelítést, amelyben a magánfelek kereseteinek a versenyjogon belüli indítása más területekkel történhet, elkerülve így a szétaprózott, inkonzisztens megközelítést.

Magánfelek általi kereset indíthat egy testület, de indítható egyéni vagy csoportos kereset is. Ez a második lehetőség közvetlenül a károsultak által vagy közvetett módon, arra feljogosított szerveken keresztül alkalmazható, amelyek előzetesen vagy ad hoc alapon is kijelölhetők, például fogyasztói vagy vállalkozói egyesületek révén. Ha a kereseteket arra feljogosított szervek indítják, a károsultak csoportját a kereset benyújtásakor meg kell határozni, de az egyes tagok azonosítása később is megtörténhet, bár a szükségtelen késedelmek elkerülése és a hatályos jogszabályoknak való megfelelés érdekében azt a lehető leghamarabb pontosan össze kell állítani. Ez a megoldás az alacsony és elszórt károk esetében nagyon fontos.

A jelentés kiegyensúlyozott módon veti fel a jogsértő határozatokat követő keresetek indításához szükséges információkhoz való hozzáférés kérdését. Meg kell őrizni az üzleti titkok védelmét, valamint az engedékenységi programok hatékonyságát, amelyek esetében iránymutatásokra van szükség.

A feltételek szerint, ha a határozatokat olyan hatóság hozza, amely a közösségi versenypolitikai hatóságok hálózatának tagja, akkor a határozat kötelező lehet egy másik tagállamban is, és a felelősség elvével teljesen összhangban a bizonyítás terhe megfordul, és azt vélelmezik, hogy a vétkesség vagy felelősség fennáll, ha a megsértés létét megállapították.

Ki kell emelni továbbá a közvetett károsultak esetében az áthárítás érvének elfogadását, és azt a rendszert, amely egyszerűsíti és csökkenti az eljárások költségeit. Szeretném hangsúlyozni a hatóságok keresetei és a magánfelek keresetei közötti pozitív kölcsönhatást mind az áldozatok kártalanításának kezdeményezésében, mind pedig a keresetindításra vonatkozó ötéves időszak létrehozásában.

Végezetül szeretném kifejezni hálámát a Bizottságnak a párbeszédért, amelyet e folyamat alatt fenntartott, és arra kérem biztos urat, hogy haladéktalanul nyújtsa be e folyamat továbbviteléhez szükséges kezdeményezéseket.

Diana Wallis, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, először is szeretném megköszönni Lehne úr jelentését és megerősíteni, hogy képviselőcsoportom támogatni fogja ezt a jelentést.

Azt szeretném még mondani, hogy kissé szokatlannak találom, hogy ezt a vitát késő éjszaka tartjuk, amikor ugyanerről a témáról holnap reggelre van egy előterjesztett kérdésünk. Jó lett volna ezt a két dolgot összevonni.

A jelentés dicsérete mellett azonban engedjék meg, hogy azt mondjam, hogy képviselőcsoportom kiindulási pontja lesz, hogy „igazságot kell szolgáltatni” – igazságot szolgáltatni a kis- és középvállalkozásoknak és a fogyasztóknak szerte az Európai Unióban, ahol nem helyénvaló és versenyellenes intézkedésekkel kell találkozniuk. Néhány héttel ezelőtt képviselőcsoportom egy szemináriumot szervezett Brüsszelben, a Parlamentben, és néhány látogató nagyon meglepett, akik érintettek voltak egy ilyen versenyellenes intézkedésben, ironikus módon a cementiparban. Mit mondtak? Kérjük, kérjük, folytassák: szükségünk van valamire, amely lehetővé teszi, hogy panaszt emelhessünk az európai piacon fellépő, nem megfelelő gazdasági szereplők ellen.

Európai megoldást akarunk, és inkább előbb mint később, mert ha nem lesz megoldás, előrejelzésem és figyelmeztetésem a következő: néhány tagállamunk olyan rendszereket fog kidolgozni, amelyek az ítéletek szabad mozgása eredményeként „forum shoppinghoz” (a bírósági eljárás egyik tagállamból másikba helyezéséhez) vezetnek. Tehát kérem – európai rendszert a lehető leghamarabb!

Elnök. – Biztosíthatom, hogy a napirendre vonatkozó megjegyzését továbbítom az elnökök értekezletének, amely a napirendeket határozza meg – néha vannak tévedései.

Nils Lundgren, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, a belső piac az EU legnagyobb hozzájárulása az európai szabadsághoz és jóléthez. Többek között hatékony trösztellenes jogszabályokat igényel. Most a trösztellenes szabályok megsértésén alapuló kártérítési keresetek kérdésével foglalkozunk.

A polgároknak és a vállalkozásoknak jó alapvető indokai vannak a kártérítések követelésére. Lehne úr jelentése megnevezi, bizonyos mértékig önkéntelenül, a vonatkozó problémákat és kockázatokat. A fehér könyv európai jogi kultúráról beszél, de ez nem létezik. Vágyálmokon alapuló szabályozásokat nem kellene létrehoznunk. Az előadó azt akarja, hogy kerüljük el az „amerikanizálódott” kártalanítási kultúrát. Ez is vágyálom. Ellenkezőleg, nagy a veszélye, hogy létrejön ez a kultúra.

Az uniós intézmények és a tagállamok közötti felelősség megosztását figyelmen kívül hagyták. Hiányzik az arra vonatkozó objektív elemzés, hogy mit kíván a szubszidiaritás elve. Az elvet egész egyszerűen nem veszik figyelembe.

Számos tisztázatlan pont volt még, és olyan pontok, amelyek esetében fennáll a veszélye annak, hogy teljesen önkényesek. A (7) és a (11) bekezdés együtt rosszat sejtetnek. A nyilvánvaló kezdő pontnak a trösztellenes szabályok megsértésén alapuló kártérítési kereseteknek kell lennie. Ehhez az kell, hogy a bűncselekményt a bíróságon megállapítsák, amely után ítélettel eldöntött pert kell feltehetően alkalmazni, egyéni kártérítési igény esetében is, így egy, egyetlen ügyre vonatkozó ítéletet nem lehet felülvizsgálni.

A (15) és a (8) bekezdés lehetővé teszi, hogy a felperes kiválaszthassa a legkedvezőbb jogi rendszert. Ez jogbizonytalanságot és „forum shoppingot” eredményez, amely valós fenyegetés.

Az információs asszimetria csökkentését azzal érik el, hogy arra kényszerítik a vállalkozásokat, hogy információkat szolgáltatassanak a felperesnek. Ez fontos üzleti információk szubjektív kezeléséhez vezet, amivel vissza lehet élni.

Nagyon sok kockázat és pont szerepel még, amely ebben a szakaszban még tisztázatlan. A Parlamentnek ezért nem szabad elfogadnia ezt a jelentést, és a kérdés részletesebb elemzését kell kérnie, mielőtt döntést hozunk.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, mindenekelőtt hálás köszönet az előadónak, Lehne úrnak, aki kiváló munkát végzett, és a többi képviselőcsoport tagjaival egyetértésben megtalálta a megfelelő megoldásokat egy nagyon nehéz kérdésben.

Azt látom a vitából, hogy mindannyian egyetértünk abban, hogy valamennyi kollektív kártérítési igény esetében horizontális megközelítésre van szükségünk, és ezért arra kérem a Bizottságot, hogy az egyes Főigazgatóságok ne külön területre nyújtsanak be külön javaslatokat, hanem a legjobb megoldás, ha az európai belső piac részére, valamint az európai polgárok és természetesen – ahogy Wallis asszony mondta – az európai kis- és középvállalkozások részére valóban kollektív jogorvoslati mechanizmust dolgoznak ki, amely minden területet érint. Hiszen egyesít bennünket az a gondolat, hogy egy tröszt miatt károsultak érdekeit ténylegesen érvényesíteni kell, és hogy az európai gazdaságot a szociális piacgazdaság elveivel összhangban kell trösztellenőrzésnek alávetni. Azt sem akarjuk, hogy „forum shopping” formájában visszaéljenek a különböző nemzeti szabályozásokkal.

A ma esti vita azonban nem túl sok információval szolgált arról, hogy e cél elérésének mi a leghatékonyabb módja, mert úgy gondolom, hogy a kollektív kártérítési igény lehetőségeit gyakran túlbecsülik. Ezért fontos ismét bizonyos referenciaértékek meghatározása, amelyekhez a kollektív kártérítési eljárásokat mérni tudjuk. Meg kell válaszolnunk a kérdést, hogy a tömeges kártérítési igényekben, határokon átnyúló jogvitákban és a több mint egy tagállamot érintő jogvitákban a fogyasztók vagy a károsultak további jogvédelme tényleg szükséges-e. A tagállamok eljárási korlátait – szabad részvétel, szabad kilépés és számos más pont – az európai eljárásokban figyelembe kell vennünk. Amennyiben ez egyszerűen nem lehetséges, ahogy ezt a Bizottság részben beismerte, akkor az európai fogyasztók érdekeinek képviselője miatt szükségünk van a tagállamok jogi eszközei és a tagállamok parlamentjeivel közös eljárás alkalmazására is.

Feltétlenül el akarjuk kerülni Európában az amerikai modell példájára kialakuló kollektív kártérítési igényeket. Biztosítani akarjuk, hogy a kártérítés megtörténik, de csak azok felé, akik tényleg kárt szenvedtek. A lehető legnyomatékosabban szeretnénk az alaptalan kártérítési igényekről mindenkit lebeszélni, és támogatni kívánjuk az alternatív vitarendezési eljárásokat.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Elnök úr, én is szeretnék köszönetet mondani Lehne úrnak a konstruktív és alapos jelentésért, amely a versenyjogon belüli fontos kérdésekkel foglalkozik, és fokozza a fogyasztóvédelmet.

Az Európai Bíróság az egyének és a vállalkozások számára biztosítja a versenyszabályok megsértésén alapuló kártérítési keresetre való jogot, ennek ellenére tény, hogy azok az egyének, akik az EK trösztellenes szabályainak megsértése következtében veszteséget szenvedtek, ritkán kapnak kártérítést. Ezért olyan mechanizmust kell létrehozni, amely növeli a bizalmat, és az egyének számára megkönnyíti jogaik érvényesítését a határokon átnyúló esetekben is.

Tudjuk, hogy a fogyasztók és a kisvállalkozások félnek az eljárások kezdeményezésétől, mert aggódnak a hosszúra nyúló eljárások, és különösen a magas költségek miatt. Az ezen a területen bekövetkező változások előmozdítják a határokon átnyúló kereskedelmet.

Ha EU-szerte működő belső piacot akarunk, ahol az emberek biztosak lehetnek abban, hogy ügyüket jogilag biztos módon vizsgálják ki, és abban, hogy a nekik okozott kárért, más szóval veszteségért, teljes kártérítést kapnak, új mechanizmusokat kell találnunk a csoportos kártérítési igények megkönnyítésére.

Ha csoportos kártérítési igényekről beszélünk, felmerül Amerika, az ottani tapasztalatok és szélsőségek kérdése. Természetesen tanulnunk kell ebből, de nem engedhetjük meg, hogy elbátortalanodjunk. Európának európai rendszerre van szüksége, nem amerikaiakra. Ha semmit sem teszünk, a helyzet csak rosszabb lesz.

Ján Figel, a Bizottság tagja. – Elnök úr, mindannyiuknak köszönöm az érdekes hozzászólásokat, különösen Klaus-Heiner Lehne bevezető előadását. Nagyon érdekes volt, és most látom, hogy ezekben a kérdésekben miért olyan nagy a konszenzus, és miért dolgoznak nemcsak a bizottságban, hanem a plenáris ülésen is együtt.

Nem túl sok mindent tudok hozzáfűzni, kivéve talán a jogalapra vonatkozólag. Természetesen a céloktól és a javasolt intézkedés tartalmától függ, és biztosként – egy másik tárca biztosaként bár, de a Bizottság nevében beszélek – szeretném biztosítani Önöket, hogy alapvetően nagyon szoros együttműködésre törekszünk a Parlamenttel. Hogy ezt hogyan hozzuk létre egy gyakorlati, konkrét esetre vagy kérdésre, azt meg kell vizsgálni, de törekszünk a Parlamenttel folytatott szoros együttműködésre, illetve az alkalmazandó jogalap szerinti lehetséges együttműködésre.

Amit a felaprózódásról és a horizontális megközelítésről mondtak, úgy gondolom, hogy a Bizottság válasza – és ez pontosan kitűnik a fehér könyvből – konzisztens, koherens megközelítés, és úgy gondolom, hogy az európai joghagyomány és jogi kultúránk gyökerei eltérnek a gyakran emlegetett amerikaiétól. Úgy gondolom azonban, hogy tudunk egymástól tanulni, és tovább tudjuk építeni rendszerünket.

Az állami végrehajtással és igazságszolgáltatással kapcsolatban, természetesen úgy gondolom, hogy nagyon fontos, hogy ne gyengítsük tovább ezt a végrehajtást, és természetesen a 81. és a 82. cikk az uniós egységes piac és politikák nagyon fontos pillérei. Az igazságszolgáltatással foglalkoznak, és a kártérítési keresetek kiegészítik ezt a végrehajtást.

Végül – de talán nem utolsósorban – amit, a jogviták peren kívüli rendezéséről mondtak. A Bizottság ezt támogatja, de az ilyen megközelítés előfeltétele vagy alapja, amely üdvözlendő lenne, az a kártérítési keresetek esetében egy létező és hatékonyan működő peres eljárás a tagállamok szintjén. Úgy gondolom tehát, hogy nemcsak ösztönöznünk, hanem segítenünk is kell tagállamainkat abban, hogy kérdések és rendszerek működjenek a 27-tagú EU-ban. Úgy gondolom tehát, hogy talán eddig is eljutunk.

Alapvetően azonban köszönöm mindazt, ami számomra is nagyon érdekes vitát jelentett, és minden jót kívánok.

Klaus-Heiner Lehne, előadó. – (DE) Elnök úr, biztos úr, mindenképp szeretném megköszönni képviselőtársaim hasznos hozzászólásait. Úgy gondolom, hogy mindannyian együtt dolgoztunk, és jó eredményt értünk el.

Szeretném azonban a félreértések elkerülése végett egész egyértelműen azt mondani a Bizottságnak, hogy a Parlament véleménye szerint nincs értelme annak, hogy egy olyan jogszabályra vonatkozó javaslatot nyújtsanak be, amely hasznavehetetlen. Szó sem lehet róla! Elvárjuk, hogy a Bizottság vegye figyelembe, amiről ma határoztunk, és azt foglalja bele a tényleges jogszabályra vonatkozó javaslatba.

A horizontális megközelítés nemcsak a korábban általam kifejtett érvek miatt fontos szempont, hanem biztos úr személyesen szintén foglalkozott a jogalap kérdésével. Egy ilyen fontos projekt esetében olyan megközelítést kell választani, amely végül is biztosítja, hogy a Parlament mint jogalkotó egyenjogú partnerként vesz részt. Ha a kizárólag a versenyjogon alapuló megközelítést választják, akkor a jelenleg hatályban lévő Nizzai Szerződés alapján ez nem valósul meg. Ez is egy nagyon alapvető politikai érv amellet, hogy miért gondoljuk úgy, hogy a horizontális megközelítés a helyes. Úgy gondolom, hogy a Bizottságnak ezt komolyan át kell gondolnia.

Véleményem szerint egy másik döntő pont az az, hogy még mindig szükségünk van valamire a peren kívüli vitarendezések kérdéssel kapcsolatban. Ön korábban beszélt a Versenypolitikai Főigazgatóság munkájával való konvergenciáról. Ha azonban a fogyasztóvédelemről szóló zöld könyvet összehasonlítjuk a versenyről szóló fehér könyvvel, nem feltétlenül az a benyomásunk, hogy valóban létezik ez a konvergencia. A legkirívóbb példa a jogviták peren kívüli rendezésének eltérő kezelése – vagy pontosabban a kezelés hiánya – a fehér könyvben.

Egy sor más probléma is van, amelyek megoldására várunk. Csak röviden szeretnék utalni az európai bizottsági dokumentumokhoz való hozzáférés kérdésére. Minden büntetőeljárásban, amelyben kártérítést igényelnek, lehetőség van az ügyészégi iratokba való betekintésre. Ez miért nem vonatkozik az Európai Bizottságra? Ezt nem értem.

Ugyanez érvényes a szankciók meghatározására: ezt is figyelembe kell venni abból a szempontból, hogy a jövőben lehetőséget kell biztosítani kártérítés követelésére. A Bizottságnak ebben az esetben is át kell dolgoznia a szöveget, és az fehér könyvben eddig szereplőknél konkrétabb szöveget és javaslatokat kell benyújtania. Szeretném azonban a félreértések elkerülése végett egész egyértelműen azt mondani a Parlament szempontjából: a fehér könyvben szereplőknél többet várunk, és elvárjuk továbbá, hogy a Versenypolitikai Főigazgatóság mint egész kövesse javaslatainkat, ellenkező esetben ellenállás lesz e Házban.

Elnök. – Szeretném megköszönni mindannyiuknak e fontos témához való hozzászólását, és köszönöm a biztos úrnak, a személyzetnek és a tolmácsoknak.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. március 26-án, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Katrin Saks (PSE), írásban. – (ET) A Parlament jelentése hangsúlyozza a kartell-megállapodások rendelkezésre bocsátásában az engedékenységi programok hasznosságát, és örülök, hogy itt azt mondhatom, az észtparlamentben napjainkban vitatnak meg egy engedékenységi programtervezetet. Ennek a kartellek elleni küzdelem fontos részévé kell válnia, amely a közös piac jobb működése és a fogyasztói jogok védelme szempontjából is fontos, mert a fogyasztói árak a kartellmegállapodások miatt akár 25%-kal is emelkedhetnek.

Úgy gondolom azonban, hogy a példát statuáló keresetek is fontos szerepet játszhatnak a versenyjog hatékony végrehajtásában és a fogyasztóvédelem javításában, és ezért figyelmet kell szentelnünk ennek, Észtország és az Európai Unió szintjén is. Kutatások igazolták, hogy a példát statuáló keresetek jelentősen növelnék a fogyasztók készségét arra, hogy kiálljanak jogaikért, és azokban az országokban, ahol a fogyasztók aktivitása alacsony, mert félnek az ilyen lépések összetettségétől és költségeitől, az olyan intézkedéseknek mint a példát statuáló keresetek döntő jelentősége van.

15. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

16. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

17. Az ülés berekesztése

(Az ülést 23.15-kor berekesztik.)